

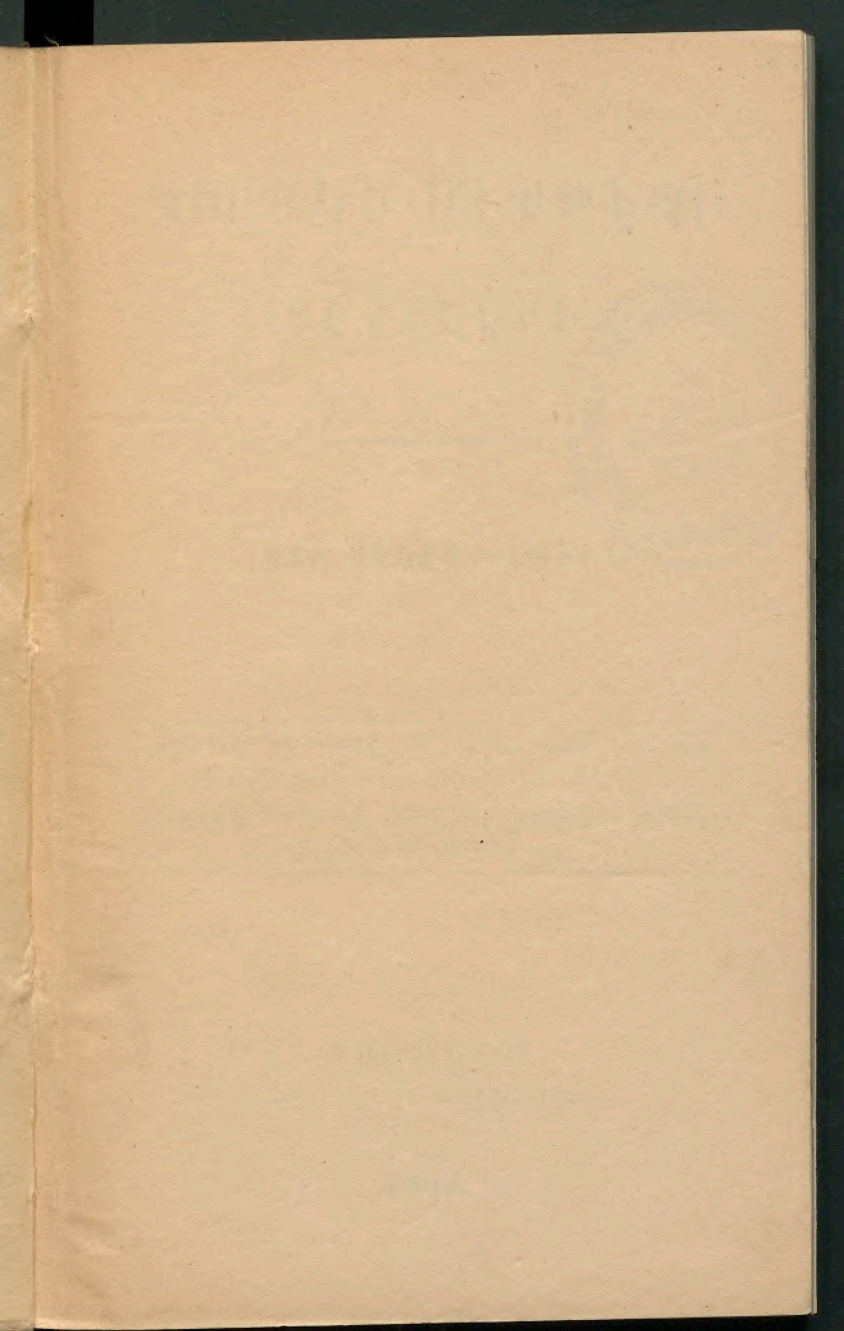
418

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ
ՏԵՐԱԼԵՐԻ

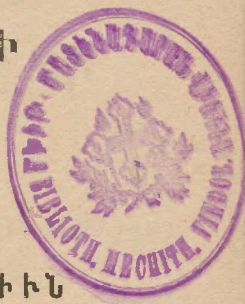
1885 ՍԵՆԷՍԻ ԻԶԻԿՆ

418-m.

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ

ՏԵՐԱԼԵՐԻ

1885 ՍԷՆՔՍԻ ԻԶԻԻՆ

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سی فی ۲۶ نئی القعدہ ۳۰۱ و ۶ ایلؤل
۳۰۰ تاریخلی و ۱۳ غرونی رخصتنامہ سبیلہ طبع اولندی

Մեքսթեպի է Պոստի-Յեյե Նապարեկի է ճեկեկեպեկեկե լուստտտ-
Էբրեկե լուստտտ՝ Երևանի Գրարան

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

Մ Ա Թ Պ Ա Ա Ի Գ . Պ Ա Ղ Տ Ա Տ Լ Ե Ա Ն
(Ա Ր Ա Մ Ե Ա Ն)

—
1884

THE
 NATIONAL
 ARCHIVES
 COLLEGE PARK, MARYLAND
 20740-6001
 TEL: 301-837-1000
 FAX: 301-837-1001
 WWW.NATIONALARCHIVES.GOV

This document is available in microfilm and microfiche editions. For more information, contact the National Archives at College Park, Maryland, 301-837-1000.

The National Archives is the official repository for the records and documents of the United States Government. It is the responsibility of the National Archives to preserve these records and documents for the benefit of the present and future generations.

The National Archives is committed to providing access to these records and documents in a variety of formats, including microfilm and microfiche. This document is available in microfilm and microfiche editions.

For more information, contact the National Archives at College Park, Maryland, 301-837-1000.

The National Archives is the official repository for the records and documents of the United States Government. It is the responsibility of the National Archives to preserve these records and documents for the benefit of the present and future generations.

The National Archives is committed to providing access to these records and documents in a variety of formats, including microfilm and microfiche. This document is available in microfilm and microfiche editions.

For more information, contact the National Archives at College Park, Maryland, 301-837-1000.

ՃԻՒՄԼԵ ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԵԼԵՐ ԻԶԻԻՆ

1885 ՍԷՆԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ

ՏԵՐՍԼԵՐԻ

Ա՛մալի ԲՈՒՍՈՒԼ ՔԻԹԱՎՐՆՈՒՄԻՆ ԱՆԻՆՆԻՆ ԻԼՔ
ԻՆՉ ԱՅԼԱՐԸ ԻՆԻՆ ՄԵՐԱԼԵՐ

ՊԵՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՆՎԱՐ 4, 1885

ՓաՎլօսըն թրօսասա 'ազիմէթի: Ա՛մալ. 20. 2—16 :

9—12 այելլէրէ ելլէր էյէ :

Այել է Էրէ՛. վէ հաթթանըն օլիրինճի կիւնիւ ,
չայիրտլէր էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ՝ օլտրգլարըն-
տա , ՓաՎլօս էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ , ան-
լէրէ վա՛զ էտէրէք , քէլամլը կէճէ եարըսընատէք
ուզաթտը : Այէթ 7 :

Հաթթա էլլնրէ օբոււսճաթ այելլէր :

ՓաՎլօսըն իլք տէֆ՛ա օլարագ թրօսասա 'ազիմէ-
թի: Ա՛մալ. 16. 1—10: ՓաՎլօսըն իլք տէֆ՛ա օ-
լարագ Ֆիլիփիլիյէ 'ազիմէթի: Ա՛մալ. 16. 11—40:
ՓաՎլօսըն Մազէտօնիայա իլք սէյահաթը : Ա՛մալ.
17. 1—15: ՓաՎլօսըն իլք տէֆ՛ա օլարագ ԵՈՒՆԱ-

նիսթանա 'ազիմէթի: Ա՛մալ. 17. 16—34: 18. 1—18: ՓաՎլօսըն էֆսուսա իքինճի տէֆ՛ա 'ազիմէթի: Ա՛մալ. 18. 19—28: 19. 1—20: էֆսուստա վէլվէլէ: Ա՛մալ. 19. 23—40:

Մաթոսի

ՓաՎլօս Մազէտօնիայա վէ Եռնանիսթանա էթտիյի իքինճի եօճըլըղա 'իյտ իւլ իյամսինտէ (1 Գօր. 16. 8) էֆսուստան պաշլամըշ, վէ Ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնկրա (Ա՛մալ. 20. 6:) Եռնանիսթանտան 'ավտէթինտէ Ֆիլիփիիյէ ուղրամըշ օլտըղընտան, անըն պու սէյահաթը օն այտան զիյատէ սիւրմիւշ օլմալը տըր: Իշսու տէրստէ մէզքիւր սէյահաթ մուսթասար սուրէթտէ նազլ օլունմըշ խէ տէ, ՓաՎլօսըն պու սէյահաթ էսնասընտա, պիրի՛ Ֆիլիփիիտէն Գօրընթօսլըլարա (իքինճի ըէսալէ) վէ տիկէրի՛ Գօրընթօստան Բօմալըլարա եազտըղը իքի ըէսալէտէն մէզքիւր սէյահաթըն պա՛ղը մուհիմմ աճվալինէ, եա՛նի Ա՛մալի Բուսուլ քիթասպընտա զիքր օլունմամըշ պա՛ղը խուսուլարա աշինա օլուրըղ: Մէզքիւր իքի ըէսալէտէ զիքր օլունան պա՛ղը խուսուսաթըն Ա՛մալի Բուսուլ քիթասպընտա զիքր օլունան շէյլէրէ իթթիֆազէ միւթասպըզ կէլմէսի, կէրէք Ա՛մալի Բուսուլ քիթասպընըն վէ կէրէք ըէսալէլէրին սահիհ օլմալարընա պիր գապի տէլիլ տիր:

Սա՛ւլէր

1. ՓաՎլօս էֆսուստան հարէքէթ էթտիքտէն սօնկրա էվվէլա նէ՛րէյէ կէլտի, վէ նէ՛ սէպէպէ մէպնի օրստան սէրի՛ան Մազէտօնիայա կէչտի: 2 Գօր. 2. 12, 13:

2. Մագէտօնիատա նէ՞ կիսլի սըգընթըլարա սիւ-
չար օլտու : 2 Գօր. 7. 5 :

3. Նէ՞ իլէ թէսէլլի օլտու : 2 Գօր. 7. 6, 7 :

4. Պա՛տէհոլ Մագէտօնիանըն հա՞նկը ուզագ
մահալինէ կիթտի : Բօմ. 15. 19 :

5. Եռնանիսթանտա նէ՞ գատար վագըթ գալ-
սը. Գօրընթօտա քէնտի իլէ պէրապէր պուլու-
նան ասթլարը քիմլէ՞ր իտի, վէ օրատա քիմլ՞ն
խանէսինտէ միւսաֆիր օլտու : Ա՛մալ. 20. 3 : Բօմ.
16. 21, 23 :

6. Իչպու սէյահաթ էսնասընտա Մագէտօնիա
իլէ Եռնանիսթանտա քիմլէ՞ր իչիւն ի՛անէ թօփ-
լանսը : Բօմ. 15. 26, 27 : 2 Գօր. 8. 1—6 :

7. Փավլօս նի՞չիւն Եռնանիսթանտան պահրէն
Սիւրիայա կիթմէյիպ՝ Մագէտօնիա իւզէրինտէն
'ավտէթ էթտի : Այէթ 3 :

8. Քէնտի էօնիւնճէ թրօսսա քիմլէ՞ր կիթտի :
Այէթ 4 :

9. Թրօսստա նէ՞ վագը՛ օլտու :

10. Փավլօս իլէ ըէֆիգլէրի հա՞նկը թարիգլէ
Մէլիտօսա տօղրու եօլլարընա տէվամ էթտիլէր :

11. Փավլօսըն էֆսուստան թրօսսա վէ օրա-
տան Մագէտօնիա իլէ Եռնանիսթանա կիթտիյի
վէ մէգքիւր մէմլէքէթլէրտէն Մէլիտօսա 'ավտէթ
էթտիյի թարիգլէրի խարիթա իւզէրինտէ կէօսթէր :

12. Փավլօս ուղրասըղը մահալլէրտէ նէ՞ իլէ
մէչղուլ օլուր իտի : Այէթ 2, 7, 11 :

13. Փավլօսըն պու էօրնէյինտէն պիղ նէ՞ էօյ-
րէնէ պիլիբիղ :

14. Մագէտօնիա վէ Եռնանիսթան քիլիսէլէրի-

նին ճէօմէրտլիյինտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիւրիզ: 2 Գօր. 8. 1—4, 9. 1, 2:

15. Պու տէրստէն չօճուգլար նէ՞ էօյրէնէ պիլիւր-
լէր:

Ճէվապ. Փավլօս քէնտի 'սարընտա օլան առէմ-
լէրին խայրը իչիւն ղայրէթ էթտիյի միսիլիւ շիմ-
տի տախի հէր քէսին վէ հաթթա չօճուգլարըն
րուհանի մէնֆա'աթը իչիւն ղայրէթ էտէն վա'իլ-
լէրէ վէ կիրակի կիւնիւ մէքթէպի խօճալարընա
վէ սա'իր տօսթլարա իզհար ք թէչէքքիւր էթմէք
վաճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պիլիւրլէր:

Իզահ

1. 2. Գօր. 1. 15 վէ 16 այէթլէրտէն անկաշըլտըղընա նագա-
րէն, Փավլօս էվվէլա Եունանիսմանա վէ անտէն Մագէտօնիա-
յա կիտիպ, Մագէտօնիատան Եունանիսմանա 'ալտէթլէ, օրա-
տան Եէհուտիյէյէ կէչմէյի Թասմիմ էթմիշ իտի. Ֆազամ, սօնկ-
րատան պու նիյէթինի Թէպտիլ իլէ Գօրընթօսլլարա եագտըղը
պիրինճի րէսալէտէն նէ սէմէրէ հուսուլէ կէլտիյինին խապէրինի
ալարագ անլէրին հալինէ վէ րուհանի մէնֆա'աթլարը իչիւն միւհ-
Թան պուլունտըղլարը շէյլէրէ էյիճէ աշինա օլունճայատէք Եու-
նանիսմանա կիթմէմէքլիյէ զարար վէրտի: (2. Գօր. 1. 23):
Փավլօս թիթօսըն Գօրընթօստան թրօսա կէլէճէյինի վէ Գօրընթօս
քիլիսէսի հագզընտա պիլմէք իսթէտիյի խուսուսլարա տա'իր մէր-
զումտան մա'լիւմամ ալանաղընը մէ'մուլ էտէր իտի. (2. Գօր.
12. 17, 18), լաքին թիթօսը թրօսատա պուլմատըղընտան,
անը արամագ իչիւն 'աճէլէթէն Մագէտօնիայա կիթտի:

7. 2 այէթտէ զիբր օլունտըղը իւզրէ, Փավլօսըն զիյարէթ էթ-
տիյի Խրիսթիյանլարա վէրտիյի նասիհաթլարըն էքսէրիսիտէն,
վէ թրօսատա էթտիյի ուզուն վա'զտան, իլք Խրիսթիյանլարըն
Թա'լիմ ու Թէրպիյէսի հագզընտա րէսուլըն սէօյլէյէճէք չօգ շէյ-
լէրի օլտըղը կէօրիւնիւր: Պու իլք Խրիսթիյանլարըն էքսէրիսի ի-
մանտա տահա սապի, վէ պիւր չօգ Թէճրիպէ վէ սըզընթլարա

միւս կողմէլա , վէ նիչէ խուսուլարտա նասիհամ ու թէսէլլիյէ միւհ-
 թան օլտըզլարընտան Փավլօս րէսուլըն գիյարէթ էթտիյի մահալ-
 տէ պիր չօզ վա՛զ ու նասիհամ էթմէյէ վէ ուզագտա պուլունան-
 արը տախի գայըրմաղա մէճպուր օլտըզընտան խըտմէթի փէթ
 աղըր իտիյի աշիքեար տըր : (2 Գօր. 11. 28 , 29) :

8. Իհթիմալ տըր քի Եէրուշալիմտէ պուլունան ֆագիր պիրա-
 տէրլէր իչիւն թօիլանան ի՛անէ մէզքիւր քիմսէլէրէ թէսլիմ օ-
 լունմըջ խտի . (1 Գօր. 16. 3, 4) : Կէօրիւնիւր քի պունլար Գօ-
 րընթօստան պահրէն թրօսաս կիթմիշլէր իտի : Պունլարտան պի-
 ինին եւնի թրօֆիօսըն Փավլօս Եէրուշալիմէ կիթտիյիտէ ա-
 սնըն մա՛յէթիտէ օլտըզը աշիքեար տըր : (Ա՛մալ . 21. 29 :) Իշ
 պու պապըն 6 ընճը այէթիտէ աւել թա՛պիրի իսթի՛մալ օլունտը-
 զընտան Ա՛մալ ի րուսուլ քիթապընըն միւէլլիֆի Լուգանըն մէզ-
 քիւր եօլճրլըզտա Փավլօս իլէ պէրապէր իտիյի մա՛լիւմ օլուր :
 Իհթիմալ տըր քի Փավլօս իլք տէֆ՛ա Ֆիլիփիյէ՛ ազիմէթ էթտի-
 յի վազըթ Լուգա անըն իլէ պէրապէր օլուպ , պա՛տէհու շէհր ի
 մէզքիւրտէ գալմըջ իտի : 1884 սէնէսի 6 վէ 8 տէրսլէրինին
 իգահամընա միւրանա՛ամ օլունա :

9. Թրօսատա մէքս էթտիյի 7 կիւն զարֆընտա շիւպհէսիզ
 Փավլօս օլ մահալին իրիսթիյանլարը իլէ պիր գաչ տէֆ՛ա մէճիս
 էթմէյէ ֆուրսամ պուլմըջ իտի , շէօյլէ քի ՛աշա ի րապպանի իճ-
 րասը իչիւն հաֆթանըն պիրիննի կիւնիւնիւն մախսուսէն զիրք օ-
 լունմասը եէվմ ի մէզքիւրտէ պու կիպի մէճիսլէր էթմէք օլ վա-
 զըթ ՛ատէթ օլտըզընա պիր տէլիլ տիր : 1 Գօր. 16. 2 այէթէ տախի
 միւրանա՛ամ օլունա : Օլ կէճէ Փավլօսըն վա՛զը ուզամաղա մախ-
 սուս սէպէպ վար իտի , լաքին ճէմա՛ամը ուզուն վազըթ ալը զօ-
 մազ ՛ալէսսէվիյէ փէթ ֆա՛ իտէլի տէյիլ տիր : Էվթիսուս էօլիւ հա-
 լինտէ թէքք օլունաս իտի , անըն վէֆամը իրիսթիալըզըն տիւշ-
 մէնլէրի էլինտէ պիր վէսիլէ օլա պիլիբ իտի . լաքին Փավլօսըն
 մէրգուճու տէր՛ազապ տիրիլմէսի հէմ տիւշմէնլէրին ի՛թիրա-
 զընա ֆուրսամ պրազմատը , հէմ տէ միւ՛մինլէրի Փավլօսըն
 վա՛զ էյլէտիյի Ինճիլէ օլան ի՛թիզատլարընտա սասպիթ , գալպ-
 լէրինի տախի միւսթէրիհ զըլտը : Թրօսատան Ասուս 20 միլ ի-
 տի : Պա՛զըլար զանն էտէրլէր քի Փավլօս քէնտիսէ Եէրուշա-
 լիմտէ վազը՛ օլանաղըն մէ՛մուլ էթտիյի թէհիլքէլէր իւզէրինէ
 տու՛ա վէ միւթալա՛ա էթմէյէ վազըթ պուլմազ իչիւն գարատան

եախօտ եայա կիձտի : Թրօսալը գարնտաշարտան պա՛զըլարը
Փապլօս իլէ պիրազ զիյտոէ կէօրիշիւպ զօնուշմազ իշիւն եօլըն
պիր զըսմընատէք տնա րէֆագամ էձտիբլէրի իձհիմալ արը :

ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՈՍ ԵՈՒՆՎԱՐ 11

Փապլօսըն Մէլիտօսա 'աղիմէթի : Ա՛մալ . 20 .

17—27 :

18—21 այելլէրէ եշէր եյլէ :

Այելլ է +երէֆ : Կերէք եէհուտիլէրէ վէ կերէք եու-
նանիլէրէ Ալլահա օլան թէվպէ վէ Բապարմըզ Յի-
սուս Բրիստոսա օլան իման հագզընտա շէհատէթ
էտէրէք , Փա՛խտէլի շէյլէրաէն սիգէ խապէր վէր-
տիմ : Այէթ 20 :

Հաֆլա էշէնպէ օգունճաֆ այելլէր :

Փապլօս քէնտի վա՛զընըն ուսուլինի թա՛րիֆ է-
տէր : 2 Գօր . 6 . 1—10 : Հէր քէս իլէ խօշ մու՛ա-
մէլէ էտէր : 1 թէս . 2 . 1—12 : Իգտամ վէ տէվամ
խուսուսընտա էօրնէք օլուր : Յիլփ . 3 . 13—21 :
Մուվաֆֆադիյէթին քէնտինէ տէյլլ , Ալլահա մախ-
սուս օլտըղընը թանըր : 2 Գօր . 4 . 1—18 : Փապ-
լօսըն սօն սէօզլէրինտէն պա՛զըլարը . 2 թիմ . 4 . 1
—8 : Բրիստոսըն քէնտի շայրտլէրինէ օլան թէն-
պիհլէրի : Մաթ . 10 . 5—23 :

Մոգապրէֆ

Մէլիտոս էֆսուսըն լիմանը օլուպ , անտէն 8
եա 10 սա՛աթ գատար ուզազ խաի : Փապլօս ու-
զուն միււտտէթ արալարընտա չալըշմըշ օլտըղը էֆ-

5. Փափլօսըն կերէք 'ալէնէն կերէք խաֆիյէն իրատ էթտիյի նութգլարըն սլաշըճա իքի մաստտէ-
լէրի նէ՞ խոի :

6. Իլէրուտէ նէ՞ օլաճագ տէյիւ մէ՞ մուլ էտէր
խոի :

7. Նէ՞ շէյի քէնտի 'էօմրիւնտէն գիյատէ մու-
հիմմ 'ատտ էտէր խոի :

8. «Ճիւմլէնին գանընտան պէրի օլմագ» սէօ-
գիւնիւն մասնասը նէ՞ տիր :

9. Փափլօս նէյէ՞ պինա՞էն պունու տէյէ պիլտի :
Ա.յէթ 27 :

10. «Ալլահա օլան թէվպէ» նէ՞ տիր , վէ նասըլ
մա՛լիւմ օլուր :

11. «Րապպըմըգ Յիսուս Քրիստոսա օլան իման»
նէ՞ տիր , վէ նասըլ մա՛լիւմ օլուր :

12. Պիր քիլիսէնին վա՛իզի եախօտ կիրակի
մէքթէպի խօճասը վէ եախօտ Րապպըն իշինտէ
չալըչան չէր գանղը պիր խրիսթիյան խէլաս-
լարը իշիւն չալըչարըը քիմնէլէրին գանընտան
քէնտիսինի նէ՞ գէման պէրի 'ատտ էտէ պիլիր :
Հէգ. 33. 1—6 :

13. Չօճուգլար պու տէրուտէն նէ՞ էօյրէնէ պի-
լիրէր :

Ճէվադ. Քէնտիլէրին կիւնահտան թէվպէ վէ Յի-
սուս Քրիստոսա իման էթմէսի իշիւն էմէք չէքէն
տինտար խօճալարը իլէ տօսթլարընա ըր՛այէթ էթ-
մէք վէ անլէրին նասիհաթընը տինկլէմէք վաճիպ
օլտըղընը էօյրէնէ պիլիրէր :

Իղահ

1. Փափլօս էֆսուստա վուգու՝ պուլմըջ օլան պէօյիք վէլվէլէ
սէպէպիլէ շէհր ի մէգրիւրտէն չըգալը օն այ օլմուշ օլուպ , իշ

պու միւստէ՞մ զարֆընտա էֆսուսլըլար հագգընտա պիր խապէր ալամատըղընտան իխժիյարլարա իրատ էյլէտիյի մէգքիւր նուձգտան էվվէլ անլէրէ պիր չօգ շէյլէր սու՛ալ էձտիյի փէք իհժիմալ տըր :

2. Փավլօսըն էֆսուս քիլիսէսինին իխժիյարլարընա իրատ էյլէտիյի իշպու նուձգ, Ա՛մալ ի բուսուլ քիժապընըն էն մուհիմ գըսմլարընտան պիրի օլուպ, Փավլօսըն ախլազը վէ չալըշմասընըն թարգը խուսուսընտա պիզէ թամ պիր մա՛լիւմա՞մ վէրիր :

6. Փավլօս պէն « Բուհտա պաղլը օլարագ Եէրուշալիմէ կիտիյօրըմ » քէլամըյլէ, հէր նէ գատար պէնի մահպուսիյէ՞մ վէ էօլիւմ պէքլէտիյինի պիրիլ իսէմ տէ Բուհ իւլ Գուսսըն տէլալէ՞թինէ ի-ձա՛ա՞մ էտէրէք խըստէ՞թիմէ տէվամ էձմէյէ գա՞ծիյէն զարար վէրմիշիմ, տէմէք իսձէր իտի :

7. Փավլօսըն տիւշար օլտըլը մէշագգաձլարա խօշնուտի իլէ թէհամմիւլ էձմէսի, վէ էօնիւնտէ պուլունան տահա նիչէ մէշագգաձլարա տախի թէհամմիւլ էձմէյէ հագըր կէօրիւնմէսի թէ՛ա՞ճ-ճիւպ էտէճէք պիր հալ տըր : Փավլօսըն հէր պիր մէշագգա՞թա պէօյլէ Թէհամմիւլ էձմէմէսինին սէպէպի 2 թիմ. 1. 12 այէթ-սէ կէօսձէրիւմիշ տիր :

12. Պիզիմ ՛սարըմըգտա ինճիլ վա՛իզլէրինին չէքսիյի սըզըն-ձըլար Փավլօս բէսուլըն չէքտիյի սըզընձըլար գատար շէտիս տէյիլէր իսէ տէ, երնէ չօգ վէ պէօյիւք տիր : Շիմտիքի վա՛իգ-լէր Փավլօս բէսուլը քէնտիլէրինէ էօրնէք թուձարագ վէ խուսուսա Ալլահըն ևարտըմընա ի՞ձիմատ էտէրէք քէնտիլէրէ իհալէ օլունան մէ՛մուրիյէ՞թի սատըգանէ իֆա էձմէյէ ղայրէ՞թ էտէճէք օլուրլար իսէ, անըն կիպի քէնտի սէֆէրլէրինի մէսէրրէթլէ ի՞ձ-մամ էտէճէքլէրինի գավիյէն իւմիտ էտէ պիրիլլէր :

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՆՎԱՐ 18

Փավլօսըն էֆսուս քիլիսէսինին իխժիյարլարը-
տան վէտա՛ էթմէսի : Ա՛մալ. 20. 28-38 :

32—36 այէթլէրէ եղլեր էյլէ :

Այէթ ի +երթէ : Բէնտիւնիզէ, վէ Ալլահըն քէնտի

գանը իլէ իշթիրա էթտիյի քլիխէսինի կիւթմէք ի-
չիւն, Բուհ իւլ Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նազըր
թա'նին էյլէտիյի պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէս
օլունըզ: Այէթ 28:

Հաֆնա իշինդե օգոնմագ այելլէր:

Քիլիխէ իխթլյարլարը նանըլ քիմսէլէր օլմագ կէ-
րէք տիր: Թիթ. 1. 5—11: Էփիսգօփօսլար վէ
չէմնասլար նանըլ քիմսէլէր օլմագ կէրէք տիր: 1
Թիմ. 3. 1—16: Քրիստոսըն էյի չօպան օլսըլը:
Եուհ. 10. 1—18: Սատըզ օլմայան չօպանլար:
Հէզ. 34. 7—10: Պետրոսըն իխթլյարլարա օլան
նասիհաթը: 1 Պետ. 5. 1—11: Բուհ իւլ Գուտ-
սըն էֆսուս քլիխէսինէ կէօնտէրտիյի խապէր:
Վահ. 2. 1—7:

Սո՛ւալէր

1. Պիր էփիսգօփօսըն պիրինճի վապիֆէսի նէ՞
տիր: 28ինճի այէթին գըսմ ք էվլէլի իլէ 1 Թիմո-
թէօսըն 4. 16 այէթինէ միւրաճա'աթ օլունա:

2. Էյի էփիսգօփօսլար քէնտի մէ՞ մուրիյէթլէրինի
վէ մէ՞ մուրիյէթլէրինին լայըզըլէ իֆասը իչիւն
լազըմ օլան խասսիյէթլէրի քիմտէ՞ն ալըրլար: Ա-
յէթ 28: 1 Գօր. 12. 28 այէթինէ տաիի միւրա-
ճա'աթ ջըւնա:

3. Պիր էփիսգօփօսըն էն մուհիմմ մէշըուլիյէ-
թի նէ՞ տիր: Այէթ 28: 1 Պետ. 5. 2—4:

4. Էփիսգօփօսլարըն նազարէթինէ իհալէ օլու-
նան սիւրիւ հագզընտա Ալլահըն մուհապլէթի նէ՞
եօլ իլէ պէյան օլունտու: Այէթ 18: Վահի 5. 9:

5. Փալլօս հա՞նկը մախսուս սէպէպէ մէպնի

էֆսուս քիլիսէսինին իխթիյարլարընա քէնտի վա-
զիֆէլէրինի սատըգանէ իճրա էթմէյի նասիհաթ
էտէր: Այէթ 29:

6 29ընճը վէ 30ընճը այէթլէրտէ իհթիւմալէն
հաճնկը սընըֆ ատէմլէր իսն օլունուր:

7. Փավլօս իխթիյարլարըն տիգգաթընը քէնտի-
նին հաճնկը իչինէ ճէլալ էտէր: Այէթ 31:

8. Փավլօս քիմֆ^օ անլէրէ մու'ավէնէթ մէնսա'ը
կէօսթէրի: Այէթ 32:

9. Պաշլըճա հաճնկը խուսուստա Փավլօս ան-
լէրէ էյի էօրնէք վէրմիշ խտի: Այէթ 33—35:

10. Քրիստոսըն հաճնկը մէշհուր քէլամընը ան-
լէրին խաթրընա կէթիրի:

11. Փավլօս իխթիյարլարտան նաճըլ այրըլտը,
վէ իխթիյարլարըն քէտէրինի գիյատէսլլէ արթը-
րան շէյ նէ^օ խտի:

12. Վա'իզլիք մէ'մուրլիյէթինին պէօյլք վէ մու-
հլմմ մէս'ուլլիյէթի հազգընտա պու տէրստէն նէ^օ
էօյրէնիրի:

13. Քրիստոսըն քիլիսէլէրինին տուչար օլտըգ-
լարը թէհլիքէլէր հազգընտա նէ^օ էօյրէնիրի:

14. Քիլիսէլէր տուչար օլտըգլարը թէհլիքէլէր-
տէն խէլաս օլմագ իչլուն քիմէ^օ միւրաճա'աթ էթ-
մէլի տիրէր:

15. Պու տէրսին 35ինճի այէթինտէն չօճուգլար
նէ^օ էօյրէնէ պիլիլէր:

Ճէլալ. Քրիստոսըն օլ այէթտէ գիքր օլունան
քէլամընը հըֆզ վէ անը քէնտի թավր ու հարէ-
քէթլէրինէ գանուն իթթիխալ էթմէք վաճիպ օլ-
տըղընը էօյրէնէ պիլիլէր:

3. Պիր քիլիսէ չօպանընըն քէնտի նազարէմիինէ իհալէ օլունան սիւրիւ հազզընտա իֆա էտէնէյի վազիֆէ 'ազիմ ֆիրասէթ , մուհապպէթ վէ սապր իլէ իֆա օլունա պիլէն պիր վազիֆէ տիր : Պու սէպէպտէն չօպանըն զիր ի խաարէսինտէ պուլունանլար ա-նըն թավր ու հարէքէթինի շիտտէթլէ հիւքմ էտէնէք եէրտէ , ա-նա հէմտէրտ օլարագ մուհապպէթ իպրագ էթտիրքտէն մա'տա ա-նըն իչիւն տու'ա տախի էթմէլի տիրլէր :

6. Իհմիմալ տըր քի Րէսուլ «ազզըն գուրտլար» տէմէքլէ խա-րիճտէն կէլիպ քիլիսէ ա'զասընը հազիգաթտան տափտըրարագ քիլիսէյէ 'ազիմ մազարրամը միւճիպ օլանագ ֆասիտ մու'ալլիմ-լէրի անկլաթմագ իսթէր : 30ընճը այէթտէ էֆտուս քիլիսէսինին ա'զասընտան օլուպ, քէնտի էֆքեար ը ֆասիտէլէրինի իլէրի սիւ-րէրէք քիլիսէյի իֆաստ էթմէքլէ 'ազիմ մազարրամը միւճիպ օլա-նագ քիմսէլէր իմա օլունուր : Փավլոս Թիմօթէօսա օլան իքինճի ըչապլէյի Րօմատա իքինճի տէֆ'ա մահպուս օլտըղը էսնատէ շէհրի մէզքիւրտէն եազմըլ օլտըղընտան մէզքիւր ըչասլէյի պու տէրս-տէ զիքր օլունան նուճզընտան 6 եախօտ 7 սէնէ սօնկրա եազմըլ օլտըղը զանն ը զալիպ տիր : Պա'զըլարընըն զաննընճա Փավլօսըն Մէլիտօստա իքէն ազտէմճէ խապէր վէրտիյի իւզրէ մէզքիւր ըչասլէնին Աինճի պապընըն ԱՅինճի այէթիտէ, էֆտուս շէհրի իլէ պիւթիւն օ էյալէթտէ չօք քիմսէլէրին Րէսուլըն վա'զ էյլէտիյի թա'լիմաթ ը հազիգիյէտէն սափմըլ օլտըղը զըմնէն իմա օլունուր : Խալլը սէնէ սօնկրա Րուհ իւլ Գուտսըն էֆտուս քիլիսէսինէ կէօն-տէրտիյի խապէրտէն (Վահ. 2. 1—7) անկլաշըլտըղընա կէօրէ քէն-տիլէրինէ Րէսուլ Թէսմիյէ էտէն պիր Թագըմ քիմսէլէր մէզքիւր քիլիսէյի իֆաստ էթմիլլէր իտի :

7. Փավլօսըն Թիրասիօս նամ զամըն մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ վէ վա'զ էտրէք կէչիրտիյի իքի սէնէ իլէ , ազտէմլէրի էֆտուս-տա կէչիրտիյի խալլի միւտտէթ տախի իշպու 3 սէնէ իչինտէ տիր :

10. Քրիստոսըն սիյրէթ (վարք) ի մուգատտէսէսինի վէ թա'լիմաթ ը 'ալիյէսինի հազի օլան Ինճիլ Քրիստոսըն սէմայա 'ուրու-ճընտան չէնտ սէնէ սօնկրա եազըլտը : Պունլարը զալէմէ ալանլա-րըն մազսէտի տախի Քրիստոսըն իճրա էյլէտիյի շէյլէրին վէ սէօյլէտիյի սէօզլէրին քեաֆֆէսինի զիքր էթմէք օլմալըպ' անճագ

կիւնահրեարարըն խէլասը իչիւն սուրէթ ի մուժլագատալուզումը
 օլան շէյլէրի զիբը էթմէք իտի : Եուհաննա 20, 30, 31, վէ 21.
 24, 25 այէթլէրէ միւրահա՛ամ օլունա : Պու սէպէպտէն րէսուլլէր
 իլէ սա՛իր վա՛իզլէրին կիթտիբլէրի եէրլէրտէ Գրիստոսըն իճրա
 էյլէտիյի իշլէրտէն վէ սէօյլէտիյի սէօզլէրտէն նազլ ու պէյան
 էթտիբլէրի ֆըզրալարըն քեաֆֆէսի ինճիլտէ պուլունմայանազը
 Թապի՛ի իտի : Գրիստոսըն Փավլօս Թարաֆընտան պուրատու
 զիբը օլունան քէլամը ինճիլլէրտէ եազըլմըշ տէյիլ իսէ տէ, խայլի
 ուզագ մահալլէրէ նէշը օլունմըշ օլտըղընտան, Փավլօս անը էֆ-
 սուս կիպի ուզագ պիր մահալին Խրիսթիյանլարընա, անլէրէ
 մա՛լիւմ պիր սէօզ կիպի զիբը էտէ պիլիբ իտի : Մէզքիւր քէ-
 լամ Գրիստոսըն բուհընա փէք միւթապըզ օլտըղընտան, հէր
 Խրիսթիյանըն գալպինէ հէքք օլունմաղա շայան տըր :

11. Փավլօս օլ էանատէ Եէրուշալիմէ կիթմէք իւզրէ եօլա չըզ-
 մըշ օլուպ, Եէրուշալիմտէն տախի Բօմայա կիթմէք նիյէթինտէ
 իտի : Բօմ. 15. 25—28 այէթլէրէ միւրահա՛ամ օլունա : Պու ու-
 զուն եօլճուլըզ զայէթլէ Թէհլիքէլի օլանաղընտան, Փավլօս պիր
 տէֆ՛ա տահա էֆսուսա ՛ավտէթ էտէճէյինի էյիճէ մէ՛մուլ էթմէզ
 իտի : Լաբին ՛ալէս սէվիյէ զանն օլունտըղընա կէօրէ, Փավլօս
 Բօմատա իբի սէնէ գատար մահպուս գալտըզտան սօնկրա սալը
 վէրիլիպ, 4 եախօտ 5 սէնէ տահա մէ՛մուրիյէթինտէ տէվամ էթ-
 տիյինէ նազարէն, մէզքիւր միւտտէթ զարֆընտա պիր տէֆ՛ա
 տահա էֆսուս ճիվարընը տօլաշարագ Թէքրար Թրօսաս վէ Մէլի-
 տօսա, պէլքի էֆսուսա տախի կիթտիյի ինճիմալ տըր, 2 Թիմ.
 4. 13, 20 :

ՏԵՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՆՎԱՍՐ 25

Փավլօսըն Եէրուշալիմէ եօլճուլըզը . Ա՛մալ. 21 .

1—14 :

12—14 այէթլէրէ էշտէր էյլէ :

Այէթ է Կրիսթի . Բապպըն միւրատը օլսուն . Այէթ
 14 :

Հաֆլա ելինոտ օրոնանագ արեւելք :

Սուր 'ալէյհինտէ իսսարաթ ը փէյղամպէրանէ .
 Հէզ . 26 . 1—21 : Քրիստոս Սուր վէ Սայտա սէմթ-
 լէրինտէ վա'զ էտէր . Մաթ . 15 . 21—28 : Պետրոսըն
 Գայսէրիյէյի զիյարէթ էթմէսի . Ա'մալ . 10 . 1—48 :
 Տիլիպպոսըն վա'զը . Ա'մալ . 8 . 26—40 : Փապլուսըն
 պաղլը օլարագ Գայսէրիյէյէ կէօթիւրիւմէսի . Ա'մալ .
 23 . 23—35 : Էրէմիա փէյղամպէր չիւրիւմիւշ գու-
 շաղընըն թէմսիլի իլէ Եհհուտիլէրին իւզէրինէ կէ-
 լէճէք օլան պէլայը պէյան էտէր . Էր . 13 . 1—11 :

Մոփարոտե

Սուր էսքի պիր շէհր օլուպ (Եէշ . 19 . 29) , թի-
 ճարէթ վասըթասըլլէ գազանմըշ օլտըղը սէրվէթտէն
 տօլայը մէշհուր իտի : Փապլուս Սուրը զիյարէթ էթտի-
 յինտէ շէհր ի մէզքիւր էսքի 'ազամէթինտէն պիւթիւն
 պիւթիւն տիւշմիւշ տէյիլ իտի իսէ տէ , շիմտի փէք
 էտնա պիր հալտէ օլուպ շէհրին էսքի միւքէլլէֆ
 պինալարընըն վիրանէլէրինտէ պալըգճըլար քէնտի
 աղլարընը գուրուտուրլար (Հէզ . 26 . 14) : Փթօլէ-
 մաիս վազթըլլէ Սուրըն ճիհէթ ի ճէնուպիյէսինտէ
 վէ անտէն 30 միլ մէսաֆէտէ օլուպ , շիմտի 'Աքքէա
 տէնիլիր : Գայսէրիյէ Փապլուսըն էյամընտա պէօյիւք
 Հէրօտէսին պինա էթտիյի մէշհուր պիր շէհր օլուպ ,
 Բօմա տէվլէթինին պիր էյալէթի օլան Եհհուտի-
 յէնին փայիթախթը իտի . շիմտի իսէ վիրանէլէր
 էրղընթըսը օլմուշ տըր :

Սո"ալէր

1 . Փապլուս պահրէն Մէլիտուսուան Սուրա կիթ-

տիյի էսնատէ հանկը ասալարըն էօնիւնտէն կէշտի :

2. Եէրուշալիմէ կիթմէմէսի խոսուսընսա Սուրաա Փավլոսա նէ իխթար օլունտու :

3. Սուրըլ գարնտաշլար Փավլոսա Եէրուշալիմէ կիթմէմէսինի Բուհ իւլ Գուտս թարաֆընտան խապէր վէրիյօրլար իտի իսէ , Փավլոս նիջիւն անլէրի տինկլէմէտի :

4. Փավլոսըն Գայսէրիյէտէ խանէսինտէ միւսաֆիր օլաըղը Ֆիլիպպոս հագգընտա նէ՞ մա'լիւմաթըմըզ վար : Պապ. 6. 5 : 8. 26—40 :

5. Ֆիլիպպոսըն գըզլարը հագգընտա նէ՞ տէնիլմիչ տիր : Ա. յէթ 9 :

6. Աղապոս վէյղամպէր Գայսէրիյէտէ Փավլոս հագգընտա նէ՞ տէտի :

7. Փավլոս նէ՞ ճէվասլ վէրտի :

8. Նէթիճէսի նէ՞ օլտու :

9. Նիջիւն Փավլոս Եէրուշալիմէ կիթմէյէ պէօյլէ գավլյէն գարար վէրմիչ իտի : Ա'մալ. 20. 22—24 :

10. Պիր ատէմ Գրիստոսըն խըտմէթի իչիւն 'էօմրիւնիւ սլիլէ թէհլիքէյէ գօմաղա նէ՞ վազըթ պօրճլու սըր :

11. Տա'իմա տօսթլարըն նասիհաթընը տինկլէմէք ճա'րճ մի տիր :

12. Տօսթլարըն նասիհաթընըն Փավլոսա ղայէթլէ թէ'սիք էթմիչ օլտըղը նէտէն մա'լիւմ տիր : Ա. յէթ 13 :

13. Քրիստոս Մաթ. 6. 33 վէ 10. 39 այէթլէրինտէ նէ՞ պույուրուր :

14. Պիր ատէմ պիր իչին քէնտինէ ֆարգ օլուպ օլմատըղընա տա'իր շիւպհէտէ օլուր իսէ ճիւմլէ-

տէն զկյատէ քիստէն ըզզ տիւնէն ախր: Եա՛գ.
1. 5:

15. Զօճուգլար հէմ՝ տախի պէօյիւքլէր պու
տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիւրէր:

Ճէվադ. Փավլօս միտիլիւ քէնտի էօնլէրինտէ օլան
մուխաթարալարտան Ֆիւթուր կէթիրմէյէրէք
Ֆարզլարընըն իճրասընա սա՛յ ու ղայրէթ էթմէք
վաճիպ օլտըզընը էօյրէնէ պիլիւրէր:

Իգան

1. Փավլօսըն սօնկրալարը Եուհաննա ըտուլլն սիւրկիւն օլտը-
ղը վէ վահի քիթապընտա հիքեայէ օլուանն 'անա'իպամը կէօր-
տիւյիւ Փամօս ատասընըն գուրպինտէն տախի կէշմիշ օլմասը
իհմիմալ տըր:

3. Սուրը գարնտաշլար, քէզալիք Աղապօս փէյղամպէր,
Փավլօսըն Եէրուշալիմտէ պիր մուխամարայա ուղրայանաղընը իւ
համ իլէ խապէր վէրտիլէր իսէ տէ, սնլէրին Փավլօսա վէրտիք-
լէրի նասիհամ Բուհ իւլ Գուտս Թարաֆընտան օլմայլպ, մահգա
քէնտի Թարաֆլարընտան պիր իխթար իտի. Փավլօս Բուհ իւլ
Գուտս քէնտիին Եէրուշալիմէ կիթմէմէսինի էմր էթտիյինէ գանի՝
օլսա իտի, շիւպհէսիզ շէհր ը մէզքիւրէ կիթմէզ իտի (Ա՛մալ. 16
6—8): Հալ պու քի Փավլօս Եէրուշալիմտէ քէնտիին պիր մու-
խամարայա ուղրայանաղընը պիլիւր իքէն օրայա կիթտի. զիրա
էօնիւնտէ օլան մուխամարայը վաճիպէ ի զիմմէթիին իճրասըն-
տան քէնտիին կէրի տուրտուրանագ պիր քեսֆի սէպէպ 'ատտ
էթմէտի:

5. 6. Բէտուլլէրին զէմանընտա փէյղամպէր իսմի ճէմա՛ան-
լարտա նուժգ իրատ էտէնլէրէ եախօտ վա՛իզլէրէ վէրիլիւր իտի
իսէ տէ (1 Գօր. 14. 3—6) Խրիսթիան գատընլարըն ճէմա՛ան
լարտա նուժգ իրատ էթմէսի 'ատէթ օլմատըղընտան, (1 Գօր.
14. 34.) Ֆիլիպպօսըն զըզլարընըն 'ալէնէն վա՛գ էթտիքլէրինի
ֆարզ էտէմէյիզ: Պինա՛էն 'ալէյի Փիլիպպօսըն իքի զըզը իլէ Ա-
ղապօսըն փէյղամպէր օլմալարըլլէ կէլէճէք վազը՛ալէրի խա-
պէր վէրմէլէրի իհմիմալ տըր: Լաքին անլէրին իխպարամը

ՓաՎլոսա քէնտի նիյէթինի Թէպտիլ էթմէք իչիւն պիր ֆարզ տէ-
յիլ իտի : Անըն ֆէրէղէ ի զիմմէթի եալընըզ Բուհ իւլ Գուտսըն
Թա՛լիմամը իւզրէ հարէքէթ էթմէք իտի : Աղապօս գըթլըզ օլա-
նաղընը ազտէմճէ խապէր վէրտիյինտէ (Ա՛մալ. 11. 27—30) ,
Անձաքիա խրիսթիանլարը Աղապօսըն էմրինէ իձա՛սթ էթտիքլէ-
րի իչիւն տէյիլ , աննագ գըթլըզ հագգընտա մա՛լիմամ քէսպ
էթտիքլէրի իչիւն Եէրուշալէմտէքի պիրատէրլէրէ ի՛անէ կէօն-
տէրմէյի քէնտիլէրինէ ֆարզ սայարագ մէզքիւր ի՛անէյի կէօն-
տէրտիլէր : Քէզալիք Աղապօսըն Եէրուշալիմտէ ՓաՎլոսա վազը՝
օլանագ հալլէրի փէյղամպէրանէ խապէր վէրմէսի , Բէսուլըն
շէհր ի մէզքիւրէ կիթմէմէսի իչիւն պիր էմր օլմայըպ , աննագ
պիր մա՛լիմամ նէվի՛նտէն իտի : Պու սէպէպտէն ՓաՎլոս քէն-
տինէ ֆարզ օլանը իճրա էթմէլի իտի :

10. 11. Քրիստոս շայիրտլէրինէ պիր շէհրտէն Թարտ օլունտըզ-
լարընտա տիկէր պիր շէհրէ ֆիրար էթմէլէրինի էմր էթմիշ իտի իսէ
տէ (Մաթ. 10. 23), Գորընթօստա ՓաՎլոսա լույատա կէօրիւնիւպ ,
քէնտի՛ալէյիհնտէ օլան մուխալէֆէթ արասընտա պիլէ օրատա տէ-
վամ իւզրէ չալըշմասընը էմր էթմիշ իտի (Ա՛մալ. 18. 9—11) : ՓաՎ-
լոս պու տէֆ՛ա քէնտի տօսթլարընըն նասիհամընա գարշը գօյարագ
Եէրուշալիմէ կիթտի իսէ տէ , էֆսուստա պի իէրվա գալապալը-
ղըն իչիւն կիրմէք նիյէթինտէ իքէն , տօսթլարընըն նասիհամընը
տինկլէյիպ մէրամընըն իճրասընտան չկէրի տուրմը իտի . (Ա՛-
մալ. 19. 30, 31) : Պիզ տախի տա՛լիմա իշլէրին կիտիշինէ նա-
զարէն պիզէ ֆարզ օլանը եափմալըլըզ : Հէր ատէմ քէնտինի ի-
հաթէ էտէն վազը՛ալարը անկլայարագ քէնտինէ ֆարզ օլանը
ֆէրզ ու Թէմնիզ էթմէք իչիւն սըտզ ու հէրարէթլէ Ալլահըն տէ-
լալէթինի տիլէմէք կէրէք տիր :

ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՓԵՏՐՎԱՐ 1

ՓաՎլոս Եէրուշալիմտէ . Ա՛մալ. 21. 15—26 :

17—19 այէլլէրէ էշտէր էյլէ .

Այէլլէ էբէնճէ . Անլէր տախի իշիթտիքլէրինտէ ,
Բապպա համու էթտիլէր : Ա. յէթ 20 :

Հաֆնա իշխարի տոնածագ պէսէր :

Քրիստոսըն 'ալէյհնտէ թէչէքքի . Մարգ . 14 .
 53—65 : Իսթէֆանոսըն 'ալէյհնտէ թէչէքքի . Ա'
 մալ . 6 . 8—15 : Ետրուչալիմ Փուգարասը իչիւն Մա-
 գէտօնիատա վէ Եոնանիսթանտա թօփլանան իա-
 նէնին Ետրուչալիմ խրիսթիանլարը իւզէրինէ օլան
 հիւսնի թէ" սիրի . 2 Գօր . 9 . 12—15 : Նէգրի հագ-
 գընտա գանուն . Ա'տ . 6 . 1—21 : Փավլօսըն
 քէնտի միլէթինէ օլան մուհապպէթի . Բօմ . 9 . 1—
 5 ; 10 . 1—5 : Սէլալէթէ վէ մա'մուրիյէթէ սա'յ ու
 զայրէթ էթմէք խրիսթիյանլարա Փարգ օլտըղը .
 Բօմ . 14 . 13—25 :

Մագարտի

Փավլօսըն պու տէֆ'ա Ետրուչալիմէ կէլ-
 մէսի անըն թէվպէյէ կէլմէսինտէն սօնկրա
 շէհրը մէգքիւրէ էթտիյի պէշինճի զլյարէթ իտի ,
 քի Միլատըն ճՅինճի սէնէսինտէ , անըն թէպչիր ի
 պէշարէթ իչիւն էթտիյի իւչիւնճիւ Եօլճուլըղըն
 նիհայէթինտէ վուգու' պուլտու : Փավլօս իւչ Եա
 տէօրթ սէնէ էվվէլ Ետրուչալիմտէն չըգմըլ օլտըղըն-
 տան , հէմէհրիլէրի օլան Եէհուտիլէրին քէնտինի
 նէ սուրէթլէ գապուլ էտէճէքլէրինի իհթիմալէն
 պիլմէգ իտի . զիրա թա'իֆէլէրտէն խրիսթիյանլը-
 ղը գապուլ էտէնլէրէ շէրի'աթը Մուսապիլէյի հըֆլ
 էթմէմէյի թա'լիմ էթտիքտէն մա'տա , Եէհուտիլէր-
 տէն խրիսթիյանլըղը գապուլ էտէնլէրէ տախի շէ-
 րի'աթտան իրթիտատ թա'լիմ էտիյօր' տէյիւ հագ-
 գընտա պիր չօգ թէվաթիւր շույու' պուլտըղընը
 պիլիր իտի (Ա'մալ . 21 . 28) : Պու սօն հավատիս

տողրու տէյիլ խոտ տէ, չօգլար անա ինաննագուս
 օլարգլարընտան, Փավլօս քէնտի ըէֆիգլէրի իլէ
 պէրապէր Մագէտօնիա վէ Եունանիսթան քիլիսէ-
 լէրինտէն Եէրուշալիմօտ մուգիմ Փագիր պիրատէր-
 լէրէ ի'անէ կէթիւրյօր իտի խոտ տէ, շէհր ք մէգ-
 քիւրըն իւրիսթիյանլարը թարաֆընտան պիլէ մու-
 հապպէթլէ գապուլ օլունաճաղընա շիւսլէէ էտէ
 պիլիւր իտի:

Ս"ալէք

1. Փավլօս Եէրուշալիմէ վասըլ օլտըղընտա, նէ՞
 սուրէթլէ գապուլ օլունտու: Այէթ 17:

2. Էրթէսի կիւնիւ քիմի՞ կէօրմէյէ կիթտի:

3. Եա'գուպ քիմ վէ իիսթիյարլար քիմլէր խոտի:
 Ա'մալ. 15. 2, 13, 23: Ղալ. 1. 19:

4. Իլք իւրիսթիյանլար պիրի պիրլէրինէ նասըլ
 սէլամ վէրիլլէր խոտի: Բօմ. 16. 16: 1 Գօր. 16.
 20: 1 Թեո. 5. 26: 1 Պեո. 5. 14:

5. Փավլօսըն թո'իֆէլէր արասընտա չալըչմա-
 սընը նագլ էթմէսի պիրատէրլէրէ նասըլ թէ'սիւր
 էթտի: Այէթ 20:

6. Փավլօսըն 'ալէյհինտէ նէ՞ շիքեսայէթ օլ-
 մուշ խոտի: Այէթ 21:

7. Օլ շիքեսայէթին եալան օլտըղընը իսպաթ
 էթմէսի իչիւն պիրատէրլէր Փավլօսըն նէ՞ եաիմա-
 սընը արգու էթտիլէր: Այաթ 23, 24:

8. Փավլօս թէքլիֆլէրինէ բազի օլտո՞ւ մը, նէ՞
 իչիւն: Այէթ 26: 1 Գօր. 9. 19—23:

9. Փավլօս Եէհուտիլէրտէն իւրիսթիյանլըղը
 գապուլ էտիպ շէրի'աթ ք Մուսավիյէնին հըֆզընը
 իտտի'ա էտէն պիրատէրլէրին պու նէվ' պիր թէք-

լիֆինի սապրգա նէ՞ միւնասէպէթլէ րէտոտ էթ-
միշ իտի: Ղալ. 2. 3—5:

10. Պու իքի վագը՛ալար արասընտա օլան ֆէրգ
նէ՞ իտի:

11. Եա՛գուպ րէսուլ իլէ իիթիյարլար Եէհու-
տիլէրտէն իրիսթիյանլըզը գապուլ էտէն պիրա-
տէրլէրի խօշնուտ էթմէք իսթէտիքլէրի սըրատա
լմանա կէլմիշ թա՛իֆէլէր հագգընտա նանըլ պիր
մուհիմմ գանուն կէօսթէրտիլէր: Այէթ 23:

12. Բրիստոսա թապի՛ օլանլար նէ՞ մագսէտլէ
քէնտի պիրատէրլէրինի խօշնուտ էթմէյէ սա՛յ ու
զայրէթ էթմէլի տիրլէր: Բօմ. 13. 1—3:

13. Պու մատտէտէ Եա՛գուպ իլէ իիթիյարլարըն
ֆիրասէթի նանըլ մա՛լիւմ օլտու:

14. Նէ՞ ճիհէթլէ Փավլօս միւսլիհանէ պիր թա-
րիգ թութտու:

15. Չօճուգլար պու տէրստէն նէ՞ էօրէնէ պի-
ւրլէր:

Ճէլապ. Փավլօս կիպի միւսլիհանէ պիր թարիգ
իթթիխագ էթմէք վէ մուգիրր օլմայըպ իճրասը տախի
միւմքին օլան շէյլէրտէ պաշգալարըն րէյինէ րի՛ա-
յէթ էյլէմէք վա՛ճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պիլիւրլէր:

Իղան

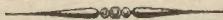
1. Եա՛գուպ իլէ Եէրուշալիմ իիթիյարլարընըն հիւան ի մուա-
մէլէսի շիւպնէսիգ Փավլօսը փէք մէսրուր գըլտը: Նիշէ տէֆա
գարնտաշլար իլէ պիր գաշ սա՛աթ րու պէ րու կէօրիւշմէք շիւպ-
նէ վէրէն սէպէպլէրին տէֆինէ վասըթա օլուր:

6. Պու Թէշէքքի պի էսաս իտի: Փավլօս Եէհուտիլէրտէն իը-
րիսթիյանլըզը գապուլ էտէնլէրէ ային ու՛ ատէթլէրտէն իրթի-
տատ Թա՛լիմ էթմէյիպ, անճագ օլ ային ու՛ ատէթլէր խէլասա
վասըթա օլմատըղընտուն, անլէրին հըֆգընը իմանա կէլէն Թա՛ի-

Ֆէլէրտէն Թալէպ էթմէք վահիպ օլմատըղընը Թա՛լիմ էտէր իտի : Փավլօս մէզքիւր այինլէրտէն պիրինի , մէսէլա՛ խիթանը ես նէզրի վէ ես սա՛իր պիր խուսուսը հըֆօզ էթմէք խաթէյէն Եհուտի Խրիսթիյանլարը մագսէտլէրինին իճրասընտան մէն՝ էթմէյէ չալըշմայըպ , անճագ անլէրին իճրասընը խէլասա վասըթա սայմագտան անլէրի սագընտըրըր իտի : Փավլօս քէնտիսի պիլէ մէզքիւր այինլէրին իճրասընը քէնտի մագսէտինէ , եա՛նի Ինճիլին վա՛զընա էլզէմ կէօրտիւյիւնտէ իճրա էտէր իտի :

7. Պու տէօրթ առէմլէր ինճիմալէն Եհուտիլէրտէն Խրիսթիյանլըը զապուլ էթմիշ քիմսէլէր օլուպ՝ պիրէր սէպէպլէ նէզր էթմիշ վէ նէզրլէրինի իճրա էտէճէք վագըթ տախի կէլմիշ օլտըղընտան , շէրի՛սաթ ը Մուսավիյէ միւճիպինճէ (Ա՛տ. 6. 13—21) պաշլարընը Թըրաշ էթմէյէ , քեահինէ տախի գուրպան իչիւն պիրէր Թագտիմէ կէթիքմէյէ մէճպուր իտիլէր. պու տախի հալիլլէ պիր միգտար մէսարիֆի մուճիպ օլուր իտի : Իմտի շէրի՛սաթ ը Մուսավիյէյէ մուխալէֆէթ էթմէտիքտէն մա՛տէ , անլէրի իճրա տախի էտէր օլտըղընը ՛ալէնէն պէյան էթմէք իչիւն , Եհուտիլէրին ՛ատէթի իւզրէ հարէքէթ էթմէսի , եա՛նի մէզքիւր նէզրիլէր իլէ պէրլիքտէ օլ այինի իճրա էթմէսի վէ մասըաֆա տախի հիսսէտար օլմասը Փուվլօսա Թէքլիֆ օլուճտու : Փավլօս տախի քէնտի հէմշէհրիլէրինին հիւսն ի Թէվէճհիւհիինի զազանմագ սըզուսըլլէ Ինճիլէ մուղայիր օլմայան հէր պիր շէյի եափմաղա հազըր օլտըղընտան Թէքլիֆլէրինի զապուլ էթտի :

10. Ճէրգ շուճտան ՛իպարէթ իտի : Քավլօս Թիթօսը խիթան էտէճէք օլսա իտի , իմանա կէլէն Թա՛իֆէլէրին խիթան էտիլմէսի լազըմ աըր՝ տէյէն Եհուտի մու՛ալլիմլէրինին Թա՛լիմինի զապուլ էթմիշ օլուր իտի . ֆագաթ նէզրլէրի օլան մէզքիւր & քիշի իլէ իթթիֆագ էթտիյի հալտէ Եհուտիլէրտէն Խրիսթիյանլըը զապուլ էտէնլէրին շէրի՛սաթ ը Մուսավիյէյի իճրա էթմէլէրինէ գարշը օլմատըղընը , հաթթա քէնտինին պիլէ մէզքիւր այինլէրի իճրա էթմէյէ հազըր պուլուճտըղընը պէյան էթմիշ օլաճագ իտի :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԸՐՍ, ՓԵՏՐՎԱՐ 8

ԵՏՀՈՒՄԻՆՔԻՆ ՓԱՎԼՈՍ ԻՆՉԷՐԻՆԷ ՀԻՆՃՈՒՄԸ :

Ա՛մալ. 21. 27—40 :

30—33 այե՛նչի՛ն էլու՛ր էլ :

Այե՛ն է՛ Կրի՛ստոս. Պէ՛ն ԵՏՐՈՆՉԱԼԻՄՈՏ ԵՍԼԸՆԸՎ ՎԱԳՐԱՆՄԱՅԱ ՍԷՅԻԼ, ԱՄՄԱ ԲԱՎԱԿ ՅԻՍՈՒՍԸՆ ԻՍՈՒ ԻՅԻՆՆ ԷՍԼՄԷՅԷ ՍԱԽԻ ՀԱՂԸՐ ԻՄ : Ա՛մալ. 21. 13 :

Հաճո՛ւն էլնո՛ր օգո՛ւնաճո՛գ այե՛նչի՛ն :

Իսթէֆանոսըն շէհիտ օլմասը : Ա՛մալ. 7. 54-59 : Բապալ Յիսուսըն ԵՍԼՆԱ ՓԱՎԼՈՍԸՆ 'էօմրիւնիւն տա՛խմա մուխաթարայա գօնուլմասը : 2 Գօր. 4. 1—11 : Շէթմ օլունտըղընտա պիլմուգապէլէ շէթմ էթմէմէք խուսուսընտա Գրիստոսըն էօրնէյի : 1 Պետ. 2. 19—25 : Զալիմ հիւքմտարլարըն պիլէ էհալինին խայրը իչիւն Ալլահ թարաֆընտան մէ՛մուր թա՛ւերն օլունտըգլարը : Բօմ. 13. 1—7 : Ֆիքրլէրի Ալլահտա մէթին օլանլարըն սէլամէթ ի քեամիլէլէրի օլտըղը : Իչա՛. 26. 1—4 : Ալլահըն տա՛խմա խէլաս էտէր օլտըղընա Փավլոսըն էմնիյէթի : 2 Գօր. 1. 1—11 :

Մոգոգոգե՛

Իհիթիմալ սըրքի Փավլոս ԵՏՐՈՆՉԱԼԻՄ ԵՏՀՈՒՄԻՆՔԻՆՈՒՆ ԽՐԻՍՏԻՅԱՆԸՂԸ ՂԱՍՈՒԼ ԷԹՄԻՉ օլանլարըն հիւնն ի թէվէճճիւհիւնիւ գազանմագ իչիւն իճրա էթտիյի շէյլէր վասըթասըլլէ ասըլ մագսէտէ ԵՍՆԻ ԿԵՐԷՔ քէնտինին վէ կէրէք ԵՍՂՈՒՄ Իլէ ԵՏՐՈՆՉԱԼԻՄ ԻԽԹԻՅԱՐԼԱՐԸՆԸՆ ՄԱԳՍԷՏԷՐԻՆԷ ՎԱՍԸՂ օլտու : Ֆագաթ պու ԵՍԼ Իլէ ԽՐԻՍՏԻՅԱՆԸՂԸ ՂԱՍՈՒՄ :

պուլ էթմէմիշ օլան Եէհուտիլէր թարաֆընտան
Փավլուս 'ալէյհինտէ շտիտ մուխալէֆէթ զուհուր
էթտի:

Սո"ալէր

1. Խալզը Փավլուս 'ալէյհինտէ թահրիք էտէն
քիմլէր իտի: Այէթ 27:

2. Ասիալը Եէհուտիլէրին պու գարըըգըգտա
ֆէսատ պաշը օլմալարընըն սէպէպի նէ՞ զանն օ-
լունուր:

3. Փավլուսա գարըը պու տէրէճէ թահրիք օ-
լունմալարընա վէ սա"իր Եէհուտիլէրի տախի թահ-
րիք էթմէլէրինէ քէնտիլէր նէ՞ սէպէպ կէօսթէրի-
յօրլար:

4. Պու գարըըգըգըն նէթիճէսի նէ՞ օլտու:
Այէթ 30:

5. Փավլուսը խալզըն էլինտէն քիմ գուրթարտը:

6. Պին պաշը Փավլուս հագգընտա նէ՞ էմր
էթտի:

7. Խալզ նէ՞ թալէպ էթմէքտէ իտի: Այէթ 36:
Լուգ. 23. 18 այէթէ տախի միւրաճա'աթ օլունա:

8. Փավլուս պինպաշըյա նէ՞ տէտի:

9. Պինպաշընըն Փավլուսա էթտիյի իքի սու"ալ
նէ՞ իտի:

10. Պին պաշը Փավլուսը քիմ զանն էթտի:

11. Պու սըրատա Փավլուս պին պաշըյա նէ՞ տէ-
տի վէ անտէն նէ՞ թալէպ էթտի:

12. Փավլուսըն գավմա'իպրանիճէ իրատը նութգ
էթմէսինին սէպէպի նէ՞ օլմալը տըր: Ա'մալ 22. 2:

13. Պու վագը'ատա Եէհուտիլէրին հէյքէլտէ
կէօսթէրտիլէրի թավր ու հարէքէթտէն նէ՞ էօյ-
րէնիրիգ:

14. Փավլօսըն թավր ու հարէքէթինաէն նէ՞ էօյրէնիրիզ :

15. Զօճուգլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիւրլէր :

Ճէգադ. Եալընըզ սու"ի զանն իլէ պաշգաւարընը հիւքմ էթմէմէք, վէ խըրսւարընը եէնմէք վաճիւս օլտըղընը էօյրէնէ պիւրլէր :

Իգան

2. 3. Վագժըլէ Բօմա տէվլէթինին հիւքմ սիւրտիւլիւ մէմալիքտէն պիրի օլուպ շիմտի Ասիա ի սուղրա վէ եսիստ Անաստօլու տէնիլէն մէմլէքէթին զարպ Թարաֆընա րէսուլլէրին զէմանընտա Ասիա Թէսիլէ օլունուր իտի քի պաղլըմա շէհրի էֆսուս իտի : Փավլօս պու շէհրտէ ուզուն միւտտէթ (Ա՛մալ. 19. 10) պէշարէթի Թէպշիր էթմիշ օլտըղընտան, Պայրամ միւնասէպէթիլէ եագընլարտա մէզքիւր մէմլէքէթտէն Եէրուշալիմէ կէլմիշ օլան Եէհուտիլէրին Ասիատա իքէն Փավլօսը կէօրմիշ վէ անըն վա՛զընը տինկլէմիշ օլտըզլարը իհձիմալ տըր : Պու Եէհուտիլիր Փավլօսա վէ անըն րէֆագամընտա պուլունան էֆսուսը Եունանի վէ զայր ի մախձուն Թրօֆիմօսա Եէրուշալիմ սօգազլարընտա րասթ կէլտիքլէրինտէ անլէրի Թանըտըլար, վէ պա՛տէհու Փավլօսը հէյքէլտէ կէօրտիւքլէրի կիպի րէֆիգի պուլունան զայր ի մախձուն Թրօֆիմօսը տախի հէյքէլին իչինէ կէթիրմիշ զանն էտէրէք վէ պու հարէքէթինի օլ մագամ ը՛ալինին գուտսիլէթինէ պիր հագարէթ սայարագ, խալզը անըն ՛ալէյհինէ Թահրիք էթտիլէր :

5. Հէյքէլին իթթիսալինտէ օլուպ պիր նէրտիպան իլէ անա միւլհագ օլան Անթօնիա նամ գալ՛ա Բօմա տէվլէթինին մուհաֆըզ ՛ասքէրինին մահալ ը իգամէթի վէ հէյքէլին հավլըսընա նագըր օլտըղընտան, ՛ասքէրլէր հէյքէլտէ գուհուր էտէն զարըըզըը կէօրիննէ պինպաշըյա խապէր վէրմէլէրի իւզէրինէ միւմաիլէյի տախի տէր ՛ագապ քէյֆիլէթի Թահգիլգ էթմէյէ կէլտի :

10. Եունաիֆօս նամ Եէհուտի միւվէրրիխին գավլիննէ, օլ վազըթտան պիր սգ էվվէլ Եէհուտիլէյէ պիր Մըսըրը կէլիւպ Իս-

րայէլ հիւքիւմէթինի եէնիտէն թէշքիլ էթմէք խուսուսընտա Ալլահ
 Թարաֆընտան իրսալ օլունտըղընը իտտի'ա էթմէսի իւզէրինէ
 քէնտի պաշընա. 4,000 քիշի Թօփլամըշ իտի. ֆազամ Եէհուտիյէ-
 նին Բօմալը վալիսի մէզքիւր ֆըրգայը տաղըմմըշ, Մըսըրըլը
 տախի ֆիրարէ մէնպուր էթմիշ իտի: Պին պաշը ֆազլօսը Թէք-
 րար Եէլուշալիօնէ կէլմիշ մէզքիւր Մըսըրըլը զանն էթտիյինտէն,
 անըն Եունանիճէ սէօյլէմէսինէ Թէ'աճճիւպ էթտի:

13. Էհալիյի Թահրիք էթմէք մուզիւր վէ շէրր օլտըղընը էօյ-
 րէնիւրիզ:

14. Ալէյհինտէ օլան Թէշէքքինին իֆթիրա օլտըղընը պիլէն
 աոտմին իսթիրահամ ը զալպէ մալիք օլտըղընը էօյրէնիւրիզ:

ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԷՐՍ, ՓԵՏՐՎԱՐ 15

Փազլօսըն իսպաթ ը պէրա"էթի:

Ա'մալ. 22. 1—21:

12—16 այելլէրէ էշտէր էյէ:

Այել է էրիֆէ. Պէն տախի, Են Բապպ, նէ Եա-
 վալըմ, տէտիմ: Ա.յէթ 10:

Հաֆթա էլէնպէ օֆանանճաֆ այելլէր:

Լուգա Փազլօսըն թէվպէյէ կէլմէսինի նազլ է-
 տէր. Ա'մալ. 9. 1—19: Փազլօս քէնտիսի մէզքիւր
 վազը'այը Աղրիփիփաս մէլիյին հուզուրընտա նազլ
 էտէր. Ա'մալ. 26. 1—18: Խրիսթիյանլար տէրուն-
 լէրինտէ օլան իւմիտին սէսլէպինի պէյան էթմէք
 Փարզը թահֆընտա օլաըզլարը. 1 Պետ. 3. 8—17:
 Եէհուտիլիքտէ իքէն իֆթիլսար էթտիյի շէյլէր
 հազզընտա Փազլօսըն սօնկրա նէ՞ տիւշիւնտիւլիւ.
 Յիլի. 3. 1—14: Գրիտոոս շայրտալէրինէ քէնտիլէրի
 զապուլ էթմէյէն շէհրէրի թէրք էթմէլէրինի էմի

էտէր. Մաթ. 10. 5—15: Փավլոս իլէ Պարնապա-
սըն Եէհուտիլէր թարաֆընտան րէտտ օլունտըզ-
լարընտա թա՛ իֆէլէրէ թէվէճճիւհ էթմէլէրի. Ա՛-
մալ. 13. 46—52:

Մա-գարտեօ

Պու նութգը իրատ էթմէսինտէ Փավլոսըն նիյէ-
թի իհթիմալէն կէնճլիյինտէ Եէհուտիլիք հագգըն-
տա օլան ղայրէթինի, պա՛տէհու թէվպէյէ կէլ-
մէսի իլէ Գրիստոսըն ինճիլինի թա՛ իֆէլէրէ վա՛զ
էթմէյէ տա՛վէթ օլունտըղընը հիքեայէ էթմէքլէ
հէմէհրիլէրինին ղազապընը թէսքին էթմէք իտի:

Սա՛ւլէր

1. Փավլոս նէ՞ տիւրլիւ միւսլիհանէ քէլաօ իլէ
քէնտի նութգընա պաշլար:

2. Փավլոս նէ՞րէտէ տօղմուշ վէ նէ՞րէտէ թէր-
պիյէ օլունմըլ իտի:

3. Անըն խօճասը քի՛օ իտի: Ա՛մալ. 5. 34—40:

4. Փավլոս կէնճլիյինտէ Եէհուտի մէզհէպինէ
օլան ղայրէթինի նա՛սըլ իպրազ էթմիշ իտի: Ղալ.
1. 13, 14:

5. Պու ղայրէթի հագգընտա սօնկրալարը նէ՞
տիւլիւնիւր իտի: 1 թիւ. 1. 13: Փիլի. 3. 4—8:

6. Տըմըզգա կիտէր իքէն անա նէ՞ վագը՛ օլ-
մուշ իտի:

7. Փավլոսըն պիւթիւն պիւթիւն թէպտիլ օ-
լունտըղը նա՛սըլ մա՛լիւմ օլտու: Այէթ 10: Պապ
9. 6, 11:

8. Տըմըզգտա նէ՞ վագը՛ օլտու:

9. Հանանիա Փավլոսա Բապոյ թարաֆընտան նէ՞ խապէր կէթիրտի :

10 Պա՛տէհու Եէրուշալիմտէ նէ՞ վագը՛ օլտու , վէ Փավլոս օրատա Բապոյտան նէ՞ էմր ալտը :

11. Փավլօսըն նութգընըն նէթիճէսի նէ՞ օլտու : Այաթ 22, 23 :

12. Նէ՞ նէթիճէ մէ՛մուլ օլունա սլիլիր խտի :

13. Նէ՞ սէպէպտէն Փավլօսը տինկլէյէնլէր ա- նըն սօն սէօլլէրինտէն զագասլա կէլտիլէր :

14. Փավլօսըն պու տէրատէ թա՛րիֆ օլունան թաճր ու հարէքէթինտէն չօճուգլար հէմ տախի պէօյիւքլէր նէ՞ էօյրէնէ սլիլիրլէր :

Ճէվադ . Տա՛խմա հալիմանէ վէ միւսլիհանէ սէօլ- լէր իլէ քէնտի 'ալէյհլէրինտէ պուլունանլարըն զա- զապընը թէսքին էթմէյէ չալըջմագ վաճիպ օլտը- ղընը էօյրէնէ սլիլիրլէր :

Իլահ

1. Փավլօսըն քէնտի նուճընը տինկլէյէնլէրէ փէտէր վէ պի- րատէր թէսիյէ էթմէսինտէն , ճիւմհուրըն եալընըզ թահրիք օ- լունմըղ կէնճէրտէն 'իպարէթ օլմայըպ , արտլարընտա միւսինն ստէմլէր տախի պուլունտըղը անկլաշըլըր :

3. Փավլօսըն խօճասը , 32 սէնէ Եէհուտիլէրին միլլէթ մէճլի- սինէ ըլ՛ասէթ էթմիշ օլուպ , էսքի Եէհուտի քիթապլարընտա տախի չօգ տէֆ՛ա իսմի զիրք օլունան մէշհուր Ղամալիէլ խտի :

6. Ա՛մալ 9. 7 այէթտէ Փավլօսըն արգատաշլարը անա կէլէն սէտայը իշիթտիլէր տէնիլմիշ իքէն , հէման օ քիթապըն 22 ինճի պապ 9 ընճը այէթինտէ սէօլլէյէնին սէտասընը իշիթմէտիլէր , տէնիլմիշ տիր . պու իքի ֆէրզլի իֆատէտէն անկլաշըլուն շու տըր քի Փավլօսըն արգատաշլարը պիր սէս իշիթտիլէր իսէ տէ , անըն մա՛նասընը անկլայամատըլար Տըմըզգ Եօլընտա վագը՛ օլտն իշպու հալի Փավլօս Լուգատան զիյատէ էթթաֆլըճա հիքէայէ էտիյօր . մէսէլա էօյլէ վագթը օլտըղը (Պապ . 22. 6 : 26. 13) , նու-

րն կրնէշին զկյասընտան զկյասէ փարլազ խտիլի (26. 13) , կէլէն սէտանըն Իպրանի լիսանընտա օլտըլը (26. 14) , վէ ճիւմէ արգատաշլարըննն եէրէ տիւշտիւլիւ (26. 14) , վէ սա՞րի-րէ Լուզանըն հիքեայէսինտէ զիբը օլունմամըշ տըր :

7. Փավլօս միսիլիւ Թէվպէյէ կէլմէզտէն էվվէլ քէնտի զէվ-գինի վէ մէնֆա՞ամ ու շէօհրէթինի արայան պիր ատէմին Թէվ-պէյէ կէլէն Փավլօս միսիլիւ տէր հալ Ալլահըն էմր ու իրատէ-Թինի արայըպ , օլ իրատէթի իճրա էթմէք իչին Ալլահտան իմ-տատ տախի տիլէմէյէ պաշլամասը անըն պիւթիւն պիւթիւն Թէպ-տիլ օլունուպ պաշգա պիր ատէմ օլտըղընը կէտաթէրիբ : Հէնուզ Սաուլ Թէսմիյէ օլունան Փավլօսըն վաֆթիզ օլունուպ Բապպըն իսմինէ տու՛ա էթմէսի , եա՞նի՛ Քրիստոսը քէնտիին խէլաս-քեսարը տէյիւ զապուլ էթմէսի Թալէպ օլունտու : Վազը՛ա վաֆ-թիզէ Փավլօսըն կրինահլարը սիլինմէյէճէք իտի , լաքին օլ իքի զահիրի ՛ամէլէր , եա՞նի վաֆթիզ վէ տու՛ա իլէ , Փավլօս Քրիս-տոսը քէնտի Բապպը տէյիւ զապուլ էթմիշ վէ օ վազըթտան ի-Թիպպէն անա գուլ օլմագլըղա գարար վէրմիշ օլտըղընը պէյան էտէճէք իտի :

11. Լիպասլարը անըպ հավայա Թօզ սաչմազ շիտտէթ ի հիտ-տէթ ու զազապլէրինէ պիր ՛ալամէթ օլտըղընտան , Փավլօսը էլէ կէչիրէճէք օլսալար իտի , շիւպհէսիզ անը փարէլէյլճէքլէր իտի :

12. Փավլօս Յիսուսըն Մէսիհ իտիյինի վէ Թա՞րիֆէլէրին անըն մէլէքիւթիւնին պէրէքեամընս հիսսէտար օլսճագլարընը Թա՛լիմ էթմէք Եհնուտիլէրին էֆքեսարընս փէք մուղայիր օլտըղընը վէ պու իքի խուսուսը Թա՛լիմ էթմէսիյլէ անլէրի զայէթլէ կիւճէն-տիրէճէյինի պիլիբ իտի իսէ տէ , մէզքիւր իքի Թա՛լիմասը զա-պուլ էթմէյէ քէնտիսինի զանտըրան գապի վէ վազին իսպաթլար անլէրի տախի զանտըրս պիլիբ տէյիւ մէ՛մուլ էտէր իտի :

ՍԵՔԻԶԻՆ ՃԻ ՏԵՐՍ , ՓԵՏՐՎԱՐ 22

Փավլօսըն միլլէթ մէճլիսի հուզուրընս չըպա-րըլմասը : Ա՛մալ. 23. 1—11 :

9—11 այէթլէրի էղպէր էյլէ :

Այէթ ի +երիէ. վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն եա-

նընտա տուրուպ, է՛յ փավլօս, ճէսուր օլ, զիրա
 Եէրուչալիմօտ պէնիս հոգգըմտա շէհատէթ էթ-
 տիլին կիպի, Բօմատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթ-
 մէլիսին տէտի: Ա.յէթ 11:

Հաֆլա էչնսրէ օգոնմանգ պէլէր:

Փավլօսըն Բօմա հէմէհէրլիլի իմթիյազընա մա-
 լիք օլտըղընը եավաշճա պիտիրմէսի. Ա՛մալ. 22.
 24—30: Փավլօսըն քէնտի Ֆէրիզէ ի զիմէթի օլան
 հէր շէյի սատըգանէ իճրա էթտիլի. 2 թիմ. 1.
 1—13: Ա՛մալ. 26. 9, 10: Փավլօսըն հիւքմտար-
 լար իլէ էտիլէճէք մու՛ամէլէյէ տա՛իր թա՛լիմի.
 Բօմ. 15. 1—14: Սատուգիլէրին թա՛լիմի. Մաթ.
 22. 23—46: Ղամալիէլին Եէհուտիլէրին միլլէթ-
 մէճլիսինէ վէրտիլի նասիհաթ. Ա՛մալ. 5. 34—40:
 Փավլօսա ճէսարէթ վէրէն վահիլէր. Ա՛մալ. 18.
 1—11: 27. 20—26:

Մօտապրէ՞

Փավլօսըն ՚իպրանիճէ նութգընը պինսաշը
 անկլամատըղընտան, Եէհուտիլէրին հիտօէթինի
 կէօրտիւյիւ կիպի փավլօս էհալինին հիտօէթ-
 լէնմէսինէ սէպէպլյէթ վէրմիշ տէյիւ զանն էթտի.
 պու էճլտէն հագիգաթ ը հալի անկլամագ իչիւն
 օլ՝ասրըն վահշի պիր՝ատէթի իւզրէ փավլօսը
 գամշը իլէ տէօյէրէք իսթինթագ էթմէյէ գարար
 վէրտի: Մսքէրլէր տախի պինսաշընըն էմրինի էէ-
 րինէ կէթիրմէք իչիւն փավլօսը էվվէլա կէրիպ սաղ-
 լամաղա պաշլատըլար: Ֆագաթ փավլօսըն պիր Բօ-
 մալըյը պու եօլ իլէ իսթինթագ էթմէք ճա՛լիզ օ-
 լամայաճաղընա տա՛իր էթտիլի շիքեայէթի պին-

պաշը իշխութիւնի կիսի գորգարագ էրթէսի կիւն տահա միւնասիս պիր թէրթիւ գուլանմաղա, ետնի փավլօսը Եէհուտիլէրին միլլէթ մէճլիսի հուզուրընա չըգարմաղա գարար վէրտի:

Ս֊" արէր

1. Փավլօս սուչսըզ օլտըղընը պիլէրէք մէճլիստէ նէ՞ տիւրլիւ պիր ճէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը:

2. Անըն պու ճէսարէթ ինտէն տօլայը քեահին ի ա՛ղամ Հանանիս անա նէ՞ ետիբըլմասընը էմր էթտի:

3. Փավլօս անա նէ՞ ճէվասլ վէրտի, վէ քեահին ի ա՛ղամնա պատանալը տիվար թէսմիյէ էթմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէտի:

4. Փավլօս պու սէօզտէն տօլայը թէքտիր օլունաըղընտա նէ՞ ճէվասլ վէրտի:

5. Շէրի՛սթըն հանկը թէնպիհինէ մուխալիֆ հարէքէթ էթմիշ օլտըղընը իգրար էթտի: Խուր. 22. 28:

6. Փավլօս քէնտինի վիգայէ էթմէք մագսէտիյլէ միլլէթ մէճլիսինտէ պուլունան հանկը ֆըրգատան իսթիֆատէ էթմէք իսթէտի: Լուգ. 21. 14, 15 այէթլէրէ միւրաճա՛ւթ օլունա:

7. Փավլօսըն սէօցիւնէ նազարէն քէնտիսի իլէ իսսիմլէրի պէյնինտէ մու՛արագայա սէպէպ օլան տարը մէսէլէ նէ՞ իտի:

8. Ասըլ մէսէլէ քիմի՛ն էմվաթտան գըյամը հագգընտա իտի: Պասլ 24. 14, 15, 25. 18, 19:

9. Մէճլիստէ փավլօսըն թարաֆընը քիմլէ՛ր իլթիզամ էթտի. պէօյլէ էթմէլէրինին սէպէպի նէ՞ իտի:

10. Փափլօսըն հանկը սէօզիւնէ նազարէն՝ Ամնա էյէր պիր բուհ եա պիր մէլէք անա սէօյլէտի իտէ, տէտիլէր: Պասլ 22. 7—10, 17—21:

11. Մէճլիս նասըլ խիթամ պուլտու:

12. Փափլօսա ճէսարէթ վէրմէք իչիւն էրթէսի կէճէ Բասպլ անա վահիտէ նէ՞ տէտի:

13. Խասիսիլէրին արասընտա օլան Ֆըրգալարտան հագիգաթ իչիւն չօգ տէֆ'ա նէ՞ մէնֆու'աթ հուսուլէ կէլիր:

14. Քրիստոսըն գուլարը տա"խմա նէ՞ տիւրլիւ թէս, լլկէ մալիք տիր: Մաթ. 28. 20: Բօմ. 8. 28:

15. Չօճուգլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիւրլէր:

Ճէվալ. Խըտմէթինտէ պուլունտըզլընզ Ալլահըն պիզի թէսահհուպ էթմէք իչիւն խասիսիլէրիսիպտէն պիլէ ստէմիլէր թէտարիք էտէճէյինի էօյրէնէ պիւրլէր:

Իգահ

1. Պու վագը'ատան եիրմի սէնէ էվվէլ Եհուտիլէրին միլէթ մէնլիսի ա'գասըլէ Փափլօսըն սըզը 'ալագասը պուլունտըզընտան շիմտի պիլէ անլէրին արասընտա աշինալարը պուլունմասը իհիմիսլ տըր: Անըն գատիմ խօծասը Ղամալիէլ հալա հայաթտա օլտըզընտան միւմքին տիր քի օլ կիւն մէճլիստէ տախի հագըր իտի: Ֆագամ Փափլօս ասլա հիճուպ էթմէյէրէք, կէօլէրինի ճէսարէթլէ անլէրէ տօղրու գալտըրըպ, խրիսթիյան օլմագտան էվվէլ օլտըզը կիպի, խրիսթիյան օլտըզտան սօնկրա տախի, պիւրիւն 'էօմրիւնտէ գամիր ի խալիս իլէ հարէքէթ էթմէքտէ իտիյինի գիքր իմտի:

3. Փափլօս քեսհին ի ա'գամա պատանալը տիվար Թէսմիյէ էթմէրլէ, անըն միւրա"ի օլտըզընը անկլամմագ իսթէր իտի, չիւնքի մէրգում քէնտիսինի 'ատիլ պիր հարիմ սըֆասընտա կէօսթէրիւր իքէն, 'ատալէթին խիլաֆընտա հարէքէթ էթմէքտէ իտի: (Մաթ. 23. 27 այլէթէ միւրանա'աթ օլունու) Փափլօսըն պու ա-

տէմ հազգրնտա օլան իխպարածը եերինի պուտու , չիւնքի Հանանիա եերուշալիմին մուհասէրէսինտէ զաթլ էտիլտի :

4. Պա՛զըլլարըն զաննընճա օլ 'սարտա քեահին ի ա՛զամլար թէզ թէզ 'ազլ օլունուպ Փավլօս տախի խայլի միւտտէթ եհնուտիյէտէն ուզագ մահալլէրտէ պուլունտըղընտան , օ վազըթ քեահին ի ա՛զամ քիմ օլտըղընը հագրիգամէն պիլմէզ իտի , ետիօտ օլ հագգսըզ էմրի վէրէն քեահին ի ա՛զամ իտիյինի պիլմէտի , ֆագամ պաշգալարըն զաննընճա Փավլօս օլ էմրի վէրէն քիմ իտիյինի տիւշիւնմէյօր իտիմ , տէմէք իսթէմիշ տիր : Նիհայէթ ախէրլէր տախի զանն էտէրլէր քի Փավլօս խաթա էթմիշ օլտըղընը թանըլպ իգրար էտէրէք 'աֆվ տիլէտի :

12. Փավլօս տիւշմէնլէրինին քէնտի 'ալէյհինտէ օլան հիտտէթլէրինի կէօրտիւլիւնտէ , 'էմրիւնէ գաստ էտլճէքլէր տէյիւ գօրգմուշ օլմալը տըր . պու էճլտէն Բապպ սնա կէօրիւնէրէք ա՛նը ճէսարէթլէնտիրտի :

13. Բրիստոս 'ալէյհինտէ պուլունանլարըն քէնտի արալարընտա իխթիլաֆ իւզրէ օլմալարը իտտի'ալարընըն պի էսաս օլտըլընա պիր իսպամ տըր : Ինճիլին թա՛լիմաթընա գարշը սէօյլէյէնլէրին ի՛թիրազլարը նիչէ տէֆ'ա պիրիպիրինէ մուխալիֆ օլուպ պիրիպիրինի ճէրհ էթտիքլէրինտէն , հագրիգամա խալէլ կէլմէզ :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՏԷՐՍ , ՄԱՐՏ 1

Փավլօսըն Ծէլիքս վալիյէ կէօնտէրիլմէտի :

Ա՛մալ. 23. 12—24 :

19—22 ալիլէրէ էշտէր էյլէ :

Ալիլէ ի էրիէ . Ամնա էյէր խրիաթիան պուլունտըղը իչիւն իսէ , խէճիլ օլմայըպ անճագ պու խուսուստա Ալլահը թէմճիա էյլէսին : 1 Պեա . 4 . 16 :

Հաճի՛նա իշխնութ օգուանածոց այեթներ :

Շէրիր սալիհ 'ալէյհինէ դաստ էտէր. Մէզ. 37. 12—32: Բապալ սալիհի շէրիրին էլինէ թէրք էթմէզ. Մէզ. 37. 33—40: Սալիհ քէթթիւ խասկէրատէն գօրգմազ. Մէզ. 112. 1—10: Իւմիտինի Բապալ իւզէրինէ դօյան ատէմ միւպարէք տիր. Մէզ. 40. 1—17: Տանիէլ 'ալէյհինտէ հիլէ թէրթիպ էտէնէրին քէնտի մագսէտէրինէ նա"իլ օլմատըզլարը. Տան. 6. 4—28: Հէրօտէսին Պետրոս 'ալէյհինտէ օլան սու"ի գաստընըն պօշա չըգմասը. Ա'մալ. 12. 1—19:

Սա"ալէր

1. Մէճլիսին էրթէսի կիւնիւ Փավլօսըն տիւշմէնէրի անըն 'ալէյհինտէ նէ՞ եէնի հիլէ տիւշիւնտիւէր:

2. Պաշ քեահինէր իլէ իթթիյարլարըն պու հիլէյէ մուգալէմէթ էթմէտիքէրինտէն նէ՞ անկլաշըր:

3. Հիլէյի թէրթիպ էտէնէրին չօզլըղընտան վէ պաշ քեահինէր իլէ իթթիյարլարըն հիլէյէ էօյլէ գօլայճա բազի օլմալարընտան Փավլօս 'ալէյհինտէ եէհուտիլէրին էֆքեարը 'ումումիյէսի նէ՞ օլտըղը անկլաշըր:

4. Պու ատէմէր եէմին էթտիլքէրի իշիւն Փավլօսը գաթլէթմէյէ մէճպսը մը իտիլէր. եախօտ պաշ քեահինէր անէրին եէմինինէ նազարէն պէօյլէ պիր հիլէյէ բազի օլմալը՞ մը իտիլէր:

5. Քէնտիլէրինի լա'նէթ ալթընա գօյան ատէմէր պին պաշընըն Փավլօսը թէքրար մէճլիս հու-

զուրընա կէթիրմէյէ թագի օլաճալընը նէյէ՞ պինա"էն մէ"մուլ էթտիլէր :

6. Մէգքիւր հիլէ Փավլօսա նաճալ սիլտիրիլտի :

7. Դօմրիւնէ պիր զարար կէլմէյէճէյի խուսուսընտա Փավլօս էվլէլքի կէճէ Րապպ թարաֆընտան պիր խապէր արմըլ իքէն 'ալէյհինտէ թէրթիպ օլունան հիլէտէն գուրթուլմագ արզուսըլէ թէտպիր տիւշիւնմէյէ նի՛շիւն լուզում կէօրտիւ :

8. Պինպաչը Փավլօսըն եէկէնինէ նէ՞ տիւրլիւ խօշ մու'ամէլէ կէօթիլէրտի :

9. Փավլօսըն 'էօմրիւնիւ վիգայէ էթմէք իշիւն պինպաչը նէ՞ թէտպիր գուլլանար :

10. Պինպաչը հագգընտա նէ՞ տէյէ պիլիրիգ :

11. Րապպըն գուլլարը պէօյիւք մուխաթարա իշինտէ քիմէ՞ խթինատէն ասուտէ հալ օլա պիլիրլէր : Րօմ. 8. 31 :

12. Չօճուգլար պու սէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրլէր :

Ճէգապ. Փավլօսըն եէկէնի միսիլլիւ Ֆուրսաթ պուլտըգճա Րապպըն իշինտէ պէօյիւք պէօյիւք խըտմէթլէր կէօրմէք քէնտիլէրէ տախի վաճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պիլիրլէր :

Իզահ

2. Հիլէյի թէրթիպ էտէնլէրէ հէմէֆքեար օլտըղարը անկլաչըլըր : Անլէր մէ"մուրիյի ի բուհանիյէտէն իտիլէր իսէ տէ , սուչարգ պիր աստմին 'էօմրիւնէ գաստ էտէն միւթէ'ասսըպ աստմէրտէն էյի տէյիլլէր իտի :

3. Փավլօս 'ալէյհինտէ օլան պուղղ ու 'ատավէթին 'ումումի վէ տէրէճէ ի նիհայէյէ վարմըլ , հէմ տախի հագգսըզ օլտըղը անկլաչըլըր :

4. Նէ էքսէրիյէթ նէ տախի եէմին պիր աստմի քէօթիլիւք էթմէյէ մէնպուր էտէ պիլիր :

5. Մէծիս Եզրաք պէյնինտէ զուհուր Լտէն քըրգա սէպէպինտէն մէծիսէ տէվամ օլունամատըղը վէ պինա"էն 'ալէյն Փավլօս հագզընտա էյիճէ մա'լիւմամ ալընամատըղը ճիհէժլէ, Եհնուտիլէր պին պաշը Փավլօսը Պէքրար միլլէժ մէծիսի հուզուրընա չըգարըր զանն էժտիլէր :

7. Բօմայը կէօրէճէյինէ տա"իր Բապպ Յարաֆընտան Փավլօսա խապէր վէրիլմիշ իտի իսէ տէ, շէհր ի մէզքիւրէ կիժմէյէ լազըմ օլան գուվվէժի քէսպ էժմէք իչիւն եէմէք վէ իչմէք լազըմ օլտըղը կիպի, ֆասըզ ասէմլէրին ֆէսատընտան գուրժուլմագ իչիւն հէր պիր Յէտպիրի գուլլանմաղա տախի 'այն ի տէրլէճէ լուզում վար իտի :

9. Պին պաշը Փավլօսըն եօլտա միւժէ' ասսըպ Եհնուտիլէրին էլինէ տիւշէրէք գամլ էտիլմէսինտէն զօրգմուշ օլմաղլէ անը կէճէլէյին, հէմ տախի պիր պէօլիւք 'ասքէրլէ ֆայսէրիյէյէ էնտիրմէքլիյի միւնասիպ կէօրտիւ :

10. Փավլօս Բօմալը օլտըղընտան պին պաշը անըն իմժիյազընա ըստմէն, հագզընտա մուհապպէժ ու ըի'այէժ իպրագ էտէր իտի իսէ տէ, Եհնուտէլէրին տախի հիւսն ի նազարընը զայպ էժմէմէյէ զայրէժ էտէր իտի :

—❦—

ՕՆՈՒՆՃԸ ՏԷՐՍ, ՄԱՐՏ 8

Փավլօս Ֆէլիքս վալինին հուզուրընտա :

Ա'մալ. 24. 10—27 :

14—16 այեիլէրէ էշտէր էյէ :

Այեիլ է էրէժէ. Հէր վագըթ Ալլահըն վէ ինսանըն գըթընտա զամիր ի խալիսէ մալիք օլմագլըղա ճէհտ էտէրիւ. Ա.յէթ 16 :

Հաֆնա էլէնարէ օգուանաճաֆ այեիլէր :

Քրիստոսըն շայիրտլէրինին շէհատէթ իչիւն հիւքուտարըր հուզուրընա չըգարըրլաճագը. Մար. 15 .9

—15: Պետրոսըն մահապալկէթի. Ա՛մալ. 12. 1—19: Փաժլօսըն մահապալկէթի. Ա՛մալ. 16. 22—40: Յիսուսըն Յիլաթօսըն վէ Հէրօտէսին հուզուրընա չըգարըլմասը. Լուգ. 23. 1—12: Ալլահըն քէլա-մընա էյի տիգգաթ էթմէմիզ վաճիպ օլտըզը. Իսյր. 2. 1—4: Ինճիլ կէրէք հիւքմասարլարըն վէ կէրէք էհալինին թավր ու հարէքէթի իչիւն պիր գանուն վէ տէլիլ օլտըզը. Թիթ. 2. 11—15:

Մ—գարդէճ

Միւտտա՛ի յալէյհին տա՛վասընը թէզ կէօրմէք Բօմա տէվլէթինին նիզամընտան օլուպ, Եէհուտի-լէր տախի պիր ան էվվէլ Փաժլօստան ինթիգամ ալմաղա արզու էթտիքլէրինտէն, տա՛վայա չախուք պաշլանըլտը: Տա՛վա ինթմալէն վալինին լիսանը օլան Լաթինճէտէ կէօրիւտիւ, վէ Եէհուտիլէրին քէնաի թարաֆլարընտան Բօմալը պիր խաթիպ կէ-թիրմէսինէ տախի սէպէպ պէլքի պու իտի:

Ս—ալէր

1. Թէրթուլլօս Փաժլօս յալէյհինտէ նէ՞ շիքեա-յէթ էթտի, վէ Փաժլօսըն տէր տէսթ օլունտըզը կիւն հէյքէլտէ վազը՝ օլան քէյֆիյէթ հազգընտա անըն իֆատէսի նէ՞ խոուսուստա Եանկըշ իտի: Ա-յաթ 5—7:

2. Փաժլօս քէնտի յալէյհինտէ օլան շիքեայէթէ նէ՞ ճէվապ վէրտի: Այաթ 10—13:

3. Քէնտի շախսընա միւթա՛ալլիգ օլան հանկը շէյին սահիհ օլտըզընը իգրար էթտի:

4. Փաժլօսըն միւտտա՛իլէրինին անըն վա՛ց էթ-

տլյի թա՛լիմաթ 'ալէյհինտէ շիքեայէթ էթմէլէրի նէտէ՞ն միւնասէպէթսիզ իտի : Ա. յէթ 15 :

5. Փավլօս քէնտի միլլէթի հազգընտա օլան մուհապէթինէ նէ՞ իսպաթ զիքը էտէր : Ա. յէթ 17 :

6. Փավլօսըն գավլինճէ միւտտա՛իլէրի իլէ քէնտի արասընտա օլան ասըլ մէսէլէ նէ՞ իտի : Ա. յէթ 21 :

7. Ֆէլիքսին հուզուրընտա մուհաքէմէ օլմասընտան նէ՞ նէթիճէ հասըլ օլտու :

8. Ֆէլիքս Փավլօսըն թա՛լիմաթընա աշինա օլմագ իչիւն պաշգա նէ՞ եափտը :

9. Փավլօս Ֆէլիքսին տիգգաթընը հանկը մուհիմմ մէսէլէլէրէ ճէլպ էթտի, վէ մէգքիւր մէսէլէլէր նէ՞ ճիհէթլէ Ֆէլիքս իլէ զէվճէսինէ փէք միւնասիպ իտիլէր :

10. Փավլօսըն սէօղլէրի Ֆէլիքսէ նէ՞ թէ՞ սիր էթտի, վէ Ֆէլիքս անա նէ՞ ճէվապ վէրտի :

11. Չճնճը այէթտէն Ֆէլիքսին աիլագը հազգընտա նէ՞ էօյրէնիլիզ :

12. Տինճէ Փարզլարընըն իֆասընը վագթը ախէրէ թէրք էտէնլէր 'ալէս սէվլյէ Փարզլարընըն իֆասընա տահա միւնասիպ վագըթ պուլուրլա՞ր մը :

13. Փավլօս Ֆիլիփիիտէքի հապսխանէ միւտտիինէ տէր հալ Գրիստոսա իման էթմէսինի վա՛ղ էթմիլ իքէն, Ֆէլիքսէ պէօյլէ վա՛ղ էթմէմէսինին սէպէպի նէ՞ օլմալը տըր : Ա. մալ. 16. 25—38 ա. յէթլէրինէ միւրաճա՛աթ օլունա :

14. Ֆէլիքսէ օլան թէ՞ սիրին էօյլէ թէզ մահվ օլմասընըն սէպէպի նէ՞ օլմալը տըր :

15. Չճուզլար հէմ տաթի պէօյիւքլէր պուտէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլիլէր :

Ճեզւոյ. Հազիգաթըն վա՛զընը տիգգաթլէ տինկ-
լէմէք քեաֆի օլմայըսլ, տինկլէնիլէն Հազիգաթը
իճրա էթմէք, վէ պունու տախի պիլա իհմալ իճ-
րա էթմէք լազըմ խոխինի էօյրէնէ պիլիլէր :

Իղան

4. Չիւնքի քէնտիլէր տախի օլ թա՛լիմամ ինանտըզլարընը
իգրար էտէրլէր իտի : Փավլօսըն քէնտի միւտտա՛իլէրի հազգըն-
տա գըլամէթ իւլ էմվամա ինանըլար տէմէսինտէն անլէրին ֆէ-
րիսի ֆըրգասընտան օլտըզլարը աշիքեար օլուր : Պունլար ազ
վազըթ էվվէլ Աստուգիլէրէ գարշը Փավլօսըն թարաֆընը իլթի-
գամ էթմիշլէր իտի իսէ տէ, պունունլա պէրապէր Փավլօսա զա-
յէթլէ տիւշմէն իտիլէր, զիրա Փավլօս Եհուտիլիքտէն տէօնէն
Խրիսթիյանլարա Մուսանըն շէրի՛աթընտան իրթիտատ թա՛լիմ է-
տիյօր զիւ՛իւմիւնտէ իտիլէր :

7. « Պու թարիգ, » եա՛նի Խրիսթիանլարըն թա՛լիմամ ու տին-
ճէ յատէթլէրի հազգընտա Յէլիքսին նէրէտէն մա՛լիմամ թահ-
սիլ էթտիլինի պիլմէյիլ : Պէլքի քէնտի Եհուտի պուլունան զէվ-
ճէսի Տրուսիլլատան, եախօտ օլ վազըթ պէլքի տահա հայաթտա
օլուպ Գայսէրիյէտէ իգամէթ էտէն Գօրնէլիուս նամ եիւզպաշըտան
պա՛զը շէյլէր իշիթմիշ իտի :

9 Բիվայէթէ հազարէն Յէլիքս մէրհամէթսիզ վէ հազգսըզ պիր
հաքիմ օլտըղընտան սալահ խուսուսընտա, զէվճէսի վէ քէնտիսի
տախի քէզալիք բիվայէթէ նազարէն շէհվէթէ միւպթէլա օլտըզ-
լարընտան զապթ ը նէֆս խուսուսընտա նասիհամա ինթիյանճլա-
րը վար իտի : Ճիւմլէ ֆասըզ ատէմլէր կիպի անլէրին իւզէրինէ
տախի Ալլահըն զազապը կէլէճէյինի Փավլօս ա՛լա պիլտիլինտէն
պու խուսուսլարը անլէրէ զիքր էթմէսի փէք էլզէմ իտի : Փավ-
լօս տա՛վասընըն իպթիտասընտա Յէլիքսէ, մէմլէքէթին վալիսի
օլտըղը իչիւն, վաճիպ օլան բի՛այէթի կէօսթէրտի իսէ տէ, ա-
նընլէ եալընըզ կէօրիւշմէյէ ֆուրսամ պուլտըղընտա, յազիմ ճէ-
տարէթ վէ սատագաթլէ կէրէք անըն վէ կէրէք գարըսընըն միւպ-
թէլա օլտըզլարը կիւնահլարտան պահս էթտի :

11. Ինթիմալ տըր քի Յէլիքս, Փավլօս Եհրուշալիմ մուգատ-
տէսլէրի իչիւն թօփլատըղը ի՛անէտէն պիր մըզտարընը եանընտա

սազլամը վէ եախօտ խրիսթիյան տօսթլարը անըն սալը վէրիլ-մէսի իչիւն քէնտինէ ազչէ կէօնտէրիլէր տէյիւ զանն էթտի :

12. Ֆէլիքս տինճէ ֆարզլարընը իֆա էթմէք իչիւն մէ՛ճուլ էթտիյի միւնասիպ վագթը պուլմատը : Փավլօսը իքի սէնէ զատար հապստա թէվգիֆ էթտիքտէն սօնկրա ՚ազլ օլունուպ, եէրինէ Ֆէսթօս նասպ օլունտըգտա, վալիլիյի էսնասընտա իրթիքեապ էթմիշ օլտըղը հազգսըզլըզլարա հէվապ վէրմէսի իչիւն Րօմայա ճէլպ օլունտու :

13. Հապսխանէ միւտիրինին հիսս էթտիյի կիպի Ֆէլիքս տախի պիր իտէլասքեարա միւհթան օլտըղընը հիսս էթմէտիլինտէն Փավլօս, հապսխանէ միւտիրինին « նէ՞ էթմէլի իմ քի խէլաս պուլայըմ » տէյիւ սու՛ալ էթտիյի կիպի Ֆէլիքսի տախի պէօյլէ պիր սու՛ալա մէճպուր էթմէք վէ Բրիստոս իլէ օլան խէլասըն մէսէր-րէթպախշ միւժտէսինի զապուլ էյլէմէսի իչիւն անը հազըրլամագ մագսէտիլլէ հէր շէյտէն էվվէլ անա քէնտի կիւնահլարընը կէօս-Պէրմէյէ չալըշտը :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՐՍ, ՄԱՐՏ 15

Փավլօս Աղրիփիաս վալիինին հուզուըրընտա :

Ա՛մալ. 26. 1—18 :

16—18 այեթլէրէ եղդէր էյլէ :

Այեթ ի Կերեֆ. էֆէնտի սէն քիմ սին տէտիյիմաէ, Պէն սէնին թէ՛ատտի էթտիլին Յիսուս իմ, տէտի : Ա.յէթ 15 :

Հաֆլա իւնսէ օքունանագ այեթլէր :

Աղրիփիաս մէլիլին պէօյիւք պոսպասը Հէրօտէս. Մաթ. 2. 1—23 : Աղրիփիաս մէլիլին պոսպասը Հէրօտէս. Ա՛մալ. 12. 1—23 : Փավլօսըն քէնտի միլլէթինին տինինէ օլան զայրէթի. Ֆիլիփ. 3. 1—12 :

ՓաՎլօսըն միլէթինէ օլան մուհապսէթի. Բօմ. 9. 1—5: Թա՛րֆէլէր արասընսա Յրիստոսըն ՝ազըլ էրմէյէն զընասընը թէպչիր էթմէք ՓաՎլօսա իհալէ օլունսըզը. էֆ. 5. 1—21: ՓաՎլօս թա՛րֆէլէրին ըեսուըլ օլտըզը մունասէպէթլէ քէնաթի խրտմէթինի միւշէրրէֆ թութմասը. Բօմ. 11. 1—15:

Մոտապատե՛ք

ՓաՎլօս Գայսէրիյէտէ մահպուս գալլըզը իքի սէնէ միւտաթինտէ (Ա՛մալ. 24. 27) հէմ միւհթաճ օլտըզը ըահաթա նա՛իլ օլտու, հէմ տաթի տու՛ա վէ միւթալա՛ա իչիւն Ֆուրսաթ պուտու: Յրիստոսըն իշի իչիւն տաթի ազ չօզ չալըշըպ (Ա՛մալ. 24. 25), իհթիմալ տըրքի սասըգա ինճիլի վա՛զ էթտիյի իրիսթիյան քիլիսէլէրինտէն պա՛զըլարընա ըեսալէլէր տաթի հագտը: Պա՛զըլարըն զանընճա պու իքի սէնէ զարֆընտա լուգա ՓաՎլօսըն մա՛յէթինտէ օլարագ, անըն նագարէթի թահթընտա ինճիլի հագմագլա մէշղուլ պուլունտու: Ֆէլիքստէն զիյատէ ինսաֆըլ օլան Ֆէսթօս վալի նասպ օլունտըգտա, ՓաՎլօսը մուհաքէմէյէ շաղըրտը: ՓաՎլօսըն ճէվասընա նագարէն (Ա՛մալ. 25. 8), Եհհուտիլէր պու տէֆ՛ա տաթի քէնաթի հագընտա տինէ վէ հէյքէլէ հիւրմէթ էթմէզ վէ Բօմա տէվլէթինէ ՝ասը սըր տէյէրէք թէշէքքի էթմէքտէ իտիլէր: Նիհայէթինտէ ՓաՎլօս վալլիլի Եհհուտիլէրին մէրամընա կէօրէ հարէքէթ էթմէյէ մէյլլի կէօրէրէք Բօմայա կէօնտէրիլիպ իմիէրաթօրըն հուզուըրնտա մուհաքէմէ օլմագլըզը իսթիա՛ա էթտի: Պունտան սլիրազ սօնկրա Փալէսթինին շի-

մալի ճիհէթինոէ վազը՝ Խալքիս նամքիւշիւք պիր էյալէթին հիւքստարը օլան Աղրիփիաս Գայսէրյէտէ Ֆէսթօսը կէօրմէյէ կէլալիինոէ, փավլօս Աղրիփիասըն արգուսը իւզրէ տէՓ'ա մուհաքէմէյէ չաղրըլտը: Աղրիփիաս Ա'մալը Բուսուլըն 12ինճի պապընտա զիքը օլունան Հէրօտէսին օղլու օլուպ, Հէրօտէս նէսլինտէն օլան հիւքստարլարըն էն սօնկրաքիսի իօի: Աղրիփիաս իլէ սու"ի զանն տա՛վէթ էատէր պիր թարգտա եաշայան Պէրնիքէ վէ Ֆէսթօսըն զէվճէսի Տրուսիլլա Աղրիփիասըն հէմիրէլէրի օլուպ, իքիսի տէ սիմաճա զայէթ կիւզէլ, ամնա ախլագճա զայէթ պօզուգ գարըլար իօի:

Սա"ալէր

1. Ֆէլիքսին հուզուրընտա մուհաքէմէ օլունմասընտան Աղրիփիասըն հուզուրընա չըգարըլմասընտէք փավլօսա նէ՞ վազը՝ օլտու:

2. Աղրիփիաս մէլիք քի՛մ վէ Պէրնիքէ քի՛մ իտի:

3. Փավլօս Աղրիփիասըն հուզուրընտա մուհաքէմէ օլունտըղընա նի՛շիւն քէնտինի պախթիյար՝ տտ էյլէտի:

4. Փավլօս սէպավէթինտէն պէրու կէչիրտիյի՛ Կօմր հագգընտա նէ՞ տէյօր:

5. 6 նճը այէթատէ զիքը էթտիյի վա՛տ նէ՞ տիր: Պագ թէք. 22. 18: Ա'մալ. 13. 32, 33: Քէզալիք պու պապըն 22 վէ 23 այէթլէրինէ տախի միւրաճա՛տթ օլունա:

6. Իսրայէլին 12 սըպլթը եա՛նի պիւթիւն եէհուտի միլլէթի Մէսիհ հագգընտա օլան վա՛տըն իթմամընը պէքլէմէքտէ իտիլէր իսէ, անլէրէ Մէ-

սիհի վա՛գ էտէն փաՎլօսա նի՛ջիւն թէ՛ ատօտի է-
տէրլէր իտի :

7. ՓաՎլօսըն 10ընճը այէթօտէ զիքը էթտիյի
մուգատտէսլէր քիմլէ՛ր իտի :

8. ՓաՎլօս իհթիմալէն նէ՞ նիյէթէ մէսնի սէ-
պաճէթինաէն պէրու կէջիրտիյի 'էօմրիւ վէ Շամ
եօլընտա քէնտիսինէ վազը՝ օլան հալի Աղրիփփաս
մէլիյէ նագլ էթտի :

9. ՓաՎլօսա իհալէ օլունան , վէ անըն Աղրիփ-
փասըն հուպուրընտա պիլէ իճրա էյլէտիյի իշ նէ՞
իտի :

10. ՓաՎլօս սուրէթ ի մախսուսէտէ քիմլէրէ՞
իրսալ օլունմըշ իտի : Այէթ 17 :

11. ՓաՎլօս համնկը ա՛լա վէ ճէլիլ նէթիճէյէ վա-
սըլ օլմաղա ճէհա էտէր իտի :

12. ՓաՎլօսըն Եհհուտիլէրէ վէ թա՛րիֆէլէրէ
վա՛գ էթտիյի պաշլըճա շէյ նէ՞ իտի : Ա՛մալ. 20 . 21 :

13. Չօճուգլար վէ սա՛րիլէր պու տէրստէն նէ՞
էօյրէնէպիլիլէր :

Ճէվաղ . ՓաՎլօսըն իման էթտիյի կիսի Քրիստոսա
հայ Ալլահ տէյիւ իման էթմէք վաճիպ իտիյինի , վէ
ինճիլին մագսէտի ճիւմլէ ատէմլէրին գարանլըգ-
տան ըըղա վէ շէյթանըն հիւքիւմէթինտէն Ալլա-
հա բիւճու՝ էթմէլէրի , վէ ինճիլին վա՛տ էթտիյի
պէրէքէթ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ պիր միրասը
էպէտի օլտըղըն էօյրէնէ պիլիլէր :

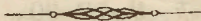
Իղա՛հ

6. Յիսուսը պէքլէնիլէն Մէսիհ տիր տէյիւ վա՛գ էթտիյի ի-
ջիւն Եհհուտիլէր ՓաՎլօսա մուխսլէֆէթ վէ Թէ՛ատտի էտէրլէր ի-
տի : Եհհուտիլէր Յիսուսըն Մէսիհ օլտըղընա ինանիսայպ , անը

եալանճը 'ատտ էթտիբլէրինտէն , անա թապի' օլանլարը միլլէթի իխթիլալա վերէն մուզիրը քիմաէլէր սայարլար իտի :

7. Փալլօս հէյբէլտէ քէնտի 'ալէյհինտէ թահրիբ օլունմըը Յէ-հուտիլէրէ իրատ էյլէտիյի նուձգտա , Խրիսթիյանլարա մուզատտէս թէսմիյէ էթմէյէ ճէսարէթ Լթմէտի (Ա՛մալ. 22. 5) : Պէօյլէ տէյէճէք օլաա իտի , քէնտինի տինկլէյէնլէրի տահա զիյատէ զազապէ թահրիբ էթմիշ օլուր իտի : Լաքին Ֆէսթօս իլէ Ազրիփփասըն հուզուրընտա իրատ ը նուձգ Լթտիյի սըրատա , տինկլէյէնլէրին թահրիբ օլունմայաճաղընը պիլտիյինտէն Խրիսթիյանլարա « մուզատտէս » թէսմիյէ էյլէտի :

8. Փալլօսըն նիյէթի խաչա չըգարըլմըը օլան Յիտուսըն հալա հայաթտա օլուպ քէնտիսինին տախի անըն իլէ կէօրիւշմիւշ վէ սէօյլէշմիշ օլտըղընը վէ Յէհուտիլիյին մահվը տէյիլ , անճազ թէմաճիյէթի տէմէք օլան ինճիլի վա'զ էթմէյէ հայյ օլան Մէսիհ թարաֆընտան թա'էին օլունտըղընը Ազրիփփասա անկլաթմազ իտի :

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՄՍՐՏ 22

Փալլօսըն պէրա"էթ ի զիմմէթի :

Ա՛մալ. 26. 19 — 32 :

22, 23 այեթլէրէ եշտէր էյէ :

Այեթ ի էբէթէ . Ալլահըն 'ավնընա մազհար օլարազ պու կիւնէ տէկին պագի իմ , վէ քիւչիւյէ վէ պէօյիւյէ շէհատէթ էտէրէք , փէյղամպէրլէրին վէ Մուսանըն վազը' օլաճաղընը խապէր էթտիքլէրի շէյլէրտէն . . . մա'տա հիչ պիր շէյ սէօյլէտիյիմ եօզ տըր : Ա.յաթ 22, 23 :

Հաֆնա էլինտէ օփունտագ այեթլէր :

Փալլօսըն Յէհուտիլէր իլէ թա'իֆէլէր հուզուրընտա էթտիյի շէհատէթ : Ա՛մալ. 20. 17—21 :

Տին ի մէսիհին Մուսանըն վէ փէյղամալէրլէրին թա՛ւրմաթընա մուզայիր օլմայըպ, հաթթա թա՛ւրմաթ ք մէզքիւրէնին թէմամլյէթի օլտըզը: Լուգ. 24. 44—53: Աթինալը Ֆիլիսօֆլարըն Փավլօսա « Լաֆզէն » թէսմլյէ էթմէսի: Ա՛մալ. 17. 16—34: Փավլօսըն ինճիլտէն աօլայը իֆթիխար էթմէսի: Բօմ. 1. 1—17: Փավլօսըն ճիւմլէյէ մագպուլ օլան պիր սուրէթտէ վա՛զ էթմէք արզուսը. 2 Գօր. 4. 1—18: Փիլաթօսըն Յիսուս հագգընտա էֆքեարը. Լուգ. 23. 13—24:

Ս—"ալէր

1. Փավլօս Գրիստոսըն էմրինէ օլան իթա՛աթընը նաճըլ պէյան էթտի: Ա.յէթ 20:

2. Փավլօսըն ինճիլի վա՛զ էթտլյի պաշըճա տի-յարլարտան վէ շէհրլէրտէն պա՛զըլարընը սէօյլէ:

3. Ճիւմլէ վա՛զըլարընտա անըն մագսէտի նէ՞ իտի: Ա.յէթ 20:

4. Թէվպէյէ լայըզ ՛ամէլլէր հանկըլարը տըր:

5. Եէհուտիլէր Փավլօսա նաճըլ մու՛ամէլէ էթտիլէր: Ա.յէթ 21:

6. Ինճիլին սատըզ վա՛իզլէրինէ վէ քէնտի տինտար տօսթլարընա մուխալէֆէթ էտէնլէր քիմէ՞ մուխալէֆէթ էթմիշ օլուրլար: Մաթ. 25. 40: Ա՛մալ. 9. 5:

7. Փավլօս տիւչար օլտըզը ճիւմլէ մուզայագալարտա քիմին մու՛ալէնէթ վէ սիյանէթինէ նա՛լլ օլուր իտի: Ա.յէթ 17:

8. Փավլօսըն խէլաս օլտըզը մուխաթտարալարտան պա՛զըլարընը սէօյլէ: Ա՛մալ. 9. 23—25: 14. 11—20: 16. 22—40:

9. Ֆէսթօս հանկը հագարէթլի սէօզ իլէ փավլօսըն քէլամընը քէստի: Ա. յէթ 24:

10. Պաշգա պիր Բօնալը վալի Բրիստոսա նաօըլ մու'ամէլէ էթտի: Եուհ. 18. 33—38:

11. Փավլօս վալինին պու հագարէթինէ նէզաքէթ, Փագաթ մէթանէթլէ նէ՞ ճէվապ վէրտի: Ա. յէթ 25:

12. Փավլօս Աղրիփիփաս մէլիք հագգընտա նէ՞ էֆքեար պէյան էթտի, վէ անա նէ՞ իսթար էթտի: Ա. յաթ 26, 27:

13. Աղրիփիփաս Փավլօսա նէ՞ ճէվապ վէրտի:

14. Աղրիփիփասըն իրիսթիյան օլմամասընըն սէպլպի նէ՞ զանն օլունա պիլիր: Մար. 4. 19: 10. 23, 24:

15. Փավլօսըն տիկէր հանկը քէլամընտան անըն նէզաքէթ սահիպի պիր ատէմ օլտըզը անկաշըրրի: Ա. յէթ 29:

16. Չօճուգլար վէ սա"իրլէր պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրլէր:

Ճէվապ. Փավլօս միսիլիւ քէնաիլէրէ Ալլահ թարաֆընտան կէօսթէրիլէն Փարպլարը իֆա էթմէք, շտիտ թէ'ատտիլէրտէ պիլի Ալլահըն եարտըմընա թէվէքքիւլ էթմէք, վէ պաշգալարըն պէտ սէօզլէրինէ նէզաքէթլէ ճէվապ վէրմէք վէ մուզայագայա տիւշար օլաճագլարընը պիլսէլէր պիլի, եինն Բրիստոսըն խըտմէթինի թէրճիհ էթմէք վաճիպ օլտըզընը էօյրէնէ պիլիրլէր:

Իզան

4. Ֆէնա 'ամէլլէրիմտէն Սէվպէ էՍմիշիմ տէյէն ատէմին Սէվպէսինին խալիսանէ վէ տէրունի տիլտէն օլտըզընը կէօսթէրէն 'ամէլլէր:

15. Փափլօսըն Բօմալը վալիինին վէ Եէհուտիյէ մէլիյինին հու-
զուրընտա իրատ էյլէտիյի նուծգլարտան անըն նէզաքէթ սահիպի
պիր ատէմ իտիյի վէ ֆէրիզէ ի զիմէթի հազգընտա վիճտանընա
միւթի՛ վէ մէնֆա՛ւած Թ շախսիյէ Թալիպի օլմատըղընտան պիւ-
ձիւն հարէքէթինի վիզայէ էթմէյէ միւզթէտիր վէ տա՛հմա Թէ-
՛ատտի վէ հուզարէթէ տիւչար օլարագ պաշգալարա էն պէօյիւք
էյիլիյի էթմէյէ հազըր վէ մահպուս պուլունտըղը վազըթ պիլէ Բօ-
մալը վալիտէն վէ հիւքմտարտան էֆզալ օլտըղը աշիքեար կէօրիւ-
նիւր :

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ, ՄԱՐՏ 29

Ի Մ Թ Ի Հ Ա Ն

Խրիսթիյանա վաճիպ օլտըղը իւզրէ օտանմա-
յարագ չալըշմագ :

1 Գօր. 15. 10 այեթի եղէք էյլէ :

Այեթ ի +երեհ. Իճթիհատտէ թէքեսսիւլ էթմէ-
յինիւ. Բուհտա հէրարէթլի օլունըզ. Բապպա գուլ-
լըզ էտինիզ : Բօմ. 12. 11 :

Հաֆնա էլնարէ օրոնանոպ այեթիւք :

Փափլօս Մագէտօնիատա վէ թրօաստա. Ա՛մալ. 20. 1—12 : Փափլօսըն էֆսուս իլսթիյարլարընա նութգը. Ա՛մալ. 20. 17—38 : Փափլօսըն Եէրու-
չալիմտէ պուլունան իրիսթիյանէր իլէ միւլագաթը. Ա՛մալ. 21. 17—26 : Հէյքէլտէ Փափլօս իւզէրինէ հիւճում էտիլմէսի. Ա՛մալ. 21. 27—40 : Փափլօսըն Եէհուտիլէրին հուզուրընտա իսպաթը սէրա՛էթ էթմէսի. Ա՛մալ. 22. 1—30 : Աղրիփիասըն հու-

զուրընտա խալաթը պէրա՛նէթ էթմէսի . Ա՛մաւ .
26. 1—32 :

Մո֊գարգե՛մ

Իչպու կէչէն իւչ այըն տէրսլէրի Փավլօսըն՝ էօմ֊
րիւնիւն Յ սէնէսինի շամիլ օլուպ (Թ. Մ. 57—60)
պուենուն իլք սէնէսի Մագէտօնիա վէ Եունանիս֊
թան քիլիսէլէրինի զիյարէթլէ , պագի իքիսի տալի
Գայսէրիյէտէ մահպուսիյէթլէ կէչտի : Փավլօս Մա֊
գէտօնիատա էթտիյի եօլճուլըք էսնասընտա
Ֆիլիսիփիտէ իքէն Գօրընթօսլըլարա օլան իքինճի
րէսալէյի եազար :

Սո֊ալէր

1. Մէգքիւր իւչ սէնէ միւտտէթտէ Փավլօսըն
զիյարէթ էթտիյի շհրլէրի սէօյլէ :

2. Փավլօս մէգքիւր միւտտէթ զարֆընտա
թրօասա գա՛ջ տէֆ՛ա կիթտի :

3. Իլք տէֆ՛ա շհր ի մէգքիւրտէ նի՛չիւն չօգ
տուրմար :

4. Օրայա իքինճի տէֆ՛ա կիթտիյինտէ նէ՞ վա֊
գը՛ օլտու :

5. Փավլօս Մագէտօնիա իլէ Եունանիսթանըն
Խրիսթիյան ճէմա՛աթլարընա էթտիյի զիյարէթ էս֊
նասընտա նէ՞ իլէ մէշղուլ օլուր իտի :

6. Մէգքիւր ճէմա՛աթլար թարաֆընտան նէ՞
թօիլանըլտը , վէ քիմլէ՞ր իչիւն թօիլանըլտը :

7. Փավլօս օլ ի՛անէնին թօիլանմասը խուսու֊
սընտա նէ՞ ուսուլ կէօսթէրտի : 1 Գօր. 16. 2 :

8. Ե՛անէ վէրէճէք օլանլարը նէ՞ մուճիպլէր
կէօսթէրէք ճէօմէրտիյէ թէշվիգ էյլէտի : 2 Գօր.
8. 8—12 :

9. Ճէմ' օլունան տգչէյի հըֆզ վէ եա թէ՛վզի' էթմէք իջինի Փավլօս եալընըզ քէնտի իւզէրինէ՛ մի ալտը, եօգսա պու խուսուստա քէնտինէ՛ ըէֆիզ օլմալարը իջին պաչգա ատէմլէ՛ր տախի մի թա'եին էթտիրտի: 1 Գօր. 16. 3: 2 Գօր. 8. 19—21:

10. Փավլօս եէրուչալիմէ կիթտոյինտէ մուխա- թարայա տիւչար օլաճաղընը նէտէ՛ն մէ' մուլ է- տէր խտի:

11. Քէնտի 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրին պի էսաս օլտըղընը խսպաթ իջին նէ՞ եափտը:

12. Փավլօս նէ՞ վէսիլէ իլէ իքի տէֆ'ա եէրու- չալիմտէ, իքի տէֆ'ա տախի Գայսէրիյէտէ քէնտի 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրին պի էսաս օլտըղը- նը կէօսթէրմէյէ չալըչտը:

13. Սապըգա արալարընտա չալըչտըղը խրիսթի- յան ճէմա'աթլար հազզընտա խսպէր ալմագ ի- չին պէօյիւք արզուսը օլտըղընը Փավլօս նէ՞ կիպի հալ ու քէյֆիյէթլէրտէ իզհար էյլէտի: 2 Գօր. 13 այէթի 7. 3—7 այէթլէրէ թաթպիզ էթ: Ա' մալ. 20. 17 այէթէ տախի միւրաճա'աթ օլունա:

14. Փավլօսըն ըրիզգաթ ը գալպ սահիպի պիր գաթ օլտըղը նէ՞ վէսիլէլէրլէ պէյան օլունտու: Ա' մալ. 20. 32—38: 21. 15:

15. Փավլօսըն հէր պիր մուղայագայա թէհամ- միւլ էտէրէք քէնտի էֆէնտիսինին խըմմէթինտէ ճէսուրանէ: վէ ֆէտաքեարանէ չալըչմաղա հազըր օլտըղը հանկը հալ ու քէյֆիյէթլէրտէ պէյան օ- լունտու:

16. Փավլօսըն հիւքմտարլարա ըր'այէթ էտէն վէ քէնտի տա'վասընտա 'ալիճէնտալըզ կէօսթէրէն

սիր զաթ օլտըրը հանկը վէսիլէլէր իլէ սէյան օլունտու :

17. Փալլօս պու կիւն եանըմըգտա հազըր օլսա խոի, 'աճէսա սիլգէ նէ^օ նասիհաթ վէրէճէք խոի: Պու սու"ալըն ճէվապը իչիւն 1 Գօր. 11. 1 այէթէ միւրաճա'աթ օլունա :

Ա'մալ ի Բուսուլ քիթապընտան վէ րէսալէլէր-տէն իքինճի իւչ այլար իչիւն աէրսլէր :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՏԷՐՍ, ԱՊՐԻԼ 5

Փալլօսըն պահրէն եօլճուլըղը :

Ա'մալ. 27. 1, 2, 14—26 :

22—25 այէթիւրէ եչուր էլէ :

Այէթ է Կերէ. Պանա սէօլէնիլտիյի վէճհ իւզրէ վազը' օլաճաղընա պէն Ալլահա ի'թիմատ էտէրիմ: Ա.յէթ. 25 :

Հաթիւա իչինսէ օգունաճաթ այէթիւր :

Փալլօսըն Բօմայա կիթմէյէ արզուսը : Բօմ. 1. 1—15 : Պու արզուսընըն եէրինի սուլաճաղընա տա"իր Բապալըն անը ճէսարէթլէնտիրմէսի : Ա'մալ. 19. 21, 22 : 23. 11 : Էյի ատէմին ատըմլարընըն Բապալ թարաֆընտան սապիթ գըլընաճաղը : Մէզ. 37. 23—40 : Տէնիգտէ ֆուրթունա : Մէզ. 107. 23—32 : Եունուսըն ֆուրթունայա թութուլմասը : Եուն. 1. 1—17 : Քրիստոսըն ֆուրթունայը թէս-քին էթմէսի : Լուգ. 8. 22—25 :

Մասնագրքի

Փավլոս Միլատըն 60 ընճը սէնէսինտէ ինթիմա-
լէն եազ մէվսիմինին սօնլարընտա Բօմայա կիթմէք
իւզրէ Գայսէրիյէտէն կէմիյէ պինտի: Փավլոս իլէ
սա՞իր մահսուլարըն պինտիյի կէմի շխմալա տօղ-
րու եօլճուլըք էտէրէք Իզմիր ճիվարընտա վազը՝
Խորէմիթէ կիտէճէք իտի: Ինթիմալ տըր քի օրա-
տան տախի պա՞ղէն պահրէն վէ պա՞ղէն պէրրէն
եօլճուլըք էտէրէք տօղրու պիր թարիգլէ Բօմայա
կիթմէյի թաամիմ էթմիլըլէր իտի. զիրա օլ վազթա
գատար կէմի փուսուլասը իճատ օլունմամըշ օլտը-
ղընտան Գայսէրիյէտէն պահրէն զարպա տօղրու
կիտէն կէմի փէք նատիր իտի:

Սա՞մալէր

1. Փավլոս քիմէ՞ թէսլիմ օլունմըշ իտի, վէ պու
տտէմանա նէ՞ կէօնէ մու՛ամէլէ էթտի: Այթ 1, 3:

2. Փավլոսըն եանընտա պու Ա՛մալ ի Բուսուլըքի-
թապընը եազան Լուգատան մա՛տա պաշգա հանկը
խրիսթիան պիրատէր վար իտի: Այթ 2: Ա՛մալ.
19. 29: 20. 4: Գօլ. 4. 10: Ֆիլիմ. 24 :

3. Նէրէտէ վէ նէ՞ սէպէսլէ մահսուլար պաշ-
գա պիր կէմիյէ նազլ էտիլտիլէր:

4. Օլ կէմինին եիւքիւ նէ՞ իտի, վէ անըն պէօ-
յիւքլիւլ հագգընտա Յ7ինճի այէթտէն նէ՞ գը-
յաս էտէ պիլիրիլ:

5. Գայսէրիյէտէն կիրիտէտէք օլ կէմինին կիթ-
տիյի եօլու խարիթա իւզէրինտէ կէօսթէր:

6. Կէմի նի՞չիւն Գըպրըսըն շարգ թարաֆընտան
կէչտի: Այթ 4:

7. Սէնէնին հանկը մէվսիմինտէ կէմի Կիրիտէ վասըլ օլտու : Ա.յէթ 9 :

8. Փավլօսըն նասիհաթընը տինկլէմէյէրէք Կիրիտի կէչտիքլէրինտէ նէ վագը օլտու : Ա.յէթ 14 :

9. Կէմինին մուհաֆազասը վէ սըլա տիււմէմէսի իչիւն նէ՞ Լափտըլար : Ա.յէթ 17 :

10 Կէմլյի խաֆիֆլէթմէք իչիւն սօնկրա նէ՞ Եափտըլար :

11. Կէմիտէ պուլունան ատէմլէրին ճիւմլէսի խէլաս պուլաճագլարընտան դաթ՝ը իւմիտ էթմիչ իքէն Փավլօս նէ՞ Եափտըլ :

12. Փավլօս անլէրի նանըլ թէ՞մին էթաի. քէնտիսի քիմի՞ն թարաֆընտան թէ՞մին օլունմըլ իտի :

13. Մէլէյին Փավլօսա ճէսարէթ վէրմէսինտէն անըն էֆքեսարը տէրունիյէսի հագդընտա նէ՞ քէչֆէտէ պիլիրիզ :

14. Թէհիլքէ վագթընտա քիմէ՞ միւրաճա՛աթ էթմէլի իզ : Մէզ. 56. 3 :

15. Ալլահը սէվէն չօճուգլար վէ սա՛իրլէր նէյէ՞ պինա՛ն հալը էմնիյէթտէ օլա պիլիրլէր : Պունուն ճէվապը իչիւն Բօւ. 8. 28. այէթէ միւրաճա՛աթ օլունա :

Իզահ

1. Մէզքիւր Եիւզ պաշը Ավղուսթա տէնիլէն Թապուրըն մէ՞մուրլարընտան օլուպ, մահպուսլարը պէքլէմէք իչիւն մո՛յէթինտէ նէֆէրլէրի տախի վար իտի : Ա.յաթ 31, 32 :

2. Գօլ. 4. 10 այէթինէ պագարագ պա՛զըլար զանն էտէրլէր քի Արիսթաթիս տախի պիր մէսէլէտէն սօլայը մուհաքէմէ իչիւն մահպուսէն Բօմայա կէօնտէրիլիօր իտի :

6. Օլ Թարաֆլարտա դարպի բիւզկեար շիտտէթլի օլտըղընտան կէմի անըն վասըթասը յլէ Գըպըրս ատասընըն շարգ Թարաֆընա սողրու սիւրիւլիւր իտի . ֆագսթ կէմի պիւր տէֆ'ա Կիրիտի կէչտիքտէն սօնկրա օ Թարաֆլարտա ճէրէյան էտէն ազընթընըն սէվգիլլէ դարպ ճիհէթինէ սողրու կիտէ պիւլիւր իտի :

7. Զընճը այէթտէ զիբը օլունան օրուճ Լավիլիէր քիթապընըն 16 . 29—34 այէթլէրինտէ էմը օլունան սէնէվի քէֆարէթ կիւնիւ օրուճը իտի : Իշպու օրուճ Եէհուտիլլէրին եէտինճի այլընըն 10ընա , եա'նի Հոկտեմբերին Աինէ իսապէթ էտէր :

8. Էվրօզլիտօն շէտիտ պիւր բիւզկեար օլուպ , օլ վագըթ շիմալի շարգիտէն էսէրէք կէմիյի Գըպըրստան ուզագտա վէ Կիրիտին ճէնուպ Թարաֆընտա պուլունան Գլաուտա նամ պիւր քիւչիւք ատայա , վէ Աֆրիզանըն շիմալինտէ վագըլ' Գիրիինէ նամ մէմլէքէթին ճիվարընտաքի սըղա սողրու սիւրտիւ :

9. Կէմինին աթընտան հալաթլար կէչիւրիպ , եէլքէնլէրին էքսէրիսինի տախի էնտիրտիքտէն սօնկրա պագի գալանը իհթիմալէն էօյլէ գուլլանաըլար քի , կէմի սըղա տիւշմէյէրէք եավաշ եավաշ դարպա սողրու կէթիւրիւլտիւ :

10 . 19ընճը այէթտէն անկաշըլտըրընա կէօրէ , Փավլօս իլէ Լուգա կէմիյի խաֆիֆլէթմէյէ եարտըմ էթատիլէր , վէ կէմիյի գուրթարմագ իչիւն լագըմ օլան պաշգա իշլէրտէ տախի կիճէ կիւնտիւզ չալըշաըլար :

11. Կէօրիւնիւր քի կէմիտէ պուլունանլարըն քեաֆէսի անըլըր ունուտանագ տէրէճէտէ գօրգմուշ վէ սէլամէթէ չըգաճագլարընտան գաթ'ը իւմիտ էթմիշլէր իտի :

12. Պիւր ատէմ Ալլահ Թարաֆընտան Թէսէլլիյէ նա'իլ օլտըղընտա , պաշգալարըն տախի օլ Թէսէլլիյէ նա'իլ օլմալարըլ իչիւն ճէհտ էթմէք կէրէք տիւր :

13. Է՛ծօրիւ Թէհլիքէտէ օլտըղընտան կէրէք քէնտինին վէ կէրէք թէֆիզլէրինին խէլասը իչիւն Ալլահա նիյագ էթմէքտէ օլաըլը անկաշըլըր :

ՕՆ ՊԷՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ԱՊՐԻԼ 12

Փավլօսըն պուլունտըղը կէմինին փարէլէնմէսի:
Ա՛մալ. 27. 27—44:

22—25 այելլէրի ելլէր էլլէ:

Այելլի Կերի. Բապուա Փէրեատ էտէրլէր, վէ
անլէրի մուզայագալարընտան իխրաճլէ, Փուրթու-
նայը թէսքին էտէր: Մէզ. 107. 28, 29:

Հաֆլա էլլէրի օգուանագ այելլէր:

Հէր քէսին քէնտի խէլասը իչիւն սայ ու զայրէթ-
էթ մէսի վաճիպ օլտըղը. Ֆիլի. 2. 1—13. Պաշըմը-
զըն գըլարը սայըլը օլտըղը. Մաթ. 10. 28—31:
Գասըրդանըն էմր ի իլահիյի իճրայէ մէ՛մուր օլտը-
ղը. Մէզ. 148. 1—14: Մէ՛մուրիյէթինին իֆասը
էանասընտա Փավլօսըն տիւչար օլտըղը թէհլիքէլէր.
2 Գօր. 11. 24—33: Ալլահ թարաֆընտան իհասն
պույուրըլան թէսէլլի հագգընտա Փավլօսըն շէհա-
տէթի. 2 Գօր. 1. 1—7: Ալլահըն քէնտի վա՛-
տընտա սատըգ օլտըղը. Իսլր. 10. 19—23:

Մոգարիտի

Պահր ի Սէֆիտին շարգտան Եունանիսթան իլէ
կիրիտ, վէ զարստան Մալթա իլէ Սիչիլիա ատա-
լարը արասընա տիւչէն ալնիզէ Ատրիա տէնիզի
թէսմիյէ օլունուր: Փավլօսըն կէմիսի իչպու Մալ-
թա ատասընա տիւչմիւշ օլմալը տըր, չիւնքի վէ-
նէտիք քէօրֆէզինտէ, Եա՛նի Ատրիա տէնիզինին
չիմալի ուճընտա տաթի Մէլիզա նամ քիւչիւք պիր
ատա վար իսէ տէ, Փավլօսըն րաքիպ օլտըղը կէ-

մինին փարէլէնմէսինին հիքեայէսինտէ զիքը օլու-
նան պա՛զը հալէրէ նագարէն մէզքիւր կէմինին օլ
գատար իչէրիյէ վարմամը օլտըզը աշիքեար արը :

Սո՛ւուէր

1. Փավլօսըն սինտիյի կէմի նէ՞ գատար վագըթ
Ֆուրթունայա թութուլտու : Այէթ 27 :
2. Ահլենճիւ կիւնիւն եարը կէճէ գարարլարըն-
տա նէ՞ վագը՛ օլտու :
3. Կէմէճիլէրին գօրգագլըզը վէ խիյանէթի նա՞-
սըլ մա՛լիւմ օլտու :
4. Փավլօս նէ՞ եափաը , վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու :
5. Փավլօս կէմիտէ պուլունանլարը եիւրէքլէն-
տիրմէք իչիւն նէ՞ տիւրլիւ 'ագըլանէ նասիհաթ վէր-
տի :
6. Անլէրէ նէ՞ էօրնէք կէօսթէրտի , վէ նէթիճէ-
ճէսի նէ՞ օլտու :
7. Փավլօս իհթիմալէն նէտէ՞ն տօլայը Ալլահա
չիւքը 'արզ էթտի :
8. Կէմիյի տահա զիյատէ խաֆիֆլէթմէք իչիւն
նէ՞ չարէ գուլլանտըլար :
9. Սասահլայըն նէ՞ վագը՛ օլտու :
10. 'Ասքէրլէր նէ՞ էթմէք իսթէտիլէր :
11. Նիւզ պաչը անլէրի նիչիւն մէն՛ էթտի :
12. Կէմիտէ պուլունան 276 քիչի նէ՞ վէճկէ էօ-
լլումաէն գուրթուլտու :
13. Կէմիտէ պուլունան տտէմլէրին արասընտա
էն զիյատէ ճէսուր վէ պաչգալարը գայըրան քի՛մ
իտի :
14. 1 թիւ. 4. 8 այէթտէ թագվա , եա՛նի տի-

յանէթ հագգընտա նէ՞ տէնիւմիշ տիր :

15. Պու տէրստէն չօճու գլար նէ՞ էօյրէնէ պիւր-
լէր :

Ճէվադ . Ալլահըն ինսանը պէօյիւք մուսաթարա-
լարտան գուրթարա պիւլիւր օլտըղընը , վէ տինտար
ատէմլէրին հէր հալ ու քէյֆիյէթտէ Ալլահը իգրար
էթմէյէ հագըր պուլունտըգլարընը էօյրէնէ պի-
ւրլէր :

Իզահ

1. Ֆուրժունա վագժընտա կիւնտիւզտէն զիյատէ կէճէլէյին
ինսան իւզէրինէ գօրգու վէ տէհշէժ տիւշտիւյիւնտէն , 1 հիւնճիւ
կիճէ սուրէժ ի մախսուստէ զիքր օլունտըղը ինժիմալ տըր : Տէ-
նիգ ֆուրժունատան խալի օլմուշ օլսա , կէմի 2 եախօտ 3 կիւն-
տէ Կիրիտտէն Մալժայա կիտէ պիւլիւր իտի :

2. Կէմիճիլէր ինժիմալէն գայալարա չարփան տալղալարըն սէ-
սինտէն գարա եագըն օլտըղընը քէշֆ էտէ պիւտիլէր :

4. Կէմիտէ պուլունանլարըն հիչ պիրինին 'էօմրինէ քէտէր
կէլմէյէճէյի Հազգ թարաֆընտան Փավլօսա պիւտիրիլտի իսէ
տէ , Փավլօս տտէմլէրի էօլիւմտէն գուրժարմագ իչիւն ինսանճա
լագըմ կէլէն չարէլէրի տախի գուլլանմագ ֆարգ օլտըղընը պի-
ւրի իտի :

8. Կէմիտէ պուլունան պուղտայ ինժիմալէն տէնիզին սուլունու
էմէրէք պօզուլմուշ վէ իշէ եարամագ օլտըղընտան զէտէլէնմիշ
օլսն կէմիյէ զիյատէ աղըրլըգ վէրէրէք , անըն պամմասընա տա-
խի սէպէպ օլա պիւլիւր իտի :

ՕՆ Ա.Լ.Թ.ԸՆՃԸ ՏԵՐՍ , ԱՊՐԻԼ 19

Փավլօսըն Բօմայա 'ազիմէթի :

Ա'մալ . 28 . 1—15 :

3—6 այեթլէրէ եշտեր էյէ :

Այեթ է Կերիֆ . Օրատան տախի պիրատէրլէր իա-

պէրիմիզի ալտըզլարընտա , պիզի իսթիզալալ իշիւն թա Ափփիօս պազարընա վէ իւչ խանլարա տէկին չըգտըլար , վէ Փալլօս անլէրի կէօրտիւյիւնտէ , Ալլահա շիւքը Էտիպ՝ քէսպ ի ճէսարէթ Էյլլտի : Այթ 15 :

Հօֆիւ Էլիսփէ օֆուստօֆ այեթլէր :

Ղարիպլէր հագգընտա լութֆ ու շէֆգաթ վաճիպ օլտըզը . 'Իպը . 13. 1, 2; Թէք . 18. 1—15 : Բրիսաոսըն քէնտի շայիրտլէրինէ կիթտիքլէրի Եէրլէրտէ խասթալարա շիֆա վէրմէլէրինի Էմր Էթմէսի . Մաթ . 10. 7—13 : Փալլօս վէ Պարնապաա Լիսթրատա . Ա'մալ . 14. 8—18 : Պիրատէրլէր իլէ օլան իթթիհատըն խօշ վէ լաթիֆ օլտըզը . Մէզ . 133. 1—3 : Ալլահա հէր տա'իմ շիւքը Էթմէյէ սէպէսլէր : Մէզ . 54. 1—22 : Հէր քէսէ Էյիլիք Էթմէք խրիսթիյանա Փարզ օլտըզը . Ղալ . 6. 1—18 :

Մուգարփէ

Շիմտի Մալթա ատասը ինկիլթէրրա տէվլէթինին թահթը թէսարրուֆընտա օլուպ խայլը սէքէնէսի տալի վար տըր . պուսլարըն Էքսէրիսի Բօմա քիլիսէսինէ թապի' օլուպ , լիսանլարը իսէ 'արէպինին պիր նէվ'ի տիր : Ատանըն շիմալ ի շարգիսինտէ վագը' քէօրֆէզլէրտէն հալա Սէն Փօլ քէօրֆէզի թէսմիյէ օլունան մահալ իհթիմալէն Ա'մալ ի Բուսուլ քիթապընըն 27նճի պապընտա հիքէայէ օլունտըզը իւզրէ կէմինին տիւշտիւյիւ մահալ տըր :

Մուսլէր

1. Մալթա էհալիսի փարէլէնէն կէմինին ատէմլէրինի նասըլ գապուլ Էթտիլէր :

2. Փափլօս կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք արգատաշարընըն իսթիրահաթը իչիւն չալըշորը սըրատա անա նէ՞ վագը՝ օլտու :

3. Եըլանը Փափլօսըն էլինտէն սարգըլըն կէօրտիւքլէրինատ ատանըն ճահիլ էհալիսի նէ՞ գըյաս էթտիլէր :

4. Նէ՞ սէսէսէ մէսնի էֆքէարլարընը թէսալիլ էթտիլէր :

5. Պու իքի էֆքէարտան հէր հանկըսը օլսատօլրո՞ւ մը տըր :

6. Փափլօս օլ տտատա գալտըղը էսնատէ միւ՛ճիգէ իլէ նէ՞ տիւրլիլ խասթալարա շիֆա վէրտի , վէ սու միւ՛ճիգէլէր օլ էհալիլէ նա՞սըլ թէ՛ սիր էթտի :

7. Փափլօս անլէրէ ինճիլի վա՛ղ էթմէյի իհմալ էթտի տէյիւ վանն օլտւնա սիլթր մի : Բօմ. 1. 14 : 1 Գօր. 9. 16 :

8. Փափլօս իլէ արգատաշարը իւչ սյ օրատա գալտըգտան սօնրա Բօմայա կիթմէք իւզրէ նա՞սըլ եօլա չըգտըլար :

9. Անլէրին կէմիսի նէրէլէրէ ուզրատը :

10. Նիհայէթ կէմի եօլճուլարը վէ եիւքիւ չըգարմագ իչիւն նէրէյէ վասըլ օլտու : Ա.յէթ 13 :

11. Փափլօս Փուլթիօլտէ նէ՞ գասար վագըթ գալտը :

12. Բօմայա եագլաշտըղլարընտա Փափլօսը խսթիգսալէ քիմէր կէլտի , վէ անլէրի կէօրմէք Փափլօսա նա՞սըլ թէ՛ սիր էթտի :

13. Օլ վագըթ Փափլօս սուրէթ ի մախսուսէտէ նէ՞ իչիւն թէշէքքիւր էթտի վանն օլտւնուր :

14. Բապպըն 'ինայէթինի նաօրլ Ֆէհմ էտէ պի-
լիրիզ: Մէզ. 107. 43:

15. Չօճուգլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիր-
լէր:

Ճէվապ. Ալլահըն գուլարընըն հէր եհրտէ էյլիբ
էթմէք վէ Ալլահա շիւքըր էյլէմէք իչիւն Ֆուրսաթ
պուլա պիլիր օլաըգլարընը էօյրէնէ պիլիրլէր:

Իլահ

1. Մալմանըն էհալիսի վահշի վէ մերհամէթսիգ օլաըգլարը ի-
չիւն տէյլլ, անճագ կէմիտէ պուլունանլարա մա'լիւմ օլմայան
պիր գապիլէտէն օլաըգլարը իչիւն Ա'մալ ի Բուսուլ քիթապընտա
անլէրէ պարպար տէնիլմիշ տիր:

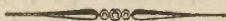
8. Բոմալըլարըն ի'թիգատընճա Տիօսուրիլէր Զէֆս նամ իլահըն
էքիգ օղուլլարը օղուպ կէմիճիլէրին համիսի 'ատտ օղունուրըր ի-
տի: Պու իլահլարըն սուրէթլէրի իհթիմալէն մէզքիւր կէմինին
էօն Թարաֆընա գօնուլմըշ իտի:

9. Սիրագուստ Սիչիլիա ստասը սահիլինտէ Թիճարէթճէ մէշ-
հուր վէ պէօյիբ պիր շէհր իտի: Շիւպհէսիգ Թիճարէթ սէպէ-
պիլլէ օրատա խայլը Եէհուտիլէր իղամէթ էթմէքտէ օլմալարլլէ
փավլօս օրատա գալտըլը իւչ կիւն գարֆընտա անլէրէ, քէզա-
լիբ Իթալիանըն սահիլինտէ վագը՝ Բէճիում նամ շէհրտէ պու-
լունանլարա Ինճիլի վա'գ էթմիշ օլմալը տըր:

10. Նալիօլի շէհրի գուրպինտէ պուլունան Փուժիօլի չօգճա Իս-
քէնտէրիյէտէն պուլտայ կէթիլէն ճէսիմ կէմիլէր իչիւն Բոմանըն
պէօյիւճէք պիր լիմանը իտի: Պու շէհրին գարշըսընտա օլան
Վէսուվ նամ Եանար տաղ մէզքիւր Թարիխտէն չէնտ սէնէ սօնկ-
րա շիտտէթլէ Թուժուշուպ, տըշարըյա աթտըլը լալա վէ քիւլ
իլէ ճիվարընտա պուլունան Բոմբէի վէ Հէրքուլանոմ Թէսիլի օ-
լունան շէհրլէրի գալիլայարագ խարապ էմտի: Գայսէրիյէտէ ի-
քէն զէվճի Ֆէլիքս իլէ պէրապէր փավլօսըն իրատը քէլամընը
տինկլէմիշ օլան Թրուսիլլա նամ գարը մէզքիւր աֆէթտէն էօլէն-
լէր արասընտա պուլունտըլը ըրվայէթ օղունուր:

12. Բոմալը խրիսթիյանլարտան պա'զըլարը փավլօսը իսթիգալ

իջիւն Բոմասան 27 միլ եախօս 9 սա'ամ լգատար ուզագտա պուլունան Ափփիօս պաղարընա , պա'զըլարը տախի Բոմասան 17 միլ եախօս 6 սա'ամ ուզագտա օլան Իւչ խանլարա տէկին չըզտըլար : Իւչ խանլար պիր գանալըն ուճընտա վագը' օլուպ եօլնուլար իչիւն զօնագ եերլէրի իտիլէր :

ՕՆ ԵՒՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ԱՊՐԻԼ 26

Փավլօս Բօմաստա : Ա'մալ. 28. 16—31 :

28—31 ալիլէրի եղեր էլ :

Ալիլ է Էրիճ. Սիզէ մա'լիւմ օլուուն քի' Ալլահըն խէլասը թա' իֆէլէրէ իրսալ օլունտու. անլէր տախի տինսլէյէճէքլէր աիր : Ա.յէթ 28 :

Հաֆլա էլնարէ օգուանաճափ ալիլէր :

Ինճիլին էվվէլա Եհհուտիլէրէ վա'զ օլունաճաղը . Մաթ. 10. 5—20 : Փավլօսըն 'ատէթի տախի ինճիլի էվվէլա Եհհուտիլէրէ վա'զ էթմէք օլտըղը . Ա'մալ. 17. 1—12 : Նիչէ տէֆ'ա ինճիլին վա'զընտան ֆըրգա վէ մու'արազա զուհուր էթտիլի . Մաթ. 10. 34—42 : Ինճիլին հանկը թաղըմտան օլանլարա մէսթուր օլտըղը . 2 Գօր. 4. 1—18 : Ալլահըն քէնտի գատիմ գավմընը րէտտ էթմիլ օլմատըղը . Բօմ. 11. 1—15 : Փավլօսըն մէ'մուրիյէթինին իֆասընտա կէչիրմիլ օլտըղը 'էօմիլու մէսէրրէթլէ զիբը էթմէսի . 2 Թիմ. 4. 1—8 :

Մոֆտարիճէ

Բօմա տէվլէթինին փայիթախիթը օլան Բօմա շէհրի

Փավլօսըն օրօյյա 'ազիմէթի էսնասընտա իհթիմալէն շխնօիքինին ալթը գաթընտան զիյատէ, էա'նի 1,200,000 նուֆուսը շամիլ օլուսլ մաղլուսլ օլան միլլէթլէրին զանիմէթի իլէ տօլու վէ հիւքմտարը տախի զայէթլէ սէտնամ վէ զալիմ նէրօն խօի: Պու շէհրտէ խայլը Եէհուտիլէր իգամէթ էթմէքտէ օլուսլ, պուռնարտան պա'զըլարը, Ա'մալի Բուսուլ քիթապընտա զիքը օլուհան խամսիյն սլայրամընտա Եէրուշալիմտէ պուլուռնուսլ 'ավտէթլէրինտէ Պետ-րօսըն վէ սա'իր րէսուլլէրին վա'զընտան պա'զը շէյլէր նագլ էթմիլէր խօի: Բօմալը Եէհուտիլէր-տէն պա'զըլարըն Փավլօսը խթիգալալէ կէլմէսի Բօմատա խրիսթիյանլըղը գասպուլ էթմիլ քիմնէլէր պուլուռնտըղընա սլիր 'ալամէթ տիր: Փավլօս Բօ-մայա կիթմէզտէն շէհրը մէզքիւրըն խրիսթիյան-լարընա Եազտըղը րէսալէտէ 25 տէն զիյատէ քիմ-սէլէրէ սէլամ Եազար: Ֆագաթ իհթիմալ տըր քի Եէհուտիլէրտէն նիշէլէրինին խրիսթիյանլըգ հագ-զընտա փէք ալ մա'լիմաթլարը վար խօի:

Սոս"ւլէր

1. Եիւզ պաշը Բօմայա վասըլ օլտըղընտա մահ-պուսլարը նէ՞ Եափտը, Փավլօսա նէ՞ տիւրլիւ միւ-սա'ատէ էտիլտի:

2. Փավլօս քիմէրի՞ վէ նէ՞ սէսլէպտէն քէնտի խանէսինէ տա'վէթ էթտի:

3. Քէնտիսինինն սլաղը օլարագ Բօմայա կէթի-րիլմէսի հագզընտա նէ՞ սէօլէտի:

4. Անը կէօրմէյէ կէլէնլէր ճէվասպէն նէ՞ տէտի-տիլէր:

5. Պա՛տէհու անլէրին թէքլիֆի իւզրէ փավլուս նէ՞ եալտը :

6. Պունըն նէթիճէսի նէ՞ օլտու :

7. Անլէրին քէնսի վա՛ղ էթտիյի հազիգաթը գապուլ էթմէմէսինի փավլուս նէյէ՞ համլ էթտի : Այէթ 27 :

8. Եէհուտիլէր ինճիլի գապուլ էթմէտիքլէրի հալտէ անը քիւլէր գապուլ էտէճէք իտի : Այէթ 28 :

9. Ինճիլին Բօմատաքի Եէհուտիլէրէ վա՛ղ օլունմասը պիւթիւն պիւթիւն սէմէրէսիզ օլտո՞ւ մը :

10. Փավլուս Բօմատա պուլունտըզը վագըթ ինճիլի նէրէտէ վա՛ղ էթտի :

11. Մէզքիւր իքի սէնէնին խիթամընտա փավլուս նէ՞ վագը՛ օլտու :

12. Փավլուս օլ գատար մուզայագայա վէ թէ՛տտտիյէ տիւչար օլարագ, եինէ սա՛ատէթլի՞ մի իտի : 2 Գօր. 1. 5 :

13. Քրիստոսըն Մաթ. 19. 29 այէթտէ մուհարրէր օլան վա՛տը Փավլուս հագզընտա իճրա օլունտո՞ւ մը :

14. Էվվէլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ թալէպ էտէնլէր հագզընտա Քրիստոսըն վա՛տը նէ՞ տիր : Մաթ. 6. 33 :

15. Չօճուզլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիւլրէր :

Ճեվադ. Ատէմլէրին գալպիւնի ճէլպ էթմէք իչիւն էն էմին եօլ անլէր իլէ խալիսանէ կէօրիւշմէք վէ հէր քէս իլէ միւսալէմէթ իւզրէ 'էօմբ սիւրմէք իչիւն էն միւնասիլ վասըթա պիզէ Փարզ օլանը հիլմ ու սատագաթլէ իֆա էթմէք, վէ պիր ատէմ միւր :

րատ էտէրսէ հէր պիր հալ ու քէյֆիյէթտէ պաշ-
գալարընա էյիլիք էթմէյէ ֆուրսաթ պուլա սլիլի
օլտըղընը էօյրէնէ պիլիլըէր:

Իլահ

1. Եիւզպաշը պու եօլնուլըգտա Փավլօսա տա՞րմա հիւսն ի
մու՛ամէլէ էթտի, վէ իհիմիմալ տըր քի անըն Թավսիյէսի իւզէրինէ
Բօմատաքի սէրտար Փավլօսը հապսա գօմայըպ այրընա պիր խա-
նէտէ իգամէթ էթմէսինէ ըուխսամ վէրտի: Բօմալը մի՛էրրիիլէր-
տէն պա՛զըսընըն զավլինճէ Նէրօն իմրէրամօրըն վազթընտա օ-
լան սէրտար էյի պիր ատէմ օլուպ իսմի տախի Պուրօս իտի:

10. Փավլօսըն Բօմատա սինաղօղլարտա եախօտ պաշգա էպ-
նիյէ ի ՛ուսուլիյէտէ վա՛զ էթմէսինէ տա՞ր Ա՛մալ ի Բուսուլ քիթա-
պընտա պիր շէյ զիքր օլունմատըղընտան, Բէսուլըն Բօմատա
գալտըղը իքի սէնէ միւտտէթինտէ սէրտարըն Թահիթ ը նազարէ-
թինտէ գալըպ, շէհրի կէզմէյէ ըուխսամը օլմատըղը գանն օլունուր:

11. Փավլօս Բօմատա իքի սէնէ, եա՛նի ՛ալէսսէվիյէ գանն
օլունտըղընա կէօրէ, Միլատըն 61 ինտէն 63 սէնէսինէ տէք մահ-
պուս գալտը: Իշպու իքի սէնէ խիթամընտա Փավլօս սալը վէրի-
լիպ, պիր գաշ, վէ պա՛զըլարըն զավլինճէ Յ եախօտ 6 սէնէ
տահա չալըշտը, վէ պու միւտտէթ զարֆընտա Իսփանեայա կիթ-
մէք նիյէթինի (Բօմ. 13. 24, 28) իհրա էտիպ, պիր միւտտէթ
տախի Գըպընտա (Թիթ. 1. 5), էֆսուստա վէ Վէնէտիք քէօր-
ֆէզի սահիլինտէ վազը՝ Էփիրօս էյալէթինին Նիգօփօլիս նամ
շէհրինտէ իգամէթ էթտիքտէն սօնկրա (Թիթ. 3. 12), տէֆ՛աթէն-
տէրտէսթ օլունարագ Բօմայա կէթիլիլտի (2. Թիթ. 4. 6-22), վէ
օրատա Միլատըն 67 եախօտ 68 սէնէսինտէ Տին ի մէսիհի
ուղրունա շէհիտ օլտու:

ՕՆ ՍԷՔԻՉԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՄԱՅԻՍ 3

Ի Թ. Ա՛. Ա. Թ. Է. Ֆ. 6. 1—13:

1—4 այեթլէրէ էշպէր էյէ:

Այեթլէ Է Էրէֆէ. է՛յ էվլատ, քէնտի վալլատէյնինիզէ

Բասարատա միւթի՝ օլուներզ, զիրա պու հագգ արըր :
Էֆ. 6. 1 :

Հաֆլա էշնոթե օգոնանաճոգ այեթլէր :

Պիր էվ էհալիտինին եէքաիկէրինէ օլան Փարպ-
լարը. Գօլ. 3. 18—25 : Իթա՛աթսըզ օղլըն ճէ-
զասը. Թէս. 21. 18—21 : Իթա՛աթըն միւքեաֆա-
թը. Էր. 35. 1—19 : Վալիտէյնին քէնտի էվ-
լաալարընա օլան Փարպլարը. Թէս. 6. 6—9 : Թէվ-
պէյէ կէլմիշ օլան գուլ Օնէսիմօս : Ֆիլիմ. 1—25 :
Խրիսթիյանըն սիլահլարը. Էֆ. 6. 14—18 :

Մոգադրե՛ե

Փավլօս Բէսուլ էֆսուսլըլարա օլան րէսալէյի,
քէզալիք, Գօլ. 4. 7, 8 այեթլէրտէն անկաշըլտը-
ղընա կէօրէ, Գօլօսսիլիլէրէ օլան րէսալէյի մահպուս
պուլունտըղը էոնատէ եազըպ, անլէրի թիխիգօսըն
վասըթասըյլէ կէօնտէրտի : (Էֆ. 3. 1 : 6. 20, 21
այեթլէրէ միւրաճա՛աթ օլունա :) Թիխիգօսըն եա-
զընտա պուլունան սա՛իր քիլիտէլէրէ տախի պա՛զը
րէսալէլէր կէօթիւրտիլիւ իհթիմալ արըր : Շուրասը
տիգգաթա շայան արը քի, Փավլօս էֆսուստա իւշ
սէնէ միւթէմատիյէն չալըշմըշ օլուպ, օրատաքի գա-
րընտաշլարտան սիր չօղընը թանըր իտի իսէ տէ,
անլէրին հիշ պիրինէ մախուս սէլամ եազմազ : Պու
խուսուսա պագարագ պա՛զըլար զանն էտէրլէր քի
պու րէսալէ եալընըզ էֆսուսլըլարա եազըլմըշ օլմա-
յըպ՝ անճագ սիր գաջ քիլիտէլէր իշիւն եազըլան րէ-
սալէ ի՛ռմուսիյէնին սիր սուրէթի իտի : Բէսուլ քի-
լիտէլէրտէ օգունագ իւզրէ սա՛իր րէսալէ ի՛ռ-
մուսիյէլէր տախի կէօնտէրմիշ օլմալը արըր : Նիթէ-

քիմ Գօրընթօսլըլարա կէօնտէրիլէն իքինճի ըէսալէ
եալընըզ Գօրընթօս քիլիսէսինէ մախսուս օլմայըզ ,
անճագ Ախայեա թարաֆլարընտա պուլունան մու-
զաստէսլէրին ճիւմլէսի իչիւն եազլըմը խտի :

Ս. " ԿԼԵԻ

1. Էվլասըն քէնտի վալիտէյնլէրինէ միւթի' օլ-
մալարը խուսուսընտա կէօսթէրիլէն իքի սէպէպ
Հանկըլարը տըր : Ա. յաթ 1-3 :

2. Բէսուլ Գօլոսսիլիլէրէ եազտըղը ըէսալէտէ
պու խուսուսա տա'իր պաշգա նէ՞ սէպէպ կէօսթէ-
րիբ : Գօլ. 5. 20 :

3. Վալիտէյն Էվլատընտան Ալլահըն Էմրինէ մու-
ղայիր շէյլէրէ իթա'աթ թալէպ Էթալիյինտէ , Էվլատ
իթա'աթ Էթմէյէ պօրճլու մը տըր :

4. Վալիտէյնլէրինէ իթա'աթ Էտէն չօճուզլարա
նէ՞ վա'տ օլունմը տըր : Ա. յէթ 3 : Թէս. 5. 16 :

5. Իթա'աթսըզ Էվլատ 'ալէյհինտէ նէ՞ լա'նէթ
թէհտիտ օլունմը տըր : Էմն. 30. 17 :

6. Փէտէրլէրէ Փարզ օլան իքի Էմր Հանկըլարը
տըր : Ա. յէթ 4 :

7. Պիր փէտէր քէնտի Էվլատընտան անլէրին ար-
զուսընա մուղայիր օլան պիր շէյի տալա թալէպ
Էթմէմէլի մի տիր :

8. Բէսուլ գուլարա , Էֆէնտիլէրինէ «գօրգու-
վէ թիթրէմէ իլէ» միւթի' օլմալարընը նասիհաթ
Էթմէսիլլէ նէ՞ տէմէք իսթէր :

9. Գուլար քիմի՞ խաթրա կէթիրէրէք թէն ճի-
հէթիլլէ Էֆէնտիլէրի պուլունանլարըն խըտմէթին-
տէ քէնտիլէրինէ Փարզ օլանը հիւսն ի ըիպա , սէ-

վինճ վէ սատագաթլէ իճրա էթմէյէ թէչլիգ օլունուրլար :

10. Էֆէնտիլերէ նէ՞ էմր էտիլմիչ տիր . վէ քիմի՞ խաթըրտան չըգարմամալարը անլերէ նասիհաթ օլունմըչ տըր :

11. Քրիստոսը քերիմ պիր էֆէնտի կիպի խաթրա կէթիրմէք էֆէնտիլերէ վէ գուլարա նէ՞ թէ՞ սիր էտէր :

12. Միւ՞ մինլեր նէ՞ տիւրլիւ բուհանի տիւշմէնլեր իլէ ճէնք էթմէյէ տա՞վէթ օլունմըչլար տըր :

13. Միւ՞ մինլեր քիմի՞ն եարտըմըլլէ վէ նէ՞ տիւրլիւ սիլահլէ տիւշմէնլերինէ զալիպ կէլէ պիլիրլեր :

14. Պու տէրսին հավի օլտըղը էմրլերին պիր խանէ խալգընըն ախլագընը վաքլէմէք վէ անլերի տա՞տէթլի գըլմագ իչլուն նէ՞ թէ՞ սիրի օլա պիլիր :

15. Չօճուզլար պու տէրոտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրլեր :

Ճէվաղ . վալիտէյնլերինէ միւթի՞ օլմագ զայէթ մուհիմմ վէ Ֆա՞ խտէլի օլտըղընը էօյրէնէ պիլիրլեր :

Իշահ

1. Փալլօս ուզագ պիր մէմլերէժտէ մահպուս օլտըղը սըրատա պիլէ էֆտուստա պուլունան տօսթլարընը ունուժմամըչ խտի Պապ 1. 15, 16 : Անլերին չօճուզլարընը պիլէ խաթըրտան չըգարմալըպ , անլերէ խիթապէն պա՞ղը նոսիհաթլար եազմըչ տըր : Մէգքիւր նասիհաթլարը իհիմալէն էֆտուստա պուլունտըղը միւտտէժտէ շախտէն թանըմըչ օլտըղը պա՞ղը չօճուզլարը տէր խաթըր էտէրէք եազմըչ տըր :

3. վալիտէյն էվլատլարընտան Ալլահըն էմրինէ մուզայիր շէյլերէ իթա՞աթ թալէպ էթտիքլերինտէ , էվլատլարը անլերէ իթա՞աթ էթմէյէ հիչ պիր վազըժ մէհպուր տէյիլլեր տիր : էվլատ

վալիտէյնինէ անճագ « Բապպտա », եա՛նի վալիտէյնիւերի անլերէ Ալլահըն էմր ու իրատէսինէ միւթապըզ օլանը էմր էյլէտիբլէրի հալտէ իթա՛աթ էթմէյէ մէնպուր տըրլար :

4. Վալիտէյնինէ ըր՛այէթ ու իթա՛աթ էթմէյէ ալըշմըշ օլան չօնուզլար պիւթիւն ՚էօմրլէրինտէ քէնտիլէրինի մուվաֆֆագ վէ սա՛ա՛տէթլի վէ հէր կէօնէ իզվա ու իղֆալաթտան էմին զըլաճագ օլան էվաաֆը հասանէյէ մալիբ օլմուշ օլուրլար :

7 Պիւր վէտէր քէնտի էվլատլարընտան հազզ իւզրէ Թալէպ էտէ պիլէճէյի շէյլէրտէ պիլէ զիյատէսիյլէ շիտտէթ կէօթէրմէքտէն սազընմալը տըր : Փէտէրլէր չօնուզլարընա՛ Թէնպիհ էյլէտիբլէրի շէյլէրտէն մազսէտ քէնտիլէրին հազիզի մէնֆա՛աթը օլտըղընը , վէ Թա՛լիմ ու Թէրպիյէլէրի իչիւն Ալլահըն քէլամընը էսաս Թութմըշ իտիբլէրինի հիսս էթտիբմէլի տիրլէր :

8. Գուլլար էֆէնտիլէրինէ Թէնճէ ճէզալար գորգուսընտան էսիր կիպի իթա՛աթ էսէն քիմսէլէր օլմայըպ , անճագ քէնտի տա՛վէթլէրինէ սատըզ օլան քիմսէլէր միսիլլիւ , Բապպա մազպուլ օլաճաղընը պիլտիբլէրի շէյլէրի գորգու վէ Թիթրէմէ իլէ իճրա էթսինլէր տէմէք իսթէր :

13. Իշ պու պապըն 14—18 այէթլէրինտէ զիբր օլունտըղը իւզրէ , միւ՛մինին քէնտի բուհանի խասմինէ զալէպէ էթմէք իչիւն միւհթաճ օլտըղը սիլահլարը Բէսուլըն պէօյլէ վասֆ ու Թա՛րիֆ էթմէսի շիւպհէսիզ Բումատա Թէվզիֆ օլունտըղը էսնատէ Բումալը ՚ասքէրլէրին սիլահլարընը հէր կիւն կէօրմէսինտէն նէշէթ էթմիշ տիր :

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՏԵՐՍ , ՄՍՅԻՍ 10

Քրիստոս պիզլամ էօրնէյիմիզ օլտըղը :

Յիլի . 2 . 5—16 :

8—11 այէթլէրէ էշտէր էյլէ :

Այէթ է էբէ՛հ . Քրիստոս Յիսուստա պուլուռնան էֆքեար հէման սիզտէ տախի պուլուռնասուռն : Յիլի . 2 . 5 :

Հաճելու իշխանի օգոճանագոյնիւնք :

Քրիստոս հիւր ու թէվագու՛տա պիզէ Էօրնէք
 օլորդը . Եուհ . 15. 1—17 : Քրիստոս սապրտա պիզէ
 Էօրնէք օլորդը . 1 Պետ . 2. 21—25 : Քրիստոսըն
 եէնի էմրի . Եուհ . 15. 12—20 : Քրիստոսըն էօլիւմ
 աղրըսը չէքմէսի վէ եիւքսէլմէսի . Ա՛մալ . 2. 22—36 :
 Աէմատա պիր եէնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտիւմէ-
 սի . վահ . 5. 9—14 : Ալլահըն պիզիմ հագգը-
 մըզտա օլան լութֆընտան մագսէտի . Թիթ . 2. 11 :
 3. 8 :

Մոգոպրէմ

Յիլիփիլիլէրէ օլան րէսալէ Փավլօսըն Ռօմատա
 մահպուս պուլունտըղը էսնատէ եագտըղը րէսա-
 լէլէրտէն պիրի օլուպ (Յիլիփ . 1. 13. 14.), անը տա-
 խի կերէք քէնտինին վէ կերէք Յիլիփիլի գարն-
 տաշլարըն տօսթը օլան (Յիլիփ . 2. 25—29) վէ քէն-
 տինէ Յիլիփիլի գարնտաշլարըն կէօնտէրտիքլէրի
 ի՛անէյի կէթիրէն (Յիլիփ . 4. 10. 14—18) էփաֆրօ-
 տիթօսըն վասըթասըյլէ կէօնտէրմիշ տիր :

Սո՛ւլէր

1. Իլք տէֆ՛ա օլարագ Յիլիփիլիտէ ինճիլ վա՛գ
 օլունտըղընտանէ՞ վագը՛ օլտու : Ա՛մալ . 16. 13—40 :

2. Անտէն սօնկրա Փավլօս գա՛չ տէֆ՛ա շէհր ի
 մէգբիւրի զիյարէթ էթտի : Ա՛մալ . 20. 1—6 : Պի-
 րինճի տէրսէ տախի միւրաճա՛աթ օլունա :

3. Յիլիփիլիլէրի թէվագու՛ա վէ Ֆէտաքեար-
 լըղա թէշվիգ էթմէք իշիւն Րէսուլ անլէրէ քլմի՞
 Էօրնէք կէօսթէրիր : Այէթ 5 :

4. Քրիստոս հագգընտա «Ալլահ սուրէթինտէ»

պուլուենորդը հալտէ տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէր :

5. «Ալլահա միւսավլի օլմաղը շիքեար սայմատը»
տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէր :

6. «Քէնտինի թախլիյէ էթտի» տէմէքլէ նէ՞ տէ-
մէք իսթէր :

7. Քրիստոս ինսան միւշապէհէթինտէ պուլուեն-
որգտան վէ գուլլարա մախսուս օլան էտնա սու-
րէթի ալտորգտան սաշգա տահա նէյէ՞ միւթի՞ օլ-
մաղա թէնէզգիւլ էթտի : Ա. յէթ 8 :

8. Պուհա մուգապիլ Ալլահ անա նէ՞ եափտը :
Ա. յէթ 9 :

9. Քրիստոսա նաճըլ 'իզգէթ լայըդ աըր, վէ
պու 'իզգէթի անա էթմէյէ քիմէ՞ր պորճուու տըր :

10. Փավլուս Քրիստոսըն քէնտինի ալշազլաթմա-
սընը վէ պա՛տէհու եիւքսէլմէսինի գիքր էտէրէք
Ճիլիփիլիլէրէ նէ՞ նասիհաթ վէրիր :

11. Ճանլարընըն խէլասը իչիւն սա՛յ ու զայրէթէ
անլէրի թէշվիգ էթմէք մագսէտիյլէ անլէրէ նէ
տիւրլիւ ճէսարէթ վէրիր :

12. Քրիստոս նէ՞ մագսէտլէ քէնտինի ինսանլա-
րըն եօլընա Փէտա էթտի : Թիթ. 2. 14 :

13. Քրիստոսըն պիզէ կէօսթէրտիյի պու էօր-
նէքտէն հէփիմիզ նէ՞ էօյրէնիրիզ :

14. Նի՛չիւն Քրիստոսըն կէօսթէրտիյի էօրնէք
պաշգալարըն էօրնէյինտէն գիյատէ հէրքէսէ թէ՛-
սիր էտէր :

15. Նի՛չիւն չօճուգլար սուրէթ ի մախսուսէտէ
Քրիստոսըն էօրնէյինէ թապլի՛ օլմալը տըրլար :

Ճէլուդ. Չիւնքի Քրիստոս անլէրէ սուրէթ ի մախ-
սուսէտէ լութֆ ու մուհապպէթ իպրազ էթտի :
Մատ. 19. 13, 14 :

Իշահ

2. Անտէն պաշգա իբի տէֆ'ա, եա'նի սօնկրատան Մագէտօ-նիայա էթտիյի եօլճուլըզ էսնասընտա՝ մէզբիւր էյալէթէ կիրէր քէն, վէ պիր տէ օլ էյալէթտէն չըզար իքէն :

4. Պու սէօզտէն Բրիստոսըն Ալլահ օլուպ Ալլահա վաճիպ օլան 'իզգէթ ու 'ազամէթէ մալիք իտիյի անկաշըլըր: (Յուհ. 4. 1: 17. 5), Դնճի այէթտէ, «Բէնտինի թախլիյէ էտիպ՝ գուլ սուրէթի-նի ալարագ ինսան միշապէհէթ ինտէ օլտու» սէօզիւնտէն տախի՝ ինսան օլտըղը անկաշըլըր : Փավլուս րէսուլ, Բրիստոսըն ինսան օլտըղընտա թէրք էյլէտիյի 'իզգէթ ու 'ազամէթի Ֆիլիփիլի-լէրին խամըրլարընա պրագմագ իսթէր :

5. Բրիստոս Ալլահ օլարագ մալիք օլտըղը 'իզգէթ ու 'ազամէթի, պիր խըրսըզըն զասպ էթտիյի էշեայը հէր հալտէ հըֆզ էթմէյէ սա՛յ ու զայրէթ էթտիյի կիպի էթմէյիպ, անճագ ինսանըն խէ-լասը իշիւն անլէրի պիր միւստէթ թէրք էթմէյէ լուզում կէօր-տիւլիւ կիպի թէրք էտէրէք, ինսանըն էտնա սուրէթիւնէ կիրմէյէ րագի օլտու՝ տէմէք իսթէր :

6. Զօզլար 'ինտիւնտէ հագիր վէ էտնա 'ատտ օլունան փէք 'ա-տի վէ պայաղը պիր հալէ կիրմէյէ րագի օլտու :

9. Ճիւմլէ նաթըզ գամլար, եա'նի՝ կէօքտէքի մէլէքլէր, եէր իզգէրինտէ պուլունան ինսանլար, վէ եէր ալթընտա օլան շէրիք բուհլար : Միւթէգատտիմիլէրին զաննընճա շէրիք բուհլար եէր ալթընտա պուլունան տէրին մահալլէրտէ սաքին օլուրլար իտի :

10. Թէվազու՝, խուլուս վէ թէրք ի նէֆսլէ խէլասըն պէրէ-քէթլէրինի թալէպ էթմէյէ անլէրի թէշվիք էտիպ, Ալլահ քէնտի Օլլու Յիսուսըն թէվազու՝ վէ ֆէտա ի նէֆսինի պինիհայէ 'իզ-զէթլէ միւշէրրէֆ գըլտըղը միսիլլիւ, տէրունլէրինտէ վէ անլէր իլէ պէրապէր իշլէյէրէք խէլաս իշիւն օլան թէշէպպիւսլէրին-տէ նիհայէթ անլէրի մուվաֆֆագ գըլաճաղընը զիքր իլէ անլէրէ ճէսարէթ վէրիր :

14. Բրիստոսըն էօրնէյի ճէլիլ վէ 'ալի օլան ֆագիլէթ խուսու-սընտա էն միւրէմմէլ պիր էօրնէք օլտըղընտան, րէսուլ Ֆիլիփ-իլի խրիսթիյանլարը պու պապըն 3 վէ 4 այէթլէրինտէ պու-լունան էվամիր ու թէնպիհաթը 'ալիյէյէ իթա'աթա թէշվիգ իշիւն, անը միւ'էսսիր վէ մուզնի՝ պիր էօրնէք կիպի զիքր էտէր :

Գանա՛աթ ը Մէսիհիյէ : Յիլիփ . 4 . 4—13 :

4—7 այեթներէ եղտեր ելէ :

Այեթն է +բերե. Մէնալա՛ ը սէլամէթ օլան Ալլահ սի-
զին իլէ օլաճազ աըր : Յիլիփ . 4 . 9 :

Հաֆնա ելինդե օգոնաճաֆ այեթներ :

Բապպտա մէսրուր օլմազ . Մէզ . 33 . 1—11 :
Քրիստոսըն քէնտի սէվիլիւլիւլէրինին մէսէրրէթի
միւքէմմէլ օլմասընա տա՛իր արզուսը . Եուհ . 15 .
1—11 : Տիւնեէվի վէ ճիւմանի էնտիշէլէր 'ալէյ-
հինտէ Քրիստոսըն նասիհաթ ու թէնպիհաթը :
Մաթ . 6 . 23—34 : Թէնին 'ամէլլէրի վէ Բուհըն
մէյվլէլէրի . Ղալ . 5 . 16—26 : Ալլահըն եարաըմը յէ
հէր պիր իղվայա գարըը գօմաղա միւզթէտիր օլա-
ճաղըմըզ 2 Գօր . 12 . 1—10 : Թա՛րիֆէ կէլմէզ վէ
մու՛ազգէղ սիւրուր . 1 Պես . 1 . 3—9 :

Սա՛ալէր

1. Բէսուլ Յիլիփիլիլիլէրէ կազսըղը պու բէսա-
լէտէ գաճ տէֆ՛ա «սէվինմէք ,» «սէվինճ ,» «սիւ-
րուր ,» թա՛պիրլէրինի իսթի՛մալ էտէր : Յիլիփ . 1 .
18 , 25 : 2 . 17 , 18 , 28 : 3 . 1 : 4 . 4 , 10 :

2. Փավլոս «Բապպտա մէսրուր օլուհըզ» աէ-
մէքլէ նէ՛ տէմէք իսթէր :

3. Հիւպն ու քէտէրի մուճիպ փէք չօզ սէպէպ-

լէրիմիզ օլտըղը հալտէ, նա՞սըլ տա'խնա մէսրուր օ-
լա պիլիբիզ:

4. Հէր քէս իլէ թաթլըլըզլէ մու'ամէլէ էթմէ-
միզ վաճիպ օլտըղընա տա'իր պէշինճի այէթտէ նէ՞
սէպէպ կէօսթէրիլմիշ տիր, վէ սուռ նէ՞ ճիհէթլէ
սէպէպ 'ատտ օլուռնա պիլիր:

5. Տիւնեա մէշազգաթլարընըն մէսէրրէթիմիզէ
մանի' օլմամասը իշիւն նէ՞ ետփմագ կէրէք իզ: Ա-
յէթ 6:

6. Պէշինճի այէթտէ վէրիլէն նասիհաթը հըֆզ
էթմէքտէն նէ՞ մէնֆա'աթ հասըլ օլուր: Ա.յէթ 6:

7. Սէքիզինճի այէթտէ իշ'ար օլուռնան խրիսթի-
յան ֆազիլէթլէրինի պիրէր պիրէր զլքը էլլէ:

8. Փավլօս քէնտիսինի պաշգալարա էօրնէք կէօս-
թէրմէյէ նա՞սըլ ճէսարէթ էտէ պիլտի: 1 Գօր. 15.
10:

9. Փիլիբիլի խրիսթիյանլար նէ՞ վէճհ իլէ փավ-
լօսըն մէսէրրէթինի մուճիպ օլմուշլար իտի: Ա.յաթ
10, 15—18:

10. Փավլօս հանկը մուհիմմ տէրսի էյի էօյրէն-
միշ իտի: Ա.յէթ 11:

11. Խրիսթիյանլար ումուրը տիւնեէվիյէլէրի վէ
ֆամիլեալարընըն բահաթը իշիւն հիշ պիր վէճհլէ
սա'յ ու զայրէթ էթմէմէլի մի տիրլէր:

12. Գանա'աթ խուսուսընտա 'իպրանիլէրէ օլան
րէսսլէնին 13 Պապ 5 այէթինտէ հանկը մանգուլ
սէպէպ կէօսթէրիլմիշ տիր:

13. Փավլօս քիմի'ն եարտըմըլէ տիւշար օլտըղը
էնվա'ի մուզայագա վէ իհթիյաճաթա թէհամմիւլ
էտէ պիլտի: Ա.յէթ 15:

14. Փառլոս Բօմնատա մահպուս իբէն պիլէ հա-
լինէ գաննա'աթ էթմէք վէ մէսրուր տախի օլմագ
իչիւն քեաֆի սէպէպլէր պուլտու իսէ , պի՞զ նէ
եափմագ կէրէք իզ :

15. Չօճուզլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պի-
ւրլէր :

Ճէվադ . Միւլտտէթ ի 'էօմրլէրինտէ մէսէրրէթ ու
թէսէլլի իլէ տօլու պիր գալպէ մալիք օլմագ իս-
թէրլէրսէ , չօճուզլըգտան քէնտիլէրինի Քրիստոսըն
խըտմէթինէ վադֆ ու թագտիս էթմէք վաճիպ ի-
տիյինի էօյրէնէ պիլիւրլէր :

Իզն

2. Բապպա խըտմէթ վէ 'իպատէթ էթմէք , վէ անըն իլէ բուհա-
նի իշժիրաքտա պուլունմագ տիւքէնմէզ մէսէրրէթ մէնպա'ը տըր .
տէմէք իսթէր :

3. Մահգուն վէ միւքէտտէր օլմաղա հէր նէ սէպէպլէրիմիզ տէ
օլսա սէմալի Փէտէրիմիզին պիզիմ հագգըմըզտա օլան հըֆզ ու
հիմայէսինի վէ Քրիստոսըն մուհապպէթինի , վէ պիզիմ իլէ պէ-
րապէր պուլունմագ իչիւն օլան վա'տընը խսթըրա կէթիրտիյիմիզ
տէ մէնուն վէ մէսրուր օլա պիլիբիզ : Մաթ- 28 . 20 , Եուհ . 14 . 18 :

7. Խրիսթիյան տինինին սա'իր տինլէրտէն էֆզալ օլտըղը ա-
նըն քէնտի թէվապի'ինտէն Թալէպ էյլէտիյի ֆազիլէթլէրտէն ա-
շիքեար կէօրիւնիւր : Քրիստոսա Թապի' օլանլար մէգքիւր ֆա-
զիլէթլէրին քեաֆֆէսինէ մալիք օլմաղա սա'յ էտիպ տէ , անլէրէ
մուղայիր օլան շէյլէրտէն տէ սագընանագ օլսալար , հէմ քէնտի-
լէր Ալլահը Թա'գիզ էթմիշ (Եուհ . 15 . 8) , հէմ տախի սա'իր-
լէրին Քրիստոսա 'ուպուտիյէթ ու իժա'աթընա վասըթա օլմուշ օ-
լանագլար տըր : 1 Պետ . 3 . 1 :

11. Պիր Խրիսթիյան քէնտի ֆամիլիեսընըն Թէ'այյիւշիւ իչիւն
լագըմ օլան շէյլէրի Թէտարիք էթմէյէ չալըշտըզտան մա'տա ,
(1 Թիմ . 5 . 8) անլէրին սա'ատէթ ի հալի , էվլտտընըն Թա'լիմ ու
Թէրպիյէսի վէ էհալինին խայրը իչիւն սէրլէթ սահիպի օլմաղա
պիլէ սա'յ ու դայրէթ էտէ պիլիբ , ֆագաթ սահիպ ի սէրվէթ օլ-

մագ իջիւն էթտիյի զայրէթտէ Հագգ Թա՛ալա քէնտիսիւնի նէ տէրէճէ մուվաֆֆագ զըլարսս անա գանա՛ած էտէրէք ինսանը իջիւն Ալլահա շիւքը էթմէք կէրէք տիր:

ՍԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՄԱՅԻՍ 24

Սատըգ քէլամ: 1 Թիւմ. 1. 15—20:

15—17 այեթլերէ էշլեր էյէ:

Այեթ ի ԿէրէԿ. Պու քէլամ սատըգ վէ հէր վէճէ-
լէ գապուլէ շայան տըր քի, Բրիստոս Յիսուս
տիւնեայա կիւնահքեարդարը խէլաս էթմէք իջիւն
կէլաի. պուենլարըն պիրինճիսի պէն իմ: Այթ 15:

Հօֆու էյիսի Եփուանճագ այեթլեր:

Բրիստոսըն նէ՞ մագ սէտլէ տիւնեայա կէլաիյի.
Մաթ. 18. 10—14: Եուհ. 3. 14—18: Բրիստո-
սըն ինսանը նէ՞ տիւրլիւ պիր հալտէն խէլաս էթ-
տիյի. Թիթ. 2. 11—15: Մաթ. 1. 21: Բրիստոս
քէնտի վասըթասըլէ Ալլահա թէգարբուպ էտէնլէրի
քեաիլլէն խէլաս էթմէյէ գատիր օլտըղը. Իսլլ.
7. 20—28: Բէսուլըն Թիմոթէօսա վէրտիյի պա՛զը
նասիհաթլար. 1 Թիւմ. 6. 11—21: Պա՛զը քիմնէ-
լէրին իմանտան սափալարընա սէպէպ օլան քէնտի
էթվար ու հարէքէթլէրի. 1 Թիւմ. 4. 1—16: Էլիմաս
նամ սիհրպաղըն քէօր էտլլմէսի. Ա՛մալ. 13. 1—12:

ՄոֆարդէԿ

Փավլոսըն Թիմոթէօսա եազտըղը իքի ըէսալէ ի-
լէ Թիթօսա եազտըղը պիր ըէսալէ չօպանլարա,
եա՛նի իսթիյարլարա եախօս էփիսագօլտուլարա վէ

չամմասլարա միւթէ՛ ալլիգ նասիհաթլարը հազի պու-
լունտըգլարընտան , անէրէ ճան չօպանլարընա
մախտուս րէսալէլէր տէնիլիր: Փավլոս Թիմոթէօսա
օլան պիրինճի րէսալէյի Բօմատաքի իւք մահպու-
սլյէթինտէն գուրթուլտըգտան սօնկրա Մագէտօ-
նիատան եազմը տըր: Օլ էսնատէ Թիմոթէօս էֆ-
սուստա իտի (1 Թիմ. 1. 3). Վիրա Փավլոս , անը
էֆսուս քիլիսէսինէ նազարէթ էթմէք իւզրէ շէհր Ը
մէգքիւրտէ պրագմըլ իտի:

Ս.՝ ալէր

1. Պու կիւնքի տէրսիմիգին այէթլէրինի հազի օ-
լան րէսալէնին մուխաթապը Թիմոթէօս քիմ իտի:
Ա՛մալ. 16. 1—3: 1 Գօր. 4. 17: Յիլվի. 2. 19—
25: 1 Սէլ. 3. 2:

2. Հանկը քէլամ հագգընտա «Հէր վէճհլէ գա-
պուլէ շայան տըր» տէնիլմիշ տիր: Ա.յէթ 15:

3. Մէգքիւր քէլամ նէ՞ սէպէպտէն հէր եէրտէ
վէ հէր 'ասըրտա ճիւհլէ ինսանլար Թարաֆընտան
գասուլ վէ իման օլունմալա շայան տըր:

4. Պու մուհլում քէլամը գասուլ էթմէք նէ՞ տէ-
մէք տիր:

5. Փավլոս նի՞շիւն քէնտի հագգընտա «կիւնահ-
քեարլարըն պիրինճիսի իմ» տէյօր: Ա.յէթ 15: 1
Գօր. 15. 9:

6. Փավլոս նէ՞ մագսէտէ մէպնի «Բահմէթէ նա-
'իլ» օլտու: Ա.յէթ 16:

7. Փավլոս պու խուսուստա քիմի՞ ճիւմիէ 'իգ-
ղէթ ու համտա վաճիպ սայար: Ա.յէթ 17:

8. Պու 17նճի այէթտէն Ալլահ հագգընտա նէ՞

էօյրէնիրիզ: Պապ 6. 15, 16 այէթլէրէ միւրաճա-
'աթ օլունա:

9. Փաօլուս թիմօթէօսա հանկը շէյի թէնպիհ էթ-
միշ իտի: Ա. յաթ 3, 4:

10. 18 ինճի այէթտէ զիքր օլունան իլհամաթ նէ՞
տիր: Պապ 4. 14:

11. Հազիգաթտան սափտըզլարը 20 նճի այէթ-
տէ զիքր օլունան Հիմէնօս վէ իսքէնտէր հազզըն-
տա նէ՞ վէ նէ՞ գատար մա'լիւմաթըմըզ վար տըր:
2 թիւ. 2. 17, 18: 4. 14:

12. Բէսուլ «Հիմէնօսը վէ իսքէնտէրի շէյթանա
թէսլիւմ էթտիւմ» տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէր: 1
Գօր. 5. 5:

13. Պու տէրստէ ճիւմէմիզէ միւթէ'ալլիզ օլան
հանկը թա'լիւմ պուլունուր:

14. Իման խուսուսընտա զարդ օլմագտան նաւըլ
պէրի օլա պիլիրիզ:

15. Չօճուզլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պի-
լիրէր:

Ճէփապ. «Յիսուս Քրիստոս տիւնեայա կիւնահ-
քեարլարը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի» քէլամընտա
քէնտիլէրին տախի միւնտէրիճ օլտըղընը էօյրէնէ
պիլիրէր:

Իլահ

2. 15 ինճի այէթին սօն ֆըզրասընտա օլան քէլամ հազզընտա:

3. Զիւնքի հազիգամ տըր. հէմ տախի հէր ատէմ իչիւն պէօ-
յիւք էհէմմիյէթի օլան հազիգամ տըր:

4. Անը հազիգամ հէմ տախի մուհիւմ հազիգամ 'ատտ էյլէ-
տիքտէն մա'տա, պէօյիւք կիւնահքեար օլտըղըմըզ տախի Պա-
նըյարազ, եալընըզ իէլասքեարըմըզ օլուպ պիզի կիւնահլարը-

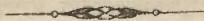
մըզտան խէլաս էթմէյէ գատիր օլան Յիսուս Բրիստոսս քեամիլէն
Քէվէքքիւլ էթմէք կէրէք իզ՝ տէմէք իսթէր :

9. Հէր եէրտէ վէ հէր քէսէ հազիգամըն սատըզ քէլամընը
վա՛զ էթմէքլիյի, խուսուսա էֆուսա քիլիսէսիին հէվաիճ ի լու-
հանիյէսինէ մուզայյէտ օլմագլըզ :

10. Պու այէթտէ, վէ հիւնճիւ պապըն Աճ իւնճիւ այէթինտէ
Փավլօսըն զիքր էթտիյի «իլհամամ» լաֆզըլլէ Ա՛մալ. 13. 1—3
այէթլէրինտէ զիքր օլունան լուհանի մէ՛մուրլարըն եափտըզլարը
կիպի պա՛զը լուհանի մէ՛մուրլարըն Թիմօթէօս իւզէրինէ էլ զօ-
տըզլարըն էսնատէ սէօյլէտիքլէրի սէօզլէր անկլաշըլըր : Թիմօթէօս
իւզէրինէ էլ զօյան մէ՛մուրլար պիլա շիւպճէ օլ այնի Բուհ իւլ
Գուտսըն տէլալէթիլլէ վէ Թիմօթէօսըն օլ խըտմէթէ Հազգ Պա-
րաֆընտան Պա՛նին գըլընմըլ օլտըզընս տա՛իր գալի տէլիլ վէ
՛ալամէթլէր կէօրէրէք իճրա էթմիշլէր իտի : Պու պապտէ Ալլահ
Պարաֆընտան օլան տէլալէթէ Փավլօս ըէսուլ «իլհամամ» թէս-
միյէ էտէյօր :

12. Պու քէլամըն մա՛նսըը շու տըր, եա՛նի «Պէն անլէրին
քիլիսէ իլէ օլան ՛ալազալարընը գամ՝ էտիպ անլէրի քիլիսէտէն
Պարա էյլէտիմ. պունտան պէօյլէ անլէր Բրիստոսըն մէլէքիւ-
թիւնտէ տէյիլ, անճագ շէյթանըն Պանթը իտարէսինտէ պուլուն-
տըզլարընը սիզէ պէյան էտէրիմ» Իլք՝ աարտա Բէսուլլէրին,
պէլքի սա՛իրլէրին տախի, խասճալարա շիֆա վէրմէյէ, եարա-
մազլարը վէ գապահանթըլլարը Պէքտիր վէ անլէրին քիլիսէ ՛ին-
տինտէ մահքիւմ օլտըզլարընը ըէսմէն իլան էթմէյէ սէլահիյէթի
վար իտի Փավլօս, էլիմաս սիհրպազ հազգընտա եափտըզը կի-
պի (Ա՛մալ. 13. 10—11), մէզքիւր քիմսէլէր հազգընտա տախի
պու սէլահիյէթիինի մէվզը՛ի իճրայա գօտու Ալլահըն միւսա՛տէ-
սիյլէ շէյթանըն Պէնճէ գարար ու զիյան վէրմէյէ հիւքիւմէթի
օլտըզը խուսուսընտա (1 Գօր. 5. 5, քէզալիք էյ. 2. 6—12 վէ
Լուգ. 13. 16 այէթլէրինէ միւրաճա՛ամ օլունա :)

14. Ալլահըն քէլամընը միւճալա՛ա վէ անըն էմրլէրինի սատը-
զանէ իճրա էտէրէք էյիյի քէօթիւտէն Պէֆրիզ վէ Պէմհիզ էթմէյէ
միւզթէտիր օլմասը իչիւն վիճտանըմըը Պա՛լիմ էթմէմիզլէ մու-
խամարատան էմին օլա պիլիրիզ :

ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՏԼՐՍ, ՄԱՅԻՍ 31

Փապլօսըն թիմօթէօսա օլան էմր ու թէնպիհի:
2 թիմ. 3. 14—17: 4. 1—8:

15—17 այեիւերէ ելուեր էյէ:

Այեի է Կերեհ. Գիւթիւպի Մուգատտէսէյի տա-
լի թըֆուլլյէթտէն պերու պիլիրսին. վէ պուշար
սէնի Յիսուս Գրիստոստա օլան խանըն վասըթա-
սըյէ խէլաս իչիւն 'ալիւ կթմէյէ գասիր տիր: 2
թիմ. 3. 15:

Հօֆու էլիւրէ օգուանագ այեիւեր:

Յէնա վագըթլար. 2 թիմ. 3. 1—13: Ինճիլ վա-
'իզլերինին հէր շէյտէն զիյատէ Ալլահա մագպուլ
օլմաղա ճէհա էթմէք կերէք օլարզարը. 1 Սէլ. 2.
1—8: Ինճիլի վա'ղ էտէնլերին զայրէթլերինտէն մէ-
րամ ու մագսէպլերի: Էֆ. 4. 11—16: Փապլօսըն
քէնտի էմէյինտէն պահա էթտիյի իչիւն 'էօզր տի-
լէմէսի. 2 Գօր. 11. 1—55: Բուհանի սիլահլար-
տան մագսէա նէ օլարզը. 2 Գօր. 10. 1—18: Ճէ-
լալին սօլմազ թաճը. 1 Պետ. 5. 1—11:

Մագստրէհ

Թիմօթէօսա օլան իքինճի ըէսալէ փապլօսըն Բօ-
մատա իքինճի մահպուսիյէթի էսնասընտա, ետ'նի
իհթիմալէն Միլատըն 67 նճի սէնէսինտէ, շէհրը
մէզքիւրտէն եագըլֆը յըր (2 թիմ. 1. 16, 17):
Կէօրիւնիւր քի փապլօս պու ըէսալէյի եագտըը
վագըթ Եանընտա անճագ սիլր սատըգ տօսթը օ-
լուպ, տիկէրլերի պաշգա թարաֆլարա կիթմիլէր

խոր. 4. 11: Քէնտիտի տախի օ վագթա տէկին անճագ պիր տէՖ'ա մուհաքէմէյէ կէթիրլմիլ օլուպ (4. 16, 17) իքինճի տէՖ'ա հուզուրա չըգտըղընտա էօլլումէ հիւքմ' օլուհաճաղընը (4. 6) մէ'մուէտէր խոր իսէ տէ, պու հիւքմիւն չափուք վէրիլէճէյինի զանն էթմէտիյի թիմօթէօսը Րօմայա տա'վէթ էթմէտինտէն պէլլի տիր:

Պու ըէսալէ Փավլօսըն թիմօթէօսա օլան մուհապպէթինին 'ալամէթլէրիլէ տօլու տըր:

Ս" ուլէր

1. Բէսուլ իւչիւնճիւ պապըն 14 իւնճիւ այէթինտէ, էվվէլքի այէթլէրտէ զիքր օլուհան քէօթիւ վէ Փասիտ ատէմլէրտէն սագընմագ խուսուպընտա թիմօթէօսա նէ՞ նասիհաթ վէրիր:

2. Թիմօթէօս նէ՞ էօյրէնմիլ իտի, վէ քիմտէ՞ն էօյրէնմիլ իտի: Այէթ 15: 2 թիմ. 1. 5, 6, 15: Ի 5. Թիմօթէօս հանկը Քիւթիւպ ի Մուզատտէսէյի թըֆուլլիլէթտէն պէրու էյի էօյրէնմիլ իտի:

4. «Պիւթիւն քիթապ իլհամ ը իլահի տիր» սէօզիւ նէ՞ տէմէք տիր:

5. Ալլահըն քէլամընը քեաֆֆէթէն վէ պիր տիւզիլէ միւթալա'ա էթմէքտէն նէ՞ մէնֆա'աթ մէ'մուլ օլուհուր: Այէթ 17:

6. Բէսուլ թավսիյէ էթտիյի շէյլէրի սատըգանէ հըֆզէթմէյէ թիմօթէօսը իգնա' վէ իլզամ էթմէք մագսէտիլլէ անա քիմի՞ վէ հանկը 'ագիմ մատտէյի զիքր էտէր: Պապ 4. 1:

7. «Վագըթլը վագըթսըզ իգտամ էյլէ» քէլամընըն մա'նասը նէ՞ տիր: Պապ 4. 2:

8. Էլտէ օլան Փուրսաթը զայ՝ էթմէյէրէք էյի-
լիք էթմէք խուսուսընտա 4 իւնճիւ պապըն 3 վէ
4 այէթլէրինտէ հանկը խուսուսի սէպէպ զիքը օ-
լունմը տըր:

9. «Գուլագլարը կիճիչէրէք» տէմէքլէ նէ՞ տէմէք
իսթէր:

10. Ատէմէր նի՞չիւն չօգ տէֆ՝ա տօզրու թա՝-
լիմաթտան իսէ էյրի թա՛լիմէրի գապուլ էթմէյէ
մէյլի տիրլէր:

11. Միւպէշշիր իշի նէ՞ տիր:

12. Փալլօս թիմօթէօսը զայրէթէ թէշվիգ էթ-
մէք իշիւն անա քէնտի շախսընա՝ ալագասը պու-
լունան հանկը խուսուսը զիքը էտէր: Ա.յաթ
6, 7:

13. Բէսուլ ֆրիստոսըն պիր՝ասքէրի օլարագ,
էթտիյի սատըգանէ խըտմէթէ մուգասիլ նասըլ պիր
միւքեաֆաթ ալաճաղընը (Ա.յէթ 8), վէ պուսու
տախի նէ՞ վագըթ վէ նէրէտէ ալաճաղընը գավիյէն
մէ՞ մուլ էտէր իտի:

14. Պիզիմ ճիւմէմիզ տախի օլ սալահ թաճընը
ալմաղա նէ՞ եօլ իլէ մուվաֆֆագ օլա պիլիլիզ:

15. Չօճուգլար վէ սինն ի պուլուղէ վասըլ օլան-
լար տախի պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլէր:

Ճէվադ. Բիւթիւպ ի Մուգատտէսէյի օգումագ վէ
մանասընը էօյրէնմէք պէօյիւք վէ քիւչիւք, վա՛իզ
վէ ճէմա՛աթ եա՛նի հէր սընըֆտան օլան ատէմէրէ
Փարզ օլտըղընը վէ պուստան հուսուլէ կէլէճէք օ-
լան սէմէրէյի վէ ֆրիստոսըն հուզուրընա չըգտըգ-
լարը վագըթ սալահ թաճընը ալմաղա արզու էտէն
չօճուգլարըն վէ սինն ի պուլուղէ վասըլ օլանլարըն

տախի պու տիւնեատա իքէն Քրիստոսա սատրգանէ խրամէթ էթմէյէ պօրճու օլտրպլարընը էօյրէնէ պիլիլիլէր :

Իդահ

3. Թիմօթէօսըն չօճուզլըղը վագձընտա Ահտը Աթիգ քիթապլարընտան պաշգա մուգատտէս քիթապ եօզ իտի :

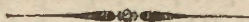
4. Քիթապը Մուգատտէսին մուհարրիլէրի Բուհ իւլ Գուտսըն տէլալէթիլլէ Թահրիր էթմիշ օլտրզլարընտան օլ քիթապըն հավիլ օլտըղը էվամիր ու Թա՛լիմաթը տինիյէ Ալլահ Թարաֆընտան վէրիլմիշ պիր իլհամ տէյիւ գապուլ օլուհմագ վաճիպ տիր՝ տէմէք տիր : Բապպըմըզ Քրիստոս Ահտը Աթիգի Ալլահըն քէլամը՝ ստտ էտէր իտի : Մար. 7. 13: Եուհ. 10. 35: Քէյալիք Բուհ իւլ Գուտս կէլիպ Բէսուլլէրին՝ ազլլարընը Թէնվիր էտէրէք անլէրի հէր պիր հագիգաթա իրշատ էտէճէյիլի սնլէրէ վա՛տ էթմիշ իտի : Եուհ. 14. 26: 16. 13, 14 :

7. Չօգ քիմսէլէր պաշգա տտէմլէրին բուհանի մէնֆա՛ամլարը իչիւն չալըշմագլըղը սա՛իր միւնասիպ պիր վագձա Թէրք էթմէյէ մէյլլի տիրլէր : Լաքին Փավլօս Թիմօթէօսա իշպու Ֆարզըն իֆասը իչիւն էլտէ օլան ֆուրսամը զայ՝ էթմէմսիլի նասիհամ էտէր. զիրա միւսթագպէլ տուհա զիյատէ միւնասէպէթսիլ օլա պիլիլի, վէ խէլասլարը իչիւն չալըշաճաղը քիմսէլէր տախի նասիհամընը տինկլէյէմէզ պիր հալտէ պուլունա պիլիլիլէր :

9. Եէնի շէյլէր տինկլէմէք իչիւն միւնասէպէթսիլ արգու :

10. Զիւնքի էյրի Թա՛լիմաթ կիւնահքեարլարըն վիճտանընը ույանտըրմայարագ վէ խէլաս խուսուսընտա օլան իթիյաճլարընը անլէրէ պիլտիրմէտիլլէրի իչիւն բահամլարընը տախի պօզմայարագ, անճագ անլէրէ պիր էյլէնճէ կիպի կէլիլի :

11. Միլատըն իլք՝ սարընտա միւպէշշիլլէր (Աւետարանիչք) Բէսուլլէրին եարտըմճըլարը մագամընտա եէրտէն եէրէ կէզէրէք հագիգաթը վա՛զ էտէրլէր իտի. Լաքին պիլգիմ կիւնիմիլգտէ միւպէշշիլ իւնվանը՝ իզգէրլէրինէ էլ գօնուլմըշ, Լաքին մախսուս պիր քիլիլիսէ իզգէրիլնէ չօպան նասպ օլուհմամըշ վա՛իլզէրէ վէրիլիլի :

ՆԻՐՄԻ ԻԻԶԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՆԻՍ 7

Իսրայելացիներն վասըթասըյլէ թէսլիզ օլունան
քէլամ: 'Իսր. 1. 1—8: 2. 1—4:

Պասս 1. 1—5 այեթլերէ ելուեր էյլէ:

Այեթ է Կրեթ. Իսրայելացիներն վասըթասըյլէ
սուլուրուլուսլ' իշիտէնլէր թարաֆընան սիգէ
թաստըգ օլունան. . . սէսլէ 'աղիմ խէլասը իհմալ
էթտիյիմիզ թադտիրատէ, սլիզ նանըլ նէճաթ սու-
լաճաղըլ: 'Իսր. 2. 3, 4:

Հաֆթա իշիտէ օգոնմոճաթ այեթլեր:

Փէյլամսլէրլէր վասըթասըյլէ թէսլիզ օլունան
քէլամը իլահի. 4 Միւլ. 17. 13, 14: էր. 7. 23—
28: Լուգ. 1. 67—75: Իսրայելացիներն վասըթա-
սըյլէ թէսլիզ օլունան քէլամը իլահի. Եուհ. 3.
16—21: Քրիստոսըն ճիւնլէտէն էֆրալ օլտըլը.
Գօլ. 1. 15—19: Եուհ. 1. 1—3: Քրիստոս հագ-
գընտա Ալլահըն շէհատէթի. Մաթ. 3. 13—17:
17. 1—5: Քրիստոսըն գուլվէթ Ուլահ վէ հիքմէթ
Ուլահ օլտըլը: 1 Գօր. 1. 21—31: Քրիստոսըն
'ալի վէ ճէլիլ մէվգը' ի. էֆս. 1. 15—23: Հագի-
գաթը սլիմէքլիյէ նա"իլ օլտըգտան սօնկրա գաս-
տէն կիւնահ էտէնլէրին միւսթահագգ օլտըգլարը
ճէգա. 'Իսր. 10. 26—39:

Մոգապրեթ

'Իսրայելցիներէ օլան րէսալէնին միւ"էլիֆի էյիճէ
մա'լիւմ տէյիլ տիր: Պա'գըլարըն զաննընճա սու

րէսալէնին միւ"էլիֆի փաՎլօս րէսուլ տըր: Պաշ-
գալար տախի անը Պարնապաս վէ եա Ղուգա
փաՎլօս րէսուլըն նազարէթի թահթընտա եազմըշ
տըր. Փագաթ պու րէսալէնին մուխաթապը օլան
Եէհուտիլէր փաՎլօսը թա"իֆէլէրին րէսուլը 'ատտ
էտէրէք անըն հագգընտա սիւրչմիւշ օլտըգլարըն-
տան փաՎլօս քէնտի իամինի անտէ գիքը էթմէմէյի
միւնասիպ սայտը՝ տէրլէր: Հէր նէ հալ իսէ րէսա-
լէնին իթալիատան եազըլտըղը աշիքեար օլուպ
(Պապ 13. 24) միւրշիտլէրին գիքը օլունմասըն-
տան (Պապ 13. 7, 17) տախի պիւթիւն, Եէհու-
տի միլլէթինէ տէյիլ, անճագ խուսուսի պիր մահա-
լին Եէհուտիլէրինէ եազըլմըշ օլտըղը իհթիմալ տըր:
Վագթ ը թահրիրի տախի Միլատըն 63 վէ եա 64
սէնէսինտէ, եա'նի Եէրուշալիմին խարապընտան
պիր ազ էվվէլ օլմալը տըր. գիրա պապ 8. 3 վէ
9. 25 այէթլէրինտէն անկաշըլտըղընա կէօրէ պու
րէսալէ թահրիր օլունտըղը վագթ հէյքէլին ային
ու 'ատաթը տահա տէվամ էթմէքտէ իտի: րէսա-
լէնին պաշըճա մագսէտի տախի Տինի մէսիհինին
թանգըմաթ ը մուսավիյէտէն ա'լա վէ էֆղալ օլ-
տըղընը միւթէ'ատտիտ տէլիլէր իլէ իգահ ու իս-
պաթ էթմէք իտի:

Սա"ալէր

1. Ալլահ գէման ը գատիմտէ ինսանլարա քիմէ-
րին վասըթասըյլէ վէ հանկը թարգլարտա սէօյլէ-
միշ իտի. վէ վասըթալարըյլէ սէօյլէտիյի քիմսէլէր-
տէն սա'ղըլարընըն իսմլէրի նէ՞ տիր:

2. Ալլահ սօն կիւնլէրտէ քիմին վասըթասըյլէ

սէօյէտի. վէ իբինճի այէթտէ պու զաթըն Փազլ
ու 'ազամէթի հազգընտա նէ^օ տէնիլմիշ տիր:

3. Պու ըէսալէնին պիրինճի պապ իւչիւնճիւ ա-
յէթինտէ Քրիստոսըն ճէլալ ու գուարէթինէ տա-
'իր պաշգա նէ^օ տէնիլմիշ տիր:

4. Քրիստոս հանկը վասըթա իլէ պիգի կիւնահ-
լարըմըզտան փաքէր: Պապ 7. 27: 9. 12, 14:

5. Քրիստոս շիմտի նանըլ պիր եիւքսէք մէվզը-
տէ պուլունուր: 1 Պետ. 3. 22:

6. Անա նանըլ պիր 'ալի իամ վէրիլմիշ տիր: Ա-
յաթ 4, 5:

7. Քրիստոսըն ճէլալ ու 'իզգէթտէ մէլէքէրտէն
էֆզալ օլտըղընը իսպաթ իչիւն Րէսուլ 'Ահա ը 'Ա-
թիգտէն նէ^օ տիրլիւ տէլիլէր իրաւ էտէր: Մէզ.
2. 7: 2 Միւլ. 7. 13—16: Մէզ. 97. 7: 104. 4:
43. 6, 7. 102. 25—27:

8. Հազգ թա'ալա քէնտի քէլամընը պիգէ պէօյ-
լէտի պիր Ձաթ ը ճէլիլ վասըթասըյլէ թէպիլիզ էթ-
միշ իսէ, պիզ օլքէլամը նանըլ ինթիրամիէ գասուլ
էթմէլիլիզ: Պապ 2. 1:

9. Պու խուսուստա նանըլ պէօյիւք պիր մուխա-
թարա իչինտէ իզ: Պապ 2. 1:

10. Մէլէքէր վասըթասըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ
հանկըսը տըր: Ա'մալ. 7. 38: Ղալ. 5. 19:

11. Շէրի'աթ ը Մուսավիյէյի թէճավուզ էտէնլէր
հազգընտա նէ^օ կէօնէ ճէզա թէհտիտ օլունմըշ տըր:
Ա'տ. 15. 30, 31: Թէս: 17. 12, 13:

12. Ալլահ Յիսուսըն վասըթասըյլէ թէհիլյէ օ-
լունան խէլաս թա'լիմի հազգընտա նէ^օ եօլլար իլէ
չէհատէթ, վէ անը սապիթ էյլէտի. օլ շէհատէթին
պա'զը միսալլարընը զիքը էթ: Պապ 2. 5, 4:

13. Մէնթքլէր վասըթասըլէ վերիլէն շերի'աթըն հըֆզընը իհմալ էթմէք մի, Եօգսա Իպնուլլահ վասըթասըլէ Թէհլյյէ օլունան խէլնսը իհմալ էթմէք մի տահա պէօյիւք կիւնահ տըր:

14. Պու տէրստէն Քրիստոս հագղընտա նէ՞ էօյրէնիրիզ:

15. Խուսուսա չօճուզլար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիըլէր:

Ճէվադ. Խէլասը իհմալ էտէրէք նիհայէթ անտէն մահրում օլմամազ իշիւն շիմտի կէնճլիքլէրինտէ քէնտիլէրէ վա'ղ օլունան 'աղիմ խէլասը դապուլ էթմէք վաճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պիլիըլէր:

Իզահ

1. Մուսնըն վագժընտան Քրիստոսըն վագժընս տէկին թագրիպէն հուլուլ էտէն պին պէշ Եիւզ սէնէ զարֆընտա Ալլահ պա'ղէն Մուսայա սէօյլէտիյի իւզրէ Եիւզ Եիւզէ սէօյլէր խտի (Յուր. 33. 11): Պա'ղէն տախի Սամուէլէ, Հէզգիէլէ, Տանիէլէ վէ սա- "իրլէրէ սէօյլէտիյի իւզրէ լույա վէ վահիլէր վասըթասըլէ սէօյլէր խտի:

2. Ձէմինի պիլի վէտէրին օղընըն վէտէրինին պիւժիւն Էմ վալի իւզերինէ հիւքիւմէթի օլտըղը միսիլիւ հէր շէյէ վարիս նասպ օլունան Ձուժը ճէլիլին տախի մէվճուտ օլան հէր շէյ իւզերինէ հիւքիւմէթ ու սէլահիյէթի վար տըր: Յիլի. 2. 9—11:

3. ճէլալինին զիյասը վէ ճէվհէրինին րէսմի զաժիսի տէնիլմիշ տիր: Քրիստոս Ալլահըն ճէլալինին զիյասը ինսան իւզերինէ տիւշմէսինէ վէ պու հօլ իլէ ինսանլարըն Ալլահըն էվսաֆը ճէլիլէսի հագղընտա հագղիզի վէ միւքէմմէլ մա'լիւմում թահսիլ էժմէլէրինէ վասըթա օլտըղընտան «Պէնի կէօրմիւշ օլան Փէտէրի կէօրմիւշ օլուր» տէյէ պիլիլի խտի: Յուհ. 14. 9:

7. 2 Միւլ. 7. 14 այէթ իպժիտա Տաուտըն օղլու Սիւլէյման հագղընտա սէօյլէնիլմիշ իսէ տէ, Քրիստոս Տաուտ նէսլինտէն օլտըղընտան աւըն հագղընտա տախի անկխաշըլա պիլիլի:

ԵՆՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՆԻՍ 14

Քրիստոսըն էմի ի քէհանէթի: 'Իսլր. 9. 1—14:

11, 12 այեթլէրէ ելաւր էյլէ:

Այեթ ի ԿերէԿ. Պու էճլտէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա թէգարբուպ էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր տիր. չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'խմա պէր հայաթ տըր: 'Իսլր. 7. 25:

Հաֆլա իչնիսէ օգոնաճափ այեթլէր:

Քրիստոսըն Իսրայէլիլէր իլէ 'ազո էտիլէն 'ահտտան տահա էֆգալ օլան եէնի 'ահտըն մլյանճըսը օլտըղը. 'Իսլր. 8. 6—15: Քրիստոսըն էօլիւմիւ էն էֆգալ պիր զէպիհէ օլտըղը. 'Իսլր. 9. 15—23: Քրիստոսըն քէնտինի պէ թէքրար զէպիհէ 'արզ էթմէօինէ իհթիյաճ օլմատըղը. 'Իսլր. 9. 25—28: Իսրայէլիլէր իլէ 'ազո էտիլէն էսքի 'ահտա միւթա'ալլիգ ային ու 'ատէթլէրին գալլի վաքլէմէյէ միւգթէտիր օլմատըղլարը. 'Իսլր. 10. 1—10: Քրիստոսըն թագաթիմ էթալյի զէպիհէնին քեամիլ օլտըղը. 'Իսլր. 10. 11—18: Քրիստոսըն բուհընա մալիք օլմայան քիմնէ անըն օլմատըղը. Բօմ. 8. 1—11:

Սա'ալլէր

1. Կերէք մկսքէն վէ կերէք հէյքէլ հանկը իքի գըսմլարա թագաթիմ օլուհմը իտի:

2. Տըչարքքի գըսմընա նէ՞ գօնուլմը իտի, իչէրիքի գըսմընա նէ՞ գօնուլմը իտի: Ա. յաթ. 2—5:

Քէզալիք Խուր. 25. 8—40; 16. 52—56; Ա'տ. 17. 1—15 այէթլէրէ միւրաճա'աթ օլունա:

5. Օրատա Ալլահըն հուզուրընը պէյան էատը հանկը 'ալամէթ վար խտի: Ա.յէթ 5. Քէզալիք Խուր. 25. 17—22 այէթլէրէ միւրաճա'աթ օլունա:

4. Քեահլինլէր մէսքէնին տըշարըքի գըսմընա գաճ տէֆ'ա, վէ նէ՞ իչիւն կիրէրլէր խտի: Ա.յէթ 6:

5. Մէսքէնին իչէրիքի գըսմընա կիրմէյէ եալընըզ քիմի՞ն սէլահիյէթի վար խտի. իչէրիյէ նէ՞ կէօթիւրիւր խտի. նի՞չիւն պէօյլէ եափար խտի: Ա.յէթ 7:

6. Գուտս իւլ ագտասա քեահլին ի ա'զամտան մա'տա քիմսէնին կիրմէսինէ բուխսաթ վէրիլմէմէսի վէ քեահլին ի ա'զամըն եալընըզ սէնէտէ պիր տէֆ'ա կիրմէսինէ բուխսաթ վէրիլմէսի նէ՞ կէօթէրիւր:

7. Եէհուտի ային ու 'ատէթլէրինին գուսուրը նէ՞ խտի, վէ անլէր նէ՞ մազսէտէ խըմմէթ էտէրլէր խտի: Ա.յաթ 9, 10: Պասլ 8. 5:

8. Քրիստոսըն տահա էֆլալ քեահլին ի ա'զամ օլուրը նէ՞ եօլ իլէ վէ հանկը շէյտէ պէյան օլտու: Ա.յաթ 11, 12:

9. Պուզալար գանը թէնին փաքլիյի ճիհէթիլլէթ թագտիս էտէրսէ, քէլամընըն մա'նասը նէ՞ տիր:

10. Քրիստոսըն գանը տահա զիյատէ բուհանի վէ միւքէմմէլ օլան հանկը մէ'մուրիյէթի իֆա էտէր: Ա.յէթ 14: Պասլ 7. 25:

11. « Էօլիւ 'ամէլլէրաէն » փաքլէմէք քէլամընըն մա'նասը նէ՞ տիր: Եա'գ. 1. 15:

12. Քրիստոսըն գանը անա խման էտէնին զամիրինի նամըլ փաքլէր:

13. Պիր ատէմ պիւթիւն գալլատէն հէր պիր կիւ-

նահը թէրք էտէրէք հայյ օլան Ալլահա գուլլըգ էթմէզսէ, Գրիստոսըն թագաթիմ էթալյի վէպիհէ վասըթասը յէ կիւնահլարըմ 'ալփի օլունմըչ տըր տէյիւ իւմիտ էտէ պիլի՞ր մի :

14. Գրիստոս պիր քեահլին հալինատէ հէր քէս ի- չիւն նէ՞ եալիմըչ տըր :

15. Չօճուգլար պու տերստէն նէ՞ էօյրէնէ պի- լիրլէր :

Ճէվապ. Գրիստոս քէնաթիլէր իչիւն հիչ պիր քեա- հին, չօպան, վա'իւզ, մու'ալլիմ վէ տօսթըն էտէ- մէյէճէյի շէյլէրի էթմիչ վէ էթմէյէ տաթի դա- տիր օլաըղընը վէ Գրիստոսըն կիւնահլարըլար հադ- դընտա օլան մուհապպէթի վէ անլէրին եօլընա քէնաթինի կէօնիւլտէն զէպիհէ թագաթիմ էթմէսի չօճուգլարը տաթի անը սէվմէյէ վէ անա գուլլըգ էթմէյէ թէշվիգ էտէր սէպէպլէր օլաըղընը էօյրէ- նէ պիլիլրլէր :

Իղահ

2. Մէսքէն հազընտա օլան մէզքիւր Թա'րիփ Սիւլէյմանըն ինչա էթտիյի վէ եա Րէսուլլէրին էյամընտա օլան հէյքէլ հազ- զընտա օլմայըպ, պէրիյէտէ Մուսանըն ինչա էթտիյի մէսքէն հազընտա օլաըղը խաթըրտան չըզարըլմամալը տըր : Պագ 3 Միւլ. 8. 9 :

6. Հէր կիւն բեահինլէրին մէսքէնին տըշարըքի գըսմընտա Թագաթիմ էթտիքլէրի զէպիհէլէր ճէմա'ամըն Ալլահա Թէզարրու- պընա տօղրուտան տօղրույա վասըթա օլմատըզլարընը վէ իշպու զէպիհէ ի եէվմիյէտէն մա'տա քեահին ի ա'զամըն ճէմա'ամ իչիւն սուրէթ ի մախսուսէտէ պիր քէֆարէթ էթմէսի լազըմ ի- տիյինի կէօսթէրի իտի : Մէզքիւր այինլէրին ճիւմէսի տաթի տահա էֆզալ պիր շէյին պէյան օլունահաղը իմա էտէրլէր իտի :

7. Մէզքիւր այինլէր անլէրի իճրա էտէնլէրին 'ախազի վէ բուհանի հալլէրինի Թէպաթիլ էտէմէզլէր իտի : Պիր ատէմ շէրի-

'ամ ը Մուսավիյէնին խարիճի շէյլէրինի, պիլ ֆարզ զէպիհէ, թա-
'ամ, իչքի վէ թէհարէթ խուսուսլարընտա օլան մաթլուպաթընը
իծրա էտէճէք օլսա իտի, քեահինլէր էօյլէ պիր ատէմտն պաշ-
գա պիր շէյ թալէպ էթմէզլէր, մէրզում տախի ճէմա'աթա'ա'իտ
օլան ճիւմլէ իմթիյազաթա միւհհազ օլուր իտի : Պունընլէ պէրս-
պէր օլ ալինլէրին իծրաըլլէ նէ անըն գալպի փաքլէնիբ, նէ տէ
զամիրի բահաթ պուլուր իտի : Պու ճիւմլէ իլէ օլ ալինլէր մու-
հիմ պիր մագսէտէ խըտմէթ էտէրլէր իտի, եա'նի Ալլահըն
գալմընըն ֆիրրինի Բրիստոսըն տահա միւքէմլէլ օլան զէպիհէ-
սինի անկլամաղա վէ զըյմէթինի թանըմաղա հազըրլար իտի :

8. Բրիստոսըն թագալիմ էթտիյի զէպիհէ քէնտի ճէսէտի վէ
զանը օլուպ' անը տախի մէսքէն վասըթասըլլէ տէյլլ, անճազ
սոզրուտան սոզրույա Ալլահա 'արզ էթտիյի էճտէն անըն քէհա-
նէթի էֆզալ պիր քէհանէթ, զէպիհէսի տախի Յէհուտի քեահին-
լէրին եէտիլլէ թագտիմ օլունան զէպիհէլէրտէն տահա ա'լա պիր
զէպիհէ տիր :

9. Ինէք քիւլիւլլէ գարըշթըրլմըշ օլուպ թաթհիր սուլու
թէսմիյէ օլունան սու Ա'տատ 19 ընճը պապտա թա'րիֆ օլունմըշ
տըր : Պիր էօլիւլլէ սոզունան ատէմ նափաք սայըլտըղընտան
ճէմա'աթըն իչիտէն տըշարը չըգարլըր, վէ իչէրի կիրմէսինէ
րուխսամ վէրիլմէզ իտի. ֆագաթ մէզքիւր սու անըն իւզէրինէ
սէրփիլտիյինտէ թահիր սայըլարագ ճէմա'աթըն իչինէ զապուլ
օլունուր իտի : Պու էօլ իլէ ինէյին քիւլիւ նափաք 'ատտ օլունան
ատէմին թէնինի փաքլէմիշ օլուր իտի :

11. «էօլիւ 'ամէլէլէր», էօլիւմ հուսուլէ կէթիրէն 'ամէլլէր
եա'նի կիւնահ տըր :

12. Զէպի օլունան հայվանլարըն էպէտի թուհլարը օլմատըղըն-
տան զըյմէթլէրի փէք ազ իտի. անլէրին զէպիհէ թագտիմ օլուն-
մալարը տախի թագտիմ էտէնլէրին գալպինտէ ախլագի վէ բու-
հանի մէնաֆի'ի մուճիպ օլմագ իտի : Լաքին Բրիստոս պինհոյայէ
վէ էպէտի պիր Բուհա մալիք օլտըղընտան անըն զէպիհէսինին
'ինտ Ալլահ պինհոյայէ գըյմէթի վար տըր : Ալլահ տախի ինսան-
լարըն ճիւմլէ կիւնահլարընը անըն քէֆարէթինէ լաղմէն 'աֆվ
էթտիքտէն մա'տա քէֆարէթ ի մէզքիւրէ միւ'սինին գալպինէ զի-
յատէսիլլէ թէ'սիր էտէրէք, կիւնահը թէրք էթմէյէ անը թէշվիզ
էթմէսիլլէ, անըն զամիրինի կիւնահըն տիրէն վէ լէքէլէրինտէն

փառքէր : Պունու տախի իբի եօլ իլէ , եա'նի ինսանա տէհշէթ վէրէն զազապ Ուլլահըն սէպէպի կիւնահը տէֆ' վէ ինսանտա կիւնահա օլան մէլլի գամ' էտէրէբ իմրա էտէր :

ԵՒՐՄԻ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՅՈՒՆԻՍ 21

Տիյանէթ ի մէսիհիյէտէ թէրազդի :

2 Պետ . 1 . 1—11 :

5—7 պէթլէրի եշտեր էյէ :

Այէթի էրէֆէ . Ամնա Բապպ վէ իէլասքեարըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթինտէ վէ 'իւմինտէ նիւմա պուլունըզ : 2 Պետ . 3 . 18 :

Հօֆնա իլէնրէ օգանահաֆ պէթլէր :

Ալլահը պիւմէք հայաթը էպէտիյէ օլլըղը . Եուհ . 17 . 1—17 : Էսքի առէմի սօյունմագ . Էֆ . 4 . 22—52 : Իման միսիլլիւ , 'ամէլլին տախի լաղըմ օլտըղը . Եա'գ . 2 . 14—26 : Սապըրը օլմագ խուսուսընտա նասիհաթ . Եա'գ . 5 . 7—11 : 'իպր . 12 . 1—15 : Իմանտան կէրի չէքիւմէմէք խուսուսընտա տիգգաթ . 'իպր . 10 . 25—59 : Եէնի սէմա վէ եէնի գէմին . 2 Պետ . 3 . 1—15 : Վահ . 21 վէ 22 պապլար :

Մոգապրէֆէ

'Ալէլ 'ումում զանն օլունուր քի Պետրոս բէսուլ ֆօնթօս վէ սա'իր պա'զը էյալէթլէրտէ պուլունան միւ'մինլէրէ (1 Պետ . 1 . 2) կէօնտէրտիյի իբի բէսալէյի սանքի պիր վագըթտա (2 Պետ . 3 . 1) վէ

՚էօմբրիւնիւն սօն կիւնլէրինտէ (2 Պետ. 1. 14) եազմըջ տըր. Փազլօս րէսուլըն րէսալէլէրի խտէ օլ վազըթտան էվզէլ եազըլմըջ, քիլիսէլէրէ ՚ու.մու.մէն նէշը օլընմըջ վէ փէք էյի մա՛լիւմ օլմուշ խտի: 2 Պետ. 3. 15, 16:

Սո՛ւլէր

1. Պու րէսալէնին միւ՛նէլիՖի քէնտի հազգընտա նէ՞ սէօյլէյօր, վէ պիզիմ անըն աթվար ու հարէ-քէթի հազգընտա նէ՞ մալիւմաթըմըզ վար տըր: Ա.յէթ 1: Եուհ. 1. 40, 42: 21. 15—19: Մաթ. 16. 15—20: 17. 1—15: Լուգ. 5. 1—11: Ա՛մալ, 2. 14—47: 10. 1—48:

2. Պու րէսալէնին կէօնտէրիլտիյի տտէմլէր հազ-գընտա նէ՞ գատար չէյ պիլիրիզ: 1 Պետ. 1. 1, 2: 4. 3, 4, 12, 13:

3. Բէսուլ անլէր իջիւն նէ՞ կիպի ՚ազիմ մէվհի-պէլէր տիլէր. տնլէր տալի մէգքիւր մէվհիպէլէրէ նէ՞ եօլ իլէ նա՛լլ օլա պիլէճէքլէր խտի: Ա.յաթ 2, 3:

4. Ինտանլարա օլան ՚ազիմ վէ գըյմէթլի վա՛տ-լարտան մազսէտ նէ՞ տիր: Ա.յէթ 4:

5. Ինտանլար նէ՞ եօլ իլէ թապի՛աթ ը իլահիլէ-յէ հիտսէտար օլա պիլիրլէր: 1 Եուհ. 5. 2: Իպր. 12. 10: 2 Գօր. 3. 18:

6. Սգիմ վէ գըյմէթլի վա՛տլարա ինտնըպ ան-լէրին իթմամ օլընմաորնա հասրէթ չէքէնլէրէ րէ-սուլ նէ՞ նասիհաթ վէրիր: 5 ինճի սյէթին իլք Ֆըզրոսընա միւրաճա՛աթ օլընա:

7. « Յազիլէթ » նէ՞ տէմէք տիր:

8. Բէսուլըն վէրտիյի իքինճի նասիհաթ նէ՞, վէ անըն մա՛նապը նէ՞ տիր:

9. Ալթընճը այէթտէ օլան իլք նասիհաթ վէ ա-
նըն մա'նասը նէ^o տիր :

10. Իքինճի նասիհաթ նէ^o վէ անըն մա'նասը նէ^o
տիր :

11. Իւչիւնճիւ նասիհաթ նէ^o տիր :

12. Եէտինճի այէթտէ օլան իլք նասիհաթ նէ^o
տիր :

13. Իքինճի նասիհաթ նէ^o տիր :

14. Մէզքիւր էվսաֆը 'ալլյէյէ մալիք օլմանըն
վէ անլէրտէ թէրադգի էթմէնին սէմէրէսի նէ^o օ-
լաճագ տըր : Ա.յէթ 8 :

15. Մէզքիւր խուսուսլարտա թէրադգի էթմէյէ
վազիֆէսիլ օլանլար հագգընտա նէ^o տէնիլմիլ տիր :
Ա.յէթ 9 :

16. Օնընճը այէթտէ վէրիլէն կիւզէլ նասիհաթ
նէ^o տիր :

17. Օնպիրինճի այէթին հավի օլտըղը գը յմէթ-
լի վա'տ նէ^o տիր :

18. Ալլահըն քէլամընտան էօյրէնիլմէսի միւմքին
օլան հէր շէյի էօյրէնմիլիլ տէյէրէք տա'վէթ ի մէ-
սիհիլէտէ թէրադգի էթմէյէ սա'յ ու զսայէթ էթ-
մէյէն քիմսէլէր հագգընտա նէ^o տէմէլլիլ :

19. Չօճուզլար պու տէրստէն նէ^o էօյրէնէ պի-
լիրէր :

Ճէվապ. Չօճուզլըգտան պաշլայարագ քէնալի
ֆիքրլէրինի Ալլահըն քէլամընըն գը յմէթլի վա'տլա-
րը յէ թէրպլիէ էթմէք, վէ մէզքիւր էվսաֆը 'ա-
լլյէյէ տէր հալ իսթիհասալ էյլէմէք, վէ 11 ինճի
այէթին հավի օլտըղը գաւլի իւմիտլէ Եիւրէքլէրինի
գուվվէթլէնտիրմէք վաճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պի-
լիրէր :

3. «՚Ինայէ՞ծ վէ սէլամէ՞ծ» հէ՛մ տախի գուտսիյէ՞ծլէ իմբար ը ՚էօմբ է՞ծմէք իչիւն լազըմ օլան սա՞ր շէյլէր ֆիբբ ու գաւպի Ալլահը պիլմէքլիբլէ (Եուհ. 17. 3) Թէնվիր է՞ծմէյէ ճէհտ է՞ծմէքլէ իսձիհասլ օլունուր. Ալլահը պիլմէքլէ անըն գուլու օլմագ իչիւն փէք ՚ալի վէ միւ՞էսսիր մուհրպլէրէ, քէզալիբ պու միւպարէք գուլըղըն հագիգի սէմբրէսի օլան ճիւմլէ պէրէքէ՞ծլէրէ միւլհագ օլմագ իչիւն տա՛վէ՞ծէ մալիբ օլուրըզ :

5. Ասիանըն ճէնուպ վէ շարգ Թարաֆլարընտա պուլունուպ Պուտա մէզհէպիինէ Թապի՛ օլանլար՝ ինսան ուզուն միւտտէ՞ծ Թէֆէքբիւր վէ էա քէնաինէ ճէֆա էտէրէք Թապի՛ամ ը իլահիյէյէ հիսսէտար օլուր՝ տէրլէր : Ֆուգաթ Պետրոս րէսուլ տէմէք իսձէր քի ատէմլէր Ալլահըն քէլամընը օգույուպ էօյրէնլէրէք վէ անըն ՚ազիմ վէ զըյմէ՞ծլի վա՛տլարընը անկլայարուգ իմանլէ անլէրին գուվվէ՞ծիինի հիսս էտէրլէր, վէ օլ վա՛տլարը քէնտի հագգլարընտա ֆի՛լէն ի՞ծմամ է՞ծմէսինի Ալլահտան նիյազ էտէրէք վէ անըն էվսաֆ ը ճէլիլէսինին սուրէ՞ծիինի քէնտի ա՞ծվար ու հարէքէ՞ծլէրինտէ իպրազ էյլէյէրէք Թապի՛ամ ը իլահիյէյէ հիսսէտար օլուրլար :

7. Տին ի Մէսիհի խուսուսընտա օլան ի՞ծիգատ ու իմանը ճէսարէ՞ծլէ իպրազ է՞ծմէք :

8. Րէսուլ խրիսձիյանլէրին կիւնտէն կիւնէ Ալլահընը քէլամընա տահա զիյատէ աշինա օլմալարընը վէ Ալլահ հագգընտա Թէֆէքբիւր վէ անա ՚իպատէ՞ծ էտէրէք Ալլահը տահա էյի անկլամալարընը արգու էտէր :

9. Գալպին ֆասիտ արգուլարընա զալիպ կէլմէք : 1 Գօր. 9. 25—27 :

10. Թէճրիպէ իչիւնտէ Թէլաշ է՞ծմէյէրէք (Եա՛գ. 1. 2—4) վէ րահա՞ծ պիր գալպլէ Ալլահըն վա՛տլարընըն ի՞ծմամընա միւնձազըր օլմագ : ՚Իպր. 10. 36, 37 :

11. Պիր օղու կիպի Ալլահա ՚իզղէ՞ծ ու ինձիրամ է՞ծմէք վաճիպ վէ ՚էօմբիւն պաշ մագսէտի էալընըզ Ալլահը խօշնուտ է՞ծմէք օլուրըզ : էֆ. 5. 1 :

12, 13. Սուրէ՞ծ ի մախսուսէտէ միւ՛մինլէրէ (Եուհ. 13. 34) վէ քէզալիբ ճիւմլէ ատէմլէրէ իպրազ ը մուհապպէ՞ծ խուսուսլա-

ընտա նասիհա՞ծ: Բէսուլըն խրիսթոյան ֆազիլէ՞Սլէրինի մէզքիւր սըրա իլէ զիբը է՞Սմէսինտէն անլէրի օլ սըրա իլէ խՍժիհասլ է՞Սմէք պիր ֆարզ տէյիւ անկլաշըլմայըսլ , անհազ պու ֆազիլէ՞Սլէրին հէր պիրինտէ 'ալ էտ տէվամ թէրազղի է՞Սմէմիզ իչիւն անլէրին հէր պիրինի այրընա թահսիլ վէ իհասլ է՞Ստիյինտէ իպրազ է՞Սմէմիզ վահիզ օլտըզը անկլաշըլըր :

18. Պու մագուէլէ քիմսէլէր զիյատէսիլէ նանկըլըլար. զիրա էօյրէնտիքլէրինի ազ վազը՞Ս գարֆընտա ունուտարազ անլէրտէն պիր ֆա''իտէ կէօրմէմէլէրի իհժիմալ տըր : Պիր աղսն պէօյիւմէքտէն գալտըզը վազը՞Ս գուրումաղս պաշլատըզը միսիլիւ , պիր խրիսթոյան տախի Քրիստոսը պիլմէքլիքտէ , վէ խրիսթոյաննա է՞Սվար ու հարէքէ՞Ստէ թէրազղի է՞Սմէզ իսէ , լուհանի՞ճէ թէրազղի է՞Սմէտիքտէն մա'տա մալիք օլտըզը լուհանի 'էօմր տախի էքսիլէրէք նապէտիտ օլուր :

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԵՐՍ , ՅՈՒՆԻՍ 28

Ի Մ Թ Ի Հ Ա Ն

Փաւլօսըն սէֆէրինին սօն կիւնլէրի :

2 Թրմ. 4. 16—18 այեխէրէ էլուրէ էլէ :

Այէ՞ Է Էրէ՞՞. Պիլմէ՞զ մի սինիլզ քի մէյտանտա սէյիրտէնլէրին ճիւմիէսի սէյիրտիր իսէ տէ , միւսապագաթ նիշանընը պիր քիմսէ ալըր . պէօյլէ սէյիրտինիլ քի նա''իլ օլասընըզ : 1 Գօր. 9. 24 :

Հաֆլա իլինտէ օգուսմագ այեխէրէ

Փաւլօսըն պահրէն կօլճուլըզը . Ա'մալ. 27. 9—26 : Փաւլօս շէտիա ֆուրթուհատա . Ա'մալ. 27. 27—44 : Փաւլօս Մալթա ատասընտա . Ա'մալ. 28. 1—10 : Փաւլօս Բօմատա . Ա'մալ. 28. 17—31 :

Փավլոսըն կիրիտատ մուգլիմ թիթոսա պիր րէսալէ կէօնտէրմէսի. թիթ. 1. 1—16: Փավլոսըն Բօմատա մահպուս իքէն Ֆիլիմօնա պիր րէսալէ կէօնտէրմէսի. Ֆիլմ. 1—25:

Մատարարէ՛հ

Փավլոս մահպուս պուլունաղը վաղըթ Բօմատան Ֆիլիմօնա կէօնտէրալիլի րէսալէտէ իթիթիյար օլմուչ իտիլինի զիքր էտիյօր (Ա. յէթ 9). պուսնատան իսթիտլալ օլունուր քի օլ վաղըթ ագալլի 60 եաշընտա օլմալը իտի. հիյն ի վէֆաթընտա տալի 65 վէ եա 66 եաշընտա օլաղը իհթիմալ տըր:

Սա՛ւլէր

1. Պու կէչէն իւչ այլարըն տէրսլէրինատ հիքեայէ էտիլէն վաղը՛ալէր նէ՞ զատար վաղըթ իմթիտատ էթաի:
2. Փավլոսըն Գայսէրիյէտէն Մալթայա էթալիլի եօլճուլըլը խարիթա իւղէրինատ կէօսթէր:
3. Փավլոս Մալթա տոտաընտա նէ՞ զատար վաղըթ գալտը, վէ օրատա նէ՞ եալտը:
4. Անըն Մալթատան Բօմայա օլան եօլճուլըլընը հիքեայէ էթ:
5. Բօմատա նէ՞ զատար վաղըթ գալտը, վէ օրատա նէ՞ իլէ մէշղուլ օլտու:
6. Պիրինճի մահպուսիյէթի էանասընտա Բօմատան կէօնտէրալիլի րէսալէլէր հանկըլարը տըր:
7. Պիրինճի մահպուսիյէթինատէն սօնկրա Փավլոսըն չալըչմասը հաղգընտա 'ալ էլ 'ումուլմ նէ՞ զանն օլունուր:

8. Ճան չօսյանլարընա մախսուս օլան րէսալէլէր հանկըլարը տըր, վէ մէգքիւր րէսալէլէրէ պէջլէ թէսմիյէ օլունմասընըն սէպէպի նէ՞ տիր:

9. Փավլօսըն էֆսուսըլարա օլան րէսալէսինտէ չօճուգլարա 'ա'իտ հանկը էմրլէր պուլունուր. վալիտէյնէ 'ա'իտ հանկը էմրլէր պուլունուր. գուլարա 'ա'իտ հանկը էմրլէր պուլունուր:

10. Փավլօս Յիլիսիսիլիլիլէրէ օլան րէսալէսինտէ օլ շէհրին խրիսթիյանլէրինէ էն քեամիլ էօրնէք տէյիւ քիսի՞ վիքը էտէր. պիզ տախի օ էօրնէքտէն հանկը մուհիսմ տէրսլէրի էօյրէնէ տիլիրիզ:

11. Թիմօթէօս քի՞միտի, հանկը շէհրլէրտէ Փավլօս իլէ պէրասպէր չալըշմը իտի. Փավլօս հանկը մէշհուր քիլիսէյի անըն խտարէսինէ թէսլիմ էթմիշ իտի:

12. Թիմօթէօսա օլան պիրինճի րէսալէյի էյիճէ միւթալա'ա էթտիյիմիպտէ հանկը մուհիսմ հադիգաթլար պիպիմ ֆիքրիմիզի գասպ էտէր:

13. Փավլօս Թիմօթէօսա օլան իքինճի րէսալէսինտէ վա'իզլիք մէ'մուրիյէթինի լայըզը յէ իֆա էթմէսի իշիւն հանկը քիթապլարը էյի միւթալա'ա էթմէսինի անա թավսիյէ էտէր:

14. 'Իպրանիլէրէ օլան րէսալէտէն ալընան տէրուլէրտէ Գրիստոսըն զաթը վէ 'աղամէթի վէ պաշգալարտան էֆզալ քեահին ի ա'զամ օլմասընա տա'իր նէ՞ էօյրէնիրիզ:

15. Պու կէշէն իւշ այ զարֆը նտա շայիրտլէր, հէմ տախի մու'ալլիսիլէր հանկը խուսուսլարտա թէրադգի էթմիշ օլմալը իտիլէր:

Միւլուք քիթապլարընաան իւչիւնծիւ իւչ
այլար իչիւն տէրսլէր :

ԵՒՐՄԻ ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԷՐՍ, ՅՈՒՆԻՍ 5

Օն սըպլթըն ՚իսեանը: 3 Միւլ. 12. 6—17:

6—8 այեթլէրէ եղեբ էյի:

Այեթ է +երեֆ. Հաքլյոկէր իլէ կէղէն հաքլյոօ օլուր,
լաքին սէֆիհլէրէ բէֆիդ օլան քէօթիւ օլուր: Էմն.
13. 20:

Հաֆնէն էլէնդէ օգնանճադ այեթլէր:

Միւլէյմանըն սէրվէթ ու հիքմէթի. 5 Միւլ. 10.
14—29: Անըն կիւնահը. 5 Միւլ. 11. 1—8: Կիւնահը
սէպէպլինտէն թէհտիտ էտիլէն թէքտիր. 5 Միւլ.
11. 9—13: Եէրօլը՛ամ հիքեայէսի. 5 Միւլ. 11.
26—40: Եէհուտա մէլլի օլան Եէհօաչ չօճուգ իլէ
Եէհօեատա՛ քեահին հիքեայէսի. 2 թէվ. 24. 1, 2,
15—22: Միւլայլոօ հէվապըն հիտտէթի թէսքին էթ-
տիլի. Էմն. 13. 1—12:

Մոգարտէֆ

Միւլէյմանըն հատասըգ սէրվէթի վէ ինչա էթ-
տիլի հէքէլ վէ փէտէրի Տաուտըն մէսլէյինտէն
սափմասը վէ սու կիւնահը սէպէպլինտէն Ալլահըն
թէհտիտի հազգընտա կէչէն սէնէնին տէրսլէրին-
տէն պիր մըգտար մա՛լիւմոթ քէսալ էթտիք: Շու
պիր դաչ տէրսլէր տախի ոլ թէհտիտին իթմամընա
տա՛իր: Տէօրթ Միւլուք քիթապլարընըն միւլէլ-

լիֆլէրի հագգընտա կէչէն սէնէնին 27ինճի տէր-
սինին մուգատտէմէսինտէ պիր մըգտար մա'լիւ-
մաթ վէրիւմիշ տիր :

Սա"աւէր

1. Սիւլէյման իսրայէլ իւզէրինէ դա՞ն սէնէ հիւ-
քիւմէթ էյլէտի վէ անըն խալէֆի քի՞մ օլտու : Յ
Միւլ. 11. 42, 43 :

2. իսրայէլ իւզէրինէ Տաուտ դա՞ն սէնէ հիւ-
քիւմէթ էթտի : Յ Միւլ. 2. 11 : Սաուլ դա՞ն սէնէ
հիւքիւմէթ էթտի : Ա՛մալ. 15. 21 :

3. Բէհօպը՛ամ թախթա չըգտըղընտա անտէն նէ՞
թալէս օլուստու : Յ Միւլ. 12. 1—4 :

4. Մէլիք ՛ալէյհինտէ այաղլանան էհալի քի՞մ
քէնտիլէրինէ ըէ՛լա թա՛եին էթտիլէր :

5. Սամուէլ իսրայէլ իւզէրինէ պիր մէլիք թա՛-
եինինի թալէս էտէն ատէմիլէրի սագընտըրմագ
մագսէտիլէ քէնտի իւզէրլէրինէ մէլիք նէ՞ ճինս
եիւքէր գօյաճագ տըր՝ տէտի : 1 Միւլ. 8. 10—22 :

6. Սիւլէյմանըն գալմ իւզէրինէ աղըր եիւք գօ-
տըղընս նէ՞ կիպի խապթլար վար : Յ Միւլ. 4. 7,
22, 23, 26 : Յ. 15—18 : 11. 28 :

7. Գալմ աղըր եիւք ալթընտա իտի իտէ տէ, եինէ
մա՛մուր վէ միւյէստէր պիր հալտէ օլտըղը նէտէն
անկաշըլըր : Յ Միւլ. 4. 20, 25 :

8. Արզը հալէ վէրիլէճէք ճէվաս Խուսուսըն-
տա կէնճ մէլիք էվվէլա քի՞մէր իլէ միւշալէրէ էթտի :

9. Պու պաստէ իսթիյարլարըն նասիհաթը նէ՞
խտի :

10. Պա՛տէհու մէլիք քի՞մէր իլէ կէօրիւշտիւ, վէ
պուսուսն նէթիճէսի նէ՞ օլտու :

11. Եէրօսպը՛ամ իհիթիմալէն նէտօն թէ՛սիրլէնէ-
րէք իիթիյարարըն նասիհաթընը ըհտտ էթտի :

12. Նէ՞ սէպէստէն գազմա էօյլէ սէրթ ճէվասպ
վէրմէք 'ազըլանէ տէյիլ խտի :

13. Մէլլյին գազմը տինկլէմէմէսի իչիւն 15 ինճի
այէթտէ « Բասպլ թարաֆընտան օլտու » տէնիլէն
քէլամըն մա՛նասը նէ՞ տիր :

14. Գաօջ սըպլթ Բէհօպը՛ամա 'ասի օլտու, վէ գաօջ
սըպլթ անա միւթի՛ գալտը, Ա. յաթ 16, 17, 21 :
Պասպ 11. 31, 32 :

15. Պիր կէնճ քիմին նասիհաթընը տինկլէմէք էյի
օլտըղընը նա՛սըլ պիլէ պիլիլի : Եա՛գ. 1. 5 : Մէզ. 1. 1 :

16. Չօճուգլար, հէմ տախի պաշգալար պու
տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլիլէր :

Ճէվադ. Ահմադ վէ մաղրուր վէ խօսպին արգա-
տաշարաան ուզադ տուրմադ վաճիպ օլտըղընը
էօյրէնէ պիլիլիլէր :

Իզահ

1. Սիւլէյմանըն վէֆամը վէ օլլու Բէհօպը՛ամըն անըն եէրինէ
մէլիբ նասպ օլունմասը թարիխ ի Միլատտան 977 սէնէ էվիլէ
վուգու՛ պուլտու : Գամըն թէճէմիլ՛ էթտիյի Շէքիմ էֆրայիմ
սըպթընըն պաշլընա շէհրի օլուպ՛ մէմալիքին մէրքէգի կիպի օլ-
մասը հասէպիլէ միլէթին 'ումումի թէճէմիլ՛ի իչիւն Եէրուշա-
լիմտէն զիյատէ միւնասիպ խտի : Ալլահ իլէ 'ահտարընը թէճ-
տիտ էթմէլէրի իչիւն պիւթիւն Իսրայէլ սըպթարընը Եէշու՛ պիր
տէֆա մէզքիւր շէհրէ ճէմ՛ էթմիշ խտի : Եէշ. 24. 1, 25. Եէ-
հուտա վէ էֆրայիմ սըպթլարը չօգ տէֆա պիրպիրինէ հասէտ
(Իշա՛. 11. 13) էթտիլէրի իչիւն էֆրայիմիլէրին գալպինի
ճէլպ վէ անլէրի խօշնուտ էթմէք մագսէտիլէ գալմըն Շէ-
քիմտէ իճթիմա՛ընա գարար վէրիլտիլի վէ պու էնտէն Բէհօ-
պը՛ամըն տախի ճիւլուս ալայը զիյնէթինի մէմալիքին փայի-
թախթը օլան Եէրուշալիմտէ էթմէտէն իսէ Շէքիմտէ էթմէյէ րա-
գի օլտըլը իհիթիմալ տըր :

6. Քէնտի սէրայը վէ սա"իր միւքէլէնֆ պինալար իչիւն գավ-
ժը հատտէն աշըրը իշլէժմէյէ վէ պու պինալարըն մէսարիֆի ի-
չիւն իւզէրլէրինէ ալըր վէրկիլէր զոմադա մէճպուր օլտըղը իհ-
ժիմալ տըր :

11. Քէնտիսի իլէ պէրապէր պէօյլւմիւշ օլան կէնճլէրին հազ-
զընտա հիւսն ի զաննը օլտըղը վէ իհժիմալէն ումուր ը տէվլէժ-
տէ տախի անլէրին մուավէնէժիհի մէ"մուլ էժտիյի սէպէպտէն
էօյլէ եսփտը : Պա'զըլարըն զաննընճա Սիւլէյման քէնտի օղու
Րէհօպը'ամըն փէք էրքէն կէօրիւնմէյէ պաշլամըշ օլան հարէ-
քեաժ ը սէֆիհանէսինէ պագարագ Վա'. 2. 18, 19, 20 այլէժ-
լէրինին հավի օլտըզլարը քէլամ ը մէ"յուսքեարանէյի իրատ պու-
յուրմուշլար տըր :

12. Գավմըն թէքիֆի մա'գուլ վէ հազգ օլտըղընա ինանմադա
միգտար ը քեաֆի սէպէպլէր վար տըր . Րէհօպը'ամ տախի գավ-
մա մաղտուրիյէժլէրի իչիւն էսէֆ կէօսժէրմէքսիզին թէքիֆլէրի-
նի լէտտ էժմէսիյլէ անլէրի ղազապէ Պահրիք էժտի :

13. Րէհօպը'ամ կէնճ Րէֆիզլէրինին նասիհամընը տինկլէյիպ
անլէրին մուգիրր օյիւժլէրի , հէմ տախի քէնտիին միւժէքէպ-
պիր զալպինին Պահրիքաժը մուճիպինճէ հարէքէժ էժմէսիյլէ ի-
լէրի կէլէն էսէֆէնկիզ հալլէրին աաըլ մէս"ուլը քէնտիսի իտի :
Պանընլէ պէրապէր Րապպ տախի Սիւլէյմանըն կիւնահընը թէք-
տիր էժմէք վէ հազգ Ալլահըն 'իպատէժիհի փուժլարըն 'իպատէ-
ժիհէ տէյիշմէնին համագամընը զավմա միւ'էսսիր պիր թարգ-
տա անկլամմագ իչիւն իքի Պարաֆըն թէքմիլ ազատըզլէ հարէ-
քէժ էժմէսինէ լուխսամ վէրէրէք իշլէրի քէնտի հալլէրինէ պրագ-
տըլ Ալլահ ատէմլէրին համագամընը վէ անլէրին պէտ խուշլարընը
քէնտի միւրատընըն իճրասընա զուլանա պիլիր . Ֆագամ պու-
նընլէ անլէր քէնտի ֆէնա 'ամէլլէրինտէն թէպրիյէ օլունմազլար :

15. Կէնճլէր քէնտիլէրինէ էյի արգատաշլար սէչմէլի տիրլէր .
էյի արգատաշը ֆէնա արգատաշտան թէֆրիզ էժմէք տախի գօ-
լայ տըր . պիր կէնճ քէնտի Րէֆիզիին էժվար ու հարէքէժիհին
քէնտի էժվար ու հարէքէժիհնէ նէ կէօնէ թէ"սիր էժտիյինի , ես'նի
քէնտիին տահա էյի վէ Ֆազիլէժլի օլմասընն մը , եօզսա տա-
հա ֆլէնա վէ մու'անիտ օլմասընա մը վասըժա օլտըղըն անկլա-
յարագ Րէֆիզիին էյի , վէ եա ֆէնա օլտըղընը հիւքմ էտէ պի-
լիր : էմա . 1. 10 :

ԵՐԲՄԻ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՏԷՐՍ, ՅՈՒԼԻՍ 12

Փութփէրէսթլիյին սապլիթ օլունմասը :

3 Միւլ. 12. 25—33 :

28—31 այելէրէ էշտեր էյէ :

Այել է էրէ՛. Հուզուրումա սէնին զայրի իւահ-
լարըն օլմասըն : Խուր. 20. 3 :

Հօֆնա իշինոէ օգոանոնոֆ այելէր :

Րէհօսլը'ամըն 'խեսան էտէն օն սըսլթը դուզլէ' ի
հարսլյէ իլէ իթա'աթա կէթ իրմէքաէն մ,ն' օլուն-
մասը. 3 Միւլ. 12. 18—24 : Ալլահըն թա'եին էթ-
սլյի մահալտէ 'իսպատէթ իչիւն թէճէմիւ' էթմէ-
լէրի Իսրայէլէ էմր օլունսըզը. Թէս. 12. 1—14 :
Հարունըն եաթաըզը ալթուն պուզազը հիքեայէսի.
Խուր. 32. 1—14 : Եէրօսլը'ամը թա'պիր էթմէք ի-
չիւն կէօնտէրիլէն փէյղամոյէրին հիքեայէսի. 3
Միւլ. 15. 1—32 : Եէրօսլը'ամա քէնտի գէվճէսի
վասըթասը յլէ Ալլահ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն
խապէր. 3 Միւլ. 14. 1—11 : Եէրօսլը'ամըն օղուլ-
լարընտան անճագ պիրի իւզէրինտէ էյի պիր շէյ
պուլունսըզը. 3 Միւլ. 14. 12—18 :

Ս"ալէր

1. Եէրօսլը'ամ օն սըսլթ իւզէրինէ հիւքիւմէթ
էթմէյէ պաշլատըգտան սօնկրա քիւրսիւսիւնիւ նէ-
րէյէ դօսու : Ա.յէթ 25 :

2. Նէտէն գօրգարագ թէլաշ էթմէյէ պաշլատը :

3. Իսրայէլիլէր 'արզը 'իսպատէթ իչիւն սէնտէ

գա՞նչ տէ՛Ք'ա Եկրուչալիմէ չըգարլար խօի: Խուր.
23. 17: Թէս. 16. 16:

4. Եկրօյը՝ամըն զօրգմալս սէպէպի վա՞ր մը խօի:

5. Քէնտի Էհալխինի Եկրուչալիմէ կիթմէքտէն
մէն՝ էթմէք իջիւն նէ՞ չարէ տիւշիւնտիւ:

6. Պէօյլէ Եախմասը տօլրո՞ւ մը խօի: Բօմ. 5. 8:

7. Եկրօյը՝ամ Բապսըն հանկը վա՛տընը խաթրա
կէթիլմէլի խօի: 5 Միւլ. 11. 38:

8. Նէ՞ սէօյլէյէրէք քէնտի Էհալխինի իգամէ
էթտիլի փութլարա ՚իպատէթ էթմէյէ գանաըրմա-
լա չալըչար: Ա.յէթ 28: Պագ Խուր. 52. 4:

9. Պու եէնի ՚իպատէթ իջիւն քիկէրի քեահին
թա՛եին էթտի: Ա.յէթ 31: 15. 55: 2 Թէվ. 15.9:

10. Մուգատտէմա օն սըպթ իջինտէ պուլուենան
քեահինէր իլէ Լավիլիլէր նէ՞ օլսըլար, վէ նէ՞
Եախտըլար: 2 Թէվ. 11. 15—17:

11. Եկրօյը՝ամ քէնտի իւզէրինէ նէ՞ խրոմէթ
ալտը: Ա.յէթ 35: Պասլ 13. 1, 4 այէթլէրէ տախի
միւրաճա՛տթ օլուենա:

12. Եկրօյը՝ամ պու շէյլէրի քէնտի՞ պաշընա մը,
Եօգոս պաշգալար իլէ միւշալէրէ էտէրէք մի Եախ-
տը: Ա.յէթ 28: 2 Թէվ. 15. 6, 7:

13. Ճիւհէ պու շէյլէրտէ Եկրօյը՝ամըն Եանկ-
լըջը հանկըսը խօի: Ա.յէթ 32:

14. Անըն Քէնա մէսլէյինտէն թէգ վէ կէճ հու-
սուլէ կէլէն շէյլէրտէն պա՛զըսը նէ՞ խօի: Պասլ
15. 54: 14. 1—20: 15. 29, 30, 2 Թէվ. 15. 16—20:

15. Պիգտէն հէր գանդը պիրի նէ՞ զէման Եկրօ-
յը՝ամ կիպի կիւնաճ իրթիքեապ էթմիլչ վէ անըն
կիպի միւթթէհիմ սայըլա պիլիր:

16. Չօճուզլար հէմ տախի պաշգալար պու տէրստէն նէ՝ էօյրէնէ պիլիրլէր :

Ճէվադ. Հէր գանդը պիր խուսուստա զաֆէր պուլմագ վէ իւզէրլէրինէ 'ան գարիպ կէլէճէք օլան պէլալարտան ազատ օլմագ իշիւն Ալլահըն շէրի'աթընը թէճավուզ վէ եա անա գարըը 'խեան էթմէտէն իսէ, Ալլահա թէվէքքիւլ էթմէք վաճիպ օլտըընը էօյրէնէ պիլիրլէր : էմն. 5. 5 :

Իզահ

1. Հաքիմլէրին էյամընտա Շէքիմ խարապ էտիլտի իսէ տէ (Հաք. 9. 45), իհթիմալ տըր քի սոնկրա պիր միգտար ինշա օլունմըշ խտի : Եէրօպը'ամ անը տահա զիյատէ պէօյիւթմէսիյլէ եէնի հիւքիւթմէթին վայիթախթը օլտու : Շէքիմ Եէրուշալիմին շիմալ ճիհէթիտէ վէ 34 միլ մէսաֆէտէ վազը՝ պիր շէհր օլուպ՝ մէվզը'ի ֆէվզ էլ՝ ատէ կիւզէլ, շիմտիքի իսմի տախի Նապուս տըր : Փէնուէլ Իրտանըն շարգ Թարաֆընտա խտի : Իհթիմալ տըր քի Եէրօպը'ամ մէմալիքիին օլ ճիհէթտէ պուլունան զըսմընը վիգայէ էթմէք մագսէտիյլէ մէզքիւր շէհրի պինա էթմիշ խտի :

5. Եէրօպը'ամըն եափտըը տէօքմէ պուզազըլար իհթիմալ տըր քի Գուսա իւլ ագտաստա պուլունան քէրուպիլէրին շէքիինտէ իտի : Եէրօպը'ամըն եէնի իհտաս էթտիյի 'իպատէթին մագամլարը օլմագ իւզրէ ինթիխապ էթտիյի Պէյթէլ վէ Տան տահա էվվէլլէրի 'իպատէթ մահալլէրի (Թէք. 35. 1, 6, 7, 9—15; Հաք. 18. 29—31) օլուպ՝ անըն քէնտի ֆիքրիինտէն իհտաս էթտիյի այտա Թա'էին էթտիյի պայրամ տախի անտէն պիր այ էվվէլ Եէրուշալիմտէ իճրա օլունան չատըր պայրամընա մուզապիլ խտի : Վազը՝ օլան թէպտիլաթ սէպէպիյլէ գազմ սիւրշէր տէյիւ գօրգտըընտան պու եէնի 'իպատէթի էսքիսինէ ույտուրմազա չալըշտը : Օն սըպթը իքի սըպթտան այրը սազլամագ իշիւն պու էյի պիր ֆէնտ օլուպ՝ միւյէսսէր տախի օլտու. զիրա գազմ անտէն սոնկրա էվվէլլի հիւքիւթմէթիինէ րիճ'աթ էթմէյէ մէյլ էթմէտի. ֆագաթ պու եօլ իլէ Եէրօպը'ամըն թէպա'տսը Հազգ Ալլահտան այրըլմըշ օլմալարըլլէ պու միւյէսսէրլիք անլէրէ պիր պէլա օլտու :

10. Օլ էսնատէ օն սըպթըն տիյարընտան իքի սըպթըն տիյա-

րընա կի՞ծմէք իչիւն քեանհինլէր իլէ Լավիլիլէր արասընտա օլտը՝
ղը կիպի , մէշհուր խանէտանլարտան պիր չօղու արասընտա
տախի պէօյիւճէք պիր հարէքէ՞ծ վար իտի : Պու հարէքէ՞ծ մէզ-
քիւր իքի սըպթլարըն մա՛մուր վէ միւյէսսէր օլմալարընա էյիճէ
եարտըմ է՞ծտի :

14. Եէրօպը՛ամ կիւնահը իրձիքեապ է՞ծմէսիյլէ քէնտի իւզէ-
րինէ Ալլահըն զազապընը տա՛վէ՞ծ է՞ծտիքտէն մա՛տա , զավմընըն
տախի կիւնահ իշլէմէսիինէ սէպէպ օլտու , անըն պու մուզիրր
թէ՛սիրի նէսլ ի սձիլէ տախի կէչտի . պու էճլտէն Իարայէլ
թարիխինտէ անա փէք հէյպէ՞ծլի պիր իսմ վէրիլիր , եա՛նի «Իս-
րայէլին կիւնահ իշլէմէսիինէ սէպէպ օլտն» (4 Միւլ. 3. 3: 10.
29) տէնիլիր քի հազիգաթէն փէք էտնա վէ զարա պիր լազըպ
տըր : Պիր կիւնահքեար չօգ խայրըն զայ՝ օլմասընա սէպէպ օ-
լուր : Վա՛. 9. 18 : Պէօյլէսի պիր կիւնահքեար մէլիք կիպի՛ ալի
պիր մէվզը՛ սահիպի իսէ , անըն թէ՛սիրի տահա մուզիրր տիր .
զիրա կէլմէսիինէ սէպէպ օլտըղը պէլա եալընըզ ֆէրտլէր վէ եա
պիւթիւն միլլէ՞ծ իւզէրինտէ իսձիգրար է՞ծմէզ . անճազ էվլատ-
տան էվլատա կէչէրէք պիւթիւն նէսլէրին խարապընա սէպէպ օ-
լուր :

15. Պիր ատէմ տիւնեէվի վէ զէմանի մէնֆա՛ամ իչիւն Ալլա-
հըն շէրի՛ամընը թէճափուզ էտիպ՝ պաշգալարըն տախի թէճափու-
զընա սէպէպ վէ գըլաղուզ օլտըղընտա Եէրօպը՛ամ կիպի օլմուշ
օլուր : Պիր ատէմին պու եօլ իլէ իսձիհսալ է՞ծտիլ մէնֆա՛ամ
պիր ազչէ տէյմէզ , զիրա էօյլէ է՞ծմէսիյլէ Ալլահըն պէրէքէ-
ձինտէն մահրում գալմըշ օլուր :

ԵՒՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՏԷՐՍ , ՅՈՒԼԻՍ 19

'Ամրի վէ Ախապ : 3 Միւլ. 16. 23—34 :

50—53 այեւիւրէ եշտէր էյէ :

Այեւ ի թէրէթ . Շէրիլին եօլընտան Րապպ իքրաճ
էտէր , ամնա սալահա թապի՛ օլանը սէվէր : Էմս.
15 , 9 :

Հաֆիւս էլնորէ օգոստոսեանց այելներ :

Բապարը թէրք էթաիքլէրի իջիւն Բէհօպը՛ամ իլէ
 Եէհուտաավլլէրին թէքտիր օլունմալարը . 5 Միւլ .
 14. 21—28 : 2 թէվ . 12. 1—8 : Մէլիք իլէ բու՛էսս
 Բապարն հուզուրընտա թէվազու՛ էթաիքլէրինտէ ,
 Բապարն զապապընտան բիւճու՛ էթմէսի . 2 թէվ .
 12. 6—12 : Բէհօպը՛ամն խալէֆի օլան Ապլյանըն
 Եէրօպը՛ամա ՚իսեանը իջիւն թա՛ղիր էթմէսի . 2 թէվ .
 13. 1—12 : Մուհարէպէ վազը՛ օլարագ Եէրօպը՛ա-
 մըն մաղուս օլմասը . 2 թէվ . 13. 13—20 : Ճէ-
 նուպտան Հապէշիլլէրին Եէհուտա իւզէրինէ հիւ-
 ճումը վէ թա՛ղիս էտիլմէլէրի . 2 թէվ . 14. 9—
 13 : Ասս մէլլիին Ալլահըն հուզուրընտա թէ՛ահհիւ-
 տիւ . 2 թէվ . 15. 1—15 :

Ս—ալեր

1. Եէրօպը՛ամ նէ՞ գատար վազըթ հիւքիւմէթ
 էթտի , վէ անըն եէրինէ քիմ կէչտի : 5 Միւլ . 14. 20 :

2. Նատաս նէ՞ գատար վազըթ հիւքիւմէթ էթ-
 տի վէ անըն հագզընտա նէ՞ տէնիլմիշ տիր : Պաս
 13. 25, 26 :

3. Բիմ անը գաթլ էտիս եէրինէ մէլիք օլտու .
 անըն հագզընտա նէ՛ տէնիլմիշ տիր . Պաս 13.
 27—30, 33, 34 :

4. Նատասըն խալէֆի նէ՞ գատար վազըթ հիւ-
 քիւմէթ էթտի , վէ նէ՞ եօլ իլէ վէֆաթ էթտի :
 Պաս 16. 8, 9 :

5. Հիւքիւմէթի զասս էթմէք իջիւն պիրիպիրլյէ
 միւճատէլէ էտէնլէր քիմլէ՞ր խտի , վէ սու խուսուս-
 տա հանիլըսը միւյէսսէր օլտու : Պաս 16. 15—22 :

6. Իսրայել հիւքիւմէթինսէ իւթիլալ, գաթլ վէ մուհարէսէ ի տախիլյէ անվամ էթմէքտէ իքէն Եէհուտա հիւքիւմէթի նէ՞ հալտէ իտի: Պապ 15. 9—15: 2 Թէվ. 14. 1—6: 15. 1—15:

7. 'Ամրի հանկը շէհրի սինա էթտի, վէ շէհրի սինա էթտիյի տաղը նէ՞ գատար ագչէյէ սէսէլ սաթըն ալար: Ա. յէթ 24:

8. 25, 26 այէթլէրտէ 'Ամրինին էթվար ու հարաքէթինէ տա"լր նէ՞ անիւմիշ տիր:

9. Իսրայել իւղէրինէ կէլէն սէլալարա Միլսա 6. 16 տա նէ՞ սէսէս կէսթէրիւմիշ տիր:

10. 'Ամրինին օղլու վէ խալէֆի օլան Սխաս սէ հագգընտա 50 ընճը այէթտէ նէ՞ անիւմիշ տիր. վէ սուրէթ ի մախսուսէտէ Ալլահըն մէնֆուրը օլան հանկը իքի խուսուս 51 ինճի այէթտէ զիքը օլունմիշ տըր:

11. նէ՞ սէսէստէն մէգքիւր իքի խուսուս Ալլահըն մէնֆուրը տըր:

12. Գաւմին տէրէճէ ի նիհայէտէ Ֆէսատա վարտըղընը կէսթէրմէք իչիւն նէ՞ վագը'ա զիքը օլունմիշ տըր: Ա. յէթ 54:

13. Իսրայել մէլիքլէրինին յէ անլէրին գաւմընըն շէրրտէ թէրագգի էթմէլէրինտէն Ալլահա վաճիս օլան 'ուսուտիյէթի թէրք էթմէնին նէթիճէլէրի հագգընտա նէ՞ էօյրէնիլիզ: 2 Թիմ. 3. 13:

14. Հիէլին սաղընա կէլէն սէլատան նէ՞ էօյրէնէ սիլիլիզ: Եէշ. 24. 14, 15:

15. Չօճուգլար սու անրստէն նէ՞ էօյրէնէ սիլիլիլէր:

Ճէվոդ. Մէզ. 52. 10:

Երկ

7. 'Ամրինին պինա էթտիյի շէհր Իսրայել հիւքիւմէթինին տա-
"իմի փայիթախթը օլտու. պու շէհրին տիրէքլէրինտէն պա'զըսը
անըն խարապասը իւզէրինտէ ինշա օլունուպ էլ ան Սէփաստիա
տէնիլէն քէօյտէ պուլունմագտա տըր : Շէհր հափուզ շէքլինտէ
պուլունան պիր վատիտէ վազը՝ վէ 1500 գաստէմ իրթիֆա'ընտա
օլան պիր թէփէ իւզէրինտէ պինա օլունմըջ օլուպ՝ փունարլարը
չօզ վէ Թօփրաղը միւնպիթ իտի : Շէհրին մէվզը'ի դայէթ կիւզէլ
օլուպ՝ Շէքիմտէն 6 միլ վէ Եէրուշալիմտէն 30 միլ մէսաֆէտէ ի-
տի 'Ամրինին օլ տաղ իչիւն վէրտիյի իբի Թալանթ կիւմիւշ 7-800
լիրա զըյմէթինտէ իտի :

9. Միխա 6. 16 տա շ'Ամրինին ֆէրա"իզլի վէ Ախապ խանկախի-
նին քնաֆֆէ ի ա'մալը հըքօզ օլունույօր» քէլամընտան անկալաշը-
լըր քի պու իբի մէլիքլէրին զէման ը հիւքիւմէթլէրինտէ փուժ-
փէրէսթլիք պիւթիւն մէմլէքէթտէ նիզամէն իպգա էտիլմիշ իտի :
Եէրօպը'ամ իսէ պէօյլէ էթմէյիպ՝ եէնի սապիթ օլունան 'իպա-
տէթ ուտուլընը միւմքին ի մէրթէպէ գատիմի օլան 'իպատէթ ու-
տուլընա ույտուրմալա չալըշմըջ իտի : Ֆագամ մէզքիւր իբի մէ-
լիքլէր , խուսուսա Ախապ պիւթիւն պիւթիւն եէնի պիր տին իտ-
խալ էթմիշ իտի :

11. Պունկար սուրէթ ի մախսուսէտէ Ալլահըն մէնֆուրը իտիլէր.
զիրա սոզրուտան սոզրույա շէրիա'ամտա մէմնու' (Թէս. 7. 1-6,
25, 26) օլտըգտան մա'տա , օլ վէճոլէ կիւնահ էթմիշ օլուպ , շէ-
տիտէն Թէրտիր օլունան Սիւլէյմանըն 'իպրէթի տախի Ախապ իլէ
գազմընըն մա'լիւմիւ իտի . իմտի անլէր փուժփէրէսթ պիր մէլի-
քէ վէ մէրգումէնին իտխալ էթմէք իսթէտիյի փուժփէրէսթլիք նէ
գատար պէլալարը մուճիպ օլանահընը տէրք էտէ պիլիլիլէր իտի :
Պա'ալ վէ Պէ'լ Սուրուլար իլէ Սայտափիլէրին վէ սա'իբ Քէն'ա-
նիլէրին Թափընտըզլարը իլահլարըն իսմլէրի օլուպ՝ Բապպ վէ
սահիպ մանասընտա տըր : Աշթարօթ տախի Քէն'անիլէրին իլա-
հէսի իտի : Զանն օլունուր քի Պա'ալ կիւնէշի վէ Աշթարօթ այլ
կէօսթէրիլ : Պա'ալըն 'իպատէթի պաշգա փուժլարըն 'իպատէթին-
տէն տահա ֆէնա վէ զալիմանէ (Էր. 19, 5) օլուպ՝ հոգզ Ալլա-
հըն 'իպատէթինտէն քիւլլիյէն ֆէրզլի իտի . 3 Միւլ. 18. 26—28 :

12. Զանն օլունուր քի Ախապըն վէ անըն եարամագ վէ մաղ-
րուր գարըսընըն Թահրիքիյլէ Հիէլ Էրիհայը պինա էտէն քիմսէ

հագգրնտա Եէշու'ըն ագտէմճէ վահի իլէ խապեր վերմիշ օլտըղը պէլայը (Եէշ. 6. 26) քէնտի իւզէրինէ տա'վէթ էթտի : Կէօրիւնիւր քի Եէշու'ըն էյամընտան սօնկրա էրիհատա ազ չօզ սէքէնէ վար իտի (2 Միւլ. 10. 5). Փագամ մէգքիւր Հիէլ անըն սուրընը նէնիտէն պինա էթմէյէ միւպաշէրէթ էթտիյինտէ քէնտի իւզէրինէ Ալլահըն զագապընը տա'վէթ էթմէսիյլէ իքի օլլու վէֆամ էյլէտի :

ՕԹՈՒՁԸՆՃԸ ՏԵՐՍ, ՅՈՒՂՈՍ 26

Թիշպի էլլիյա : 3 Միւլ. 17. 1—16 :

5—9 այեթլէրէ էշտէ էյլէ :

Այեթ է էրէթէ. Օ տախի Բապպըն քէլամընա իմթիսալէն եօլա չըգըպ կիթտի : 3 Միւլ. 17. 5 :

Հաֆլա էլլնիթ օգոնմաֆ այեթլէր :

Ճիլ'ատ տաղընտա Եա'գուպ իլէ Լապանըն 'ահուլաշմասը. Թէք. 31. 20—35 : Իքի պուչուգ սըպթըն իրտանըն շարգ թարաֆընը քէնտիլէրինէ մէսքէն սէչմէլէրի. Ս'ա. 32. 1—7, 16—19, 33 : Ճիլ'ատըն մէշնուր հաքիմի օլան Եիֆթահ. Հաք. 11. 1—11 : Վաֆթիզ էտիճի Եուհաննանըն էլլիյանըն բուհը վէ գուտրէթիլլէ վա'զ էթմէյէ պաշլամասը. Լուգ. 1. 13—17 : Մաթ. 17. 10—13 : 'Իսեան էտէն էֆրայիմէ Ալլահըն մերհամէթի. Հօշ. 11. 1—11 : Քրիստոսըն Սուր վէ Սայտա սէմթլէրինէ կիթմէսի. Մար. 7. 24—30 :

Մոֆաթթէթ

Իսրայէլին օն սըպթը Ալլահը թէրք էթտիլէր իսէ տէ, Ալլահ անլէրի թէրք էթմէյիպ, կիւնահլա-

ըը իջիւն անլէրի վէ մէլիքլէրինի թա՛գիր էտէրէք ճիւղէսինի թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէք մագսէտլյէ Իրտանըն չարգ թարաֆընտա վագը՛ խասիզ տաղ-լարտան անլէրէ սլիր վիշղամսլէր կէօնտէրիր :

Ս—"ԱԼԷՐ

1. Էլլյանըն վաթանը օլան ձիլ՛ատ նէ՛րէտէ տիր :
Եէչ. 17. 5, 6 : Ս՛տ. 52. 59, 40 :

2. ձիլ՛ատ նէ՞ ճիհէթլէ մէչհուր խտի : Թէք. 57.
25 : Էր. 8. 22 :

5. Էլլյա գուրագլըգ ի՛լան էթմէյէ քիմլ՞ն թա-րաֆընտան սէլահիյէթ սիւզ էթմիչ խտի :

4. Օլ մէմէքէթ իւզէրինէ սլու պէօյիւք պէլա
նէ՞ սէսլէսլտէն կէլմիչ խտի : Պասլ 18. 17, 18 :
Թէս. 11. 16, 17 :

5. Եա՛գուսլ րէսուլ Էլլյանըն տու՛ասընտան իլէ-րի կէլէն սէմէրէյէ նազարէն նա՛սըլ սլիր տէրս
էօրէտիր : Եա՛գ. 5. 17—20 :

6. Գուրագլըգ վագթընտա Էլլյա էվվէլա նէ՞-րէյէ կէօնտէրիլտի (Ս.յէթ 5), վէ օրատա նա՛սըլ
իթ՛ամ օլուենտու :

7. Քրիստոս սլիգլիմ նաֆագամըղըն վասըթսլա-րընա տա՛լիր սլիգէ նէ՞ էօրէտիր : Մաթ. 4. 4 :

8. Էլլյա սա՛տէհու նէ՛րէյէ կէօնտէրիլտի :

9. Պու եօլճուլըղը էթմէք իջիւն Էլլյա Ախսալ
մէլլիին մէմէքէթինտէն կէչմէյէ մէճսլուր իքէն նա՛-սըլ օլուսլ տա օրատան կէչմէյէ գօրգմատը :

10. Սարէֆթա Էլլյանըն պէօյիւք տիւչմէնի օլան
զալիմ Եէզասլէլին վաթանընա, Եա՛նի Սայտայա
թասլի՛ սլիր շէհր իքէն Էլլյա նա՛սըլ օլուսլ տա օ-րայա կիթմէյէ գօրգմատը :

11. Ալլահ էլիյայը գայըրմասը իջիւն քիմի՞ թէ-տարիք էթմիշ իտի, վէ մէգքիւր գարը էլիյա իջիւն նէ՞ ետփար :

12. Օլ գարընըն էլիյայը գայըրմազա քէմալ ի խօշնուտի կէօսթէրմէսի վէ անա էմնիյէթ էթմէսի նէ՞ կէօսթէրիր :

13. Փէյզամպէրին մէրգումէնին խանէսինտէ սա-քին օլմասը անա պիր աղըրլըգ օլտո՞ւ մը. գարը փէյզամպէրի քէնտի խանէսինէ գապուլ էթտիյինէ նատիմ օլաճագ պիր սէպէպ կէօրտիւ՞ մի :

14. էլիյա օլ գարը իջիւն նաալը 'աղիմ վէ 'ա-ճայիպ պիր շէյ իճրա էյլէտի : Ա. յաթ 17—24 :

15. էլիշա փէյզամպէր տախի պուշա միւմասիլ նէ՞ կիպի միւ՛ճիզէլէր իճրա էթտի : 4 Միւլ . 4 . 1 —7 : 32—37 : Բասպըմըզ Քրիստոսըն իճրա էթ-տիյի տահա պէօյիւք միւ՛ճիզէլէր հանկըլարը տըր :

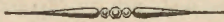
16. Պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրիզ :

Ճէվադ. Հիւքիւմտարլար իլէ թէպո՞ալարը Ալլա-հը ունուտուրլար իսէ տէ, Ալլահըն անլէրի ու-նութմատըլընը, անլէրի կիւնահլարը իջիւն թէք-տիր էտէր իսէ տէ, թէվպէյէ կէլմէլէրի իջիւն հէր պիր չարէյի իսթ'իմալ էթտիյինի, վէ քէնտինէ սա-տագաթլէ խըրմէթ կտէն գուլլարընը ունութմա-տըլընը, վէ անլէր չէօլլէրտէ վէ եա զուրպէթտէ եալընըզ վէ պիքէս գալտըզլարընտա անլէրի գա-յըրտըլընը, քէգալիք Ալլահըն էմրէրինէ իթա՞աթ վէ անըն փէտէրտնի հիմայէսինէ թէվէքքիւլ էթ-մէք տա՞իմա վէ հէր հալ ու քէյֆիյէթտէ կն կմին վէ էն Փա՞իտէլի օլտըլընը, վէ Ալլահա գուլլըգ էտէլլէրին էճրի զայ՝ օլմայաճաղընը էօյրէնիրիզ : Ա՛մալ . 10 . 34, 35 :

3 վէ 4. Ես'գուպ Ռէսուլ էլիյանըն տու'ասընա ճէվապէն գու-
րագլըզ օլտըղընը հիւքմ էտիյօր : Ինձիմալ տըր քի էլիյա գավ-
մըն քէնտի կիւնահլարընըն ֆէնալըղընը կէօրիւպ ույանմալարը
իչիւն շէտիտ պիր գուրագլըղըն աղըր զահմէձլէրինէ տիւչար օլ-
մալարընը մուզմազի կէօրէրէք իւզէրլէրինէ օլ պէլայը կէձիւ-
մէսինի Րապպտան նիյազ էձմիշ իտի : Ախապ իլէ գավմը գու-
րագլըզ Ալլահըն էմրի իլէ օլտըղընը գօլայ անկլայա'պիլիլըլէր
իտի . զամիլլէրի տախի պու պէլանըն՝ Ալլահը վէ անըն 'իպա-
տէձինի թէրք էձմէքլէ իրձիրքեսալ էձմիշ օլտըզլարը կիւնահլա-
րըն նէձիճէսի օլտըղընա շէհաստէձ էտէր իտի :

6. Ինձիմալ տըր քի զարդանըն պէօլլէ պիր մէ'մուրիյէձէ
սա''իր հայվանլարտան տահա ազ միւնասէպէձի վար իտի : Պուն-
տան միւճիգէնին 'ազլիմ օլտըղը անկլաշըլըր :

12. Էլիյայա ճէվապէն՝ Ալլահէժ տէմէյիպ տէ , «Ալլահըն Րապպ
հայ տըր» տէմէսինտէն օլ վազըձ գարընըն հագգ Ալլահա 'ի-
պատէձ էտէնլէրտէն օլմատըղը իսձինձան օլունուր : Պունընլէ
պէրապէր , Րապպ անը քէնտի միւրատը 'ալիսինին ինքաընա
վատըձա իսձի'մալ էձտի . փէյլամպէրէ օլան խըտմէձինին 'ի
վազընը տախի վէրտի :

ՕԹՈՒՋ ՊԻՐՈՆՃՈՒ ՏԵՐՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 2

Էլիյանըն Ալսապը իսթիզպալ էթմէսի :

3 Միւլ. 18. 1—18 :

15—18 այէլլէրի էղլէր էյէ :

Այէլլ է էրիճ. Րապպըն էվամիրինի թէրքլէ Պա'ա-
լիսէ թապլի' օլուսլ' իսրայէլի միւզթարիպ էթտի-
նիլ : 5 Միւլ. 18. 18 :

Հաճիւն էլիսիտ շէնանճաճ այէլլէր :

Ալլահըն իսրայէլէ՝ շէրի'աթը իլլահիյէյէ իթա-

'աթ էթմէք շարթըյէ պէրէքէթ վա'տը . Թէս . 28 .
 1—14 : Շէրի'աթը թէճաւուզ էթտիքլէրինտէ թէհ-
 աիա . Թէս . 28 . 15—24 : Գատիմ փէյղամպէրլէ-
 րին տիւչար օլտըզլարը մուզայագալար . 'Իսր . 11 .
 32—40 : Ալլահըն անլէր հագգընտա իհթիմամը .
 Մէզ . 103 . 14—45 : Բէտուլլէրին տիւչար օլտըզ-
 լարը մուզայագալար . 1 Գօր . 4 . 9—14 : Պա'զէն
 սէլամէթին պէշարէթինին վա'զընտան իլէրի կէլէն
 սէմէրէ . Մաթ . 10 . 34—42 :

Ս—"ալէր

1. Էլլյանըն էյամընտա վուզու' սուլան գու-
 րաղլըզ նէ՞ գատար վագըթ տէվամ էթտի : Ա.յէթ
 1 : Լուզ . 4 . 23 : Եա'գ . 5 . 17 :

2. Գուրագլըզ վէ գըթլըզ նէ՞ տէրէճէ աղըր
 վէ չէտիա օլտու : Ա.յէթ 5 : Պասլ 17 . 12 :

3. Ախասլ մէլիք հանիլը վասըթուլարա միւրա-
 ճա'աթ էթտի : Ա.յաթ 5 , 6 , 10 :

4. Ախասլ իհթիմալէն նէ՞ մագսէտլէ էլլյայը
 տէր տէսթ էթմէք իսթէր իտի :

5. Ախասլըն պէնտէկեանը արասընտա սուլու-
 նան էյի տաէմ քլ'մ իտի . վէ պու տաէմ չէճի'անէ
 նէ՞ տիւրլիւ պէլլի պլր չէյ եալիմըչ իտի : Ա.յէթ 4 :

6. 'Օպէտեանըն մաղարալարսա կիզլէտիյի օլ
 եիւզ փէյղամպէր քիմլէր իտի :

7. Օն սըպթ արասընտա հագգ Ալլահըն 'իսլա-
 տէթինտէ սատըզ դալան ատէմլէրին մըգտարը նէ՞
 գատար թախմին օլունա պիլիր :

8. 'Օպէտեա նի՞չիւն էլլյանըն խասլէրինի Ախա-
 սա կէօթիւրմէյէ գօրգտու :

9. Նիհայէթ պու շէյի իճրա էթմէյէ անը իգնա՝
էտէն նէ՞ իտի, Այէթ 15:

10. Ախապ նէ՞ տիւրլիւ սէրթ սէօզ իլէ էլլոյսը
գօրգութմաղա չալըչաը:

11. Էլիյանըն անա ճէսուրանէ վէրտիյի ճէվապ
նէ՞ իտի:

12. Նիճիւն էլլոյս Ախապտան գօրգութմաղ իտի:

13. Եալընըղ քիմոնէ՞ն գօրգութմաղ կէրէք իզ, Մաթ.
10. 28:

14. Պաշգալարըն հազգըմըլտա հազարէթ էթ-
մէլէրի հանկը հալ ու քէյֆիյէթլէրտէ պիպէ մու-
ճիպ ի քէտէր օլմալը, հանկը հալ ու քէյֆիյէթլէր-
տէ մուճիպ ի քէտէր օլմամալը, 1 Պեա. 4. 14—16:

15. Պիր ճէմա՛աթըն վէ եա քիլիսէնին սէլտոմէ-
թինի իիլալ էտէնլէր քիմիէր տիր, Ալլահըն շէրի-
՛աթ ու էվամիրինէ իթա՛աթ էտէնլէր մի, եօգսա
տա՛խմա քէնտի քէյֆլէրի իւզրէ հարէքէթ էթմէք
իաթէյէնլէր մի:

16. Չօճուգլար, հէմ տտիտի պաշգա քիմսէլէր
պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլէր:

Ճէվապ. Ալլահա ի՛թիմատ վէ անա՛ ուպուտիյէթ
էտէնլէրին հալ ի էմնիյէթտէ օլտըգլարընը, վէ
հազիզի վէ պիլա խապթ օլան շէճա՛աթըն սըրրը նէ
օլտըզընը էօյրէնէ պիլիլէր:

Իգուհ

4. Իհթիմալէն Ախապ զանն էտէր իտի քի պիր տէֆ՛ա էլլոյս-
յը տէրտէսթ էտէճէք օլսա, Թէհտիտ վէ եա վա՛տ իլէ եաղմուր
եաղտըրմաղա անը իգնա՛ էտէ պիլիլ իտի:

6. Իհթիմալ տըր քի պունլարըն էքսէրիտի փէյղամպէրլէրին
մէքթէպլէրինտէ Թէ՛ալլիւմ էտէն վէ «Փէյղամպէր օղուլարը»

թէսմիյէ օլունան , վէ ես փէյղամպէր մէ՛մուրիյէ՞՞նէ կիրմէք իչիւն հազըրլանան կէնճէր խտի : Պու կիպի կէնճէր շու այէթ-
լէրտէ զիքր օլունմըջ տըր . 5 Միւլ. 19. 20, 21, 4 Միւլ. 2. 3, 5:
ՓալէսՊինին քիրէն թաշընտան 'իպարէ՞՞՞ օլան տաղլարընտա պիր
չօզ մաղարալար պուլունուր քի անլէր նիչէ տէֆ'ա մէլճա'՝ վէ
ես մահալ ի իզամէ՞՞ ի՞թիխազ օլունուրլար : Թէք. 19. 30: Եէշ.
10. 16: 1 Միւլ. 22. 1 : 3 Միւլ. 19. 9:

7. Պին նէֆս Ախապըն խանէսինտէ Ալլահտան զօրգար պիր
ատէմ պուլունուր՝ պու ատէմին մա՛լիւմիւ օլտըզը իւզրէ Ալլահ-
տան զօրգան եիւզլէրճէ ատէմլէրին տաիի մէվճուտ օլմասըն-
տան իսՊիննձան օլունուր քի մէմլէքէ՞՞ն մուխձէլիֆ մահալլէրին-
տէ անլէր կիպի պինլէրճէ ատէմլէր պուլունուր խտի : 4 Միւլ.
19. 18 այէթէ միւրածա՛ամ օլունա :

ՕՐՈՒՋ ԻՔԻՆՃԻ ՏԼՐՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 9

Պա՛ալըն վիէյղամպէրլէրի : 3 Միւլ. 18. 19—29 :

19—21 այէթլէրէ էշտէր էյլէ :

Այէթ է քերէֆ. նէ՞ վազթա գատար սիզ իքի րէյ-
տէ թէրէտաիւտ էտէճէքսինիզ. էյէր Ալլահ Եէ-
հօվա խէ՛ անա թապի՛ օլունըզ , էյէր Պա՛ալ խէ՛
անա թապի՛ օլունըզ : 3 Միւլ. 18. 21 :

Հաֆիւն իլնաթ օդունածաֆ այէթլէր :

Եէշու՛ըն իսրայէլին ճիւմիլէ սըպթլարընը Շէքիմէ
չաղըրմասը. Եէշ. 24. 1—13 : Քիմէ 'իպատէթ է-
տէճէքլէրինէ գարար վէրմէլէրի իչիւն անլէրէ
թէքլիֆի. Եէշ. 24. 14—23 : Քիսնէնին իքի էֆէն-
տիյէ գուլըզ էթմէյէ միւզթէտոր օլմատըզը.
Մաթ. 6. 19—54 : Թա՛՛իֆէլէրին տու՛ատա չօզ
սէօլէտիքլէրի. Մաթ. 6. 5—13 : Փութփէրէսթ-

լէրին համագաթը. Իշա՛. 44. 9—20: Եէհօփանըն թա՛րֆէլէրին փութլարընտաէ: պի նիհայէ տէրէճէ ա՛զամ վէ ա՛լա օլտըղը. Իշա՛. 40. 18—31:

Սո՛ւլէր

1. Սխապ մէլիք էլլյա փէյղամպէրին թալէպի իւզէրինէ քիսլէրի՞ պիր մահալէ ճէմ՛ էթտի:

2. Քարմէլ տաղը նէրէտէ տիր:

3. Էլլյանըն օլ պէօյիւք ճիւմհուրըն էօնիւնէ գօտըղը մուհիւմմ մէսէլէ նէ՞ իտի:

4. Անլէրէ նէ՞ նասիհաթ էթտի:

5. Իհթիւմալէն դաժմ նէ՞ սէպէպէ մէպնի սիւքիւթ էթտի,

6. Օպէտեա երւզ փէյղամպէրին մաղարալարտա իսֆա էտիլտիյնի էլլյայա խապէր վէրմիշ իքէն, էլլյա « Եէհօփանըն փէյղամպէրլէրինտէն եալընըզ պէն գալարմ » տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէր:

7. Հագգ Ալլահըն քիմ օլտըղընը պիթ թէճրիպէ թահգիգ էթմէք իչիւն էլլյա նէ՞ թէքլիֆ էթտի:

8. Էլլյանըն թէքլիֆինի գաժմըն թահսին էթմէսի նէ՞ կէօսթէրիր:

9. Իւք թէճրիպէյի Պա՛ալըն փէյղամպէրլէրինէ թէրք էթմէսինտէն էլլյանըն միւհթէմէլ օլտն մագսէտի նէ՞ իտի:

10. Պա՛ալըն փէյղամպէրլէրինին ուսուլը իպատէթլէրինի թա՛րիֆ էթ. նի՛չիւն « փէյղամպէրիք էթտիլէր » տէնիլմիշ տիր:

11. Պա՛ալըն փէյղամպէրլէրի տու՛ալարընըն ճէվապընը ալմագ իչիւն նէ՞ գատար վագըթ չալըշտըլար, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու:

12. Պիր տինին հազգ օլուալ օլմատողընը պիթ թէճրիպէ թասհիգ էթմէք իջլւն շիմտի տախի էլի-
յանըն թէքլիֆի կիպի պիր թէքլիֆ իրատ օլունա
պիլլըր մի :

13. Պաշգալարըն էֆքեար ու 'ատաթ ը տինյէ-
լէրինի խթիհզա էթմէք ճա'րիզ մի տիր :

14. էլլյա նի՛ջլւն մէլիյին փէյղամպէրլէրինի ա-
նըն հուղուրընտա խթիհզա էթմէյէ գօրգմատը :

15. Չօճուգլար հէմ տախի սինն ի պուլուղա
վասըլ օլանլար պու տէրստէն նէ^օ էօյրէնէ պիլլիլլէր :

Ճէլապ. Մէսա'լի ի տինյէ խուսուսընտա գալի
պիր գարար ու էֆքեարա զահիպ օլմամագ համա-
գաթ օլտողընը, վէ հէր քիւմ քի նէյէ ինանմագ վէ
նէ եալմագ վաճիպ օլտողընա տա'լը շիւպհէ-
տէն գուրթուլմագ իջլւն Ալլահըն մաթլուպաթընը
վէ եա անըն թարաֆընտան պէյան օլունան թա'
լիմաթը տիգաթ ը թամմէ վէ քեամլիլէ իլէ թէֆ-
թիշ էտէճէք օլուր խէ, քէնտինէ ֆարզ օլանը
սատէ վէ պէրրագ պիր թարգտա կէօրէճէյինի, վէ
պէնի իարայէլին հազգ Ալլահա վաճիպ օլան 'ու-
պուտիյէթի տէր հալ իխթիյար էթմէմէսինէ հազգլը
պիր սէպէպի օլմատողը կիպի, պիգլիւմ տախի հէման
պու անտէ Ալլահըն գուլը վէ ֆրիատոսըն շայիրտի
օլմագլըլա գարար վէրմէք իջլւն թէրէտտիւտ էթ-
մէմիլլէ սահիհ վէ մա'գուլ պիր սէպէպիմիլլ օլմա-
տողընը էօյրէնէ պիլլիլլէր :

Իգան

2. Քարմէլ իսմինտէ իքի մահալ պուլունուպ պունլարտան պի-
րիսի Փալէսթինին ճէնուպ ճիճէթինտէ վագը՝ Եհնուտա տաղլա-

ընտա խտի (1 Միւլ. 25. 1. 2) . վէ տիկէրի Պահրը սէֆիտ սահիլիխտէ վագը՝ օլուպ , պու տէրստէ զիքր օլունան վագը՝ալէրին վուզու՝ պուլտըղը մահալ խտի : Քարմէլ պիր սազ սիւսիլէսի օլուպ՝ տէնիզտէն պիր ուճու 500 վէ տիկէր ուճու 1700 գատէմ եիւքսէք վէ պիւթիւն սիւսիլէ օն իքի միլ ուզուն տըր : Գազմըն մահալլի իճթիմա՛ը զանն օլունան եէր շարգի ուճտան տէթմ միլ ուզագ օլուպ՝ օրատան հէմ տէնիզ հէմ տէ տէրունիխտէ Ախասպըն պիր սէրայը պուլունան (3 Միւլ. 21. 1) իզրա՛էլ նամ շէհրին պուլունտըղը իզրա՛էլ վատիսի կէօթիւնիւր խտի : Պա՛ալըն ՚իպատէթիինի մէ՛մլէքէ՛թէ իտխալ է՛թմէք իչիւն փէք չօզ դայրէ՛թ կէօթէրմիշ օլան Եէզապէլ մէլիքէ իհթիմալ տըր քի օ վագը՛թ մէզքիւր սէրայտա իզամէթ է՛թմէքտէ օլուպ՝ Քարմէլ տաղընտա վուզու՝ պուլան վագը՛ալէրի օրատան կէօթէ պիլիւր խտի : Սրասպար պու անէ զատար օ մահալէ ճէլ Մահարագա՝ Եանի գուրպան Սագտիմ օլունան եէր տէրլէր : Օրատա պիր գուլու պուլունուպ՝ Քիշօն տէրէսինէ Լնէն պիր եօլ տախի վար սըր . պու տէրէյէ տախի «Ել Մուզաթճա» Եանի զաթ՛լ մահալի թէսմիյէ օլունուր . իհթիմալ տըր քի Էլիյա օրատա Պա՛ալըն փէյզամպէրլէրինի գաթլ է՛թտիյի իչիւն պէօյլէ թէսմիյէ օլունմըշ տըր :

5. Իհթիմալ տըր քի անլէրին էքսէրիսի հէմ Եէհօվայա , հէմտէ Պա՛ալա ՚ուպուտիյէթ է՛թմէյէ սա՛յ էտիյօրլար խտի : Եէհօվանըն քէնտի էճտատլարընա է՛թտիյի ՚ազիմ շէյլէրի վէ հագգ Ալլահ օլտըղընա տա՛իր իպրագ է՛թմիշ օլտըղը շէհաստէթի ունուտամազլար խտի . Ֆագաթ Ախասպըն վէ անըն իշիլուզար , ամմա շէրիւր օլան զէվճէսինին թէ՛սիրինէ տախի թէնէզգիւլ է՛թմիշլէր խտի : Պիրինի պիւթիւն պիւթիւն թէրք էտիպ՝ Եալընըզ օլ պիրինէ ՚իպատէթ է՛թմէյէ զարար զըլամատըղլարընտան , պիր շէյ տէմէյէրէք զարարսըզ պիր հալտէ սիւքիւթ տուրմազա մէճպուր օլտըլար :

6. Պէյն էն նաս մա՛լիւմ օլան փէյզամպէր Եալընըզ քէնտիսի գալմըշ օլուպ՝ փէյզամպէրլէրին մէ՛մուրիյէթիինի Եալընըզ քէնտիսի իֆա է՛թմէքտէ խտիյինի անկլամթմագ իսթէր :

8. Անլէրտէն չօզլարը Էլիյանըն թէքլիֆիինին Եէթիճէսինի , պէլէր մէրագտան նաշի կէօրմէք իսթէրլէր խտի : Էյէր հագգաթաթլն մէսէլէյի հալլ է՛թմէք իսթէսէլէր խտի , քէնտիլէրին Ալլահը օլան

Եէհովանըն մամուռպամը հազգ օլտըղընը սապիթ էտէճէք իսպամլարա մալիք իտիլէր : Պէօյլէ պիր մէսէլէ իչիւն պիր զարարա կէլմէմէք մուզնի՝ իսպամլար պուռունմատըղընտան տէյիլ , անճագ կէօնիւսիւզլիւք վէ պիգայտլըզտան նէշ"էթ էտէր :

9. Էլիյա Պա'ալըն քեահինլէրինին հէփ զայրէթի պիհուտէ օլտըղընը զապմա անկլամմագ մագսէտիյլէ մէզքիւր քեահինլէրէ էլլէրինտէն կէլէնի եափմալարը իչիւն թէքմիլ ազատլըզ վէքտի . վէ հիչ պիր քիմսէնին պու թէճրիպէ մուզնի՝ տէյիլ տիր , տէյիւ շիքեայէթ էթմէյէ հազգը եօգ իտի :

10. «Փէյզամպէրլիք էթտիլէր» տէնմէքլէ վուզու՝ պուլաճագ շէյլէրի խապէր վէրտիլէր , տէմէք իսթէնիլմէյիւզ , անճագ օ տէրէճէ թահրիք օլունտըլար քի բուհլարըն թէ"սիրիյլէ սէօյլէյէն վէ իշլէյէն քիմսէլէրին հէյ"էթինէ կիրտիլէր , տէմէք իսթէնիլիւր : Սաուլ հազգընտա տախի Ալլահ թարաֆընտան քէօթիւ բուհ կէլտիյնտէ փէյզամպէրլիք էտէր իտի (Ա Միւլ. 18. 10) , տէնիլիւր . եա'նի Ալլահ թարաֆընտան զապմա խապէր կէթիրէն փէյզամպէրլէր վիսիլլիւ թահրիք օլունմըշ պիր թարզտա սէօյլէր իտի , տէմէք իսթէնիլիւր :

12. Շիմտի տախի Ալլահ էօյլէ պիր թէքլիֆի իսթի'մա վէ զապուլ էտէր՝ տէմէյէ հիչ միւնասէպէթ եօգ տըր . զիրա թա'լիմամ ը հաղիգիյէ ի իլահիյէ խուսուսընտա պու անէ զատար չօգ իսպամլար վէրիլմիշ տիր , հաթթա շիմտի էյիյանըն վազթընտա օլտըղընտան զիյատէ իսպամլար վար տըր : Լուգ. 16. 31 :

13. Իսթիհզա , խուսուսա իլզամ ը տինիյէլէրի հիլէսիզ սայլընտան ատէմլէրի իսթիհզա էթմէք նատիրէն ճա"իլ օլա պիլիւր . Լաքին մուհապպէթ վէ թամլըլըզլէ սէօյլէյիւզ զանտըրմագ շիտտէթ վէ եա իսթիհզա թարիգիյլէ սէօյլէմէքտէն չօգ զիյատէ ֆա"իտէլի օլա պիլիւր . ֆագամ պիր ատէմ մա'նասըզ վէ զապա 'ատամ ու էֆքեարը իսթիհզա էթմէյի միւնասիպ սայար իսէ , պունու էօյլէ պիր թարզտա էթմէլի տիր քի մէզքիւր 'ատամ ու էֆքեարը զապուլ վէ անլէրէ իման էտէն ատէմլէրի տէյիլ , անճագ զապուլ օլունան մա'նասըզ վէ զապա 'ատամ ու էֆքեարը իսթիհզա էթտիյի անկլաշըլսըն :

Բապպըն փէյլամպէրի: 3 Միւլ. 18. 30—46:

56—59 այեթներէ եզպէր էյէ:

Այեթն է +երեֆ. Վէ պիւթիւն դավմ պունու կէօրիւնճէ, երւզէրի իւզէրի աիւշիւպ՝ Ալլահ եէհօվա տըր, Ալլահ եէհօվա տըր՝ տէտիէր: 5 Միւլ. 18. 59:

Հաֆլա իլինթէ օթունաճաֆ այեթներ:

Սամուէլին իսրայէլ գավմընա օլան քէլամը. 1 Միւլ. 12. 1—25: Սլլահըն եաննադտա օլան չալլաա Մուսայա կէօրիւնմէսի. Խուր. 5. 1—10: Գավմըն թագտիմէսինի դապուլ էթալիյնէ՝ ալամէթ օլմոգ իւզրէ Ալլահըն աթէչլէ իսթիճապէթ էթմէսի. Լավ. 9. 15—24: Սիւլէյմանըն՝ ալրզ էթտիյի զէպիհէ վէ մուհրադալարըն դապուլ օլունտըզընա աթէչլէ շէհատէթ էտիլտիյի. 2 Թէվ. 7. 1—7: Պաշգալարը փութփէրէսթլլիյէ տա՝վէթ վէ ճէլա էտէն քիմէնին շէրի՝աթ ը Մուսավլիյէ մուճիպիւնճէ դաթլը վաճիսլ օլտըզը. Թէս. 15. 1—18: Իսլն իւլ ինսանըն ատէօլէրի հէլաք էթմէք իչիւն տէյիլ, անճազ իսլլաս էթմէք իչիւն կէլտիյի. Լուգ. 9. 46—62:

Սո՛ւլներ

1. Մուհրադայը թագտիմ էթմէք իչիւն սըրա էլիյայա կէլտիյինտէ եանընա քիմէրի՞ չալլըրուր:

2. Մուհրադա մէզպահընը նա՞րլթէտարիք էթտի:

3. Օն իքի թաշ սէչտիլմէքտէ՝ աճէպա նէ՞ մա՛նա օլա պիլիր:

4. Էլիյանըն հարէքէթի Պա'ալըն մէ' մուրլարընըն հարէքէթլէրինտէն նէ° ճիհէթլէ ֆէրգլի խաի, վէ պու ֆէրգ նա՞սըլ թէֆսիր օլունա պիլիր:

5. Օրատա պուլունան ճէմա'աթըն ֆիքրինտէ վէսվէսէյէ պիր եէր պրագմամագ իչիւն էլլյա նէ° ետփաը:

6. Կիւնիւն հանիը սա'աթընտա տու'այա պաշլատը: Պագ Ա'մու. 5. 1:

7. Ալլահա նէ° խալէր վէրտի: Պագ Խուր. 5. 6:

8. Գաւմըն խաթրընա կէթիրմէք խթէտլյի շէյ նէ° խաի:

9. Քէնտի նէֆսի իչիւն Ալլահտան նէ° տիլէտի: Ա. յէթ 56: Գաւմ իչիւն նէ° տիլէտի:

10. Նէթիճէտի նէ° օլտու, վէ անըն գաւմ իւզէրինէ օլան թէ' էտիրի նա՞սըլ խաի:

11. Էլլյա Պա'ալըն փէյղամպէրլէրի հագգընտա նէ° էմր էթաի:

12. Մուսա եալանճը փէյղամպէրլէր խուսուսընտա նէ° էմր էթմիշ խաի: Թէս. 15. 15:

13. Օլ էմրի շիմտի տաիտի իճրա էթմէք ճա'լը մի տիր:

14. Էլլյա Ախապա նէ° մէսէրրէթ պախշ խապէր վէրտի:

15. Էլլյա պիզ զաթ նէ° ետփաը: Ա. յէթ 42:

16. Քէնտի տու'ասընը Ալլահըն գապուլ էտէ. ճէյինէ տա'իր օլան խան ու ի'թիզատընը նա՞սըլ խարազ էթաի:

17. Պուընն նէթիճէտի նէ° օլտու:

18. Չօճուգլար, հէմ տաիտի սինն ի պուլուզէ վասըլ օլանլար պու հիքեայէ օլունան վագը'ալէր-

տէ Էլիյանըն հարաքէթինտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիբլէր :
 Ճէլապ . Խասիմլէր իլէ պիլէ իսթիգամէթ իւզրէ
 հարէքէթ էթմէք , քէզպիք քէլամ վէ 'ամէլ իլէ
 Ալլահա իման վէ ի'թիմատ իպրապ էթմէք , հէմ
 տախի տու'անըզըն ճէվապը չօգ վագըթ կէճիքսէ
 պիլէ տու'ատա տէվամ էթմէք վաճիպ օլաըզընը
 էօյրէնէ պիլիբլէր :

Իլահ

1. Էլիյա Պա'ալըն փէյլամպէրլէրինի տա'վէթ էթմէտի . ին-
 թիմալ տըր քի անլէր պինուտէ եերէ ֆէրեստ էտէրէք քէնտի
 իլահլարընա նիյազ էթմէյէ տէվամ էթմէքտէ իտիլէր :

3. Միւնթէխապ պիր միլլէթ օլան Իսրայէլին օն իքի սըպ-
 լարընըն նէսլէրի օլտըզլարընը վէ իքի սըպթտան ալըլմալա-
 բը յէ պէօյիք վէ ֆէնա խամա ու կիւնահը իրթիքեսապ էթտիք-
 լէրինի անլէրէ տէր խամըր էթտիրմէք իսթէր իտի : Էլիյանըն
 թա'միր էթտիյի մէզպահ ինթիմալէն փէք էսքի վագըթլարտա
 էճտատտան պիրիինն էլիյէ ինշա օլունմը իտի :

7. Էլիյանըն քէնտի տու'ասընտա իսթի'մալ էթտիյի իամլէր Ալ-
 լահ Թա'ալանըն եանան չալը իչինտէն Մուսա իլէ միւքեսալէմէ
 էթտիյի վագըթ քէնտի հագընտա իսթի'մալ էթտիյի իամլէր տիր :
 Էլիյա մէզքիւր իամլէրի իսթի'մալ էտէրէք , վէ մուհրագայը ազ-
 շամ գուրպանընն թագտիմի իչիւն Թա'եին օլունան վագըթտա
 թագտիմ էլլէյէրէք գալմըն խամըրնա քէնտիլէրին Ալլահը Բապ-
 պը կէթիրմէք վէ զալպլէրինի անըն 'իպատէթ ու խըտմէթինէ
 ճէլպ էթմէք իսթէր իտի :

13. Ալլահ գատիմ Եէհուտիլէրին միւլքճէ վէ ախլագնա օլան
 ումուրընըն Ամիրի վէ Բապպը օլտըզընտան Պա'ալըն մէ'մուրլա-
 բընըն՝ զավմը հագը Ալլահըն 'իպատէթինտէն ալարթմապա չալըճ-
 մալարը մէմլէքէթին հիւքիւմէթ ի մէշրու'էսի 'ալէյնինտէ մահգա
 պիր ֆիմնէ ու ֆէսատ օլմաղլէ օ կիպի ֆի'լլէրին միւթէճասիր-
 լէրի գամլէ միւսթահագը սալըլըր իտի : Շիմտի իսէ պու ուսուլ
 եա'նի Ալլահըն ինսանը պիր միւլքի հիւքմտար վէ ամիր կիպի
 իտարէ էթմէսի եէրինէ մու'այէն հիւքիւմէթ ի միւլքիյէլիր Թա'-

եին օլունմըլ տըր , ֆագամ Ալլահ սոզլուտան սոզլույա քէնտի
 'աւէյհինտէ իշէնիլէն խաթալարա վահիպ օլան ճէզայը վէրմէք
 իշին մէզքիւր հիւքիւմէթլէրէ սէլահիլէթ վէրմէմիշ տիւր : Պու
 կիպի խաթալար էհալինին ասայիշինի իխլալ վէ գարըշգլըլս
 սէպէպ օլմասըզմա հիւքիւմէթ ի միւլքիյէլէրին միւտախէլէ էթ-
 մէյէ սէլահիլէթլէրի եօգ տըր :

ՕԹՈՒՁ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՏԵՐՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 23

Էլլյա Հօրէպտէ : 3 Միւլ. 19. 1—18 :

11—15 այեթլէրէ եշտեր էյլէ :

Այեթ է Կերեթ . վէ զէլզէլէտէն սօնկրա աթէշ օլ-
 տու , ամմա Րապուպ աթէշտէ տէյլ խտի . վէ աթէշ-
 տէն սօնկրա խաֆիֆ վէ լաթիֆ պիր ավազ օլտու :
 3 Միւլ. 19. 12 :

Հաֆնա էլէնպէ օթունաճաֆ այեթլէր :

Պէնի իսրայէլին սէօյլէնմէսի իւզէրինէ Մուսա-
 նըն ֆիւթուր կէթիրմէսի . 'Աա . 11. 1—15 : Բէն-
 տի էօլիւմիւնիւ արզուլէտիյի իշին Եունուսըն թա'-
 գիր օլունմասը . Եուն . 4. 1—11 : Ալլահըն Հօրէպտէ
 պէնի իսրայէլէ զազապէ կէլէրէք չատըրըն օրտու
 խարիճինաէ գուրուլմասընը էմր էթմէսի . Խուր .
 55. 1—11 : Ալլահըն խամինին նէշր օլունմասը . Խուր .
 54. 1—14 : Պէնի իսրայէլ սայըտա ազ գալտը խտ
 տէ , Ալլահըն քէնտի գաւմընը ըէտտ էթմէտիյի .
 Րօմ . 11. 1—8 : Թէյմանի էլիֆազըն կէօրտիւյիւ
 վահի . էյ . 4. 12—21 : Քրիստոսըն խըտմէթի միւ-
 լայիմ վէ լաթիֆ օլտըղը . Իչա' . 42. 1—12 :

Ս—"ալէր

1 . Պա'ալըն վիշլամպէրէրինի էլլյանըն գաթլ

էթտիյինի Եէզապէլ իշիթտիյինատէ, անա նէ՞ խապէր կէօնտէրտի:

2. Էլլյա պու խապէրի իշիթտիյինատէ նէ՞ Եափտը:

3. Գօրգուսընը նէ՞ Եօլ իլէ կէօսթէրտի: Ա. յէթ 4:

4. « Պէն էճտատըմտան էյի տէյիլ լոմ » քէլամը յէ նէ՞ տէմէք իսթէտի:

5. Էլլյանըն Փիրար էթտիյի Պիրչէպա՛ Եէհուտա մէմէքէթինտէ վազը՛ պիր շէհր օլմաղլէ Եէհուտա մէլլի Եէզապէլին ինթիգամընտան քէնտինի վիգայէ Ետէճէյինէ Էլլյա էմնիյէթ էտէ՞մէզ մի խտի:

6. Էլլյա հանկը ուզագ տաղա դատար Փիրար էթտի. վէ պու Եօլճուլըզը նէ՞ դատար վազըթ սիւրտի:

7. Մէզքիւր տաղըն գուրպինտէ վուգու՛ պուլան շէյլէրտէն պիր գաչընը զիքը էթ: Խուր. 3. 1—6: 18. 1—6: Թէս. 9. 8—11:

8. Բապսըն « Պուրատա նէ՞ իշին վար » սու՛ալընա Էլլյա նէ՞ ճէվապ վէրտի:

9. Վէրտիյի ճէվապըն հանկը դըսմը տօղրու, վէ հանկը դըսմը միւպալաղալը խտի: Ա. յէթ 18:

10. Ալլահ շէտիա ըիւզկեար վէ գէլգէլէ վէ աթէշ վէ լաթիֆ պիր ավաղլէ կէչմէսլլլէ Էլլյայա էօյրէթմէք իսթէտիյի տէրս նէ՞ զանն օլունա պիլիր:

11. Պէրրիյէտէ կիզլէնմէտէն խտէ, նէ՞ ճինս իշին իճրասը անա իհալէ օլունտու: Ա. յաթ 15—17:

12. Անա նէ՞ կիպի պա՛խ ի մէսէրրէթ ու ճէսարէթ օլան էմնիյէթ վէրիլտի:

13. Ալլահըն էն շէճա՛աթլը գուլարը իւզէրինէ պիլէ գօրգուսըն իլգա էթտիյի թէ՛սը խուսու-

սընտա էլլյա հիքեայէօինին սու գըսօընտան նէ՞
էօյրէնիրիզ:

14. Պիր առէմ նէ՞ տուչիւնէրէք գօրգույա գար-
չը գօյուպ անը եէնէ պիլիր: էլլյա նէ՞ տուչիւնէ-
րէք քէնաի գօրգուսընը եէնէ պիլիր իտի:

15. Չօճուգլար, հէմ տաիի սաչգալար սու
տէրատէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրէր:

Ճէլապ. Ալլահ քէնտինին գօրգազ գուլարընա
սապր իլէ մու'ամէլէ էթտայլինի, վէ սու գուլարըն
քէնտի քէնտիլէրինի գայըրա պիլտիքլէրինտէն պի-
յատէ Ալլահըն անլէրի գայըրտըղընը, վէ ֆիւ-
թուրը մուճիպ օլան շէյլէրին մէլէքիւթ Ուլլահ
խուսուսընտա պիլի իւմիտսիպլիյէ տուչիւրմէմէք,
վէ մէլէքիւթ ի մէգքիւրէ իչիւն արթըզ ետաիաճագ
պիր շէյ գալմատը տէյիւ գանն էթմէմէք վաճիպ
օլտըղընը էօյրէնէ պիլիրէր:

Իզահ

1. Յէզապէլին էժտիյի եէմին, հէմ տաիի սա՞իր եէմինլէր օլ
վազըթ գուլանըլըր իտի: 3 Միւլ. 20. 10: 4 Միւլ. 6. 31:
Բա՞. 1. 17: 1 Միւլ. 3. 17 այէթլէրէ միւրաճա՞ամ օլունա:
Պու եէմինին մա՞նասը տաիի շու իտի, եա՞նի «էյէր պէն
թէհտիտ էժտիյիմ էօլիւմլէ սէնի էօլտիւրսէզ իսէմ, իլահլար
պէնի տահա ֆէնա պիր էօլիւմլէ էօլտիւրսիւնլէր:

4. «էլլիյա պիղիմ իլէ հէմհալ պիր առէմ» (Եա՞գ. 5. 17) օլ-
տըղընտան, իհժիմալ տըր քի Պա՞ալըն փէյղամպէրլէրինէ դալիպ
կէլտիյի իչիւն թէքէպպիւր էժմիշ իտի. ֆագամ օլ դալէպէնին
քէնտինի տիւչար էժտիյի մուխամարալարը կէօրէրէք զիյատէ-
սիլէ գօրգտըզտան մա՞տա զուրուր ու թէքէպպիւրիւնիւ քէմալ ի
թէվազու՞ա թէպտիլ էլլէտի. էլլիյա քէ՞նէնէհու շէօյլէ տէմէք
իսթէր իտի, պէն քէնտիմի էճտատլարըմտան տահա էյի գանն
էտէր իտիմ, Յէզապէլին մուխալէֆէթինի պիր շէյ եերինէ գօ-

մայարագ պիր իսլան ը մէզհէպէ վասըմա օլանհաղըմը իւմիտ է-տէր իտիմ . լաբին շիմտի կէօրիւյօրըմ քի պէն պաշգալարտան էյի տէյիլ իմ , իւմիտ էթտիյիւմ իշի տախի Ալլահըն պէնիմ վասըմամէ իճրա էտէճէյի պէլլի տէյիլ տիր :

5. Էլիյա Իսրայէլ մէլիյի Ախապ Եհհուտա մէլիյի Եհհօշաֆաթտան Էլիյայը թուճուպ քէնտինէ թէսլիմ էթմէսինի թալէպ էտէր տէյիլ գօրգա պիրիլ իտի . Եհհօշաֆաթ տախի օլ վագըմ Ախապ իլէ 'ագտ ը 'ահտ էթմիշ վէ անըն գըզընը քէնտի օլլու Եհհօրամա գէվճէ ալմըշ օլմալլէ պէլթի պէօլլէ պիր մամլուպը րէտտ էթմէյէճէք իտի: 3 Միւլ. 22. 4, 45: 4 Միւլ. 8. 16—18:

7. Պա՛ղըլար գանն էտէրլէր քի Հօրէպ վէ Սինա տաղլըզ օլան պիր տիյարըն ֆէրզլի իամլէրի տիր . ֆագամ պաշգալար տէրլէր քի Հօրէպ պէրլիյէ մա՛նասընտա օլարագ ասըլ օլ տիյարա իթլագ օլուճուր . Սինա իսէ տիյար ը մէզքիլուտէ պիր տաղըն իսմի տիր քի Օն էվամիր օրատա ի՞ճա օլուճտու :

10. Ալլահ ինսանա թէ՛սիր էթմէք իշիւն քէնտինին իխժիյար էթտիյի վասըմալարըն գէլզէլէ վէ րիւզկեար վէ աթէշ կիպի մուհլիք օլմալըպ , անճագ միւլայիմ ավագ միսիլլիւ լամիֆ վէ խօշ օլտըղընը էօյրէթմէք իսթէր : Էլիյա սէրմ վասըմալար իսթիմալ էթմէք իսթէր իտի . ֆագամ Ալլահ միւլայիմ վասըմալարըն թէրճին էթտիյինի վիյղամպէրէ թէֆհիմ էթմիշ տիր: Հօշ. 11. 1—4:

11. Էլիյայա տահա Բապպ իշիւն էտէճէյի պիր իշ օլտըղը , վէ Բապպըն անտէն մա՛տա պաշգա գուլլարը տախի մէվճուտ իտիյի , վէ իճրա օլուճանճագ հէր կէօնէ իշտէ անլէրին անա կարտըմ էտէճէքլէրի պէյան օլուճտու :

ՕԹՈՒՁ ՊԷՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՕՂՈՍՏՈՍ 30

Նապօթ հիքեսյէսի: 3 Միւլ. 21. 1—19:

17—19 այէլիլէի եղլէր էյլէ :

Այէլ ի գէրի. Սէն Բապպըն ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշլէմէյէ քէնտինի սաթտըն : 5 Միւլ. 21. 20:

Հոգիւն իշխարէ օգոննամոգ այեթէր :

Արագի վէ խանէ Փիրուխթը վէ Փիտիյէլէրի խուսուսուսընտա շէրի'աթ ը մուսավլլյէ . Լավ . 25 . 25—54 :
 Հէզ . 46 . 16—18 : Օն էվամիր . Խուր . 20 . 1—17 :
 Քէօթիւլիւք գաստ էտէնին քէնտի 'ալէյհնտէ էօլլում' գաստ էթտիյի . Էմն . 11 . 17—31 : Ախասպ
 Բասպըն հուզուրընտա թէվազու' էթտիյի իջիւն
 պիր միւտտէթ ճէգատան ազատ սյրաղըմասը . 5
 Միւլ . 21 . 25—29 : Ախասպըն էօլլումիւ . 3 Միւլ . 22 .
 29—40 : Եէզասլէլին էօլլումիւ . 4 Միւլ . 9 . 30—37 :

Մոգասպէտ

Եիզրա'էլ շէհրի Եիզրա'էլ վատիտինին շարգ ճի-
 հէթինտէ վէ Սամարիատան թագրիպէն 25 միլ
 մէսաֆէտէ ինչա օլունմըշ օլուպ' մէվգը'ի կիւ-
 վէլ վէ սույու պօլ խտի . տէրունինտէ 500 չէշմէ
 պուլունաըղը մէրվի տիր . 1 Միւլ . 29 . 1 այեթէ միւ-
 րաճա'աթ օլունա : Պուրատա Ախասպ քէնտիտինէ ,
 իհթիմալէն եազըն օթուրմագ իջիւն պիր սէրայ
 ինչա էթմիշ խտի . պէլքի 3 Միւլ . 22 . 39ընճը այեթ-
 տէ զիքր օլունան Փիլտիշի պէյթ տախի հէման պու
 սէրայ տըր : Եիզրա'էլտէ պիր չօգ մէլիքզատէլէր
 տախի սաքին օլուր խտի : 4 Միւլ . 10 . 11 :

Մոգասպէտ

1. Ախասպ նէ մագսէտլէ վէ նէ շարթլար իլէ
 Նասպթըն Եիզրա'էլտէ օլան պաղընը սաթըն սլ-
 մագ խթէտի :

2. Նիջիւն Նասպթ քէնտի պաղընը սաթմագ իս-
 թէմէտի :

3. Նապօթըն մուխալէֆէթի Ախապա նաճըլ թէ' - սիր էթտի :

4. Նապօթըն սաղընը ալմագ իչիւն Ախապըն շէտիտ արղուսընտա նէ⁶ կիսլի հագգսըզըզ վար խտի : Խուր. 20. 17 :

5. Եէզասէլ Ախապա նէ⁶ թէքլիֆ էթտի :

6. Նապօթը նէ⁶ եօլ իլէ գաթլ էթտիրտի :

7. Ախապ զէվճէսի Եէզասէլին իրթիքէասլ էթտիլի ճինայէթտէն խօշլանսըղընը նէ⁶ եօլ իլէ խարազ էթտի : Ա. յէթ 16 :

8. Մէլիք իլէ մէլիքէնին հարէքէթինտէ նէ⁶ Ֆէրզ վար խտի :

9. Ախապ սու հարէքէթիլլէ Օն էվամիրին հանիլ տէօրթ էմրլէրինէ գարչը իչլէմիշ օլտու :

10. Ախապ Նապօթըն սաղընը ալմագ իչիւն խոթի'մալ օլուճան չարէլէրի պէն տիւչիւնմէտիմ, անճագ մէլիքէ վէ շէհրին միւ'թէպէրանը տիւչիւնտիւ տէյէրէք թէպրիյէ ի զիմէթ էտէ պլիլ'ր մի :

11. Պու պէօյիւք կիւնահը իչիւն Ախապա թա'զիր էթմէյէ քիմ կէլտի , վէ անըն կէթիրտիլի խապէր նէ⁶ խտի :

12. Փէյղամպէրին քէլամը նաճըլ իճրա օլուճտու վէ Եէզասէլին 'ագըպէթի նէ⁶ օլտու :

13. « Բապպըն 'ինտինտէ քէթիւ օլանը իչլէմէյէ քէնտինի սաթտըն » (Ա. յաթ 20, 23) քէլամընըն մա'նասը նէ⁶ տիր :

14. Քէթիւլիւք էթմէք իչիւն քէնտինի սաթան , եա'նի հէր գանղը պիր Փանի սէֆա իչիւն քէնտինի կիւնահա էսիր էտէն ատէմ էյի պիր իւճրէթէ նա'իլ օլաճաղընը պիր վէճիլէ իւմիտ էտէ պլիլ'ր մի :

15. Կէրէք կէնճ, կէրէք իրթիյար հէր պիր կիւնահքեար նէ՞ ճինս իւճրէթէ միւնթազըր օլմալը տըր: Բօմ. 6. 23:

16. Կիւնահքեարլարըն քէնտի կիւնահլարընտան վէ անլէրին նէթիճէլէրինտէն խէլաս օլմալարը իչիւն պիր թարիդ վա՞ր մը տըր: Եուհ. 3. 16, 17:

17. Չօճուղլար հէմ տախի պաշգալար եիւրէքտէ ճա՞լիզ օլմայան արզուլէր սագլամանըն մազարրաթընս տա՞լի պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիւրէր: Ճէվադ. Եա՞դ. 1. 14, 15:

Իզահ

2. Պապատան միրաս գալմըշ արազի վէ ես խանէյի սամմագ Իսրայէլիլէրէ մէմնու՞ իտի. շայէտ շէտիտ ֆազիրիլիք սէպէպինտէն սամմաղա մէճպուր օլալար իտի, սամըլմըշըն ֆիտիյէսինի վէրէրէք միւմքին ի մէրձէպէ անլրի թէգ ազատ էթմէլի իտիլէր. ֆիտիյէլէրի վէրիլէրէր ազատ էտիլմէյէն էմլաք տախի Եօպէլ սէնէսինտէ քէնտի սահիպլէրինէ ի՞տտէ էտիլմէլի իտիլէր. Լալ. 25. 23—34: Իհմիմալ տըր քի Նապօթ մէզքիւր շէրի՞աթը խամընս կէթիրէրէք պաղընը՞ էլինտէն ֆիտիյէ իլէ խէլաս էտէմէտիյի պիր գամս սամմազլըղը շէրի՞աթը թէճափուզ էտէրէք Ալլահս գարշը կիւնահ էթմէք սայտը:

4. Միւնասիպ վասըթալարլէ մէզքիւր պաղը սամըն ալմագ իսթէմէքտէ հազգսըզլըզ եօզ իտի. լաքին պալը էլէ կէթիրմէք իչիւն օլան արզուլը Եէզապէլին թէքլիֆ էյլէտիյի ճինայէթին իճրասընս պիլէ բագի օլանագ տէրէճէյէ վարտըրմագ շէհվէթ իլէ օլան թամս՞ վէ պէօյիւք կիւնահ իտի:

6. Եէզապէլին օրուճ ի՛լան էթտիրմէտէն մագսէտի Նապօթս խնատ օլունան գապահաթըն պիւթիւն շէր իւզէրինէ Ալլահըն զազապընը կէթիրէճէք տէրէճէտէ հէյպէթլի պիր կիւնահ օլտըղընը պէյան էթմէքլէ Նապօթ՝ ալէյհինտէ ֆէնս խապէր նէշը էտէրէք ճիւզ՞ի պիր թէֆթիշտէն սօնկրա անը հիւքմ էթմէյէ էհալիինին ֆիքրինի հազըրլամագ իտի: Պէօյլէճէ նիչէ տէֆ՞ս շէրիւր ատէմլէր քէնտի շէրրլէրինի տին զայրէթի էօրթիւսիլէ սէթը էթմէ-

յէ չաւըըըըըըը : Երգրա՛նէլ միւ՛ծէպէրանընըն Եճգապէլին Ռէրլի-
ֆինի խօշնուտիյէ գապուլ է՞ծմէլէրի մէլիքէնին անլէր իւզէրինէ
պէօյիւք Թէ՛սիրի օլտըղընա, վէ գազմըն տախի Պա՛ւլա ՚իպատէծ
էտէրէք փէք պօզուլմըը պիր հալէ կէլտիքլէրինէ ՚ալամէծ տիր :

8. Մէլիք պիւծիւն պիւծիւն հազգսըզ օլտըղընը պիլտիյի պիր
շէյի քէնտի խամիտէ մէլիքէնին իճրա էծմէսինէ կիզլի վէ ալչազ
պիր եօլ իլէ րազլի օլտու, հէմ տախի օ ճինայէծին նէծիճէսինի
մէսէրլէծլէ գապուլ է՞ծտի . մէլիքէ իսէ Պա՛ւլ Ռէվապի՛ինին պի-
լէ զամիրինին Թա՛ղիր էտէճէյի պիր ճինայէծի (Ա Թիւ. 5. 24)
՚ալէնէն վէ պի փէրվա իճրա էլլէտի : Մէլիք գօրգազ վէ շէրի
իտի, մէլիքէ իսէ քէօծիւլիւք էծմէրտէ ճէսարէծլի, ինսաֆսըզ
վէ զիմնէծսիզ իտի :

13. Ախապ քէնտի հիւսն ի իրատէծիյլէ քէնտինի եարամազ
զէվճէսինէ վէ քէնտի ֆէնա խուլլարընա էսիր է՞ծտի. Ալլահըն
գուլլարը հիւրը տիր . ՚ազըլլարը, զամիրլէրի վէ միւպարէք Ալ-
լահըն քէլամը քէնտիլէրէ նէ պուշուրուլար իսէ, անը իճրա է-
տէրլէր : Շէրիլէր իսէ էսիր տիրլէր . անլէրին ֆէնա խուլլա-
րը վէ արգուլարը ՚ազլ ու զամիրլէրինին վէ Ալլահըն քէլամը-
նըն հիւքմ է՞ծտիքլէրի վէ մազարրա՞ծը օլտըզլարը հէր կիւնքի
Ռէճրիպէ իլէ իսպա՞ծ օլունմըը (Եուհ. 8. 34) օլան շէլլէրին
իճրասընա անլէրի Թահրիք էտէր • Ախապ քէնտի ֆատիտ մէլիքէ-
սինի վէ փու՞ծ քէահինլէրինի խօշնուտ է՞ծմէք իչիւն անլէրին ի-
րատէծինին իճրասընա սանքի քէնտինի սա՞ծմըը օլուպ՝ պիր տէֆ-
՚ա էսարէ՞ծ պէնտիյլէ տախի պաղլանտըղընտան սօնկրա զուր-
՞ծուլուը պուլամազ իտի :

14. Ախապ Եճգապէլին վէ քէնտի ֆէնա խուլլարընըն էսիրի
օլմաղա քէնտինի սա՞ծտը իսէ տէ, էլինէ կէչէն իւճրէ՞ծի պիր
տէֆ՝ա միւլահազա է՞ծ : Անըն իւճրէ՞ծի զամիրինին Թա՛ղիրի,
Ալլահըն զազապը, ըճզալէ՞ծլի պիր էօլիւմ վէ «Քէօծիւլիւք է՞ծ-
մէք իչիւն քէնտինի սա՞ծան» ՚իւնվանընտան պաշգա պիր շէյ տէ-
յիլ իտի :

ՕՐՈՒՉ ԱԼԹՐԵՃԸ ՏԵՐՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 6

Էլիյանըն սէմայա 'ուրուճը: 4 Միւլ. 2. 1—15:

9—11 այելներէ ետեր էյէ:

Այելի էրէօ. վէ Հանօք Ալլահ իլէ երբիւտիւ, վէ Ալլահ անը ալաըզընտան պուլունմագ խտի: Թէք. 5. 24:

Հաֆլա էլնորէ օգոնանճաֆ այելներ:

Եէհուտա մէլիյի Եէհօշաֆաթըն էյի հիւքիւմէթի. 2 Թէվ. 17. 1—15: Եէհօշաֆաթըն Ախապ իլէ ազրապալըք էթմէսի. 2 Թէվ. 18. 1—11: Միխա փէյլամպէր հիքեայէսի. 2. Թէվ. 18. 12—27: Եէհօշաֆաթըն քէնտի մէմալիքինտէ էյի պիր հիւքիւմէթ սապիթ էթմէք իչիւն զայրէթի. 2 Թէվ. 19. 1—11: Եէհօշաֆաթըն տու'ասը վէ անա վէրիլէն ճէվապ. 2 Թէվ. 20. 1—50: Էլիշա' իպն ի Շաֆաթըն Էլիյայա խալէֆ թա'եին օլունմասը. 3 Միւլ. 19 15—21:

Մոֆապրէօ

Էլիյա Հօրէպ տաղընտան 'ավտէթ էթաիքտէն սօնկրա անըն հագզընտա փէք ազ շէյ պիլիբիզ: Իհթիմալ աըր քի մէզքիւր տաղտան 'ավտէթ էթաիքտէն սօնկրա գավմըն արասընտա տահա միւլայիմ պիր եօլ իլէ իլէտի: Հօրէպ տաղընտա կէօրտիւլիւ վահի փութփէրէսթլէրի շէտիտէն թա'զիր վէ անլէր իչիւն ինթիգամ թալէպ էթմէտէն իսէ, լաթիֆ պիր թարզտա իլիթար ու նասիհաթ էթմէք տահա զիյատէ Փա'իտէլի վէ Ալլահա տաիսի տահա զիյատէ մագսուլ օլտըզընա անը իլզամ էթ-

տի: Պէլքի էլլյա օ զէմանտան ի՛թիպարէն քէնտի վազթընըն գըսմ ը ա՛զսոմընը խալէֆի թա՛եին օլունան էլլչա՛ը վէ փէյղամպէր օղուլլարընը թա՛լլիմ էթմէքլէ կէչիրտի:

Սո՛ւալէբ

1. էլլյա ՚էօմրիւնիւն խիթամընտ եազլաշարդտա նէրէյէ կիթտի, վէ քի՛մ իլէ պէրապէր կիթտի:

2. Մուխթէլիֆ մահալլէրտէ պուլունան փէյղամպէր օղուլլարընըն էլլյա փէյղամպէրին ՚էօմրիւ խիթամ պուլմագ իւզրէ օլտըղընա տա՛իբ խապէր ալտըզլարընա նէ՞ իսպաթ վար: Այաթ 3, 5:

3. Իհթիխալէն նէ՞ սէպէպէ մէպնի էլլյա էլլչա՛ը էվվէլա Պէյթէլտէ վէ սօնկրա էրիհատա թէրք էթմէյէ չալըշար:

4. էլլյա իլէ էլլչա՛ իրտանա վասըլ օլտըզլարընտա նէ՞ վուգու՛ պուլտու:

5. էլլյա իլէ պէրապէր իրտանտան կէչտիքտէն սօնկրա էլլչա՛ նէ՞ թալէպ էյլէտի:

6. էլլչա՛ էլլյանըն բուհընըն իքի միսլինի թալէպ էթմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէտի:

7. էլլչա՛ա պուլ մաթլուսըլ նէ՞ շարթլէ ի՛թա օլունաճագ իտի:

8. Անլէր սէօյլէչերէք կիտէր իքէն նէ՞ վուգու՛ պուլտու:

9. էլլյա անըն եանընտան ՚ուրուճ էտէր իքէն էլլչա՛ նէ՞ Ֆէրեատ էթտի, վէ պուլնըն իլէ նէ՞ տէմէք իսթէր իտի:

10. էլլչա՛ քէնտի էլպիսէսինի իքի փարչա էթմէքլէ նէ՞ պէյան էթմէք իսթէտի:

11. էլլչա՛ իրտանտան նասըլ կէչտի:

12. Էլիյա իւ էլիշա՛ւնն արդասը սըրա կէլմիշ
օլան փէյլամպէր օղուլարը կէօրտիւքէրի շէյլէր-
տէն նէ՞ խթիխթամ էթտիլէր :

13. Էլիշա՛ւ խթիգպալ վէ եէրէ գատար անա
'արզը 'ուսուտիյէթ էտէրէք նէ՞ տէմէք խթէտիլէր :

14. Պաշգա քիմէր Էլիյա կիսլի սէմայա 'ուրուճ
էթտիլէր :

15. Հանօք իլէ Էլիյա վէ Քրիստոս սէմայա 'ու-
րուճ էթտիքտէն սօնկրա ճէսէտլէրի նէ՞ օլտու տէ-
յիւ թահմին էտէ պիլիր իլ :

16. Գըյամէթ իւլ էմվաթ վուգու՛ընտա տիւն-
եատա սաղ պուլունանլարըն ճէսէտլէրի նէ՞ օլա-
ճադ : 1 Գօր. 13. 31 — 54 :

17. Հէր քէս Էլիյանըն սիյրէթ ու մէ՛ մուրիյէ-
թիւնտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիր :

Ճէվալ. Ալլահըն քէնտի սատըգ գուլարընը տիւշ-
մէնլէրինին հիլէլէրինտէն գուրթարըպ էնճամ ան-
լէրի քէնտի սէմավի մէլէքիւթիւնէ գապուլ էտէ-
ճէյինի էօյրէնէ պիլիրլէր :

Իգահ

3. 'Էօմրիւնին սօն սա՛ամլարընտա Ալլահ իլէ մուսահէպէթ
էթմէք իչիւն եալընըգ օլմագ իսթէր իտի :

6. Պիր ատէմ վէֆամ էթտիքտէ պէօյիւք օղլընըն իքի հիսսէ
պլմասը Իսրայէլիլէր արասընտա 'ատէթ իտի : Թէս. 21. 17.
Էլիշա՛ Էլիյանըն փէյլամպէրանէ գուվէթիւնտէն փէյլամպէր օ-
ղուլարընա իսպպէթ էտէճէք հիսսէտէն քէնտիսինէ իքի միսլինին
խասպէթ Էթմէսիլէ Էլիյանըն բուհանիճէ իլք օղլու Ստըլմասը-
նը վէ անա խալէֆ օլմագ իչիւն լազըմ օլան խասսիյէթէ մալիք
օլմասընը արգու էտէր իտի : Անըն մամլուպը գապուլ օլունտը-
զը տախի Էլիյանըն 'ուրուճընտան սօնկրա 'ավտէթ էթտիյի վա-
զըմ Իրտան սուլարընըն անըն էօնիւնտէ իքի Սարաֆա այրըլմա-
սըյլէ մա՛լիւմ օլտու :

9. Էլիշա՛ պեօյլէ ֆերեստ էտէրէք Էլիյանըն մուֆարագամըյլէ պէնի Իսրայէլին՝ արսպալար իլէ աթլարտան տահա զըյմէթլի օլան մէշնուր համիլէրինտէն մահրուս գալտըզլարը իչիւն հիսս էթտիյի քէտէրի պէյան էթմէք խթէտի:

13. Պու եօլ իլէ Էլիշա՛ը Էլիյանըն եէրինէ միւրշիտ վէ մու-
'ալլիմ աէյիւ գապուլ էթտիքլէրինի իպրագ էթմէք խթէտիլէր :

ՕԹՈՒՋ ԵՔՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 13

Շունամիյէնին օղլու : 4 Միւլ. 4. 18—37 :

52—55 այէլլէրէ էշէր էյլէ :

Այէլ է էրէֆ. Գըյամէթ վէ հայաթ պէն իմ պանա խան էտէն ֆէյթ օլսա պիլէ, հայաթտա օլաճագ տըր : Եուհ. 11. 25 :

Հաֆլա իլինդէ օթունաճաթ այէլլէր :

Պիր տուլ գարընըն եազընըն 'աճա' իպ թարզլէ չօղալմասը. 4 Միւլ. 4. 1—7 : Էլիշա՛ միւթէպէր պիր Շունամիյէնին խանէսինտէ միւսաֆիր. 4 Միւլ. 4. 8—17 : Էլիյանըն Սարէֆթատա պիր տուլ գարընըն օղլընը տիրիլթմէսի. 3 Միւլ. 17. 17—24 : Քրիստոսըն պիր ա՛մանըն կէօզիւնիւ աշմասը. Եուհ. 9. 1—15 : Քրիստոսըն Լա՛զարը էմիլթտան իհես էթմէսի. Եուհ. 11. 17—44 : Փալլօսըն թրօսատա պիր կէնճի տիրիլթմէսի. Ս՛մալ. 20. 7—12 :

Սո՛ւլլէր

1. Էլիյա վագըթ վագըթ հանկը մահալլէրի զի-
յարէթ էտէր խոի : 4 Միւլ. 2. 18, 25, 25 : 4. 8, 25, 58 :

2. Շունամա կիթտլյինտէ քիմլն խանէսինտէ միւսաֆիր օլուր իտի: Պապ 4. 8:

3. Պու գատընըն օղըննա նէ՞ վուգու՝ պուլտու: Ա. յտթ 18—20:

4. Վալիտէսի էօլլենիւն ճէսէտինի նէ՞ եափտը:

5. Մէրգումէ նէ՞րէյէ կիթտի, վէ նաօրլ կիթտի:

6. Պու գատընըն զէվճի մէրգումէնին օ կիւն կիթմէք խթէտլյինէ նի՞չիւն թէ՛աճճիւպ էթտի: Ա. յտթ 23:

7. Մէրգումէ Ալլահ ատէմինին եանընա կէլտի- յինտէ նէ՞ եափտը, վէ չօճուղըն վէֆաթընը անա նէ՞ եօլ իլէ պիլտիրտի:

8. Էլիչա՝ էվվէլա նէ՞ եափտը, վէ իհթիւմալէն անըն մէրամը նէ՞ իտի:

9. Չօճուղըն վալիտէսի պունա գանի՝ օլտու մը: Ա. յտթ 30:

10. Ճիհազի նէ՞ եափտը, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլ- տու:

11. Էլիչա՝ նէ՞ եափտը, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլ- տու:

12. Էլիչա՛ըն տու՛ասը՞ մը, եօգսա ճէսէտին իւ- զէրինտէ եաթմասը՞ մը չօճուղըն տիրիլմէսինէ տա- հա զիյատէ միւ՛էսսիր վասըթա օլտու:

13. Օ վագը՛ատտան սօնկրա մէզքիւր Շունամլյէ հագգընտա նէ՞ մա՛լիւմաթըմըզ վար տըր: 4 Միւլ 8. 1—6:

14. Շունամլյէնին Էլիչա՛ա կէօսթէրտլի միւսա- ֆիրփէրվէրլիքտէն նէ՞ էօյրէնիրիզ: ՚Իար. 15. 2:

15. Պու վագը՛ատտան տու՛անըն միւ՛էսսիր օլ- մասընա տա՛իր նէ՞ էօյրէնիրիզ:

16. Չօճուգլար հէմ տախի պաշգալար 'էօմր ու սըհհաթըն վիգայեսի իչիւն քիմէ՞ ի'թիմատ էթմէ-լի տիրէր :

17. Եալընըզ քիմ էմվաթտան իհեա իլէ պիզէ հայաթը էպէտլյէ վէրէ պիլիր :

Իղահ

1. Փէյղամպեր օլուլլարը բիւշիւք բիւշիւք գիւմրէլէր օլարագ ձիւնալ , էրիհա , Պէյթէլտէ վէ իհթիմալէն Գարմէլ տաղընտա տախի (4 Միւլ . 2. 1, 3, 5) սաքին օլմալարըլլէ , էլիշա՝ տախի վագըթ վագըթ պու եէրլէրի զիյարէթ էտիպ անլէրէ փէյղամպէրլիք մէ՞մուրիյէթինէ տա՞իր էօյիւթ ու թա՞լիմ վէրիւր , վէ անլէր իլէ պիրլիքտէ ումուրը տինիյէ ինրասընտա պուլունուր իտի : էլիշա՝ պու էօլնուլըզլարը էսնասընտա Եիզրա՛էլ վատիսինին շարգի ճիհէթինտէ վագը՝ պիր թէփէտէ ինշա օլունմըջ օլուպ Եիզրա՛էլ շէհրինտէն պիր սա՛աթ ուզագտա պուլունան Շունամա ուզրար իտի :

6. Շունամիյէնին զէվճիհին սէօզլէրինտէն էլիշա՛ըն մու՛այյէն վագըթլարտա (Ա՛տ. 28. 9, 11. 1 Թէվ. 23. 31. Մէգ. 81. 3) Բարմէլ տաղընտա ճէմա՛աթլէ պիրլիքտէ ՚իպատէթ էթմտիյի թահմին օլունա պիլիր = Հէր նէ գատար Իսրայէլ մէմալիքինտէ փութփէրէսթլիք չօգ ինթիշար պուլմըջ իտի իսէ տէ ; չօգ քիմսէլէրին Եէհօվա օլան Ալլահա ի՛պատէթ էթմէք իչիւն կիթտիքլէրի տախի պէտիհի տիր :

8. Պէլքի էլիշա՛ չօճուղըն վալիտէսինին իւմիտինի քէնտինտէն Ալլահա չէվիրմէք իսթէր իտի :

11. Կէօրիւնիւր քի էլիշա՛ըն կիթմէյէ էվվէլա նիյէթի եօգ իտի , լարին Շունամիյէնին իզթիրապընը կէօրմէքլէ թէպտիլ ի նիյէթ էտէրէք կիթտի . պու սուրէթլէ ձիհազինին կէճնտէրլմէսի զա՞լիտ վէ սէմէրէսիզ օլտու :

ՕՅՈՒՋ ՍԵՔԻՉԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 20

Սիւրբեանի Նա՛ման: 4 Միւլ. 5. 1—16:

10—14 այելէրէ ելուեր էյլ:

Այելի է +երէօ. Պէնի ելլալ վէ գարաան սկե-
յալ օլաճաղըմ: Մէզ. 51. 7:

Հաֆնա էլնաթ օթաւաճաթ այելէր:

Սիւրիա մէլիյի Պէնհատաառն Սամարիայը մու-
հասէրէ էթմէսի. 3 Միւլ. 20. 1—12: Սիւրիա օր-
առուսընըն հէզիմէթի. 3 Միւլ. 20. 13—21: Սիւր-
եանիլէրին էրթէսի սէնէ եինէ միւնհէզիմ էտիլ-
մէլէրի իւզէրինէ մուսալէհա թալէսլ էթմէլէրի. 3
Միւլ. 20. 22—43: Ալլահըն սէֆիհ օլան շէյլէրի
ինսանլարուան հաքիյմ օլաըղը. 1 Գօր. 1. 23—
31. Ինճիլին 'աթիլէրի մէճճանէն օլաըղը. Իչա՛.
55. 1—15: Քրիստոսըն օն նէֆէր ճիւզամլըլարը
թաթհիր էթալի. Լուզ. 17. 11—19:

Մաֆաթէօ

Սիւրիա մէմալիքի Իսրայէլ մէմալիքինին շիմալ Ի
չարգիսինտէ օլուսլ՝ փայլիթախիթը տախի Շամ իտի:
Ֆիր՝օն Մըսըր մէլիքէրինին 'ուսումի իամի օլաըղը
կիպի Պէնհատաառ տախի Սիւրիա մէլիքէրինին 'ու-
սումի իամի իտի: Զանն օլուսուրքի Հատաա Սիւր-
եանիճէտէ կիւնէչին իամի օլուսլ՝ Պէնհատաա կիւ-
նէչին օղու վէ եա կիւնէչին 'ապիտի տէմէք տիր:

Սաֆալէր

1. Սիւրիա հիւքիւմէթինտէ Նա՛մանըն մէվզըրի
նէ՞ իտի:

2. Նա՛ման պու՛ մէ՛վգը՛րի նա՛սըԼ էԼէ կէ՛չիւրմիչ Ի-տի, վէ նէ՞ ՚իլէթի վար իտի:

3. ՚իլէթի՛նտէն գու՛րթուԼա պիլէ՛ճէյի եօլու ա-նա քի՛մ խապէր վէրտի:

4. Սիւ՛րիյա մէլիյի ԻսրայէԼ մէլիյինէ նէ՞ խապէր կէ՛օնտէրտի:

5. Նա՛մանըն կէթի՛րտիյի հէսիյէԼրին գըյմէթի նէ՞ գատար իտի:

6. Օլ վա՛գըթ ԻսրայէԼ մէլիյի քի՛մ իտի: 4 ՄիւԼ 3. 1:

7. Եէհօրամ Սիւ՛րիյա մէլիյինին մէքթուսընը օ-գուտըղընտա նէ՞ տէտի:

8. Էլիշա՛ Եէհօրամա նէ՞ խապէր կէ՛օնտէրտի:

9. Նա՛ման աթԼար վէ ՚արապաԼար իլէ փէյղամ-պէրին խանէսինէ կէԼտիյինտէ փէյղամպէր անը նէ՞ սուրէթլէ գապուԼ էթտի. նէ՛ եափմասընը անա էմր էյլէտի. իհթիմալէն պու՛նտան մագսէտի նէ՞ իտի:

10. Էլիշա՛ըն հարէքէթի Նա՛մանա նա՛սըԼ թէ՛ սի՛ր էթտի. վէ Նա՛ման նէ՞ տէտի:

11. Նիհայէթ փէյղամպէրին էմրինէ իթա՛աթ էթմէյէ նէ՞ եօլ իլէ իգնա՛ էտիԼտի, վէ նէթի՛ճէսի նէ՞ օլտու:

12. Պա՛տէհու Նա՛ման նէ՞ եափտը, իմանընը նա՛սըԼ իգրար էթտի, վէ Էլիշա՛ա նէ՞ միւքեաֆաթ վէրմէք իսթէտի:

13. Էլիշա՛ անըն թէքլիֆինի գապուԼ էթտի՞ մի, նի՛չիւն գապուԼ էթմէտի. պա՛տէհու փէյղամպէ-րին իըտմէթքեարը քէնտիսի իչիւն նէ՞ ալմագ իս-թէտի, վէ նէթի՛ճէսի նէ՞ օլտու: Ա, յաթ 20—27:

14. Նա՛ման քէնտիսի իջիւն նէ՞ ըուխսաթ տիլէ-տի, վէ էլիշա՛ նէ՞ ճէվապ վէրտի:

15. Էլիշա՛ Նա՛մանը սէլամէթլէ կիթմէք իջիւն սալը վէրմէքլէ իսթիգամէթ իւզրէ հարէքէթ էթ-տի՞ մի:

16. Կէնճ վէ իսթիյար, հէր քէս հա՞նկը սատէ վասըթալէրլէ 'կիւնահ ճիւզամընտան թաթհիր օլունահ պիլիր: 1. Եուհ. 1. 7, 9: Թիթ. 3. 5:

17. Չօճուգլար քիւչիւք էսիր գըզըն էօրնէյին-տէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրլէր:

Ճէվապ. Հէր հալ ու քէյֆիյէթտէ պաշգաւա-րա էյիլիք էթմէյէ ճէհտ էթմէք Ֆարզ օլտըզընը էօյրէնէ պիլիրլէր: Էյէր կիւնահքեարլարըն իտլաս-քեարընը թանըլար իտէ, անըն հազգընտա պաշ-գաւարա թաթլը վէ սատէ պիր եօլ իլէ սէօյլէյէ պիլիրլէր:

Իղահ

2. Աշուր տիյարընտա էսքի պիր Թաշ իւզէրինտէ պուլունան գույուտաթտա օլ վագըթլարտա Աշուր մէլիքլէրինտէն պիրիսի Սիւրիա հիւքիւմէթինի Թէսիիր էթմէյի գաստ էտիպ տէ մուվաֆ-ֆազ օլմատըզը հիքեայէ օլունույօր: Ձանն օլունուր քի պու պա-պըն 1 ինճի այէթինտէ զիքր օլունան խէլաս պու վագը՛այը իմա էտէր: Իհթիմալ տըր քի Նա՛մանըն ճիւզամը վիք խաֆիֆ օլուպ անճագ ճէսէտինին պիր գըսմընտա իտի (11 ինճի այէթէ մուրամո-՛աթ օլունա): Ճիւզամ՝ իլլէթի շէտիտ օլտըզընտա ճիւզամլըը խալզըն իջինտէն տըշարըյա չըգարըրլար իտի: Լավ. 13. 45, 46:

5. Իհթիմալէն 40,000 լիրատան զիյատէ իտի:

9. Փէյղամպէրին մագսէտի Նա՛մանըն իւմիտինի Ալլահա տէօն-տէրմէք իտի: Հէր գանղը պիր պէլատան գուրթուլմագ վէ Ալլա-հըն քէրէմինէ նա՛իլ օլմագ իջիւն էն էլզէմ շարթ Թէվագու՛ իլէ Ալլահա Թէվէքքիւլ էթմէք տիր:

12. Նա՛ման փէյլամսկէրին իրտանտա պիր եա իբի տէֆ՛ա տէյիլ, անճագ եէտի տէֆ՛ա եըլլանմագ խուսուսընտա օլան էմրինէ իծա՛ամ էծմէքլէ քէնտի իմանընը, վէ իրտանտան տօզրու Շամա կիծմէյիպ տէ՛արգ ը Թէշէքբիւր իչիւն Սամարիյա էլիշա՛ըն նէգտինէ գատար կէլմէսիլէ քէնտի շիւքրան ը նի՛մէծինի իպրագ էծտի : Լուգ . 17. 17, 18այէծլէրէ միւքաճա՛ամ օլունա :

15. Նա՛ման հագգ Ալլահ եալընըգ Եհօգա իտիյինէ քեամիլէն գանի՛ օլտու իսէ տէ անա վաճիպ օլան ՚իպատէծ խուսուսընտա էյիճէ մա՛լիւմամը եօգ իտի : Նա՛ման պէօյլէ պիր մա՛լիւմամը գապուլ էծմէյէ միւքճէտիր օլսա իտի պիլէ էլիշա՛ըն ա՛նա պու խուսուստա միւքէմմէլ մա՛լիւմամ վէրմէյէ վագծը օլմատը . էլիշա՛ Նա՛ման պու մատտէ իւզէրինէ քէնտիսի միւլահագա էտիպ գամիրինին վէրտիյի խապէրէ կէօրէ հարէքէծ էծսին՝ տէյիւ տիւշիւնմիւշ օլմալը տըր : Էօյլէսի զուլմէծ ՚ասըլարընտա ատէմլէր մա՛լիւմամ ը քեամիլէտէն պի խապէր պուլունտր իքէն, նիչէ շէյլէր իչիւն մա՛զուր Թուժուլուրլար իտի, ֆագամ պէօյլէսի պիր՝ասը ը միւնէվվէրտէ՛եօզր գապուլ օլունմագ :

ԹԹՈՒԶ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՏԷՐՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27

Ի Մ Թ Ի Հ Ա Ն

2 Թէվ . 11. 16, 17 այեթլէրէ եշտեր էյլէ :

Այեթ ի +երե֊ե. վէ պէնի իսրայէլ օ զէման զէլիլ օլուսլ՝ պէնի Եհհուտա էճտատլարընըն Ալլահը Բասպպա Թէվէքբիւլ էթտիքլէրի իչիւն քէսպի գուլվվէթ էթտիլէր : 2 Թէվ . 15. 18 :

Հաֆլա էլէնտէ օգուանճա֊պ այեթլէր :

Սէֆիհ չօճուգ մէլիք . 5 Միւլ . 12. 1—15 : Իսրայէլին կիւնահ իշլէմէսինէ սէպէս օլան մէլիք . 5 Միւլ . 12. 25—33 : էլլիյա փէյլամսկէրին կէօս-

Թէրտիյի շիտտէթ. 3 Միւլ. 21. 17—26; Իսրայէլի միւզթարիսլ էտէն մէլիք. 3 Միւլ. 18. 17, 18; Շունամիյէնին օլլընըն հիքեայէսի. 4 Միւլ. 4. 8—37; Ճիւզամլը Նա'մանըն շիֆաեապ օլմասը. 4 Միւլ. 5. 1—27:

Ս...ալէր

1. Պու կէչէն իւչ այլարըն տէրսլէրինտէ հիքեայէ օլլընան վազըթլարտա Եհհուտա իլէ Պէնեամին իւզէրինէ հանկը մէլիքլէր հիւքիւմէթ էտէրլէր իտի:

2. Օլ էսնատէ օն սըպթ իւզէրինէ հանկը մէլիքլէր հիւքիւմէթ էտէրլէր իտի:

3. Օլ էսնատէ հանկը փէյղամպէրլէր մէ"մուրիյէթ ի փէյղամպէրանէյի իֆա էտէրլէր իտի:

4. Էլիյանըն հէյ"էթի նաօրլ իտի: 4 Միւլ. 1. 8:

5. Էլիյա ճէլալ իլէ թէպէտտիւլի սուրէթ տաղընտա կէօրիւնտիւլիւ վազըթ նէ° մատտէ հազգընտա սէօյլէտի: Լուգ. 9. 30, 31:

6. Օն սըպթ արասընտա փութփիէրէսթլիյին սապիթ օլմասընըն նէթիճէսի նէ° օլտու:

7. Օն սըպթ հիքեայէսինին պու գըսմընտա Օն էվամիրին իքինճի էմրինին հանկը գըսմընըն իթմամընա տա"իր պիր էօրնէք կէօրիւյօրըզ:

8. Ալսապըն Սիտօնիլէր մէլիյինին գըզը Եհզապէլի թէզէվլիւճ էթմէսինին կէրէք քէնտի վէ կէրէք գաւմը իւզէրինէ նէ° թէ"սիրի օլտու:

9. Կէչէն իւչ այըն տէրսլէրինտէ Ալլահըն քէնտի գուլլարը հազգընտա օլան հըֆզ ու հիմայէսինէ տա"իր նէ° էօրնէքլէր կէօրտիւք:

10. Ֆէրուլէրին վէ միլլէթլէրին քէնտի կիւնահ-

լարը իջիւն միւճազաթ օլունմալարընա տա՛իր նէ՞
էօրնէքլէր կէօրտիւք :

11. Թամա՛ըն մուզիրր թէ՛՛էսիրաթընա տա՛իր
նէ՞ էօրնէք կէօրտիւք :

12. Ալլահըն միւթէվազը՝ գուլլարընըն նասիհա-
թըլէ մէյտանա կէլէն էյիլիքլէրէ տա՛իր նէ՞ էօր-
նէքլէր կէօրտիւք :

13. Ալլահա մագպուլ օլան՝ ուպուտիյէթէ տա՛իր
մէզքիւր տէրսլէրտէ պիզէ նէ՞ մա՛լիւմաթ վէրիլտի :

14. Ալլահըն քէնտի միւրատը՝ ալիսինի սատէ
վասըթալար իլէ իթմամ էթտիյինէ տա՛իր նէ՞ մա՛-
լիւմաթ վէրիլտի :

15. Էօրէնտիյիմիզէ կէօրէ շէրիլէր իլէ սալիհ-
լէրին էօլիւմիւ արասընտա նէ՞ Փէրզ վար տըր :
Էմն . 14. 32 :

16. Իսրայէլ գաւմիւնտան օլմայան քիմսէլէր հագ-
գընտա Ալլահըն իպրագ էթտիյի ինտան սէվիճիլիյէ
տա՛իր նէ՞ էօրնէքլէր կէօրտիւք :

Միւլուք ի րապի՝ քիթապընտան վէ փէյղամ-
պէրլէրտէն տէօրտիւնճիւ իւշ այլար
իջիւն տէրսլէր :

ԳՐԳՐԵՆՃՐ ՏԵՐՍ , ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 4

Էլիշա՛ Տօթանտա : 4 Միւլ . 6. 8—23 :

15—17 այէլէրէ Էշտէր էյլէ :

Այէլ ի ԷրէԿ . 0 տալսի՝ Գօրգմա , գիրա պիզիմ՝

իլէ օլանլար անլէր իլէ օլանլարտան չօգ տըր՝ տէ-
տի: 4 Միւլ. 6. 16:

Հաֆնա էլէնպէ սփունածոտ այելլէր:

Եսուսուֆ Տօթանտա. Թէք. 37. 12—28: Ալլա-
հըն հըֆլ ու հիւմայէսի հագգընտա Տաուտըն ի-
մանը. Մէզ. 27. 1—14: Հէզգիա մէլիյին Ալլահա
Թէվէքքիւլիւ. 2 Թէվ. 32. 1—8: 0 Թէվէքքիւ-
լիւն սէմէրէսի. 2 Թէվ. 32. 9—23: Օն իքի ալայ-
տան զիյատէ մէլէքլէրին ֆրիստոսըն էմրինէ մուն-
թազըր օլտըզլարը. Մաթ. 26. 47—56: Ալլահըն
գուլլարընըն մէլէքլէրին սիյանէթինտէ պուլուն-
տըզլարը. Մէզ. 91. 1—16: 'իպր. 1 14:

Մասնաորոշի

Սիւրիա մէլիքլէրինին քէնտի գօնչուլարը իլէ
միւսալէմէթ իւզրէ օլմալարը նատիր իտի: Միւ-
լուք ի սալիս 20 վէ 22 պապլարտա անլէրին իսրայէլ
իւզէրինէ օլան հիւճոււմէրի զիքը օլունուր: Անլէր
պա՛զէն մաղլուս օլուրլար իտի, ֆագաթ նէ մաղ-
լուպիյէթլէրի, վէ նէ մաղլուպիյէթտէն սօնկրա
իսրայէլիլէրին անլէրէ կէօսթէրտիքլէրի միւրիւվ-
վէթ, նէ տախի նա՛մանըն ճիւզամընտան շիֆա-
եապ օլմասը յէ էտիլէն էյիլիք պու իքի տէվլէթ
պէյնինտէ սուլհըն իպգասընա վասըթա օլա պիլ-
տի: Կէօրիւնիւր քի Սիւրեանիլէրին ճէնք ուսուլը
Թէք. 14. 1—16 տա զիքը օլունան տէօրթ մէլիք-
լէրին ճէնք ուսուլընա պէնկզէր իտի, եա՛նի գուվ-
վէ ի 'ազիմէ իլէ հիւճոււմ էտիպ՝ ալա պիլտիքլէրի
չէյլէրի եաղմա էթտիքտէն սօնկրա, մէմլէքէթի իս-
թիլա էթմէյէրէք 'ավտէթ էթմէք իտի: 3 Միւլ.
20. 1—3: 4 Միւլ. 5. 2:

ՍՈՒՍԼԵՐ

1. Հանկը մէլիք իսրայէլ իլէ մուհարէպէ էթտի:
2. Կիզլիճէ գուրտըըը հիլէ նէ՞ ԵՕԼ իլէ մա'լիւմ
օլտու:
3. Սիւրիա մէլիյինն ֆիքրինէ նէ՞ շիւպհէ կէլտի:
4. Օ վագըթ էլիշա՛ փէյղամպէր նէ՞րէտէ իտի:
5. Սիւրիա մէլիյի էլիշա՛ը նէ՞ ԵՕԼ իլէ թուլթմագ
իսթէտի:
6. էլիշա՛ըն խըտմէթ.քեարը անա նէ՞ խապէր
կէթիրտի. էլիշա՛ անա նէ՞ ճէվապ վէրտի:
7. էլիշա՛ նէ՞ տէմէք իսթէր իտի:
8. Տիւշմէն չօգ վէ գուվլէթլի օլտըընտա քի՛մ
քէնտինի օ տէրէճէ հալի էմնիյէթտէ սայա պիլիւր:
9. Կէօզ իլէ կէօրիւնմէզ տօսթլար վէ համիլէր
պիզէ նէ՞ Եարտըմ էտէ պիլիւրէր:
10. էլիշա՛ քէնտի խըտմէթ.քեարը իշիւն Ալլահ-
տան նէ՞ ալիլէտի, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու:
11. Գէնտինի թուլթմագա կէլէն Սիւրեանիլէր ի-
շիւն նէ՞ տիլէտի, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու:
12. էլիշա՛ օլ ատէմլէրի նէրէյէ կէօթիւրտիւ,
վէ Սամարիստա նէ՞ վագը՛ օլտու:
13. էլիշա՛ իսրայէլ մէլիյինէ նէ՞ կիպի 'ագըլանէ
պիւր թէտպիւր կէօսթէրտի, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու:
14. էլիշա՛ըն օլ ա:տէմլէրին կէօզլիլինի կէօրմէզ
էյլէմէսինի Ալլահտան րէճա էթմէսի վէ պա՛տէհու
ալտատարագ անլէրի Սամարիայա կէօթիւրմէսի
տօզրո՞ւ մը իտի:
15. Ալլահըն քէնտի գուլլարը հագգընտա օլան
հըֆզ ու հիւմայէսի վէ տիւշմէնի տօսթա թահվիլ

էթմէք խոսուսընտա պու տէրսաէն ճիւմէմիզ նէ՞
էօրէնէ պիլիւրիւ :

Ճէլադ . Մէզ . 34 . 7 : Բօմ . 12 . 20 :

Իշահ

4. Տօթան ճէնուպտան Եեզրա՛ել վատիսինէ եազըն օլուպ Սա-
մարիանըն շիմալ ճիհէթինտէ վէ Թազրիպէն 12 միլ , եա՛նի 4
սա՛ւթ մէսաֆէտէ իտի :

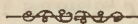
7. Գօրգմուշ օլան կէնճէ քէնտիլէրի սիյանէթ էթմէք իշիւն զէ-
մինի համիլէր վէ եա մէլէք ալալարը կէօնտէրմէյէ գատիր օլան
վէ իճապ էթտիրինտէ ֆիլհագիգէ կէօնտէրէն Ալլահը տէր խաթըր
էթտիրմէք իսթէր իտի :

8. Ալլահա գուլլըզ էտէնլէր , խոսուսա անըն մէլէքիւթիւնիւ
տիւնեանըն հէր Թարաֆընա նէշր էթմէյէ չալըշանլար : Ալլահըն
մէլէքէթիւնիւն տիւշմէնլէրի նէ գատար չօզ վէ գուվվէթլի օլսա-
լար , անըն տօսթլարը վէ եարտըմճըլարը , եա՛նի Ալլահըն սէ-
մատա վէ զէմինտէ պուլունան ճիւմէլէ սատըզ գուլլարը անլէր-
տէն տահա չօզ վէ գուվվէթլի տիր : Պիզ գամ Ալլահ քէնտի խա-
ֆի վէ ՛աճայիպ Թագտիրիյլէ սնլէրին Թարաֆընտա օլուպ՛ անլէ-
րի հըֆզ էտէր :

9. Մու՛ավէնէթին կէօրիւնիւր մէնպա՛լարը գուրուալըզտա , կէօ-
րիւնմէզ օլանլար զէմինի տօսթլարըն գուտրէթի խարիճինտէ օ-
լան պիւր Թարզ իլէ պիզի վիգայէ վէ պիզէ եարտըմ էտէ պիլիւր-
լէր : Պիզիմ իհմիյաճըմըզ իշիւն եափաճազլարը շէյլէրէ Ալլահ
Թարաֆընտան սուրէթ ի մախուսէտէ Թա՛եին վէ իրսալ օլունա-
րազ զէմինի տօսթլարտան զիյատէ պիզէ եարտըմ էտէ պիլիւր-
լէր :

14. Ալլահըն շէրի՛աթը յաշգասընը գամլ վէ եա ճէսէտիւնէ
պիր կէօնէ զարար ու զիյան իրաս էթմէյի, պիլ ֆարզ կէօզ նու-
րընտան մահրում զըլմազը հէմ տախի մու՛աշէրէթտէ քիմսէյի ալ-
տաթմազը եասազ էտէր : Պունընլէ պէրապէր ՛ալէլ ՛ումում զանն
օլունուր քիւպա՛զը հալլէր մէզքիւր շէրի՛աթտան միւսթէսնա Թու-
Թուլա պիլիւր : Մէսէլա գամիլին գամլ օլունմասը վէ սիլահըլը
պէօլիւրլէր քէմ նիյէթլէ պիր մէմլէքէթէ կիրտիքլէրինտէ հէր նէ
գատար չօզ ճան Թէլէֆ օլուր իսէ տէ անլէրէ սիլահլէ մուգավէ-

մէջ էտիլմէսի ճա՛րգ սայլըլը : Պունա պինա՛նէն պա՛զըլարըն՝
զաննընճա զուլմը մէն՝ էթմէք մագսէտիյլէ մուհարէպէճէ իմթի-
խազ օլունան թէտապիր հիլէ նէվ՛ինտէն իսէլէր տէ , մէշրու՛
սայլմալը տըր : էլիշա՛ քէնտինի թուծմագ իչիւն Սիւրիա մէլի-
յինին գուրտըլը թէտապիրի պօշա չըգարմագ նիյէթինտէ օլուպ՝ օ
ատէմէլիւն քէօր էտիլմէլէրի տաիի մուվագգամ իտի . հէմ տէ
քէնտիսի պու եօլ իլէ էսիր թուծուլան ատէմէլէր իլէ չօգ թաթլը-
լըզլէ մու՛ամէլէ էթտի : Յագամ քէնտի քէյֆիմիզճէ վէ քէնտի
մէնաֆի՛իմիզ իչիւն զուլմ վէ եա հիլէ էթմէք ճա՛րգ իմիշ՝ տէյիւ
մէզըիւր միւսթէսնա վագը՛ալէրտէն նէթիճէ չըգարմամալըլը :

ԳԸՐԳ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐԾ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11

Սամարիա տա գըլթլըգ : 4 Միւլ. 7. 1—17 :

13—17 այեխէրէ էշտեր էյէ :

Այեխ է Էրէօէ . ինսան ՚ինտինտէ միւսթին օլմայան
չէյլէր ՚ինտ Ալլահ միւսթին տիր : Լուգ . 18. 27 :

Հաֆիս էյինպէ օֆուսճաֆ այեխէր :

Ալլահըն շէրի՛աթընը թէճափուզ էտէնյէրի թէք-
տիր իչիւն մուհասէրէ վէ գըլթլըգ թէհտիտ օլուն-
տըղը . թէս . 28. 52—59 : Սամարիանըն մուհասէ-
րէսի վէ գըլթլըղ . 4 Միւլ. 6. 24—33 : էրէմիա-
նըն վագթընտա Եէրուշալիմին մուհասէրէսի . Մէր .
4. 6—20 : Եէրուշալիմին մուհասէրէսի էանասընտա
Միտգիւանըն էրէմիա իլէ օլան մու՛ամէլէսի . էր .
32. 1—5 : Ալլահըն վա՛տընըն իթմա՛մ օլունաճա-
ղընա էրէմիանըն իթիմատը . էր . 32. 6—44 : Գըլ-
լէթ ի իմանըն նէթիճէսի . ՚իպր . 3. 12—19 :

Սա՛՛ւլլէր

1. Իսրայէլիւնըն էվվէլքի տէրստէ գիբը օլու-

նան էյիլյինէ պէտէլ Սլւրեանիլէր նէ՞ էտա էթ-
տիլէր: 4 Մլւլ. 6. 24:

2. Մամարիտտա գըթլըգ նէ՞ տէրէճէ շիտտէթլի
իտի: Պապ 6. 23—29:

3. Իսրայէլ մէլլյի էլիշա՝ 'ալէյհինտէ նէ՞ թէհ-
տիտ էթտի: Պապ 6. 31:

4. Նէ՞ սէպէպաէն փէյլամպէր 'ալէյհինտէ զա-
զասլէնմիշ իտի:

5. Ալլահըն եարտըմընտան գաթ'ը իւմիտ էթտի-
յինի նմարը իպրապ էթտի: Պապ 6. 33:

6. Գաթ'ը իւմիտ էթմիշ օլան մէլլյի էլիշա՝ նէ՞
եօլ իլէ ճէսարէթլէնտիրմէք իսթէտի: Պապ 7. 1:

7. Մէլլյին զասլիթլէրինտէն պիրի էլիշա՝ա նէ՞
տէտի:

8. էլիշա՝ անա նէ՞ ճէվապ վէրտի:

9. Պա՛տէհու մէգըիւր զասլիթէ նէ՞ վազը՝ օլ-
տու:

10. Օ ագչամ գարանլըգ օլտըգտան սօնիրա շէհ-
րին գալուսընտա նէ՞ վագ'ը օլտու: Այաթ 3, 4:

11. Շէհրի մուհասէրէ էտէն օրտուտա նէ՞ վա-
զը՝ օլմուշ իտի:

12. Ճիւզամլըլար էվվէլա նէ՞ ետիտըլար, պա՛-
տէհու տիւշիւնտիւքլէրի տահա էյի շէյ նէ՞ իտի:

13. Մէլիք քէնտի գըլլէթ ի իմանընը տէֆ'ա նէ՞
եօլ իլէ իպրապ էթտի:

14. Եէհուաիլէր ճիւզամլըլարըն ըիվայէթինի
թանգիգ էթմէք մագսէտիլլէ նէ՞ ետիտըլար, վէ
նէթիճէտի նէ՞ օլտու:

15. Մամարիտ մէլլյի Ալլահ հագգընտա շիւպ-
հէլէնմէտէն վէ փէյլամպէրի 'ալէյհինտէ զազասլ-
լէնմէտէն իսէ նէ՞ ետիմալը իտի:

16. Ալլահ քէնտի վա՛տլարընը իճրա էթտիյինէ տա՛րը Եհչու՛ նէ՞ շէհատէթ էյլէտի: Եհչ. 23. 14:

17. Ալլահըն ճիւմիշ թէհտիալէրի տախի իճրա օլունաճաղընա մունթաղըր օլմալը աէյիլ մի իղ: Եհչ. 25. 15:

18. Նէ՞ սէպէպաէն ատէմիէր Ալլահ հազընտա փէք չափուք շիւպհէ էթմէյէ պաշլարլար:

19. Չօճուգլար հէմ տախի պաշգալար իարայէլ մէլլիյի իլէ անըն զասլիթինին զըլլէթ ի իմանընտան, էլիշա՛ըն ի՛թիմաա ը քեամիլինաւն Վէ ճիւզամիլըսըն սա՛րլէրին մէնֆա՛աթընը տիւշիւնմէլէրինաէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլէր:

Ճէվադ. Եա՛դ. 4. 8: Մէր. 5. 26: Մաթ. 10. 8ին ոօն ֆըզրասը:

Իլլահ

1. Սիւրեանիլէրին իարայէլ մէմէքէթինէ օլուն պու հիւճուլէրի Սիւրիա յաքերլէրինին քէնտի մէմէքէթլէրինէ յապտէթլէրինտէն պէլլի խայլի վաղըմ սօնկրա իտի. եախօտ պէլլի Սիւրիա մէլլիյի էվիլէլի մաղուպիյէթին լէքէսինաէն քէնտինի չափուք փաքլէմէք մագսէտիյլէ պու մուհարէպէյի աչտը:

2. Պիր մըսալ 12 զուրուշ զըյմէթինտէ իտի: Պա՛զըլարըն զանընճա կէօյէրճին թէրսի զուրույարագ չօզ վաղըմ գալա պիլէն պիր նէվ՛ ուֆագ ֆասուլեա իտի. ֆագաթ ախէրլէրին զանընճա տսըլ կէօյէրճին թէրսի օլուպ՛ զըմլըզ վագթընտա եէնիլէն սա՛ր պիր չօզ մէքրուհ շէլլէր միախլիւ, պու տախի զըմլըզ վագթըլարընտա եէնիլմիշ տիր: Իշ պու զըմլըղըն մուզայագա վէ գուլարը թէս. 28. 56, 57 այէթլէրինտէ զիր օլունանըն յայնէն իմմամը իտի:

4. Ինթիմալ տըր քի պու մուհասէրէ վէ զըմլըղըն շէհրին իւզերինէ կէլմէսինէ էլիշա՛ սէպէպ օլտու, վէ եախօտ միւրատ էթսէ, հիչ տէլիլ, զըմլըղը տէֆ՛ էտէ պիլիլ՛ տէլիւ տիւշիւնմէքտէ օլուպ՛ պու պէլալարըն տէֆ՛ինի էլիշա՛ վագիֆէ էտինմէյօր տէլիւ էօլքէլէնմէքտէ իտի:

5. Պա՛զըլար զանն էտէրլէր քի արթըզ մէլլիք Եհիօվայա Ռէ՛ վէքքիւլ էթմէմէյի վէ փէյլաճպէրինի գամըլ էթմէյի Ռասսիմ էթմիշ իտի:

ԳԸՐԿ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18

ԵՔՀՈՒՆՆՐՆ ՍԱԽԹԷ ՂԱՅՐԷԹԻ :

4 ՄԻՒԼ. 10. 15—31 :

28—31 այեթներէ ելլեր էյէ :

Այեթի Կերեթ . Նէ միւսարէք տիր օլ ատէմ քի շերիրէրին մէշվէրէթինտէ կէզմէզ : Մէզ . 1. 1 :

Հաթիւս էլնարէ օշունհաթ այեթներ :

ԵՔՀՈՒՆՆՐՆ ԻՍՐԱՅԷԼ ԻՒՂԷՐԻՆԷ մէլիք մէսհ օլունմասը . 4 ՄԻՒԼ. 9. 1—10 : ԵՔՀՈՒՆՆՐՆ 'ԽՈԷԱՆՐ ՎԷ ԵՍՐԱՄԻՆ ՎԷՓԱԹՐ . 4 ՄԻՒԼ. 9. 11—26 : ԵՔՀՈՒ ՎԷ ԵՔՂԱՍԿԷԼ . 4 ՄԻՒԼ. 9. 30—37 : ԱԽԱՍՍՐՆ 70 ՕՂՈՒԼԼԱՐՐ ԻԼԷ յԻԼԹԻՒՆ ԽԱՆԷՏԱՆՆՐՆ ԵՔՀՈՒՆՆՐՆ զԱԹԼԷԹՄԷՍԻ . 4 ՄԻՒԼ. 10. 1—11 : ԵՕՆԱՏԱՍ ՀԱԳԳՐՆՄԱ մա'լիւմաթ . Էր . 35. 1—19 : Հաք . 1. 16 : 4. 11, 17 : 1 Թէվ . 2. 55 : Ալլահըն միւրատընըն շերիրէրին եէտիլէ իճրա օլունմասը անլէրի թէսլիլի էթմէզ . Ա'մալ . 2. 22—36 :

Մագարիթի

Էլիյա Հօրէստէ իքէն ԵՔՀՈՒՆՆՐ ԻՍՐԱՅԷԼ ԻՒՂԷՐԻՆԷ մէլիք մէսհ էթմէսի անա էմր օլունտու իսէտէ , մա'լիւմ օլմայան սէպէսլէրտէն նաշի մէզքիւր էմրին իճրասը Էլիյա'ա թէրք օլունտու : Պէլբի էլիյա Ախասլ խանէտանընըն միւճազաթ օլունհաճաղը վազքթ տահա կէլմէմիշ խալիյինի կէօրմիւշ , վէեա մէզքիւր էմրին իճրասընը թէ'խիր էթմէք խուսուսընտա Ալլահտան սաշգա սլիր էմր ալմը իսի :

1. Եէհու նէ՞ ղէման վէ քիսի՞ն էլիյլէ վէ քիսի՞ն էմիյլէ Իսրայէլ իւզէրինէ մէլիք մէսհ օլունտու: 4 Միւլ. 4. 1—6:

2. Անա իհալէ օլունան իշ նէ՞ իտի: 4 Միւլ. 9. 7—10:

3. Մէզքիւր իշի իճրա էտէրէք Եէհունըն գաթլ էթտիյի իքի մէլիք վէ պիր մէլիքէ քիսի՞ն իտի:

4. Եէհու Ախասլըն գաճ օղլընը վէ պաշգա քիսի՞ն գաթլ էթտի:

5. Եէհու Սամարիա եօլընտա քիսի՞ն րասթ կէլաի, վէ պու ատէմ հագգընտա նէ՞ մա'լիւմաթըմըզ վար: Ա. յէթ 15: (Պու տէրոին հաֆթա իշինտէ օգունաճագ այէթլէրինէ մուրաճա'աթ օլունա:)

6. Եէհու մէզքիւր ատէմտէն՝ կէլիպ հա'նիլը շէյի կէօրմէսինի թալէպ էյլէտի,

7. Եէհունըն զայրէթի եալընըզ Ալլահ իշիւն մի իտի:

8. Եէհու նէ՞ հիլէ իլէ Պա'ալա 'իպատէթ էտէնլէրին ճիւմէսինի պիր արայա թօփլատը, վէ պունտան մագսէտի Նէ՞ իտի:

9. Մէզքիւր Պա'ալ խանէյի քիսի՞ն ինչա էթմիշ իտի: 5 Միւլ. 16. 32:

10. Փութխանէտէ Պա'ալըն թէվապի'ինտէն պաշգա քիսի՞ն պուլունմատըղընը Եէհու նաթըլ թահգիգ էթտի:

11. Փութխանէ իլէ էյվանլարընտա պուլունանլարըն ճիւմէսինին գաթլի իշիւն Եէհու նէ՞ էմի իթա էթտի:

12. ԵՒՀՈՒ Պա՛ալ ՚իպատէթինի պիւթիւնն պիւթիւնն իլղա էթմէք իչիւնն սաշգա նէ՞ եափառը :

13. ԵՒՀՈՒԿԱ՝ քէնտինէ իհալէ օլունանն իչի իճրա էթմէսինէ մուգապիլ նէ՞ վա՛տ օլունմըչ խտի, վէ պու վա՛տ նաճըլ իթմամ օլունտու : 4 Միւլ. 13. 1, 2: 14. 16: 15. 8—12:

14. ԵՒՀՈՒՆՆՆ Հարէքէթինտէ կէօրիւլէն մուհլիք գուսուր նէ՞ խտի : Ա. յաթ 29, 31:

15. Ատէմէր քէնտի զահլիրի հարէքէթլէրինէ կէօրէ մի, եօղսա գալպլէրինին միւլահապա վէ մուճիպլէրինէ՞ կէօրէ մի հիւքմ օլունմալը տըրլար : Էմն. 23. 7. իւք Փըգրատը : 1 Միւլ. 16. 7: Մաթ. 15. 19, 20:

16. Հէր ստէմ՝ ԵՒՀՈՒՆՆՆ Հարէքէթինտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիր :

Ճէվադ. Հըրսը շան ու շէօհրէթ վէ մէնաֆի՛ ի շախտլյէ իլէ օլան զայրէթ Ալլահն վէ ինսանլարըն ՚ինտինտէ քիւլլյէն գուսուրլու սայըլան սախթէ զայրէթ օլաըղընը, վէ հազիգի զայրէթ, քէնտի թալիպինի եսլընըք քէնտի շէրէֆ ու մէնաֆի՛ ինի տրամաղա տէյիլ, անճադ սատադատթլէ վէ միւլմքին օլան հէր պիր եօլ իլէ Ալլահա իըլամէթ էթմէյէ թէշվիգ էթտլյինի էօյրէնէ պիլիրլէր :

Իզահ

5. Եօնատապ ֆալէսթինին գատիմ գապիլէլէրինտէն օլան Գէյնիլէրէ (Թէք. 15. 19) մէնսուպ խտի : Մուսա Գէյնի Հօպապըն գըղընը Թէգէվիւն էթմէսիլէ Գէյնի գապիլէսինին Իսրայէլիլէր իլէ սըզը ՚ալագատը օլորագ տրալարընտա սաքին օլտըլար, վէ պա՛գէն Իսրայէլիլէր հիքեայէսինտէ տախի գիքր օլունուրլար : Գէյնի նէսլինտէն օլանլարըն էլ եէվմ Պէնի իսայար Թէսմիյէ օ-

լունարագ 'Արապիսմանտա վագը' Մէտինէ շէհրինին շիմալ ի շարգիսինտէ պուլունան տաղարտա սաքին օլտըզարը մէրվի տիր : Պունար Եէհուտի 'ատտ օլունուրլար իսէ տէ , Եէհուտիլէր իլէ ալլա' ալագալարը եօզ տըր : Իհժիմալ տըր քի Եօնատապ էյի պիրատէմ Թանրլմըշ օլտըղընտան Եէհու' անըն ըէֆագամըլէ գամլըն գաւպի քէնտիսինէ գօլայ ճէլպ օլուր տէյիւ տիւշլինտիւ :

7- Եէհու իշկիւզար վէ հարիյս ի շան ու շէօհրէժ օլան պիր ճէնքճի իտի . Պա'ալըն 'իպատէժինէ մուխալիֆ վէ Ախապ խանէտանը' ալէյիինտէ Ալլահըն էմրինի իճրա էմմէյէ հազըր իտի իսէ տէ , անըն ասըլ արգուսը քէնտի հիւքիւմէժինի սապիթ գըլմադ իտիյի աշիքեար տըր : Էյէր անըն եիրէյի Ալլահըն 'իպատէժի իշին հազիգի պիր զայրէժլէ Թուժուշմըշ օլսա իտի , Պա'ալըն 'իպատէժինէ մուխալէֆէժ էժտիյի միսիլլիւ , ալժուն պուգաղընըն 'իպատէժինէ տախի մուխալէֆէժ էտէճէք իտի : Ատէմլէր նիշէ տէֆ'ա հէր քէսէ Ալլահա իժա'ամ էտիյօրլար' տէյիւ կէօսճէրմէք իսճէրլէր իսէ տէ , կէրէք Ալլահ վէ կէրէք ինտանլար անլէրին ասըլ մուճիպ ի մէնաֆի' ի շախսիյէ վէ սախճէ օլտըղընը աշիքեար կէօրիւրլէր :

10. Ջանն օլունուր քի ՉՅնճի այէժտէ գիրք օլունան էլպիսէ մէլիք սէրայընտան ալընմըշ իտի :

11. Իհժիմալ տըր քի Պա'ալ խանէ փէք պէօյիւք պիր պինս օլուպ' իշինտէ վէ էժրաֆընտա պիր չօզ էյվան պուլունարագ չօզ ճէմա'ամ ալս պիլիբ իտի : Ջանն օլունուր քի ՉՅինճի այէժտէ գիրք օլունան «Պա'ալ խանէնին շէհրի» պին նէֆս Պա'ալըն վուժիսանէսի օլուպ' զայէժ պէօյիւք օլմասը հասէպիլլէ շէհր Թէսմիյէ օլունմըշ տըր :

13. Ալլահ Եէհույա' իժա'ամը իշին միւքեաֆամ վէրտի . ֆագամ պունընլէ Ալլահ անըն բի'ա վէ հիլէսինէ վէ ալժուն պուգաղըյա 'իպատէժէ միսա'ատէ էյլէմէսինէ բազի օլտու' տէյիւ գանն էժմէմէլլիյիգ :

ԳՐԲԳ ԻԻՉԻՆՃԻՒՆ ՏԵՐՍ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 25

Հէյքէլին թա՛միրի : 4 ՄԻԼ. 12. 1—15.

9—11 այեթներէ ելուեր էյն :

Այեթն է +երեֆ. Պանա՛ Պէյթ իւր Բապապ կիտէ—
լիմ՝ աէտիքէրինտէ շաաման օլարմ : Մէզ. 122. 1 :

Հաֆնա էլինրէ գոնմադ այեթներ :

Եէհուտա մէլիյի Ախազեանըն վէֆաթը. 2 թէվ.
22. 1—9 : Ախազեանըն օղու Եէհօաշըն խալաար
մա՛րիֆէթիյէ 6 սէնէ իխֆա էտիլտիքտէն սօնկրա
մէլիք օլմասը. 4 ՄԻԼ. 11. 1—21 : Չօճուզ մէ-
լիյին պէյիւք վալիտէսի օլան՝ Աթալեանըն գաթ-
լը. 2 թէվ. 23. 12—21 : Աթալեա հազգընտա
մա՛լիւմաթ. 2 թէվ. 22. 2—4, 10—12, 24. 7 :
Քեահին ի ա՛գամ Եէհօեատա՛ հազգընտա մա՛լիւ-
մաթ. 2 թէվ. 23. 1—11 : 24. 1—3, 15, 16 : Եէ-
հօաշըն հիւքիւմէթինին էսէֆէնկիզ խիթամը. 2
թէվ. 24. 17—27 :

Մոգարդեֆ

2 թէվ. 24. 7 տէ հէյքէլին թա՛միրինին սէ-
պէպինի կէօրիւյօրըզ : Ախապ իլէ անըն խէպիտէ
ղէվճէսի Եէզապէլին գըզը օլան՝ Աթալեա Եէհու-
տա մէլիյի Եօրամըն զէվճէսի վէ անըն օղու Ախազ-
եանըն վալիտէսի օլմաղլէ քէնաի թէ՛սիրիյէ Պա-
՛ալըն ՚խապտէթինի Եէրուշալիմէ խտիալ էթտիք-
տէն մա՛տա (2 թէվ. 22. 2—4) օղուլարընըն վա-
սըթասըյլէ Եէհօվանըն հէյքէլինի սօյուլ՝ Պա՛ա-
լըն փութխանէսինի թէճհիզ էթմիշիտի :

Սոսուկէր

1. Եկհօաչ Եկհուուա իւզերինէ մէլիք օլաղղընտա
գա՞նց Եաչընտա իտի : Ա. յէթ 1 :

2. Նէ՞ գատար վագըթ էյի հիւքիւմէթ էթտի :

3. Հէյթէլի թա՛միր էթմէք թէքլիֆի քեահինլէ՞ր
թարաֆընտան մը, Եօգոսա մէլիք թարաֆընտան մը
զուհուր էթտի : Ա. յէթ 4 :

4. Մէլիք նէ՞ թէքլիֆ էթտի : Ա. յաթ 4, 5 :

5. Իամէրիլէ զիքր օլունան իւչ ճինս վէրկի
հանկըլարը իտի : Ա. յէթ 4: Խուր. 30. 13, 14:
Լալ. 27. 2—8: Խուր. 25. 2 :

6. Քիսի՞ն վազիֆէսիլլիյինտէն նաչի հէյթէլին
թա՛միրի կէրի գալտը :

7. Մէլիք պու իշ իշիւն նէ՞ էմր էթտի :

8. Իշին իլէրի կիթմէսի վէ սգչէճէ սու"ի իս-
թի՛նալըն մէնի իշիւն Եէհօեատա՛ նէ՞ թէտուր
գուլլանտը : Ա. յաթ 7—10: 2 թէվ. 24. 9—11 ա-
յէթլէրէ մուրաճա՛աթ օլունա :

9. Ագչէնին սարֆընա քիսի՞ր նագարէթ էտէր-
լէր իտի : 2 թէվ. 24. 12 :

10. 4 Միւլ. 12. 13 տէ տէնիլէն սէօղ 2 թէվ.
24. 14 տէ տէնիլէնէ նէ՞ սուրէթլէ թէվաֆուգ է-
տէր :

11. Իշճիլլիլին սատագաթընա տա՛իր նէ՞ շէհա-
տէթ օլունմըչ տըր : Ա. յէթ 13 :

12. 2 թէվ. 24. 13 տէ թա՛միրին թէքմիլ օլմա-
սընա տա՛իր նէ՞ տէնիլմիշ տիր :

13. Պու իշ իշիւն կէօսթէրաիյի զայրէթէ մուգա-
պիլ սուրէթ ի մախսուսէտէ Եէհօեատա՛ա նի՞ ՚իզ-
զէթ էտիլտի : 2 թէվ. 24. 15, 16 :

14. Եէհօեատա՛րն վէՓաթընտան սօնկրանէ՞ վուզու՛ պուլտու : (Պու տէրսին հաֆթա իչինտէ օգունաճաղ սօն այէթլէրինէ մուրաճա՛աթ օլունա) :

15. Նի՞ջիւն հէր պիր ճէմա՛աթըն քէնտի ՚իւրատէթխանէսինի էյի պիր հալտէ սազլամաղ հէմֆարզը, հէմ իմթիյազը աըր :

16. Նէ՞ սէսկսլաչն պու մագսէա իչիւն թօլլանըլտան ազչէնին հիւսն ի սարֆը խուսուընտա էյիճէ տիւզաթ օլունմալը աըր :

17. Չօճուզլար վէ պաշգալար Եէհօեատա՛րն Եէհօաչ իւզէրինէ օլան էյի թէ՞սիրինաէն նէ՞ էօյրէնմէլի տիրէր :

Ճէվապ. Սգիլ վէ սալիհ ատէմլէրին նասիհաթընը տինկլէյիպ մուճիպինճէ հարէքէթ էթմէք կէնճէլէրէ ֆա՛լտէլի օլաըզընը էօյրէնէ պիլիրէր :

Իզան

2. Եէհօաշըն հիւքիւմէթի վէ Եէհօեատա՛րն նազարէթ ի զէմանընտա միւրթէֆէ՛ալէրտէ զէպհ էթմէք պիր զուսուր կիպի զիքր օլունույօր. նիթէքիմ պաշգա տինտար մէլիքլէրին վագթընտա տախի պու պիր զուսուր կիպի զիքր օլունույօր (3 Միւլ. 15. 14: 22. 44: 4 Միւլ. 14. 4: 15. 4, 35): Կէօրիւնիւր քի պու կիպի ՚իւպատէթ հէր նէ գատար շէր՛էն մլմնու՛ (Թէս. 12. 1—6) իտի իտէ տէ, փուժփէրէսթլիք սայըլմազ իտի : Պու նէվ՛ ՚իպատէթի քիւլլիյէն իլլա էտէն Հիզգիա մլլիք իտի : 4 Միւլ. 18. 4:

10. Միւլուք քիժապընըն միւ՛էլիֆի տէմէք իսթէր քի հէյրէլին թա՛միրի թէքմիլ օլունճըյա գատար օ մագսէտլէ թօլլանըլտան ազչէտէն պաշգա շէյէ գուլլանըլմատը, ֆագաթ թէվարիխ քիւժապը թա՛միր թէքմիլ օլաըզտան սօնկրա պազի գալտան ազչէնին նէյէ գուլլանըլաըզընը պէյան էտիյօր :

ԳԸՐԳ ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ, ՆՈՅՆՄԲԵՐ 1

Էլիշա՛ըն՝ վէճաթը: 4 Միւլ. 13. 14—25:

20, 21 այե՛նէրէ եշտեր էյէ:

Այե՛ն է +երէ՛ճ. Ձիւնքի անըն թաղտիմէլէրի հազ-
գընտա Ալլահ չհատէթ էյէտի. վէ էօլմիւշ իքէն
անըն վասըթասըլէ տահա սէօյլէյօր: 'Իպր. 11. 4:

Հաճի՛ս էյնիտէ օգոնահագ այե՛նէր:

Փէյլամպէր մէ՛՛մուրիյէթինէ տա՛վէթ օլունմուղ-
տան էվվէլ էլիշա՛ըն մէշղուլիյէթի. 3 Միւլ. 19.
19—21: էլիշա՛ էլիյանըն սէմայա 'ուրուճընտա. 4
Միւլ. 2. 1—18: էլիշա՛ըն իճրա էթտիյի միւ՛ճիզէ-
լէր. 4 Միւլ. 2. 19—22: 4. 58—44: 6. 1—7: է-
լիշա՛ վէ Եհհուտա մէլիյի Եհհօշաֆաթ. 4 Միւլ. 3
6—20: էլիշա՛ Տըմըշգտա. 4 Միւլ. 8. 7—15: Ալլա-
հըն քէնտի վա՛տընը թէզէքքիւր էթմէսի: Լուգ.
1. 67—79:

Մո֊գոգրէ՛ճ

Էլիշա՛ իօրայէլ մէլիյի Ախապըն վազթընտա լիէյ-
ղամպէր մէսհ օլունուպ՝ մէ՛՛մուրիյէթինին ֆէրա-
լիզինի տէվամ իւզրէ էվվէլա էլիյա իլէ վէ սո՛-
տէհու Խալընըզ օլարագ Ախասըն խալֆիլէրի Ա-
խազեա, Եհհօրամ, Եհհու, Եհհօպ վէ Եհհօաշըն
էյառընտա 60 սէնէ իֆա էթտիքտէն սօնկրա 80—90
սիննլէրինտէ վէֆաթ էթտի:

Մո֊ ալէր

1. Սօն խասթալըզը էսնասընտա էլիշա՛ըն Եա-
նընա քիմ կէլտի: Այէթ 14:

2. Մէլիք նէ՞ ետփորը վէ նէ՞ տէտի :

3. Էլիշա՛ մէլլիյէ նէ՞ տէտի :

4. Օգ աթմագ նէյէ՞ 'ալամէթ իտիւ Այէթ 17 :

5. Օգլարը եէրէ վուրմագ նէյէ՞ 'ալամէթ իտի :

6. Մէլիք անճագ իւչ տէՓ'ա եէրէ վուրտըղը ի-
չիւն Էլիշա՛ նէյէ՞ տարըլար :

7. Փէյղամպերին իրապարընա կէօրէ մէլլիյին վա-
զիֆէսիզլլիյինին վէ գըլլէթ ի խմանընըն նէթիճէսի
նէ՞ օլաճագ իտի :

8. Նէ՞ սէպէպտէն Քրիստոս գլյարէթ էթտիյի
մահալլէրտէ պ'զէն ազ միւ՛ճիզէ իճրա էտէր իտի :
Մաթ. 13. 58 : Մար. 6. 5, 6 :

9. Էլիշա՛ըն վէֆաթընըն էրթէսի սէնէսինտէ իս-
րայէլ տիյարընա հիւճոււմ էտէն Մուսալլէր քիւմ-
լէ՞ր իտի : Թէք. 19. 57 : Հաք. 3. 12—14 : 4 Միւլ. 5. 4—27 :

10. Անէրին հիւճոււմը կանասընտա Էլիշա՛ըն
գապրընտա նէ՞ վուգու՛ պուլտու :

11. Իհթիմալէն պու միւ՛ճիզէ նէ՞ գուվվէթ վէ
նէ՞ մագսէպէ իճրա օլուհտու :

12. Հանկը էսքի տիւլմէնլէր Եօահաղըն պիւ-
թիւն էյամընտա Իօրայէլի թագիիզ կթտիլէր : Ա-
յէթ 22 :

13. Իօրայէլլէր իլէ մէլիքլէրինին էթվար ու
հարէքէթլէրի ֆէնա իտի իսէ տէ, Ալլահ նէ՞ սէ-
պէպէ անլէրէ միւրհամէթ իպրազ էթտի :

14. ՉՅինճի այէթտէ Էլիշա՛ըն հանկը քէլամը-
նըն իթմամը գիքր օլուհուր :

15. Ալլահ հագգընտա խմանը քեամիլէ մալիք
օլմագ վէ պիզէ էարտըմ էտէճէյինէ իւմիա պիրլէ

տահա գլխատէ քէսպի ճէսարէթ էթմէք խուսու-
սընտա պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնիրիզ :

16. Զօճուգլար հէմ տախի պաշգաւար էօլիւմ
վասըթասըյլէ պիզուէն սյուըըը սալիհ ատէմէրին
քէլամ վէ էօրնէքլէրինտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիբէր :

Ճէվապ . 'իպր . 6 . 11 :

Իշահ

1. Եէհունըն 28 (4 Միւլ . 10 . 36) վէ Եօհագըն 17 (13 .
1) սէնէ հիւբմ էթտիրէրի ուզուն միւտտէթ գարֆընտա Էլիշա'ըն
խսի հիչ զիբր օլունմագ . իհիմալ տըր քի Էլիշա' , փէյղամպէր
օղուլարընա բիյասէթ վէ խօնալըգ էտէրէք վէ Եհօվայա 'ու-
պուտիյէթտէ սատըգ զալմըշ օլան ֆամիլեա վէ ճէմա'ամլարը զի-
յարէթ էյլէյէրէք քէնտի մէ՞մուրիյէթինի բանամ պիր թարգուս
լոնրա էթմէքտէ խտի : Անըն մու'տլիմի օլան Էլիյա ինթիմալէն
քէնտի վագթընըն գըսմ ը ա'գամընը թէնհա եէրլէրտէ կէչիրմիշ
իքէն , Էլիշա' խալըն արասընտա սաքին օլուր (4 Միւլ . 6 . 32) ,
վէ փէյղամպէր զիւմէլէրինի թա'լիւմ Լթտիյի կիպի , Շունամտա-
քինէ միւնասիլ էհլ ի թագվա օլան ֆամիլեալարը տախի թա'լիւմ
էտէր խտի : Պու սուրէթլէ շիւպհէսիզ անըն ուզուն 'էօմրիւ փէք
ֆա''իտէլի օլտու՝ տէնիլէ պիլիր :

2. Պէլքի Էլիշա'ըն խասթալըլը մէլիյին զանն էթմէտիյի տէ-
րէճէտէ աղըր խտի . մէլիք էհլ ի թագվա տէյիլ խտի խսէ տէ ,
փէյղամպէրին 'էօմրիւնիւն սօնընը եազըն կէօրէրէք էսէֆ Լթտի .
Իհիմալէն Էլիյանըն ինթիզալը վագթընտա Էլիշա'ըն սէօյլէտիյի
սէօզլէր քէնտիինէ խասպէր վէրիլմիշ օլմագլէ , Էլիշա' տախի Է-
լիյա միսիլիւ , մէլիք իլէ գազմըն գուզվէթլի համիսի օլտոյընա
տա''իր քէնտի էֆքեարընը պէյան էթմէք իչիւն հէման օ սէօզ-
լէրի թէքրարլատը :

3. Պէլքի մէլիյին փէյղամպէրի զիյարէթտէն մագսէտի Սիւր-
եսանիլէր 'ալէյիինտէ աչըլանճաղ մուհարէպէյէ տա''իր անըն իլէ
խսթիւարէ էթմէք խտի . փէյղամպէր տախի օ էսարա նէվ'ինտէն
օլան իշ իլէ մէլիյէ միւնասիպ նասիհամ վէ ճէսարէթ վէրմէք
խսթէր խտի : Փէյղամպէր քէնտի էլլէրինի մէլիյին էլլէրի իւզերի-

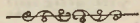
նէ զօյարագ վէ շարգ ճիհէթինէ Աֆլգէ եա'նի Իսրայէլ իլէ Սիր-
եանիլէրին մուհարէպէ էտէճէքլէրի օվայա սողրու օգ աթտըրա-
րուգ մուհարէպէտէ զաֆէրեապ օլաճաղընա տա'իր անա Ալլահ
Թարսֆընտան ճէսարէթ վէրմէք իսթէր իտի :

4. Սրբեանիլէրին Իսրայէլ մէլիյի իլէ անըն 'ասքէրի Թարս-
ֆընտան վուրուլուպ մաղլուպ օլաճաղըրընա 'ալամէթ իտի :

6. Մէլիք մուհարէպէտէ զաֆէրեապ օլաճաղը խուսուսընտա
քէնտինի Թէ'մին իջին փէյղամպէրին սէօյլէտիյի սէօզէ քեա-
միլէն իման ու ի'Թիմատ էթմէտիյիտէն փէյղամպէր զազապէ կէլ-
տի :

10. Ինթիմալ տըր քի էլիշա' գայատա օյուլմըշ պիր մաղարա-
տա , եա պիր չուգուրտա տէֆն օլունմըշ վէ գապըրն աղզընա
տախի պիր Թաշ գօնուլմըշ օլմաղլէ պու Թաշ սուհուլէթլէ գալ-
տըրըլա պիլիբ իտի :

11. Էլիշա' սաղլըղընտա միւ'ճիզէ իճրա էթտիյի սըրստա գա-
հիրի վասըթալար գուլլանմաղը 'ատէթ էտինմիշ իտի (4 Միւլ.
4. 41. 6. 6). Ֆագամ մէզքիւր վասըթալար միւ'ճիւզէ գուվ-
վէթինէ մալիք օլմայըպ , ասըլ գուվվէթ Ալլահտա իտի : Քէզա-
լիք անըն քիմիքլէրիլէ իճրա օլունան միւ'ճիզէտէ ասըլ գուվ-
վէթ քէմիքլէրտէ օլմայըպ , անճագ Ալլահտա օլտըղը աշիքեար
տըր • Միւ'ճիզէնին մագսէտինէ կէլինճէ , զանն օլունա պիլիբ քի
Ալլահ պու միւ'ճիզէ իլէ էլիշա'ը վէ անըն Թա'լիմաթընը , խու-
սուսա տիւշմէնլէրինէ գարշը Ալլահըն անլէրի սիյանէթ էտէճէ-
յինէ տա'իր վէրտիյի Թէ'մինաթը գալմըն խաթըրընա կէթիրմէք
իսթէմիշ տիր :

ԳՐԸԳ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 8

ԵՈՒՆՈՒՍ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ: ԵՈՒՆ. 1. 1—17:

4—6 այեթլէրէ էշտէր էյլէ :

Այեթ ի Կէրէֆ. Գալգ , պլէօյիւք շէհր օլան նինի-
վէյէ կիթ , վէ անըն 'ալէյհինէ նիտա էյլէ , չգիրա
անլէրին քէօթիւլիւլիւ հուզուրըմա չըգտը : ԵՈՒՆ.
1. 2:

Հօգնութիւն տրուածս արեւելքի:

Երևանու փեյզամպէր Իսրայէլ մէլլիս Եհհօաչըն օղլու Եհրօպը՝ամըն հիւքիւմէթի զէմանընտա. 4 Միւլ. 14. 23—27: Զուլմ Ալլահըն մէնֆուրը օլտըղը. Թէք. 6. 13: Մէզ. 11. 1—17: Երև. 3. 8, 9: Մուսանըն քէնտինէ իհալէ օլունան խըտմէթի գապուլ էթմէք իսթէմէտիյի. Խուր. 3. 11—13: 4. 10—17: Ալլահըն հուզուրընտան գաչմագ զայր ի միւքին օլտըղը. Մէզ. 139. 1—24: Ալլահըն տէնիզ եօլճուլըղընտա օլանլարըն համիսի օլտըղը. Մէզ. 107. 23—30: Երևանուըն իւչ կիւն պալըղըն գարնընտա գալմասը Քրիստոսըն իւչ կիւն գապըրտա գալմասընա յալամէթ օլտըղը. Մաթ 12. 38—43:

Մոգոստիկ

Երևանու քիթապը փեյզամպէր քիթապարընըն իւքէրինտէն պիրի տիր: Սմօս վէ Հօչա՝ փեյզամպէրլէր տախի սանքի օ վագթա մէնսուպ խտիլէր (Թարիխ ի Միլատտան 850—750 սէնէ էվվէլլէրի). Սմօս 1. 1: Հօչ. 1. 1: Երևանուըն մէվլիտի Զէպուլօն սըպթընըն հուտուտը տախիլինտէ (Եհչ. 19. 10, 13.) օլուպ՝ տէնիզտէն տախի ուզագ տէյիլ խտի (Թէք. 49. 13): Նինիվէ Տիճլէ (Տիգրիս) նէհրինին շարգի սահիլինտէ, հէման շիմտիքի Մուսուլըն գարըսընտա փէք էսքի պիր շէհր խտի: Թէք. 10. 11:

Մոգոստիկ

1. Երևանու քիթապար, համեկը շէհրէ վէ նէ՞ մագսէտլէ կէօնտէրիլտի: Երև. 1. 1, 2:

2. Նինիվէ նէրէտէ վէ նէ՞ իտի: Պապ 3. 3:
4. 11:
3. Եռնուս քէնտինէ էֆր օլունան մահալէ կիթմէտէն իտէ, նէրէյէ կիթմէյէ չալըչար:
4. Եօլտա նէ՞ վուգու՝ պուլտու:
5. Կէմիճիլէր գօրգուլարընտան նէ՞ եափտըլար, վէ Եռնուստան նէ՞ եափմասընը թալէպ էթտիլէր:
6. Օ ֆուրթունանըն սէպէպի Եռնուս օլտըղը նաճըլ անկլաչըլար: Այաթ 7—10:
7. Եռնուս կէմիճիլէրէ նէ՞ եափմալարընը էմր էթտի:
8. Կէմիճիլէր Եռնուսըն թէքլիֆի իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ կէօնիւլսիւզ օլտըզլարընը նաճըլ կէօսթէրտիլէր, վէ նի՞չիւն կէօնիւլսիւզ իտիլէր: Այէթ 13:
9. Նիհայէթ նէ՞ եափտըլար, վէ նէթիճէսի նէ՞ օլտու:
10. Եռնուս նէ՞ օլտու:
11. Եռնուսըն Նինիվէյէ կիթմէք իսթէմէտիյի-նին սէպէպի նէ՞ զանն օլունա պիլիր:
12. Եռնուսըն հարէքէթինտէ մէգմոււմ վէ մէմտուհ օլան նէ՞ իտի:
13. Կէմիճիլէրին հարէքէթինտէ մէմտուհ օլան նէ՞ իտի:
14. Գապահաթընը սէթր էտէն ատէմ հագգընտա նէ՞ տէնիլմիչ տիր: Էմս. 28. 13:
15. Չօճուզլար պու տէրատէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլէր:
- Ճէվադ. 'ինատ կիւնահ օլտըղընը, վէ վալիտէյ-նինէ իթա'աթ էթմէյէն 'ինատճը չօճուզ Եռնուս

միտիլիւ, քէնտի իւզէրինէ զազապ վէ զարար տա՛-
վէթ էթտիյինի, վէ մէշքիւր կէմիճիլէր կիպիթէր-
պիյէսիզ ատէմլէրին պիլէ պէօյլէ քիմսէլէրին 'ինս-
տընը հիւքմ' էթտիքլէրինի էօյրէնէ պիլիւլէր :

Իլահ

1. Եունուսըն Նինիվէյէ իրսալը Ալլահըն շէրիբ վէ փուժփէ-
րէսժ պիր թա՛րիֆէ հագգընտա օլան մէրհամէթինի կէօսժէրիբ :

2. «Նինիվէ իւշ կիւնտէ կէզիլիբ պիր շէհր» քէլամը (Եուն.
3. 3) իհժիմալ տըր քի պիր ատէմ 15—18 սա՛աժ, եա՛նի 45—
54 միլ եիւրիւյէրէք անըն էթրաֆընը տօլաշա պիլիւր՝ տէմէք տիր :
Անըն իչինտէ չօգ հալմանաժ պուլունտըղը (Պապ 4. 11) շէհրին փէք
վասի՛ օլուպ, իչինտէ հալմանլար իչիւն կէնիշ մէրա օլտըղընը
կէօսժէրիբ : Աշուր ասարը իւզէրինտէ պուլունան գուլուտաժա
աշինա օլան քիմսէլէրին զաննընճա Նինիվէ պիրիպիրինէ եագըն
օլան 3 եա 4 այլը շէհրլէրտէն 'իպարէժ օլուպ՝ ճիւմլէսի պիր
սուր իլէ մուհաժ իտի :

3. 'Ալ էլ 'ուճուճ զանն օլունուր քի Թարշիշ Իսփանխատա Ֆի-
նիգիալըլարըն պիր մուհաճիր մահալի իտի :

10. Եունուսըն 'էօմրիւ միւ՛ճիզէ իլէ հըֆօ օլունտու : Եունու-
սը եուժմագ իչիւն Ալլահըն պիր պալըզ թա՛եին էժմէսինտէն
պու խուսուս իչիւն մախսուս պիր պալըզ խալզ էթտիյի անկա-
շըլմագ : Ինսան եուտաճագ գատար պլօյիւք պալըզլար չօգ պու-
լունուր : Պօյու 75 գատէմ ուզուն վէ աղըղ 15—20 գատէմ էն-
լի պալըզլար վար սըր :

ԿԸՐԳ ԱԼԹԸՆՃՐ ՏԵՐՍ, ՆՈՅՆՄԲԵՐ 15

Եունուսըն վա՛զընըն նէթիճէսի :

Եուն. 3. 1—10 :

5 վէ 6 ալէթլէրէ եղպէր էյլէ :

Այէթ ի Կէրիճ. Նինիվէ ատէմլէրի լուպ ի ճէզատա
պու նէսլ իլէ գալըզլու 'ալէյհինէ հիւքմ՝ էտէճէք

տիր. չիւնքի անլէր Եունուսըն վա՛ղը յլէ թէ՛վպէ-
յէ կէլտիլէր. վէ իշթէ պուրատա Եունուստան տա-
հա պէօյիւյիւ վար: Լուգ. 11. 52:

Հաֆլա իլնարէ օֆոււնաֆ պէիլէր:

Եունուսըն տու՛սար վէ տու՛սարնըն նէթիճէսի.
Եուն. 2. 1—10: Եունուսըն տու՛սարնըն Տաուտըն
սէօզլէրինէ օլան միւթապագաթը. Եուն. 2. 2,
4. 7 ի Մէզ. 18. 4, 5, 6. իլէ, վէ Եուն 2. 3 իւ
Մէզ. 42. 7 իլէ, վէ Եուն 2. 2 յի Մէզ. 120. 1
իլէ թաթպիգ էթ: Եունուսըն նինիվէլիլէրէ 'ալա-
մէթ օլտըզը, Լուգ. 11. 29—36: Ալլահըն էֆ-
քեարը ինսան էֆքեարը կիպի օլմատըզը. իչա՛.
55. 6—13: Թէվպէ էտէնլէր հագգընտա Ալլահըն
մէրհամէթլի վէ քէրիմ օլտըզը. Եօնլ. 2. 12—20:
Կիւնահլարը իչիւն թէվագու՛ էտէն քիմսէլէր իլէ
Ալլահըն նասըլ մու՛ամէլէ էթտիյի. 2 թէվ. 34.
23—33:

Մոգորպէ՛

Եունուսըն տու՛սարնտա պուլուենան պիր չօգ
սէօզլէրին Մէզամիրին սէօզլէրինէ օլան միւթապա-
գաթընտան Եունուսըն մէզմուրլարը օգու՛րը վէ
անլէրի քէնտի տու՛սարընտա իսթի՛մալ էթմէյի
'ատէթ էտինմիլ օլտըզը իսթինթաճ օլունա պիլէր:

Սա՛ալէր

1. Պալըզըն գարնընտան գուրթուլտըգտան
սօնկրա Եունուսա պէ թէքրար նէ՞ իհալէ օլուն-
տու, վէ Եունուս նէ՞ եափտը:

2. Եունուսըն նինիվէյէ վէրէճէյի խապէր նէ՞
իտի:

3. Մէզքիւր խապէր Նինիվէ էհալխինէ նաճըլ թէ՛սիր էթտի:

4. Մէլիք նէ՞ եափտը:

5. Գազմա նէ՞ էմր օլունտու:

6. Չուլ կիյմէք վէ օրուճ թութմագտան պաշգա սուրէթ ի մախսուսէտէ սա՛իր նէ՞ թալէպ օլունտու:

7. Հաճնկըսը տահա մուհիմ տիր:

8. Նինիվէ էհալխինին հաճնկը 'ամէլի Ալլահա խօշ կէօրունտի:

9. Նէթիճէսի նէ՞ օլտու:

10. Պու նէթիճէ Եունուսըն խօշունա կիթտի՞ մի. Եունուս պու խուսուստա նէ՞ տէտի: Պապ 4. 1, 2:

11. Եունուս 'ագըլը գըստա վէ խօտպին վէ թիթիզ օլտըղընը նաճըլ պէյան էթտի:

12. Նաճըլ թա՛ղիր էտիլտի:

13. Ատէմէրին քէնտի կիւնահլարընըն ճէզասընտան գուրթուլուչ պուլա պիլտիքլէրի թարիզ խուսուսընտա պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրիզ:

14. Ալլահ թարաֆընտան քէնտիսինէ մուհիմ պիր իչ իհալէ օլունան պիր ատէմին հարէքեաթը սէֆիհանէսինէ տա՛իր պու տէրստէ նէ՞ էօրնէք պուլունուր:

15. Նինիվէլիլէրին հարէքէթինտէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիրիզ. վէ բուզ ի ճէզատա 'ալէյհիմիզէ գալգմամալարը իչիւն նէ՞ եափա պիլիրիզ: Լուգ. 11. 32:

16. Եունուսըն քէնտինէ իհալէ օլունան իչի իճրա էթմէք խսթէմէմէսինտէն վէ Ալլահըն Նինիվէլիլէր իլէ մու'ամէլէ էթտիյի թարպտան խօշունտ օլմամասընտան ճիւմէմիզ նէ էօյրէնէ պիլիրիզ:

ձեւապ. Անըն էյրի վէ սէֆիհանէ 'իպրէթինէ
 իմթիաալ էթմէքտէն սագընմագ, վէ Ալլահըն էմր-
 լէրինէ իթիմատը քեամիլ իլէ իթա'աթ էթմէք, վէ
 քէնտիմիզի Ալլահտան տահա 'ալիմ սայմամագ
 վաճիպ օլտըղընը էօյրէնէ պիլիրիզ:

Իշահ

1. Ծոնուսըն պիր կիւնլիւք եօյնուլըղը տօղրու պիր թարաֆա
 օլմայըպ, անճագ կէօնէկէօն թարաֆլարտա վէ շէհրին պաշլընա
 սօգազլարընտա օլտըղը իհթիմալ տըր:

2. Ծագընտա վուգու՝ պուլանագ պիր ճէզա խապէրի խտի:
 Թէվպէ շարթըյլէ 'աֆվ թէքլիֆ օլունուպ օլունմատըղը տախի
 զիքր օլունմամըշ տըր: Թէհտիտ օլունան ճէզանըն եէրինի պուլ-
 մամասընա Ծոնուսըն կիւնէնմէսինտէն զանն օլունա պիլիր քի
 Նինիվէլիլէրին թէվպէ էտէրէք պէլատան գուրթուլմալարընա
 փէյղամպէր ըագլ տէյլ խտի:

3. «Նինիվէ հիալիսի Ալլահա ինանտը» քէլամը անլէրին թէհ-
 տիտ օլունան պէլանըն ֆիլհագիգէ վուգու՝ պուլանագընա, քէ-
 զալիք Ծոնուս իհթիմալէն պիր շէյ տէմէմիշ խտի իսէ տէ, Ալ-
 անըն մէրհամէթէ կէլմէսինէ իւմիտ օլտըղընա տախի ինանտըղա-
 րընը կէօսթէրի: Նինիվէլիլէր իհթիմալէն հագգ Ալլահ հագգըն-
 տա փէք ազ շէյ պիլիլիլէր խտի. ֆագամ ազ օլան մա'լիւմամ-
 ւարըյլէ Ալլահը մէրհամէթէ կէթիրմէյէ չալըշտըլար:

6. Զուլմ լուղէթինին սուրէթ ի մախսուսէտէ զիքր օլունմա-
 սընտան անլէրին զամիրլէրինին քէնտիլէրի թա'զիր էթտիյի պաշ-
 լընա կիւնահ գուլմ, եա'նի պաշգալարըն հուգուգընը փայմալ
 էթմէք օլտըղը զանն օլունա պիլիր: Նահուլմ փէյղամպէրին պու-
 յուրտըղընա մուրանա'ամ օլունա: Նահ. 1. 1: 3. 1:

ԳԸԴԿ ԵՆՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22

Հիզգեյանըն էյի հիւքիւմէթի:

4 Միւլ. 18. 1—12:

5—7 այեթլէրի եչտեր էյէ:

Այեթի Կրթի. Վէ փետերի Տառւորն քեաֆֆէ ի
 ա՛մալընա կէօրէ Բապալըն ՚ինտինտէ տօղրու օլանը
 իճրա էլէտի: 4 Միւլ. 18. 3:

Հաֆնա էլնարէ օգոնահաֆ այեթլէր:

Եէհուտա մէլիյի Եէհօաչըն օղլու Ամասեանըն
 հիւքիւմէթի. 2 Թէվ. 23. 1—28: Եէհուտա մէ-
 լիյի ՚Ուզգիյանըն ուզոն վէ խայրլը հիւքիւմէթի.
 2 Միւլ. 26. 1—13: ՚Ուզգիյանըն կիւնահը վէ ճէ-
 զասը. 2 Թէվ. 26. 16—23: Եէհուտա մէլիյի Եօ-
 թամըն հիւքիւմէթի. 2 Թէվ. 27. 1—9: Եէհուտա
 մէլիյի Ահազ վէ անըն Սամարիա մէլիյի իլէ օլան
 պէտպալսթ մուհարէպէսի. 2 Թէվ. 28. 1—8:
 Բէնտի զարարընա օլարագ Ահազըն Աշուր մէլի-
 յինտէն իստատ տիլէմէսի. 2 Թէվ. 28. 16—27:

Մոֆարթի

Էլիշա՛ Իսրայէլ մէլիյի Եէհօաչըն վագթընտա վէ-
 Փաթ էթտիքտէն սօնկրա Իսրայէլ հիւքիւմէթի
 թալսթընա 100 սէնէ զարֆընտա ալթը մէլիք օ-
 թուրտու, վէ ճիւմէսի տէ շէրիւր, վէ իքիսի զասիւյ
 ի հիւքիւմէթ տախի իսի: Մէզքիւր միւտտէթտէ
 Իսրայէլիլէր իլէ գօնչու միլլէթլէր, խոսոսուսա Ա-
 շուրիլէր արասընտա հէման պէր գարար մուհարէ-
 պէ վար իտի: Նիհայէթ, Իսրայէլին սօն մէլիյի օ-
 լան Հօշա՛ըն կիւնլէրինտէ Աշուրիլէր պիւթիւն պիւ-
 թիւն Իսրայէլէ զալէպէ չալարագ, անլէրին էքսէ-
 ղիսինի էսիր կէօթիւրտիւլէր: 4 Միւլ. 17. 1—41:

Մո՛ալէր

1. Հիզգիյա Եէհուտա իւզէրինէ մէլիք օլտըղըն-

տա դսոյ եաշընտա իտի, վէ նէ՞ գատար վագըթ հիւքիւմէթ էթտի: Ա. յէթ 2:

2. Յիւնճիւ այէթտէ անըն հագգընտա նէ՞ տէ-նիլմիշ տիր: 2 Թէվ. 31. 20, 21 է տախի մուրա-ճա'աթ օլունա:

3. Հիզգիյա փութփերէսթլիք 'ալէյհինտէ օլան նէֆրէթինի հանկը խուսուսի 'ամէլ իլէ իպրազ էթտի: Ա. յէթ 4:

4. Մուսանըն վագթընտան գալմըշ օլուս' հիւր-մէթէն պուխուր եագըլան պագըր եըլանա Հիզ-գիյանըն վերսիյի իսմին մա'նասը նէ՞ տիր:

5. Հիզգիյա հէյքէլ վէ իչինտէ իճրա օլունան 'իպատէթ իչիւն նէ՞ եափտը: 2 Թէվ. 29:

6. Հիզգիյա քէնտի գավմընտան մա'տա իսրա-յէլին օն սըպթընըն տախի Փըսհը իճրա էթմէսի իչիւն նէ՞ թէտալիր գուլլանտը: 2 Թէվ. 30. 1—5:

7. Նէթիճէսի նէ՞ օլտու: 2 Թէվ. 30. 10—20, 25, 26:

8. Մէլիք միսիլիւ պաշգա քիսիէ՞ր պու իսլահաթ իչիւն պէօյիւք զայրէթ կէօսթէրտիլէր: 2 Թէվ. 31. 1, 5, 6:

9. Հիզգիյանըն էյի հիւքիւմէթինին անըն տէվ-լէթինին մուվաֆֆագըյէթինէ նէ՞ թէ''սիրի օլտու:

10. Հիզգիյանըն 4 իւնճիւ վէ 6 ընճը սէնէսինտէ գօնչու պուլունան իսրայէլ հիւքիւմէթինէ նէ՞ վագը' օլտու:

11. Իսրայէլ հիւքիւմէթինին խարապիյէթի նէյէ՞ համլ օլունուր: Ա. յէթ 12:

12. Իսրայէլիլէր հանկը խուսուսի կիւնահը իր-թիքեապ էթմիլէր իտի: 4 Միւլ. 17. 7—12:

13. Իսթիֆատէմիզ իշիւն թա'նին օլունան ճիսմանի վասըթաւարը աշուրը տէրէճէ մուգթագի սայմագ թէհլիքէսինէ տա'իր սագըր եըլան հիքեայէսինտէն նէ՞ էօյրէնիրիզ :

14. Պիր տինտար մէլիյին քէնտի գաւմընըն մուվաֆֆագըյէթի իշիւն գուլլանա պիլտիյի վասըթաւարտան նէ՞ էօյրէնիրիզ :

15. Էյի տույղու , վէ ուզուըն միւտտէթ պիրիպիրինտէն այրըլանլար արասընա իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմէք իշիւն հագգ տինին մալիք օլտըղը գուվլէթէ տա'իր նէ՞ էօյրէնէ պիրիզ :

Իզահ

4. «Նէխուշթան» սագըր փարչասը տէմէք տիր : Մուսանըն պէրրիյտէ եափտըղը (Ա'տ. 21. 4—9) վէ գավմըն եիւզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու սագլայըպ' մու'ախխէրէն պուխուր եագտըզլարը պագըր եըլանա Հիզգիյա պու'իամի վէրէրէք վագթը յլէ մէգքիւր եըլան պիր պէօյիւք միւ'ճիզէյէ վասըթա օլմուշ իտի իսէ տէ , անտէ ասլա պիր գուվվէթ օլմայըպ , սալթ պիր փարչա պագըր օլտըղընը գավմա անկլամմագ իսթէր իտի :

6. Ծէհուտա մէլիքլէրինտէն պա'զըլարը Իսրայէլ մէլիքլէրի իլէ ճէնք էթմիշլէր իտի , պա'զըլարը աախի անլէր իլէ մու'անէտէ էթմիշլէր իտի : Հիզգիյա պունլարըն պիրինի եափմատը . անճագ հագգ Ալլահա սատըզ գալմըշ օլուպ' անըն խըտմէթինէ ըիճ'ամ էթմէք իսթէյէն ճիւմլէ Իսրայէլիլէր իլէ տինճէ պիր 'ալագա սապիթ էթմէյէ չալըշտը :

ԳԸԲԳ ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՏԷՐՍ , ՆՈՅԵՄԲԵՐ 29

Հիզգիյանըն տու'ասընըն գապուլ օլունտըղը :
4 Միւլ . 20. 1—19 :

1—3 այեխէրէ եղտեր էլէ :

Այեխէ +երէ՛. Մուղայագա կիւնիւնտէ Բապպ սէնի միւսթէճապ գըլա : Մէզ. 20. 1 :

Հաֆնա էլիւրէ օգոսնաճափ այեխէր :

Իսրայէլ հիւքիւմէթինին խարապընտան սէքիզ սէնէ սօնկրա Աշուր մէլլի Սէնհարիպին Եհհուտա իւզէրինէ հիւճումը . 4 Միւլ. 18. 15—37 : Հիզգիյանըն քէնտի փայիթաթընը վիգայէ էթմէյէ հազըրլանմասը . 2 Թէվ. 52. 1—8 : Սէնհարիպին Հիզգիյա իլէ գազմընա հագարէթլի պիր խապէր կէօնտէրմէսի . 2 Թէվ. 22. 9—19 : Հիզգիյանըն Ալլահտան խթիմտատ էթմէսի . 4 Միւլ. 19. 14—19 : Ալլահ Թարաֆընտան կէլէն ճէվապ . 4 Միւլ. 19. 20—34 : Աշուր օրտուսընըն հէլաքը վէ Սէնհարիպին վէֆաթը . 4 Միւլ. 19. 35—37 :

Ս—"ալէր

1. Հիզգիյանըն խասթալըղը էսնասընտա Իշա'եա անա նէ՞ խապէր կէթիրտի : Այէթ 1 :

2. Պու խապէրին Հիզգիյա իւզէրինէ օլան թէ" սիրի նէ՞ խտի :

3. Հիզգիյա Ալլահտան նէ՞ տիլէտի, վէ անընլէ նէ՞ տէմէք խթէսի :

4. Հիզգիյանըն տու'ասընա ճէվապ օլմագ իւզըէ Իշա'եսանըն անա կէթիրտիյի մէսէրրէթպախը խապէր նէ՞ խտի :

5. Հիզգիյա քէնտի խասթալըղընտան նէ՞ զէման չիֆա պուլաճագ խտի, վէ անըն 'էօմրիւնէ նէ՞ գատար 'իլավէ օլուենաճագ խտի :

6. Հիզգելյա եարասընտան ինճիր վասըթասըլէ շիֆա սուլտու, տէնիլէ պիլի՞ր մի. շիֆանըն սէսէ-պի նէ՞ իտի:

7. Հիզգելյա իւշիւնճիւ կիւնտէ շիֆա սուլաճա-ղընա 'ալամէթ օլմագ իշիւն իշա'եատան նէ՞ թա-լէպ էթտի:

8. Նէ՞ 'ալամէթ վէրիլտի:

9. Շիֆաեապ օլտըգտան սօնրա Հիզգելյա նէ՞ կի-պի պիր թէչէքքիւր իլահիսի ինչատ էթտի: Իշա՛ 58. 9—20:

10. Հիզգելյա պաշգա նէ տու'ա էթտի. վէ Ալ-լահ թարաֆընտան անա վէրիլէն ճէվաս նէ՞ իտի: Էր. 26. 18, 19:

11. Հիզգելյա շիֆաեապ օլտըգտան սօնկրա Պա-պէլտէն անըն նէգտինէ քիմէ՞ր կէօնտէրիլտի, վէ անլէրին կէօնտէրիլէսինտէն մագսէա նէ՞ իտի: 2 թէվ. 52. 51:

12. Հիզգելյա Պասլէլ մէլլիինին սէֆիրլէրինի գա-սուլ էթտիլինտէ նէ՞ կիսի սէֆիհանէ իֆթիլար իպրազ էթտի:

13. Իշա'եա Հիզգելյանըն եափտըղը շէյի իշիթ-տիլինտէ փէյղամպէրանէ նէ՞ իիսպար էյլէտի, վէ պու իիսպարաթը նէ՞ վէճէլէ իթմամ օլոււնտու: 2 թէվ. 53. 10—15: Տան. 1. 1—7:

14. Հիզգելյա նէ՞ տիւշիւնէրէք միւթ էսէլլի օլ-տու: Այլթ 19:

15. Խասթալըգլարտան շիֆաեապ օլմագ իշիւն քիմէ՞ միւնթաղըր օլմալըլը: Մէզ. 105. 1—5:

16. Եա'գուպ րէսուլ խասթալարա նէ՞ նասիհաթ վէրի: Եա'գ. 5. 14, 15:

17. Զօճուգլար, հէմ՝ տախի պաշպալար հէր
գանդը պիր մուզայագա վագթընտա քիմէ՞ միւ-
րաճա՛աթ էթմէլի տիրլէր :

Ճէվապ. 'իսպ. 4. 15, 16 :

Ի պահ

3. Հիզգիյա Ալլահըն քէնտի գավմը իլէ օլան 'ահտընտա ու-
զուն 'էօմր վէ խասթալըզլարտան սզատ օլմագ վէ մուվաֆֆագը-
յէթ խուսուսընտա էթտիյի վա՛տլարը անըն խամրընա կէթիրմէք
խոթէր իտի : Թէս. 7. 12—15 :

8. Թէվարիխտէ կիւնէշ սա՛աթը գիբրիհին պու իլքի տիր : Զանն
օլունուր քի պու նէվ՝ սա՛աթլարը Քիլտանիլէր իճատ էթմիշլէր ի-
տի : Աշուրիլէրին ասարը գատիմիյէլէրի իւզէրինտէ կիւնէշ սա՛ա-
թը բէսմէլէրի կէօրիլմէքտէ օլուպ՝ պունլար շիւտի իսթի՛մալ օլու-
նան կիւնէշ սա՛աթլարընա պէնկզէմէզ : Անլէրին կիւնէշ սա՛աթ .
լարը պիր սըրա տէրէճէլէրտէն վէ պիր 'ամուտի գուծպտան 'իպա-
րէթ օլուպ՝ գուծպըն պրագտըղը կէօլկէնին մէվզը՛նտէն սա՛աթ
գաշ օլտըղը մա՛լիւմ օլուր իտի : Իհիմիմալ տըր քի մէզքիւր սա՛ա-
թըն իսթի՛մալինի մէմէքէթէ մէլիք Ահագ իտիսալ էթմիշ օլմալ-
լէ , անա Ահագըն կիւնէշ սա՛աթը Թէսմիյէ օլունտու : Հիզգիյա-
նըն փէտէրի Ահագ գօնուր միլլէթլէրին սէնս՛ամճա հասըլաթլա-
րընըն միսլինի ետիմալա միւշթագ կէօրիւնիւր : 4. Միւլ. 16.
10. 11 է միւրաճա՛աթ օլունա : Կէօլկէ օն տէրէճէ իլէրի կիթսէ
իտի , միւ՛ճիզէ օլաճագ իտի , լաքին Հիզգիյա տիւշիւնտիւ քի
կէօլկէնին օն տէրէճէ կէրի կիթմէսիյլէ միւ՛ճիզէ տահա պէօյիւք
օլաճագ իտի : Պունըն նէ եօլ իլէ վուգու՛ պուլտըղընը պիլմէյիզ .
պա՛զըլարըն գանընճա հավատա վագը՛ օլան պիր Թէպէտտիւ-
լաթլէ կիւնէշին փէրթէվէրի կէրի տէօնմիւշ տիր :

11. Հիզգիյա Պապէլ հագզընտա աուգագ տիյարօ տէյիւ սէօյ-
լէյօր : 0 վագթա գատար Եհհուտիլէրին Աշուրիլէր իլէ աշինա-
լըզլարը վար իտի իսէ տէ , Պապէլիլէրի հիշ Թանըմագլար ի-
տի : Իհիմիմալ տըր քի Հիզգիյա Պապէլ մէլիյի իլէ մու՛ահէտէ
էթմէք արգուսընտան նաշի քէնտի սէրվէթ ու գուվէթինի կէօս-
թէրմէք իսթէմիշ իտի . ֆագամ Հիզգիյանըն պու կէօսթէրիշի
Պապէլիլէրի Թամա՛ա Թէշվիզ էտէրէք Եհրուշալիմի վէ պիւթիւն

մէմլէքէ՞թի եազմալամագ իչիւն 'աւքէր կէօնտէրմէյէ սէվզ էտէ պիլիւր իտի : Պէրօտաք եախօտ Մէրօտաք-Պաւատուն (Իշա' 39. 1.) իսմի Պապէլիլէրին Մէրօտաք նամ իւսհընըն (էր. 50. 2) իսմինտէն կէլիւրքի Մէրօտաք օղուլ իհսան էՍտի տէմէք տիր :

ԳԸՐԳ. ՏՕԳՈՒՁԸՆՃԸ ՏԵՐՍ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 6

Կիւնահըքեար միլլէթ : Իշա' 1. 1—18:

16—18 այեիւրի եղտեր էյէ :

Այեիւ է Էրեի. Բէօթիւ իշ իշէմէյի թէրք էտի-նիզ. էյի իշ իշէմէյի էօյրէնիւնիզ : Ա.յաթ 16, 17 :

Հաֆիւն էւնիտ օքոնմօգ այեիւր :

Ալլահըն քէնտի գաւմը իլէ նէ կէօնէ մու'ամէլէ էթտիյինի Մուսանըն հիքեայէ էթմէսի. Թէս. 32. 1—24 : էրէմիս վագթընտա Ալլահըն քէնտի գաւմընա կէօնտէրտիյի իսապէր. էր. 2. 1—33 : Դանիէլին քէնտի գաւմընըն կիւնահլարընը իգրար էթմէսի. Տան. 9. 1—19 : Նէհէմիս վագթընտա գաւմըն կիւնահ իգրարը. Նէհ. 9. 4—31 : Քրիստոսըն Եէրուշալիմ հագգընտա Փիղանը . Մաթ. 23. 13—38 : Ճիւմէ 'ալէմ Ալլահըն ինտիւնտէ սուչլու օլտըղը . Բօմ. 3. 9—19

Մոգոպիտի

Իշա'եա փէյղամպէրին քիթապը իքիյէ թագսիմ օլունա պիլիւր : Պիրինճի գըսմը իլք 39 պապլարտան 'իպարէթ օլուպ, կէօնէ կէօն միւնասէպէթլէրլէ մուլթէլիֆ միլլէթլէր հագգընտա օլան իսապարաթը փէյղամպէրանէյի հավի տիր : Իքինճի գըսմը

40—66 պատկարտան 'իպարէթ օլուսլ, Ալլահըն գաւմընըն էսարէթտէն ազատ էտիլմէսի վէ Մէսի-
յանըն զուհուրը վէ անըն մէլէքիւթիւնիւն ճէլալի
հագգընտա օլան իխպարաթ Ը փէյղամպէրանէյի
հավի տիր: Պիրինճի պասլ իշա'եանըն փէյղամպէր-
լիք էթմէյէ պաշլատըղը վագըթ գաւմըն վէ մէմ-
լէքէթին սուլունտըղը հալին թա'րիֆի տէյիլ, ան-
ճագ իշա'եանըն ճիւմլէ իխպարաթ Ը փէյղամպէ-
րանէսինին պիր մուխթասար իճմալի սայըլա պի-
լիր: իշա'եա 4 մէլիքլէրին 60 սէնէտէն զիյատէ
սիւրէն միւտտէթ ի հիւքիւմէթլէրինտէ փէյղամ-
պէրլիք էթտի: իշա'եա իշպու փէյղամպէրլիք քի-
թապընտան մա'տա 'Ուզզա մէլլիյին հիքեայէսինի
տալի եազմըշ տըր: 2 թէվ. 26. 22:

Ս—" ւլէր

1. Իսրայէլ միլլէթի նէ՞ կիւնահլար լլէ իթթի-
համ էտիլէր: Ա.յաթ 2, 3:

2. 4 իւնճիւ այէթտէ նէ՞ տէնիլիր:

3. Իսրայէլին իւմիտսիգ հալինի կէօսթէրմէք ի-
չիւն 5, 6 այէթլէրտէ նէ տէնիլիր:

4. Տիյարըն հալի նէ՞ իտի: Ա.յաթ 7, 8:

5. Մուճիպ ի թէսէլի օլան պիրիճիք շէյ նէ՞ ի-
տի: Ա.յէթ 9:

6. 'Իպատէթ ի տինիյէյէ տա'իր 11—14 այէթ-
լէրտէ նէ՞ տէնիլիր:

7. Իսրայէլիլէրին 'արզ էթտիլէրի 'իպատէթ
Ալլահըն թալէպ էյլէտիյի 'իպատէթ տէյիլ մի իտի:

8. Նիճիւն Ալլահ անը գասպուլ էթմէյ իտի: Ա-
յէթ 15:

9. Խորայելիլէրին ՚ինս Ալլահ լուծֆա նա՛իլ օլմալարը նէ՞ եօլ իլէ միւմքին օլուր իտի :

10. 15 ինճի այթթին սօն գըսմընա վէ 17 նճի այթթէ պինա՛էն Խորայել ճէմա՛աթընտա հիւքմ էտէն կիւնահ նէ՞ իտի : Պագ այթթ 25. վէ Միխ. 5. 9—12 :

11. 18 ինճի այթթին հավի օլտըղը լաթիֆ տա՛վթ վէ վա՛տ նէ՞ տիր :

12. Կիւնահտան թաթհիր օլընմանըն եօլու նէ՞ տիր : 1 Եուհ. 1. 7, 9 : վահ. 1. 5 : էֆ. 1. 7 : ՚Խսլր. 7. 25 :

13. Կիւնահքեարլար նէ՞ ետփմալը տըրլար : Խա՛ 55. 7 : Եա՛գ. 4. 8 :

14. Ալլահըն հիւքմէրինտէն իսթիֆատէ էթմէմէքտէ նէ՞ թէհլիքէ վար : Էմն. 29. 1 :

15. Ալլահա ՚իպատէթ էթմէք խուսուսընտա Բրիստոս նէ՞ թա՛լիմ էտէր : Եուհ. 4. 24 :

16. Չօճուզլար, հէմ տախի պէօյիւքլը պուտէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլըլէր :

Ճէվալ. Պիր ատէմ նէ գատար պէօյիւք պիր կիւնահքեար օլսա, եալընըզ կիւնահլարընտան թէվպէ վէ Ալլահա ըիճ՛աթ էթմէք իսթէսէ, խէլասը իւմիտսիզ օլմատըղընը էօյրէնէ պիլիլըլէր :

Իլահ

3. Մէգքիւր այթթլէրին մա՛նասը շու տըր, եա՛նի Խորայել գավմը կիւնահլարը սէպէպինտէն տէֆ՛ամլէ վէ շէտիտէն վուրուլարագ քիւլիյէն եարա իլէ տօլու պիր ճէսէտ օլտըղընա վէ տահա վուրուլածագ սաղ պիր եէր պրագըլմատըղընա նագարէն, եէնի պիր պէլա վասըթասըլլա անը թէվպէյէ վէ Ալլահըն իժա՛ամընա կէթիրմէք իչին իւմիտ գալմամըլ իտի :

4. Սիօն գըզը , եա՛նի Եէրուշալիմ եազըն պաղչէլէրտէ եափըլըպ , պիր միւստէ՞Յ սօնկրա պօշ պրագըլան քիւլպէ վէ խայմէ կիպի զայր ի մա՛մուր վէ խարապէ պիր հալտէ պրագըլտը :

7. Ալլահ գուրպան վէ տու՛ա թալէպ էտէր իտի , լարին պաթըլ գուրպանլար , եա՛նի տիյանէ՞Յ վէ Ալլահ մուհապպէ՞ժինտէն մահրում օլան թագտիմէլէրի գապուլ է՞ժմէզ իտի : Ալլահ իսրայէլիլէրին էլլէրի կիպի գան իլէ միւլէմմա էլլէրտէն գուրպան թալէպ է՞ժմէզ իտի : Անլէրին զահիրի օլան ՚իպատէ՞ժ ի տինիյէլէրի հէյպէ՞ժլի հինայէ՞ժլէր իլէ մուխ՞ժէլի՞ժ օլտըղնտան ՚ինտ Ալլահ քիւլլիյէն մէքրուհ իտի : Ալլահ ըլ՛աքհարըղա ասլա թէհամմիւլ էտէմէզ :

ԷԼԼԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 13

Ճէֆաեապ օլան իէլասքեար : Իշա՛ . 53 . 1—12 :

4—6 այեթլէրէ եղտեր էյէ :

Այեթ ի ԷրէԷ . Ճիւմէմիզ գօյունլար կիպի եօլուշաշըրմըշ իտիք , հէր պիրիմիզ քէնաի եօլընա տէօնմիւշ իտիք , վէ Րապպ ճիւմէմիզին կիւնահընը անա հիւքլէթտի : Իշա՛ . 53 . 6 :

Հֆնա իլինպէ օթանա՞ճաթ այեթլէր :

Ալլահըն ճէֆաեապ օլան գաւմընա թէսէլիպախշ միւժտէ . Իշա՛ . 40 . 1—11 : Ալլահըն քէնաի գաւմընա կէօնտէրտիյի խապէր թա՛իֆէլէրէ տախի 'ա՛իտ օլտըղը . Իշա՛ . 45 . 1—12 : Մուճլպ ի թէսէլլի օլան խապէր . Իշա՛ . 52 . 1—15 : Կիւնահ վէ նափաքլիքտէն թաթհիր իչիւն Պէյթ ի Տաուտտա պիր փունար աշըլտըղը . Չաք . 15 . 1—9 : Քրիստոսըն իմիյլէ թէվպէ վէ կիւնահ 'աֆվը վա՛զ օլունմագ իչիւն անըն ճէֆաեապ օլմասը լազըմ իտիյի . Լուգ . 24 . 44—55 :

Մատարներ

Իշա՛եա քիթ ապընըն 55 իւնճիւ պապը Մէսիհ եա՛նի կիւնահքեարլար իշիւն էօլիւմ աղբըլարընա թէհամիւլ էտէրէք ճէֆաեապ օլան զաթ հագգընտա վապըհ վէ թամմ պիր թա՛րիֆի օլաըղընա պինա՛էն պապը մէգքիւրէ պա՛զը աէֆա՛ Սհտը Սթիգին ինճիլի թէմիլյէ օլուհուր: Եէհուտիլէր քէնտի միլլէթլէրինի Ալլահըն ճէֆաեապ գուլը սա-յարագ մէգքիւր պապը քէնտիլէրինէ միւնհասըր էտէրլէր խտէ տէ, պապը մէգքիւրին ինսան ճինսինին իշլասքեարը օլան մասլուպ Յիսուստան մա՛տա հիշ պիր քիմսէյէ թէմամիլլէ միւնասէպէթի օլմա-տըղը պի զարագ պիր թէֆթիլլէ աշիքեար օլուր:

Մատարներ

1. Պիրինճի այէթտէքի սու՛ալը էտէն քի՛մ տիր: Պապ 52. 7 յէ միւրաճա՛աթ օլուհա:

2. Իքինճի այէթտէ հագգընտա սէօյլէնիլէն զաթ քի՛մ տիր: 52. 13—15 է միւրաճա՛աթ օլուհա:

3. Ալլահըն գուլընըն նասա մագսուլ օլմամասընա իքինճի այէթտէ նէ՞ սէպէպ կէօսթէրիլիր. վէ պու քէլամ Գրիստոս հագգընտա նասըլ իթմամ օլուհտու: Եուհ. 1. 11:

4. Իսրայէլ միլլէթինին Ալլահըն մէգքիւր գուլը հագգընտա նէ՞ էֆքեարը վար խտի (Այէթ 5), վէ պու խուսուս Գրիստոս հագգընտա նասըլ իթմամ օլուհտու: Մաթ. 13. 53—58: Եուհ. 7. 45—53:

5. Ալլահըն գուլընըն էօյլէ հագիր պիր հէյ՛էթտէ կէօրիւնմէսինին վէ էլլէմլէրէ տիւչար օլմասընըն

ասըլ սէպէպի նէ՞ իտի, վէ ԵՏՀուտի միլլէթինին
անըն հագգընտա օլան եանկլըը նէ՞ իտի: Ա. յաթ
4, 5:

6. Ալլահըն գուլու եա'նի ճէֆաեապ Մէսիյանըն
կէօնտէրիլտոյի քիմսէլէրին հարէքէթի նաւըլ իտի:
Ա. յէթ 6:

7. Տիւչար օլտըղը հագարէթ վէ զատը էանա-
սընտա Ալլահըն գուլընըն հարէքէթի նաւըլ իտի:
Ա. յէթ 7:

8. Պու սէօզլէր ֆրիստոսըն մուհաքէմէսի վազ-
թընտա նաւըլ իթմամ օլուենտու: Մաթ. 27. 14: 1
Պետ. 2. 23:

9. 8 ինճի այէթտէ ֆրիստոսըն 'էօմրիւնիւն թար-
զընա տա'իր նէ՞ տէնիլմիշ տիր:

10. 9 ընճը այէթտէ ֆրիստոսըն տէֆնինին թար-
զընա տա'իր նէ՞ տէնիլմիշ տիր, վէ պու իսպարը
փէյղամպէրանէ նէ՞ վէճհլէ իթմամ օլուենտու: Մաթ.
27. 57—60:

11. Ալլահ քէնտի գուլընըն պու տէրէճէ հագա-
րէթ ու էլէմ չէքմէսինէ բուլսաթ վէրտի իսէ տէ,
անլէրտէն նէ՞ տիւրլիւ մէսէրրէթպախշ սէմէրէ
հուսուլէ կէլէճէք իտի: Ա. յաթ 10, 11:

12. Ալլահ քէնտի գուլու Մէսիյայա նէ՞ կիպի
իւճրէթ վա'տ էյլէտի, վէ պու վա'տ ֆրիստոս
հագգընտա նէ՞ վէճհլէ իթմամ օլուենտու: Ֆիլի.
2. 6—11: 'Իպր. 12. 2:

13. Պու տէրսին թա'լիմինէ նազարէն ֆրիստոս
մէկքիւր հագարէթ վէ էօլիւմիւ քիմլէր իչիւն չէքտի:

14. Բրիստոսըն էլէմլէրինտէն պիզ նաւըլ իսթի-
ֆատէ էտէ պիլիբիզ:

15. Չօճուգլար, հէմ տախի պաշգալար պու
տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիբիլէր:

Ճեւույ. Քէնտիւրէրէ էթտիյի էյիլիյէ պինա'էն Քրիստոսա 'արզ Ը Թէչէքքիւր իչիւն պինհայէ պիր ֆարզ Թահթընտա օլտըզլարընը, վէ քէնտիւրէր իչիւն Թէտարիք էթտիյի խէլասը մէսէրէթլէ գապուլ էթմէք, քէզալիք շիւքրանիյէթ ու մէսէրէթլէրինի անա սատագաթլէ խըտմէթ էտէրէք խարագ էյլէմէք վաճիպ խտիյինի էօյրէնէ պիլիւրէր :

Իշահ

1. Պիլա շիւպհէ էվվէրի պապըն 7 նճի այէթինտէ գիրք օլունան միւժտէճի :

2. Սու'ալըն ճէվապընը պէքլէյէճէք եէրտէ, սէօյլէյէն ճէվապը տախի քէնտիսի վէրիւր, եա'նի միւժտէյի փէք ազ քիմսէլէրին գապուլ էթտիյինի իմա էթտիքտէն սօնկրա, Ալլահըն գուլընըն նէ սէպէպտէն գապուլ օլունմատըղընը թա'րիֆ էտէր : Պիւթիւն պու 53 իւնճիւ պապ 52. 13—15 այէթլէրին մուֆասաւէն պէյանը տըր :

3. Իքինճի այէթտէ սէօյլէյէնլէր Քրիստոսըն վագթընտա պուլունուպ անը բէտտ էտէն Եէհուտիլէր ֆարզ օլունա պիլիւր : Անլէր Քրիստոսը բէտտ էթտիլէր, զիրա օ քէնտիլէրին մէ'մուլ էթտիյի Մէսիյայա պէնկզէմէզ խտի : Եէհուտիլէր Իշահ' 11. 1—12 տէ թա'րիֆ օլունան կիպի պիր Մէսիյա մէ'մուլ էտէրլէր խտի, լաքին անլէր օրատա թա'րիֆ օլունան Եէսսէ ֆիլիսինի խասսիյէթլէրինի Քրիստոստա պիր վէճիլէ պուլմատըլար :

9. Քրիստոսըն էօլիւմիւ 'աճէլէ վէ հագգսըզ պիր մուհաքէմէտէն սօնկրա ճէպրի պիր էօլիւմ խտի : 8 ինճի այէթին իքինճի ֆըզրասընտա «Անըն նէպլինի քիմ պէյան էտէճէք տիր» քէլամը 'ալէլ 'ուսում ֆէրեատ նէվ'իւնտէն օլան պիր ճիւմլէ ի միւ'թէրիգէ ի'թիպար օլունուր, վէ մա'նասը տախի անըն վագթընտա օլան ատէմլէրին հագգսըզըղընը քիմ թա'րիֆ էտէ պիլիւր, տէմէք տիր :

11. Եէհուտիլէր չօզ էվլատ սահիպի օլունգըղը վէ ուզուն էթօրիւ պէօյիւք իգպալ սայարլար խտի : Պու էճլտէն Մէսիյանըն էլէմլէրինին հիւսն ի սէմէրէսի «Օ զիւրրիյլթ կէօրէճէք, էյամընը էտէճէք» քէլամըլլէ պէյան օլունմըզ տըր :

«Քէնտի 'իւմիլէ» քէլամը կիւնահրեարարըն Քրիստոս հազ-
զընտա օլան մա'լիւմաթ վէ իմանլարընը կէօսժէրիւ : Քրիստոս
հազզընտա օլան 'իւմ ու իման վէ եա ի'ժիմատ թէպրիյէ եա'նի
կիւնահ 'աֆվընա վէ 'իւնտ Ալլահ մազհար ը լուժֆ օլմազըղա
վաարձա օլուր : Բօմ. 5. 1 :

13. Միլատտան թագրիպէն 700 սէնէ էվվէլ եազըմըլ օլան
մէզքիւր պապտէ Մէսիյանըն ինսանլարըն կիւնահրարը իչիւն էլէմ
չէքէրէք անլէր իչիւն կիւնահ 'աֆվըլէ Ալլահըն լուժֆընը թահ-
սիլ էտէճէյի իֆատաթ ը միւթէնէվվի'է իլէ պէյան օլունմըլ տըլ :

ԷԼԼԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 20

Մուհիմմ վէ լաթիֆ տա'վէթ. իշա' . 55. 1—11 :

6—9 այեթլէրէ էշտէր էյէ :

Այեթլէ Կերեթ . էյ'սիլ ճիւմլէ սուսայանլար , սու-
լարա կէլինիզ . վէ սիզ էյ ազչէսի օլմայանլար , կէ-
լինիզ , սաթըն ալընըզ վէ եէյինիզ , կէլինիզ , ազ-
չէսիզ վէ պէհասըզ սիւտ վէ շէրապ սաթըն ալը-
նըզ : իշա' 55. 1 :

Հաֆլա իլինթէ օֆուսաճաֆ այեթլէր :

Սուսամըլ օլանլարա Քրիստոսըն տա'վէթի . Եուհ .
7. 37—39 : 4. 1—15 : Ինճիլ զիյաֆէթի : Մաթ .
22. 1—14 : Ալլահըն Տաուու իլէ 'ազա ը 'ահաը . 2
Միւլ . 7. 4—17 : 23. 1—5 : Ալլահըն գազմընըն
թէքէսսիւրիւ վէ գաֆէրի . իշա' . 54. 1—17 : Թա-
"իֆէլէրին Ալլահըն գազմընա միւլհազ օլմալարը .
իշա' . 60. 1—22 : Քրիստոսըն մէլէքիւթիւնիւն մէ-
սէրրէթի էպէտիյէսի . իշա' . 35. 1—10 :

Մաֆաթէ

Կիւնահրեարարըն եէրինէ Քրիստոսըն էլէմ չէք-

մէսկյէ կիւնահ 'աֆվը վէ Ալլահըն լութֆընը իսթիհսալ իչիւն լազըմ' օլան վասըթալարըն նասըլ թէտարիք էտիլտիյինի իշա'եա 53 իւնճիւ պասլ իւզէրինէ օլան սօն տէրստէ էօյրէնտիք: Ալլահ իլէ միւսալէհա օլտըգտան սօնկրա Ալլահըն գազմընըն մէսէրրէթի տախի 54 իւնճիւ պասլտէ թա'րիֆ օլունմը տըր: Իշպու մէսէրրէթէ նա''իլ օլմագ ալգուսընտա օլանլարըն ճիւմլէսի սախի կէլլոյ՝ անահիսսէեապ օլմալարը իչիւն 55ինճի պասլտէ պիր մուհիմ վէ լաթիֆ տա'վէթ նէշը օլունուր:

Ս...ւլէր

1. 55ինճի պասլըն 1 ինճի այէթինտէ պուլունան տա'վէթ քիմլէրէ՞ խիթապ օլունմը տըր, վէ անլէրին սուսամըլ օլմասը նէ՞ տէմէք տիր:

2. Սուսամըլ օլանլար իչիւն սիւտ վէ շէրապ նէ՞ շարթլար իլէ վէրիլեր. սիւտ վէ շէրապ նէ՞ կիսլի բուհանի մէվհիպէ պէյան էտէր:

3. Ատէմլէր չօգ տէֆ'ա նէ՞ կիսլի եանկըլը իշ եափարլար: Այէթ 2:

4. Ալլահըն տա'վէթինի գապուլ էտէնլէրէ նէ՞ վա'տ օլունմը տըր:

5. 5 իւնճիւ այէթտէ «Տաուտա իհսան պուլուրըլան մէրահիմ ի սատըգա» քէլափընտան նէ՞ անկլաշըլըր:

6. Գազմըն միւրշիտի վէ ամիրի օլմագ իւզրէ Ալլահ քիմլ' թա'եին էթմիշ տիր: Իշա'. 42. 1—4: 52. 13, 15:

7. Պու 'ազիմ միւրշիտ վէ ամիր նէ՞ կիսլի զաֆէր պուլաճագ տըր: Այէթ 5: Մէգ. 2. 8: 22. 27: Եուհ. 12. 52:

8. Յնճը այէթտէ վէրիլէն նասիհաթ նէ՞ իմա էտէր: 2 Գօր. 6. 1, 2:

9. Կիւնահլարընտան թէվպէ վէ անլէրի թէրք էտէնլէրէ նէ՞ թէ՞ մինաթ վէրիլմիշ տիր: Ա. յէթ 7:

10. Քրիստոս վասըթասըյլէ վա՛տ օլունան մաղֆէրէթ վէ սա՛իր պէրէքեաթ վաֆիր օլաճագ տէյիւ ինանմագ իչիւն նէ՞ կիպի թէշվիգաթ վէրիլմիշ տիր: Ա. յաթ 8, 9:

11. Ալլահըն ճիւմիէ վա՛տլարը հէր հալտէ ետրինի պուլաճաղընա նէ՞ թէ՞ մինաթըմըզ վար տըր: Ա. յաթ 10, 11:

12. Քրիստոսըն պէշարէթինին թէ՞ սիրի պու ալթթլէրտէ նէյէ՞ թէշպիհ էտիլմիշ տիր, վէ թէշպիհին միւնասէպէթի հանկը խուսուստա տըր:

13. Մէսիյանըն մէլէքիւթիւնիւն սասլիթ օլունմասընտան նէշ՛էթ էտէճէք հիւսն ի սէմէրէ նէ՞ օլաճագ: Ա. յաթ 12, 13:

14. Պու տէրտտէ Փէրտլէր իչիւն նէ՞ տա՛վէթլէր վէ վա՛տլար պուլունուր:

15. Քրիստոսըն մէլէքէթիւնիւն ինթիշար պուլաճաղընա նէ՞ ալամէթլէր վար:

16. Ալլահըն ինսան հագգընտա օլան միւրատըրահիմանէսինին ալամէթի, քէզալիք ինճիլին Փէրտլէր վէ միլէթլէր իւզէրինէ էտէճէյի թէ՞ սիրաթ հագգընտա նէ՞ ալամէթլէր վէրիլմիշ տիր:

17. Չօճուզլար, հէմ տախի պաշգալար պու տէրստէն նէ՞ էօյրէնէ պիլիլէր:

Ճէվադ. ինճիլին միւպարէք տա՛վէթլէրի վէ վա՛տլարը քէնտիլէր իչիւն օլտըղընը, վէ անլէրի հէր քէս քէնտիսի իչիւն գասուլէթմէք, հէմ տա-

Խի օլ տա՛վէթլէր իլէ վա՛ալարը սա՛րլուէրէ պիւլ-
տիրմէք վաճիպ օլաղղընը էօյրէնէ պիւլիւլէր :

Իչահ

1. Իհասսը ճէսէտիյէտէ էն գուվվէթլի օլան անըզզ վէ սու-
սուզըզ հիսսէրի ճանըն սալահա օլան իհՅիյաճաճընը (Մաճ.
Յ. 6.) , վէ սա՛ատէժէ նա՛րլիյէժ իչիւն օլան արգուսընը պէյան
իչիւն իսթի՛մալ օլունմը տըր :

2. Ճէսէտ իչիւն մուզճազի օլան շէյլէր բուհ իչիւն մուզճազի
օլան շէյլէրէ , եա՛նի կիւնահ ՛աֆվընա վէ Ալլահըն ՛ինայէժ ու
լուճֆընա վէ թէհարէժ ի բուհանիյէյէ ըէմգ տիրլէր :

3. Անլէր իչիւնտէ սա՛ատէժ պուլունմայան կիւնահտա սա՛ա-
տէժ արարլար , վէ քէնտիլէրի իզնա՛ էժմէյէ միւզթէտիր օլմա-
յան շէյլէր իլ գանի՛ օլմաղա ճէհտ էտէրլէր :

5. Ալլահըն Տաուտ իլէ օլան էպէտի ՛ահտը միւճիպիհնէ անա
վա՛տ օլունանա միւշապիհ մէրահիմ ու էլժաֆ : 2 Միւլ. 7. 15,
16. 23. 5 :

6. Պիլա շիւպնէ փէյղամպէրին է2, 52 վէ 53 պապլարտա հագ-
զընտա սէօյլէտիյի գուլը , էա՛նի Մէսիյա : Եուհ. 18. 37. Վահ.՝
1. 5 :

8. Իհմալըն մուխամարալը օլաղղընը իմա էտէր : Մէսիյա օ-
լան Քրիստոսըն վա՛տ էյլէտիյի պէրէքէթլէրի , էա՛նի էպէտի
՛ահտըն սէմէրէսի օլարագ սուսամըշլար իչիւն սիւտ իլէ շէրապը
վէ աճ օլանլար իչիւն էքմէյի իսթիհասալ էտէճէք վազըժ կէչմիշ
վէ հէր ֆուրսամ գայ՛ օլմուշ օլա պիւլիր :

12. Եաղմուր սըհնէժ , եէշիլիլք վէ ֆէյզ ու պէրէքէժի մուճիպ
օլաղղը միսիլիւ , Քրիստոսըն պէշարէժի տախի ֆէրտլէր իլէ
ճէմա՛ամլարա ախլազի սըհնէժ , հիւսն վէ բուհանի ՛էճմիւլ մու-
ճիպ օլուր .

ԵԼԼԻ ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՐՍ , ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27

Ի Մ Թ Ի Հ Ա Ն

Իչա՛. 3. 10, 11 այէլլէրէ էղուր էյի :

Այէլլ է Կէրէ. վէ օլ կիւնտէ Եէսսէ աուլը ազվամա

սայրագ օլմագ իւզրէ տուրուս, անը թա"իֆէլէր թալէս էտէճէքէր, վէ իգամէթ կեահը մու"ազլէզ օլաճագ տըր: Իշա', 11. 10:

Հօֆա էշնոտ օգոնանագ այեթէր:

Էլիշա' վէ սիր Շուենամիյէ. 4 Միւլ. 8. 1—6: Եէ-հու. 4 Միւլ. 9. 16—26: Եէհօաշ մէլիք իլէ քեահին ի ա'զամ Եէհօհատա'. 2 Թէվ. 24. 1—27: 'Օտէտ փէյլամսէր. 2 Թէվ. 28. 3—15: Իսրայէլ հիւքիւմէթ ինին խիթամը. 4 Միւլ. 17. 1—41: Հիզգիյա վէ Փըսհ սայրամը. 2 Թէվ. 50. 1—26:

Մոգոտիօէ

Իշպու սօն իւշ այլարըն տէրսլէրինտէ՝ հագզընտա սահս օլունան իսրայէլ վէ Եէհուտա թարիխի թագրիսէն 200 սէնէ միւտտէթ ին թարիխի օլուս, Միլատտան 895—698 սէնէ էվվէլ տիր:

Սո"ուէր

1. Իսրայէլ հիւքիւմէթի քիւրսիսինէ Եօրամ մէլիքտէն հիւքիւմէթ ի մէզպուրէնին խորասընա գատար գաճ մէլիք օթուրտու. վէ անլէրին տրասընտա մէշհուր օլանլարըն խամլէրի նէ տիր:

2. Հանկը մէլիյին միւտտէթ ի հիւքիւմէթի էն ուզուն վէ հանկը մէլիյին միւտտէթի էն գըսսա իտի:

3. Եէհու հագզընտա նէ՞ տէյէ սիլլիրսին:

4. Պու միւտտէթտէ Եէհուտատա հանկը մէլիքէր հիւքիւմէթ էթտիլէր: Հանկը մէլիքէ 6 սէնէ հիւքիւմէթ էթտի, վէ անըն հագզընտա նէ՞ տէյէ սիլլիրսին:

5. Հանկը մէլիք հէյքէլի թա՛միր էթաի, վէ պու-
նու քիմին տէլալէթիլէ էթաի:

6. Եէհուտա մէլիքլէրինտէն հանկըսընըն միւտ-
տէթ ի հիւքիւմէթի էն ուզուն իտի, վէ անըն էթ-
վար ու հարէքէթի նամըլ իտի:

7. Եէհուտա հէմ տէ իսրաէլ գաւմէրի արա-
սընտա Փըսհ պայրամընըն հըֆզընը պէ թէքրար
սապիթ էթմէյէ ճէհա էտէն մէլիք հանկըսը իտի:

8. Պու մէլիք պաշգա նէ՞ կիպի իսլահաթ իճրա
էթաի:

9. Հանկը փէյլամպէրլէր մէգքիւր 200 սէնէ
միւտտէթտէ փէյլամպէրլիք էթտիլէր:

10. Իսրայէլին 10 սըպլթը արասընաա փէյլամ-
պէրլիք էտէն փէյլամպէրլէրին էն մէշհուրը հան-
կըսը իտի:

11. Եէհուտա հիւքիւմէթիտէ փէյլամպէրլիք
էտէն փէյլամպէրլէրին էն մէշհուրը հանկըսը իտի:

12. Իչա՛եա Քրիստոսըն ՚էօմիւ վէ էօլիւմիւ
հագգընտա նէ՞ կիպի պիր թա՛րիֆ ի փէյլամպէ-
րանէ վէրմիշ տիր:

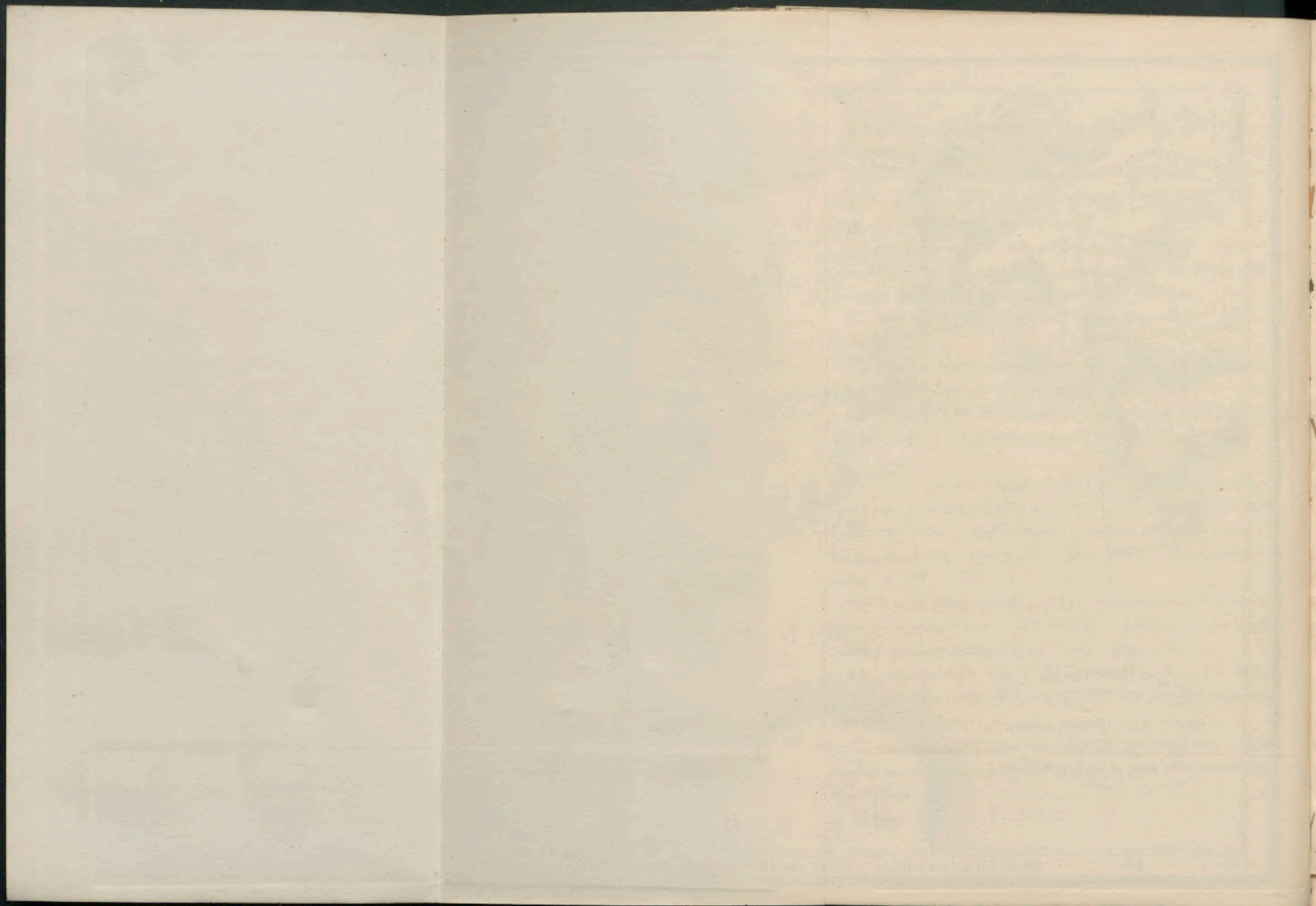
13. Իչպու իսպարաթ ը փէյլամպէրանէտէն Քրիս-
տոսըն ոլյրէթինտէ թէմամիլլէ իթմամ օլունան
հանկը իուսուսլարը զիքր էտէ պիլիրսին:

14. Իչա՛եանըն Ալլահ թարաֆընտան հէր միլ-
լէթէ վէ հէր ՚ասըն տաէմէրինէ վէրտիլ լաթիֆ
տա՛վէթ նէ՞ տիր:

15. Օ տա՛վէթի գապուլ էտէն չօճուգլար, հէմ
տաիի պաշգալար քէնտիլէր իշիւն նէ՞ գազանմըշ
օլուրլար:

Ճէվադ. 1 Պետ. 1. 5—12:

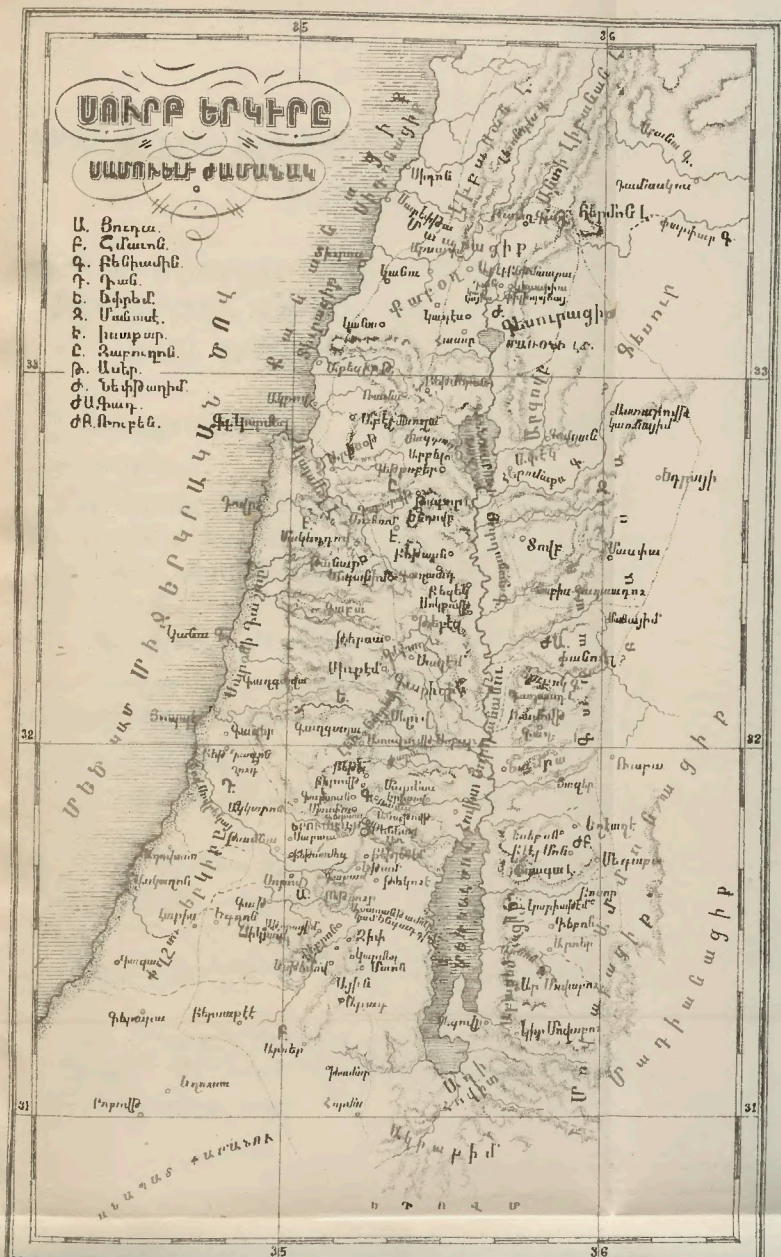

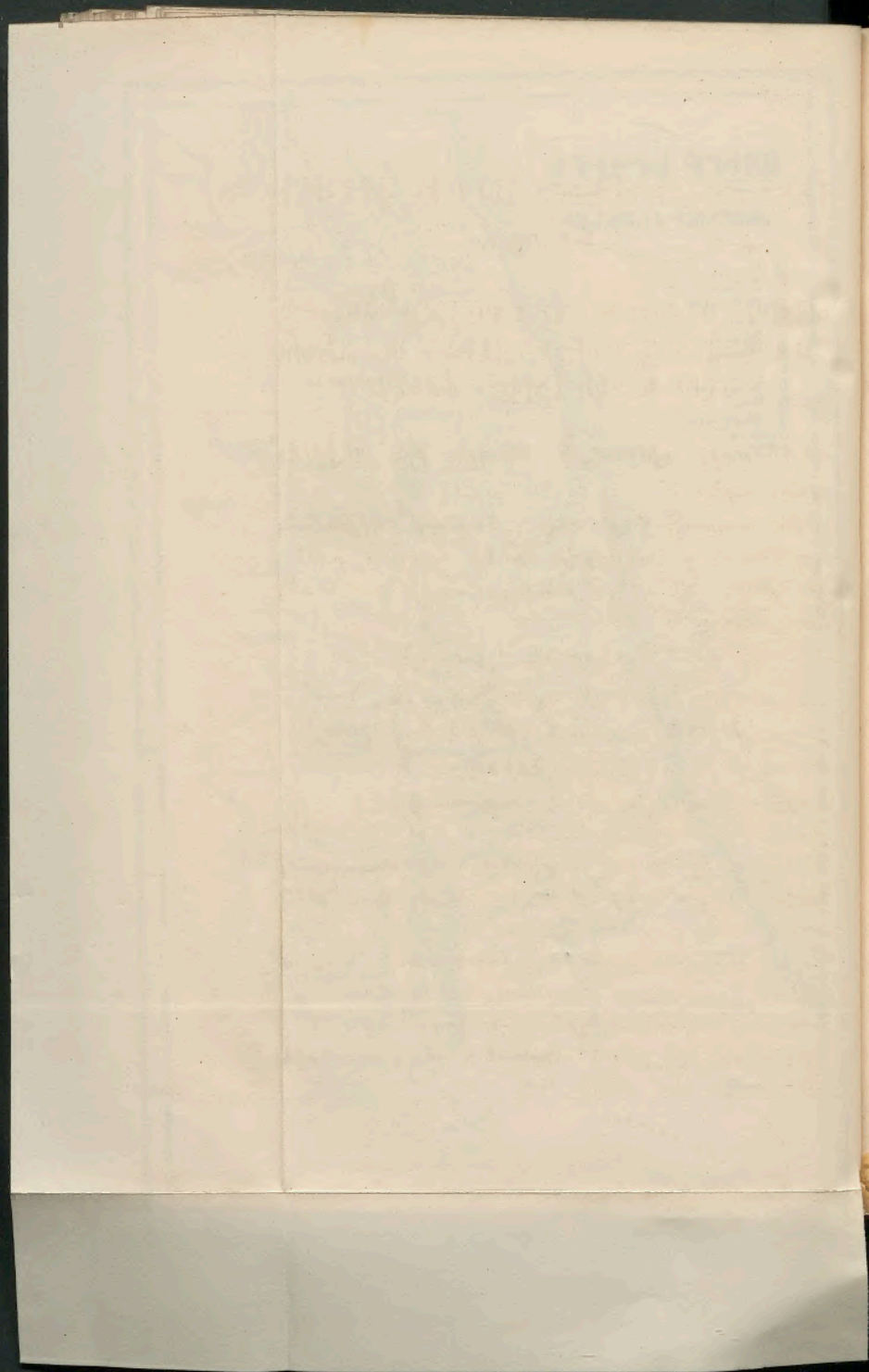
ՍՈՒՐԲ ԵՐԿԻՐԸ

ՍԱՆՈՒԵՆԻ ԺԱՄԱՆԿ

- Ա. Յուզա
- Բ. Հմարն
- Գ. Բեկիամի
- Դ. Դան
- Ե. Այրեմ
- Զ. Խաչաթ
- Է. Հարություն
- Ը. Ասեր
- Թ. Նեփթարի
- ՃԱԳար
- ԺԱ Թուրե

Մ. Գրազեան փորագր.

1885 ՄԵՆԵՍԻ ԻԼՔ ԻԻԶ ԱՅԼԱՐԸՆ ԿԻՐԱԿԻԼԼԻՐԻ
Ի Չ Ի Ի Ն

ԿԻՐԱԿԻ ՄԷՔԹԵՊԻ ՆԱԶԸՐԸ ԻԼԷ ՇԱՅԻՐՏԼԷՐ
ԹԱՐԱՖՐՆՏԱՆ ՄՈՒԳՍՊԷԼԷԹԷՆ ՍԷՅՅԼԷՆԻԼ-
ՄԷՍԻ ԱՐԶՈՒ ԷՏԻԼԷՆ ՖԸԳՐԱՍԱՐ

1. Նազըր աթիտէքի սէօզլէր իլէ մէքթէպէ
պաշլասըն:

Քիթապլարը թէթէպպիւ' էտինիզ. զիրա անլէր
իլէ հայաթ ը էպէտիյէյէ մալիք օլուրըզ զանն է-
տէրսինիզ, վէ պէնիւթ իջիւն շէհատէթ էտէն անլէր
տիր: Եռւհ. 5. 59:

2. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլաին:

3. Նազըր իլէ շայիրուլէր Մէզ. 24. 1—4, 7,
10 այէթլէրի մուգապէլէթէն (փոփոխակի) ա-
թիտէքի թարզլէ սէօյլէսինլէր:

Նաւըր. Զէմին իլէ անտէ օլան քեաֆֆէ ի մէվճու-
տաթ,

Շայիրուլէր. Տիւնեսա վէ անըն սէքէնէսի Բապալըն տըր:
Նաւըր. Զիրա անը տէնիզլէր իւզէրինտէ թէ"սիս
էտիսլ'

Շայիրուլէր. Ըրմագլար իւզէրինտէ սապիթ զըլան օ
տըր:

Նաւըր. Բապալըն տազընա քիմ չըգաճազ.

Շայիրուլէր. Վէ անըն մէքեան ի մուգատտէսինտէ
քիմ տուրաճազ տըր:

Նաւըր. Էլւերի թէմիզ վէ գալաի փաք օլան ա-
տէմ,

Շայերուէր. Բի կէօնլիւնիւ պիւթլանա վէրմէմիշ, վէ
հիլէ իլէ եէմին էթմէմիշ տիր:

Նաւըր. Էյ գափուլար, պաշլարընըզը գալտըրընըզ.
վէ, էյ էպէտի գափուլար, միւրթէֆի' օլուընըզ,

Շայերուէր. վէ Մէլիք ի զուլ ճէլալ կիրէճէք տիր:

Նաւըր. Պու մէլիք ի զուլ ճէլալ քիմ տիր.

Շայերուէր. Բապպ իւլ ճիւնուտ, Մէլիք ի զուլ ճէ-
լալ օ տըր:

Նաւը ելէ շայերուէր Պերեփե. Նէ միւպարէք տիր ա-
նըն էվամիրինի իճրա էտէնլէր քի հայաթ աղաճը-
նա հագգլարը օլուպ՝ գափուլարտան շէհրէ կիրէ-
լէր: Ամնա քէօփէքլէր վէ սիհրպաղլար վէ զինա-
քեարլար վէ գաթիլլէր վէ փութփէրէսթլէր վէ քիզ-
պի սէվիպ իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խարիճ
տիրլէր: Վահ. 22. 14, 15:

4. Պիր տու'ա էտիլսին:

5. Էվվէլքի աէրսէ տա"իր սու"ալլէր էտիլսին:

6. Սընըֆլար այրը այրը քէնտի աէրսլէրինէ
պագսընլար:

7. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

8. Տէրսէ տա"իր սու"ալլէր իրատ, վէ եա
միւթալա'ալար պէյան էտիլսին:

9. Նազըր իլէ շայերտլէր Մէղ. 84. 1, 2, 4,
5, 7, 10—12 այէթլէրի մուգապէլէթէն սէօյ-
լէսինլէր:

Նաւըր. Եա Բապպ իւլ ճիւնուտ, սէնին մէսքէնլէ-
րին նէ խօշ տըր:

Շայերութիւնք. Ճանրմ Բապպըն հավլըլարընա իշթիյագ
էտիպ պայըլըր:

Նալըր. Նէ միւպարէք տիր սէնին պէյթինին սէքէ-
նէսի:

Շայերութիւնք. Տա'իմա սանա համա էտէճէքլէր:

Նալըր. Նէ միւպարէք տիր գուվվէթի սէնտէն օ-
լուպ'

Շայերութիւնք. Պէյթինէ կիտին եօլլարա կէօնլիւնիւ վէ-
րէն ատէմլէր:

Նալըր. Գուվվէթտէն գուվվէթէ կիտիպ'

Շայերութիւնք. Սիօնաա Ալլահըն հուզուրընտա կէօրիւ-
նէճէքլէր տիր:

Նալըր. Զիրա սէնին հավլըլարընտա պիր կիւն պին
կիւնտէն էյի տիր:

Շայերութիւնք. Շէրիրին չատըրլարընտա սաքին օլմագ-
տան իսէ, Ալլահըմըն պէյթինին էշլիյինտէ պուլուն-
մաղը իսթիյար էյլէտիմ:

Նալըր. Զիրա Բապպ Ալլահ կիւնէշ վէ սիփէր տիր:

Շայերութիւնք. Բապպ'ինայէթ վէ 'իզգէթ վէրէրէք, իս-
թիգամէթլէ սիւլուք էտէնլէրտէն էյիլէք տիրիզ
էթմէզ:

Նալըր եւ շայերութիւնք պերէտի. Եա Բապպ իւլ ճիւնուտ,
սանա միւթէվէքքիլ օլան ատէմ նէ' միւպարէք տիր:

10. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

11. Շայիրալէրին ճիւմէսի պիրլիքատ տու'ա ի
Բապպանիյի սէօյլէսինլէր: (Պագ սահիֆէ
13:)

12. Նապըր աթիտէքի սէօլլէրի սէօյլէյէրէք
մէքթէպէ խիթամ վէրսին:

Վէ մէնպա՛ր սէլամէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սի-
զի թէմամէն թագաիս էյէյէ . վէ բուհընըզ վէ ճա-
նընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Րապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա դուսուր մահֆուզ
գըլընա : 1 Սէլ. 5. 23 :

ԻՔԻՆՃԻ ԻԻՉ ԱՅԼԱՐԸՆ ԿԻՐՍԿԻԼԷՐԻ ԻՉԻԻՆ

1. Նազըր աթիտէքի սէօլլէր իլէ մէթէպէ
պաշլասըն :

Ալլահ տիւնեայը պու դատար սէվտի քի՛ քէնտի
իպն ի վահիտինի վէրտի , թա քի անա հէր խման
էտէն հէլաք օլմայըսլ , անճազ հայաթ ը էպէտիյէյէ
մալիք օլա : Եուհ. 3. 16 :

2. Պիր իլահի թէրէհնիւմ էտիլսին :

3. Նազըր իլէ շայիրտլէր մուգապէլէթէն 1
Գօր. 13. 1—8 , 13 պէթլէրի (եախօս Օն է-
վամիրի Խուր. 20. 2—17 : Պագ սահիֆէ 14)
աթիտէքի թարզլէ սէօլլէսինլէր :

Նազըր . էյէր ինսան վէ մէլա՛լիքէ լիսանլէրիլլէ սէօյ-
լէրսէմ , մուհապպէթիւմ օլմատըզճա

Շայիրտլէր . Թընին էտէն սազըր , եախօտ շամաթա
էտէն զիլ օլմուշ օլուրըմ :

Նազըր . Վէ էյէր պէնտէ իլհամ օլուպ տա ճիւմլէ էս-
րար վէ ճիւմլէ ՚իլի պիլսէմ :

Շայիրտլէր . Վէ էյէր տաղարը եհրինտէն նագլ էթ-
մէյէ միւգթէտիր օլան խման ը քեամիլիւմ օլսա , մու-
հապպաթիւմ օլմատըզճա պիր շէյ տէյիլ իւմ :

Նալըր. Վէ էյէր ճէմի՛ ի էմվալիմի թէսատուիւզ էթ-
սէմ, վէ էյէր ճէսէտուիմի եանմաղա թէսլիմ էյլէսէմ,
մուհապպէթիմ օլմատըզճա,

Եայերուլէր. Պանա պիր ֆա՛խտէ էթմէզ:

Նալըր. Մուհապպէթ թէ՛էննի էտիպ՝ լութֆ իլէ
մու՛ամէլէ էտէր. մուհապպէթ հասէտ էթմէզ:

Եայերուլէր. Մուհապպէթ թէֆախիւր էթմէզ, թէ-
քէսպիւր էթմէզ:

Նալըր. Պէտ մու՛ամէլէ էթմէզ, քէնտի ֆա՛խտէ-
սինի արամազ:

Եայեր. Հիտտէթլէնմէզ, սու՛լի զանն էթմէզ:

Նալըր. Հագգսըզլըզտան հագգ էթմէյիպ՝

Եայերուլէր. Հագիգաթ իլէ մահզուզ օլուր:

Նալըր. Հէր շէյէ թէհամմիւլ էտէր, հէր շէյէ ի-
նանր:

Եայերուլէր. Հէր շէյի իւմիտ էտէր, հէր շէյէ սասր
էտէր:

Նալըր. Մուհապպէթ աուլա զէվալ պուլմազ. իլ-
համաթ իսէ իպթալ օլունսճագլար:

Եայերուլէր. Լիսանլար իսէ նիհայէթ պուլսճագ, ՚իլմ՝
իսէ իպթալ օլունսճագ սըր:

Նալըր. Եիմտի իսէ շու իւջ՝ եա՛նի իման իւմիտ,
մուհապպէթ պագի գալըր:

Եայերուլէր. Վէ լաքին պունլարըն պէօյիւյիւ մուհապ-
պէթ տիր:

Նալըր եւ շայերուլէր իտերեթե. Յիսուս տախի անա՛
Ալլահըն օլան Բապալը պիւթիւն գալպինտէն վէ
պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն սէ-
վէսին: Պիրինճի վէ պէօյիւք էմր պու տըր: Վէ
իքինճիսի պունա միւշապիհ տիր եա՛նի՝ Գօնընը

քէնտին կիպի սէվէսին: Պիլ ճիւմէ շէրի'աթ վէ
 փէյղամպէրէր պու իքի էմրէ միւթէ'ալլըգ տըր'
 տէտի: Մաթ. 22. 37—40:

4. Պիր տու'ա էտիւսին:

5. Էվվէլքի տէրսէ տա"իր սու"ալլէր էտիւսին:

6. Սընըֆլար այրը այրը քէնտի աէրսլէրինէ
 պագսընլար:

7. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիւսին:

8. Տէրսէ տա"իր սու"ալլէր ես միւթալա'ալար
 պէյան էտիւսին:

9. Նազըր իլէ շայիրալէր 1 Յուհ. 4. 7-12 ա-
 յէթլէրի մուգապէլէթէն սէօյլէսինլէր:

Նազըր. էյ սէվկիւլիւլէր, պիրի պիրիմիգի սէվէլի'ս,
 դիրա մուհապլէթ Ալլահտան տըր:

Շայիրալէր. վէ հէր մուհապլէթ էտէն՝ Ալլահտան
 թէվէլիւտ էթմիշ տիր, վէ Ալլահը պիլիր:

Նազըր. Մուհապլէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլիէմիշ
 տիր,

Շայիրալէր. Չիրա Ալլահ մուհապլէթ տիր:

Նազըր. Ալլահըն պիգէ օլան մուհապլէթի պու-
 նունլէ,

Շայիրալէր. Ես'նի Ալլահըն քէնտի Իպն ի վահիտինի,
 անըն վասըթասըյլէ հայաթա մալիք օլմամըզ իշիւն
 տիննեայա կէօնտէրմէսիյլէ իզհար օլունտու:

Նազըր. Մուհապլէթ պունտա տըր, տէյիլ քի սիլզ
 Ալլահը սէվտիք:

Շայիրալէր. Անճագ օ պիգի սէվտի, վէ քէնտի Օղը-
 նը կիւնահարըմըզ իշիւն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ
 կէօնաէրտի:

Նաւըր . էյ սէվկիւլիւլէր , Ալլահ պիզի պէօյլէ սէվ-
տի իսէ , պիզիմ տախի պիրի պիրիսիզի սէվմէմիզ
կէրէք տիր :

Շայերուլէր . . . Պիրի պիրիմիզի սէվտիյիմիզ թագտիր-
տէ՝ Ալլահ պիզտէ գալըր , վէ անըն մուհապպէթի
պիզտէ քէմալ պուլմուշ օլուր :

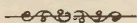
Նաւըր էլէ շայերուլէր դերլէտէ . Ձիրա թահգիզ պիւլի-
րիմ քի՝ նէ էօլիւմ , նէ 'էօմր , նէ մէլա'իքէ , նէ
րու"էսա , նէ գուլվէթլէր , նէ հազըր , նէ կէլէճէք
չէյլէր , նէ եիւքսէքլիք , նէ տէրինլիք , նէ ախէր
պիր մախլուզ Բապալըմըզ Քրիստոս Յիսուստա օլան
Ալլահըն մուհապպէթինտէն պիզի այըրմաղա գա-
տիր օլմայաճագ տըր , Բօմ . 8. 38, 39 :

10 . Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին :

11 . Շայիրտլէրին ճիւմլէսի տու'ա ի Բապալա-
նիյի սէօյլէսինլէր : (Պագ սահիֆէ 13) :

12 . Նազըր աթիտէքի սէօյլէրի սէօյլէյերէք
մէքթէպէ խիթամ վէրսին :

Վէ մէնսալ' ը սէլամէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սի-
զի թէմամէն թագտիս էյլէյէ . վէ բուհընըզ վէ ճա-
նընըզ վէ ճէսէտինիզ քէամիլէն Բապալըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա գուսուր մահֆուզ
գըլընա : 1 Սէլ . 5 . 25 :

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԻԻԶ ԱՅԼԱՐՐՆ ԿԻՐԱԿԻԼԷՐԻ ԻԶԻԻՆ

1 . Նազըր աթիտէքի սէօյլէր իլէ մէքթէպէ
պաշլասըն :

Վէ սէնին իսալիգինի էյամը չէպապէթինտէ թէ-
զէքքիւր էյլէ, օլ գէման քի պէլա կիւնլէրի տա-
հա կէլմէմիչ, վէ Անլէրտէն խօշնուտ տէյիլ իմ՝ տէ-
յէճէյին սէնէլէր հուլուլ էթմէմիչ: Վա՛. 12. 1:

2. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

3. Նազըր իլէ շայիրտլէր մուգապէլէթէն շու
սէօզլէրի աթիտէքի թարզլէ սէօյլէսինլէր:

Նազըր. Ինսան քի նիսատան տօղմուշ տըր, 'էօֆիւ
գըսսա,

Շայիրտլէր. Վէ տէրա իլէ տօյմուշ տըր:

Նազըր. Չիչէք կիպի չըգար վէ քէսիլիր.

Շայիրտլէր. Կէօլկէ կիպի գաչար վէ տուրմազ: էյ.
14. 1, 2:

Նազըր. Քեաֆֆէ ի պէշէր օթ,

Շայիրտլէր. Վէ անըն պիւթիւն կիւզէլլիյի սահրա
չիչէյի կիպի տիր:

Նազըր. Օթ գուրուր, չիչէք տէօքիւլիւր,

Շայիրտլէր. Փագաթ Ալլահըմըզըն քէլամը իլ էլ է-
պէտ պագի տիր: Իշա՛. 40. 6, 8:

Նազըր. Ինսանը թիւրասպա տէօնտէրիրսին,

Շայիրտլէր. էյ պէնի ատէմ, ըիճ՝աթ էտինիզ, տէրսին:

Նազըր. Զիրա քեաֆֆէ ի էյամըմըզ զազապընլէ
կէչէր,

Շայիրտլէր. Սէնէլէրիմիզի խայալ կիպի իմրար է-
տէրիզ:

Նազըր. Սէնէլէրիմիզին կիւնլէրի եթմիչ սէնէ տիր,

Շայիրտլէր. Վէ էյէր գուվվէթ հասէպիլլէ սէքսէն
սէնէ օլուրսա,

Նազըր. Եինէ անլէրին էն ա՛լասը զահմէթ վէ մէ-
շագգաթ տըր:

Շայերուէր. Զիրա թեզ կէչէրէր, վէ պիզ ուչար կիտերիզ:

Նալըր էէ շայերուէր ուերեւտե. կիւնլէրիմիզին թա'տատընը պիզէ էօյլէ թա'լիմ էյլէ, քի գալպի հաքիյմէ նա'իւ օլալըմ: Մէզ. 90. 3, 9, 10, 12:

4. Պիր տու'ա էտիլսին:

5. Էվվէլքի տէրսէ տա'իր սու"ալլէր էտիլսին:

6. Սընըֆլար այրը այրը տէրսլէրինէ պագսընլար:

7. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

8. Տէրսէ տա'իր սու"ալլէր վէ եա միւթալա'ալար պէյան էտիլսին:

9. Նազըր իլէ շայիրսլէր աթիտէքի սէօզլէրի մուգապէլէթէն սէօյլէսինլէր: Մաթ. 7. 13. 14. Նալըր. Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքէ կէօթիւրէն գափու կէնիչ վէ եօլ վասի' տիր:

Շայերուէր. վէ անտէն կիրէնլէր չօգ տըր:

Նալըր. Զիրա հայաթա կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր:

Շայերուէր. վէ անը պուլանլար ազ տըր:

Նալըր. Բապպ պուլունա պիլիր իքէն անը արայընըզ:

Շայերուէր. Եազըն իքէն անա տու'ա էտինիզ: Իչա' 55. 6:

Նալըր. Իչթէ շի:մտի մագպուլ վագըթ,

Շայերուէր. Իչթէ շիմտի խէլաս կիւնիւ տիր. 2 Գօր. 6. 2:

Նալըր էէ շայերուէր ուերեւտե. Զիրա Քրիստոսըն մահ-

քէմէսինտէ ճիւղէմիզին իզհար օլունմասը լազըմ տըր, թա քի հէր պիրիմիզ քէնտի ա՛մալընա կէօրէ՝ կէրէք խայր օլսուն, կէրէք շէրր օլսուն, ճէսէտտէ օլարագ էթտիյի շէյլէրին ի՛վազընը ալա: 2 Գօր. 5. 10: Վէ պունլար 'ազասը էպէտիյէ, վէ սալիհլէր հայաթը էպէտիյէյէ կիտէճէքլէր տիր: Մաթ. 25. 46:

10. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

11. Շայրտլէրին ճիւղէսի պիրլիքտէ տու՛ա ի Բապպանիյի սէօյլէսինլէր: (Պագ սահիֆէ 13)

12. Նազըր աթիտէքի սէօզլէրի սէօյլէյէրէք մէքթէպէ խիթամ վէրսին:

Վէ մէնպա՛ը սէլամէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սի-զի թէմամէն թագտիս էյլէյէ, վէ բուհընըզ վէ ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրընա պլլա գուսուր մահ-ֆուզ գըլընա: 1 Սէլ. 5. 25:

ՏԵՑԻՏԻՆՃԻԻ ԻԻՉ ԱՅԼԱՐԸՆ ԿԻՐԱԿԻԼԵՐԻ ԻՉԻԻՆ

1. Նազըր աթիտէքի սէօզլէր իլէ մէքթէպէ պաշլասըն:

Ալլահ զէման ի գատիմտէ, նիչէ գըթ՛ալար վէ նիչէ թարզլարտա, փէյղամպէրլէր վասըթասըյլէ էճտատա սէօյլէմիչ օլարագ, պու ախիր կիւնլէրտէ տախի հէր շէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ՝ 'ալէմլյնի սախի վասըթասըյլէ խալգ էյլէտիյի Օղլու իլէ

պիգէ սէօյլէտի : Պու տախի անըն ճէլալինին զլյասը
վէ ճէվհէրինին ըհամի գաթխի տիր : 'Իպր. 1. 1—3 :

2. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին :

3. Նազըր իլէ շայիրտլէր մուգապէլէթէն
Մէզ. 19. 7—11 այէթլէրի աթխտէքի թարղէ
սէօյլէսինլէր :

Նազըր . Բապպըն շէրի'աթը թամ տըր ,

Շայիրտլէր . Ճանը իհեա էտէր .

Նազըր . Բապպըն շէհատէթի սատըգ տըր ,

Շայիրտլէր . Ճահիլի 'ալիմ էտէր .

Նազըր . Բապպըն թէնպիհաթը միւսթազիմ տիր .

Շայիրտլէր . Գալսլի մէսրուր գըլար :

Նազըր . Բապպըն էմրի փաք տըր ,

Շայիրտլէր . Կէօզլէրի միւնէվվէր գըլար :

Նազըր . Բապպ գօրգուսը խալիս տիր ,

Շայիրտլէր . Իլ էլ էպէտ տուրուր .

Նազըր . Բապպըն ահքեամը հազգ

Շայիրտլէր . Վէ քիւլլէյէն 'ատալէթ իւզրէ տիր :

Նազըր . Ալթոււնտան՝

Շայիրտլէր . Վէ խասս ալթոււն քէսրէթինտէն մէրղուս ,

Նազըր . Վէ պալտան

Շայիրտլէր . Վէ տամլա պալընտան թաթլը տըր :

Նազըր . Գուլըն տախի անլէր իլէ միւթէնէպպիհ
օլուր ,

Շայիրտլէր . Վէ անլէրի հըֆզ էթմէքտէ էճրի 'ազիմ
վար տըր :

Նազըր ելէ շայիրտլէր դերլե'րէ . Ալլահըն քէլամը հայյ
վէ միւ'էսսիր տիր , վէ հէր իբի ազըզը գըլըճտան
քէսքին տիր , վէ ճան իլէ բուհ վէ օյնազլար իլէ ի-

լինին թագսիրմնէ գատար նաֆըզ տըր, վէ գաւ-
պին էֆքեար վէ նիյէթլէրինի թէմեիզ էատէր: Իսլը.
4. 12:

4. Պիր տու'ա էտիլսին:

5. Էվվէլքի տէրսէ տա"իր սու"ալլէր էտիլսին:

6. Սընըֆլար այրը այրը քէնտի տէրսլէրինէ
պագսընլար:

7. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

8. Տէրսէ տա"իր սու"ալլէր իրատ վէ եա միւ-
թալա'ալար պէյան էտիլսին:

9. Նազըր իլէ շայիրտլէր մուգապէլէթէն ա-
թիտէքի սէօզլէրի սէօյլէսինլէր: Եուհ. 1. 1—
5, 9, 11, 12:

Նաղըր. Քէլամ իսթիտատէ մէվճուտ իտի:

Շայիրուլէր. վէ Քէլամ Ալլահըն նէզտինտէ իտի:

Նաղըր. վէ Քէլամ Ալլահ իտի:

Շայիրուլէր. Պու քէլամ իսթիտատէ Ալլահըն նէզտին-
տէ իտի:

Նաղըր. Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլ-
տի:

Շայիրուլէր. վէ վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ
պիր շէյ վիւճուտէ կէլմէտի:

Նաղըր. Հայաթ անտէ իտի:

Շայիրուլէր. Հայաթ տախի ատէմլէրին նուրը իտի:

Նաղըր. վէ նուր գուլմէթտէ զիյա վէրիր:

Շայիրուլէր. Զուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէզ իտի:

Նաղըր. Տիւնեայա կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր
էտէն

Շայիրուլէր. Նուր ի հագիզի օ իտի:

Նաղըր. Քէնտինինքինէ կէլտի:

Շայերուէր. Վէ քէնտինինքիլէր անը գապուլ էթմէ-տիլէր:

Նաղըր. Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ, ան-լէրէ՝ եա՛նի իսմինէ իման կաէնլէրէ էվլատ Ուլ-լահ օլմագլըղա սէլահիլէթ վէրտի:

Նաղըր էլէ շայերուէր պերէտէ. Պագընըզ, Փէտէր պի-զէ նէ կէօնէ մուհասպլէթ իհսան էթմիլ տիր քի՝ էվլատ Ուլլահ թէսմիլէ օլունալըմ... վէ նէ օլա-ճաղըմըզ տահա իզհար օլունմատը իսէ տէ, օ իզ-հար օլունտըղընտա՝ անա միւշապիհ օլաճաղըմըզ պիլիրիզ, զիրա անը հէմոն օլտըղը կիպի կէօրէճէ-յիզ: 1 Եուհ. 3. 1, 2:

10. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին:

11. Շայիրտլէրին ճիւմլէսի պիլլիքտէ տու՛ա ի Բապպանիլի սէօյլէսինլէր:

12. Նաղըր աթիտէքի սէօյլէրի սէօյլէյէրէք մէթթէպէ խիթամ վէրսին:

Վէ մէնպա՛ը սէլամէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սիզի թէմամէն թագտիս էյլէյէ, վէ բուհընըզ վէ ճա-նընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրընա պիլլա գուսուր մահֆուզ գըլընա: 1 Սէլ. 5. 25:

ՏՈՒՍ Ի ԲԱՊՊԱՆԻ

էյ սէմավաթտա օլան Փէտէրիսիզ. իսմին մու-գատտէս օլուուն. մէլէքիւթիւն կէլտին. իրատէթին սէմավաթտա օլտըղը կիպի, եէր իզգէրինտէ տախի

իճրա օլունսուն. եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վէր. վէ պիզէ սուչլու օլանլարա պաղըչլատըղըմըզ միսիլիւ, պիզիմ սուչլարըմըզը պաղըչլա. վէ պիզի իզվայէ կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար գիրա մէլէքիւթ վէ գուարէթ վէ ՚իզզէթ իլ էլ է-պէտ սէնին տիր: Ամին: Մաթ. 6. 9—13:

ՕՆ ԷՄՐԼԷՐ

Նաղըր. Իլք էմրի սէօյլէյինիզ:

Շաչերպէր. Հուզուրըմաս սէնին զայրի իլահլարըն օլմասըն:

Նաղըր. Իքինճի էմրի սէօյլէյինիզ:

Շաչերպէր. Քէնաին իչիւն փութ, եօգարըտա սէմատա, եա աչաղըտա զէմինտէ, եա զիբ ի զէմինտէ սուլարատա պուլունան շէյլէրտէն հիչ պիրինին սուրէթինի եափմայասըն: Անլէրէ սէճտէ ու ՚իպատէթ էթմէյէսին, գիրա պէն սէնին Ալլահըն Եէհօվա՝ պանա պուզզ էտէնլէրտէն՝ փէտէրլէր կիւնահընը օղուլլարտա իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ նէսլէ գատար արայան զայուր Ալլահ իմ. վէ պէնի սէվիպ էմրլէրիմի հըֆզ էտէնլէրէ պին նէսլէ գատար ՚ինայէթ էտէրիմ:

Նաղըր. Իւչիւնճիւ էմրի սէօյլէյինիզ:

Շաչերպէր. Ալլահըն օլան Եէհօվանըն իսմինի պիհուտէ եէրէ զիքը էթմէյէսին, գիրա Եէհօվա քէնտի իսմինի պիհուտէ եէրէ զիքը էտէնի թէսրիյէ էթմէզ:

Նաղըր. Տէօրտիւնճիւ էմրի սէօյլէյինիզ:

Շաչերպէր. Րահաթ կիւնիւնիւ թագտիա էթմէք իւչիւն, անը իսաթրընտա թուլթասըն: Ալթը կիւն չա-

լըջըպ հէր իշինի իլէյէսին . ֆազաթ եէտինճի կիւն սէնին Սլլահըն օլան Եէհօվանըն բահաթ կիւնիւ տիր . նէ սէն , նէ օղըն , նէ գըզըն , նէ գուլըն , նէ ճարիյէն , նէ հայվանըն , նէ տէ գափուլարընըն տախիլինտէ օլան միւսաֆիրին հիչ պիր իշ իլէմէյէսինիզ . զիրա Եէհօվա ալթը կիւնտէ սէմայը վէ զէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլոււնանըն քեաֆֆէսինի խալգ էտիպ , եէտինճի կիւնտէ իսթիրահաթ էյլէտի . պու ճիհէթլէ Եէհօվա բահաթ կիւնիւնիւ միւսարէքլէյիպ թագտիս էյլէտի :

Նաղը . Պէշինճի էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էտէսին , թաքի սէնին Սլլահըն օլան Եէհօվանըն սանա վէրտիլի տիյար իւզէրինտէ 'էօմրիւն ուզոււն օլա :

Նաղը . Սլթընճը էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Գաթլ էթմէյէսին :

Նաղը . Եէտինճի էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Զինա էթմէյէսին :

Նաղը . Սէքիզինճի էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Սըրգաթ էթմէյէսին :

Նաղը . Տօգուզընճը էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Գօնշընըն 'ալէյհինտէ եալան շէհատէթ էթմէյէսին :

Նաղը . Օնընճը էմրի սէօյլէյինիզ :

Շայերալէր . Գօնշընըն խանէսինէ թամա' էթմէյէսին . գօնշընըն զէվճէսինէ եա գուլընա եա ճարիյէսինէ եա էօքիւզիւնէ եա մէրքէսիինէ , վէ գօնշընըն հիչ պիր շէյինէ թամա' էթմէյէսին :

Նաղը եւ շայերալէր ուրեւիտէ . Յիսուս տախի անա' Սլլահըն օլան Բապալը պիւթիւն գալպիւնտէն վէ

պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն Ֆիքրինտէն սէ-
 վէսին: Պիրինճի վէ պէօյիւք էմր պու սըր: Վէ ի-
 քինճիսի պունա միւշապիհ տիր, եանի Գօնչընը
 քէնտին կիսլի սէվէսին: Պիւ ճիւմէ շէրիւթ վէ
 փէյղամպէրլէր պու իքի էմրէ միւթէ'ալլըգ սըր'
 տէտի: Մաթ. 22. 57—40:

5

